

cap. 2. Dicti à fistulis & calamis avenatum quibus cibum capiunt.
Solinus. Alij concretum os habent, modicum tantum foramen, quo calamis avenarum cibos hauriunt, *σύριφας* enim Græci fistulas appellant.

Syricum, *σύριγχος*, color factius, ex synopede, & sandyce mistis, quo minium adulteratur. Plin. lib. 13. cap. 6. Sublimi autem syrio minium, compendij ratio demonstrat. Et paulo antè, Præterea à vilioribus ochra, cerussa usta, sandaracha, sandyx, syricum atramentum.

Syringites, *συρίγιτης*, gemma, quæ stipulae internodio similis est, ac perpetua fistula cavatur. Plin. lib. 17. cap. 10.

Syrinx, *σύριγχος*, *chalis*. *σύριγχος*. ANGL. A pipe, a squirt. } fistula, sive ea simplex sit, quam Græci vocant *μενοκήλαμος*: sive ex plurimis calamis contexta, quam illi *πολυκήλαμος* appellant. ¶ Fabulantur Poëtæ Syringa nympham fuisse Arcadiæ, quæ quum Panos vim effugere non posset, miseratione deorum mutata est in palustres calamos.

Ovid. i. *Metamorph.*

Inter Hamadriadas celeberrima Nonacrinas

Naias una fuit, nymphæ Syringa vocabant.

Syrticūs. *σύρτις* dudh. *σύρτις*. } Vas vimineum in quo fucus solent asservari. Cæl. Rhodig. lib. 9. cap. 3.

Syrites, *σύριτης*, lapis qui in lupi vesica nascitur. Plin. lib. 11. cap. 37. In vesicali lupi lapillus, qui Syrites appellatur.

Syrida, filia fuit Danorum Regis Sylvaldi, tantæ pudicitiae, ut quum ob elegantiam formæ magna procorum frequentia pateretur, spretis tamen omnibus, præterit ecelibatum. Saxo lib. 7.

Syrmā, atis. *σύρμης*. Genus vestis tragicorum, vel cauda, sive tractus vestis foeminarum. Martial. lib. 11.

Aptasti longum tu quoque syrma tibi.

Idem lib. 1.

Musa nec insanos syrmate nostra tumet.

Senec. de Bacch. Qui habitu muliebri nonnunquam se ornabat, aucto decorum syrma barbaricum. Apuleius subscrabit *Apolog.* i. Solinus, vestitur syrmate: hic syrma vestis est fluxa & prolixa humumque vertens, qualis erat tibicinum, & fidicinum, ut apud Horat.

— traxitque vagus per pulpita vestem

Hanc Orpheo tribuit Maro 6. *Aenoid.*

Necon Threicius longa cum ueste sacerdos.

De hac & intellexit Tibullus,

Ima videbatur talis illudere palla.

¶ Sumitur interdum pro longa tragicæ orationis serie, tenorem suum usque in ultimum protrahente: à *σύρω*, traho.

Syrmæ, *σύρμης*, cibi genus ex adipe & melle confectum, purgationibus in primis aptum. ¶ item certaminis genus apud Spartanos, in quo viator hujusmodi syrmæ donabatur. ¶ Item raphani genus, apud Herodotum. Vide Cæl. Rhod. lib. 27. cap. 21.

Syrnæ, *σύρνα*, oppidum in Cherroneso Cariæ adhærenti, à Podalirio conditum; à nomine Syrnes uxoris ejus ita appellatum. Ferunt enim Podalirium, quum in Cariam esset ejectus, à caprario quodam fuisse servatum, & ad Damæthum Regem deductum: cuius filiam de tecto delapsam quum detracto ex utroque brachio sanguine servasset, admiratus hominis ingenium Damæthus, filiam ejus beneficio servatam, ei uxorem tradidit, Cherroneso illi in dotem attributa: in qua Podalirius duas condidisse urbes traditur, quarum alteri uxoris, alteri pastoris nomen inuidit. Autor Steph.

Syrōphœnicæ, *σύροφœnicæ*. Populi Asiae, iidem cum Phœnicibus, ita dicti, quod maritima Syriæ incolant loca. Juven. Sat. 8.

Obvius assiduo Syrophœnix unus amomo.

Syrpe, laserpitium. *σιρφεῖον*: & laser *στρόψ*. Solinus. Apud Cyrenenses præterea syrpe gignitur, odoratis radicibus, virgulto herbido magis quam arbusto. *Plautus.* Si speras tibi hoc anno multum futurum syrpe & laserpitium, eamque eventuram exagogam Capuam salvam & hospitem. *Priscianus* ejus meminit, & apud Ciceron. ad Attic. doctiores legunt Clodius ergo, ut ais, ad Tigranem? vellem Syrpe conditione. ubi alij Syria.

Syrigabis, Datij mater, quæ audita morte Alexandri, se perpetuæ nocti dedit. Autor Curtius.

SYRTIS, ium, *σύρτεις*. GAL. Les syrtes, lieux sablonneux en la mer de Libye. ITAL. Secche d'Africqua. GERM. Frey gesärtliche ðrter im meer nahe bey Africa von wogen desse sands so das wasser einest hie dan dort auss/wirfft. HISP. Baxas de barvaria. ANGL. Sandie places in the sea of Lybia. } Duo sunt sinus pericolosissimi in mari Libyco, quæ Africam propriæ dictam alluit: quorum alter, qui Carthagini propinquior est (minorem Syrtim vocant (c.c.m. passuum ambitum habet. Alter, qui in Cyrenaicam vergit, major Syrtis dicitur, habetque circuitum DCXXXV. m. passuum. Utraque Syrtis navigantibus est pericolosissima quod mare ibi vadoum sit, arenæ vehens cumulos, qui loci faciem vicissim immutant, dorsaque & brevia, in alia atque alia loca transferunt. Syrtium harum naturam sic describit Salustius in *Iugurtha*. Duo sunt sinus in extrema Africa impates magnitudine, pari natura, quorum proxima terris præalta sunt: cetera uti sors tulit, alta; alia in tempestate vadosa. Nam ubi mare magnum esse & ventis favere coepit, limum, arenamque, & saxa ingentia fluctus trahunt: ita facies locorum cum ventis simul mutantur. Syrites ab tractu nominantur. Hæc Salustius. } Sunt & in terra Syrites in eadem Africa, vento arenas excitante, & proxima quæque operiente. Unde Solinus author est. iis in locis, quamvis terra iter facientes, cursum syderibus regere. Nam arenarum cumulus vento agitati locorum faciem mutant: & quemadmodum in mari, nunc aggere sublimia faciunt, quæ prius desidebant; nunc vallibus profunda, quæ prius excelsa erant; denique procellarum ritu arenæ exigitantur, syrtimque faciunt terrestrem, paris cum illis æquoreis periculi. Parum enim refert, undisne, an arena quis obruatur. Hæc Solinus. Syrites, rivi rapaces, sinus maris, vel loca arenosa. Claudian. Panegyr.

— Getula stant pulvere syrtes.

Hinc adjectivum, *Syrticus*, ut Hammon Syrticus. Lucan. lib. 10.

Syritæ, gemmæ in littore syrium repetæ. Isid.

Syrtes, *σύρτεις*, apparatus, vestitus muliebris. Poll.

Syrupa, olivæ conditaneæ species. Rhod. Colum.

Syrpus, quod aliter serapium, *σεράπιον*, Astuario, medicamentum forma liquidum ex succis vel aliis stirpium partibus cum liquore aliquo perecctis & mellitis, vel saccharatis ad saporis gratiam & custodiæ diuturnitatem. Vid. Rhod. lib. 25. cap. 25.

Syrii, *σύριοι*. Stephano insula Ioniae, Asiae regioni opposita, à qua Pherecides Syrius ortum habuit, non à Syria regione. ¶ Scyrus vero, *σύρος*, Thraciæ ascripta est, ut Strabo & Plin. testantur. Vide suo loco.

Syrius, a, um, denominativum: ut, Mala, Syrica, Col. lib. 5. cap. 10. Præterea malorum genera exirendæ, maxime Scandiana, Syrica.

Syrus, sive potius Sirus per nostrum, Fossa seu cuniculus subterraneus, in quo frumentum conditur, & diutissim conservatur. *Σύριος*.

GAL. Vne fosse à tenir froment. ITAL. Fossa. GERM. Ein Kornbrug. HISP. Cava ò hoyo. ANG. A place under the earth to lay up and keep robust in. } Syros, inquit Curt. lib. 6. vocant Barbari circa Caucasum, quos ita solerter abscondunt, ut nisi qui defoderint: invenire non possint: in iis conditæ fruges erant. Plinius lib. 8. cap. 30. Utilissimè servantur in scrobibus, quos syros vocant: ut in Cappadocia & Thracia, Hispania & Africa. Columel. lib. 1. cap. 6. Vbi puteorum modum, quos appellant Syros, exhausta humus à se fructus recipit. Vide plura de hoc suprà in dictione *Sirus*. ¶ Syrus item, authore Nonio, scopas significat à Græco *σύρειν*. Varro in *Marepare*, Ventique frigido se ab axe eruperant phrenetici Septentrionum filii, secum fermentes tegulas, ramos, syros.

Syrus, i. Nomen est servi Lenonis in Plaut. *Pseud. sc. 2. a. 2.*

Syrcenia, contubernia in publico convivantium Spartanorum. Rh.

Syssitla, *συσίτια*. Græca vox est, soliditatem significans, sive convitum. Vnde *συσίτοις* dicuntur sodales, quique eadem utuntur mensa. C. ajus *lurisconsultus de verbis*, signific. Sodales sunt, qui ejusdem collegij sunt, Græci *συσίτιοι* vocant.

Sycevalis, *συκεβαλίς*, figura quâ longa syllaba contra naturam corripitur: ut apud Virgilium.

Connubio jungam stabili proprietamque dicabo: ubi, *nu*, syllaba corripitur, quæ naturaliter longa est, quum ē nubo deducatur, cujus prima syllaba producitur. Quare & in nomine connubium erat producenda: quo pacto etiam idem usus est 3. *Aeneid.* Hæc Andromache Pyrrhus connubia servas?

Syzetesis, *συζετεῖς*, disputatio, qua ultro citroque disquiritur.

Szygla, *συζυγία*, Conjugium, sive conjugatio. Vnde Galenus lib. 8. 9. & 10. de usu partium, septem illas parium nervorum productiones quibus sensus à cerebro in universum corpus distribuuntur, syzygias appellat. Harum prima est nervorum ἐπιπλάνη, hoc est, visoriorum, qui circa medium sui coeunt, Græcae literæ imaginem referunt, rursusque separati, in oculos recipiuntur, quibus spiritum visorium subministrant. Secundæ syzygiæ nervi in oculorum musculos inseri, motum iis suppeditant. Tertia gustus sensum in linguam, reliquaque oris partes defert. Quarta toti palati tunicae inservit. Quinta ad aures fertur, iisque sensum auditus suppeditat. Sexta ad intestina, visceraque omnia ad sensum transmittit, nervosque recurrentes producit. Septima dat motum linguis, & rectis laryngis musculis. Est & alia præter has, quæ versus nares odoratus gratiâ defertur: quæ idcirco non anumeratur inter nervorum syzygias, quod extrâ cranium non prodeat. Vide plura de his apud Galenum de dissect. nervorum, & lib. 8. 9. & 10. de usu partium.

Szygus, *συζυγός*, conjux. à ζυγὸς jugum.

NOTÆ ANTIQUORUM.

S. Sacrum, scellum, semis, sepulchrum, scilicet, senatus.

S. SACR. sacrum. SARM. farmaticus. SATVR. Saturnalia.

SC. MM. sacræ memoriae SC. senatus consultum vel consulum, SC. D. senatus consulto decreatum, senatus consultus decrevit. SCI. AF. Scipio Africanus. SC. PS. senatus consultum, plebiscitum. SC. FAC. E. senatus consultum factum est.

SD. sacrum diis. S. D. SYL. sententiam dicit, vel dedit Sylla. S. D. supra dictus.

SUMP. Sempronius. SEPT. septimus. S. EQ. Q. OD. ET. P.R. Senatus Equestrisque ordo, & Populus Romanus. SER. Servius, Servilius, Sergius, servus. SEX. sextus. Sextius. SEV. Severus. SEV. AVG. ARM. PAR T. Severus, Augustus Armenicus Parthicus.

S.F.S. sine fraude faâ.

S.G. satis gestum. SG. sacrilegium.

S.I.D. supplicatio immortali Deo. SIG. sigillum.

SL. Sylla. S. L. sacrorum ludorum, sacrum ludum, sine lingua.

S.M. sine Manibus, sine malo, sacrum Manibus.

SN. Senatus, sententia. S. N. L. socij nominis Latini. SN. P. M. sine periculo mortis. S. N. S. Q. si negat Sacramentum querit.

S.O. sine occasione, sine oculis.

SP. spurius. S.P. sine pecunia, sine patre, sine pedibus. S.P. D. salutem plurimam dicit SP. F. spurij filius. SP. L. spurij libertus. SP. M. spurius Melius, suprà memoravit. SPOR. sportulis. S. P. Q. L. Senatus Populûsque

Populūsque Lucensis. S.P.Q.R. Sabinis Populis quis resister? Se-natus Populusque Romanus. S.P.Q.S.C. P. S. sibi posterisque suis curavit pecuniā suā.
S.Q.S.S.E.Q.N.I.S.R.E.H.L.N.R. siquid sacri sancti est, quod non iuste sit rogatum, ejus hac lege nihil rogatur.
S.S. sententia senatus, sacri scrinij, somniorum somniator. SS. sanctissimus S.S.C. secundum suam causam S.S.S. sancto Sylvano sacrum, supra scriptae summæ. S.S.S. Sanio sanctissimo sacrum.

S.T. vox silentium indicantis, statutum. S.T. sine testibus, sine testiculis S.T.A. sine tutoris autoritate. ST. CS. statu Consules STD. stadium. STD.D. stadium dicavit. ST. LITIBUS Litibus. ST. P. stadium posuit, studium posuit. ST. SN. statuta sententia, statuti Senatores, stupet Senatus. S.T.D. sacræ Theologiae Doctor.
S. V. L. Q. sibi, uxori liberisque. S. VR. sine viribus. SVRVM. suorum. S. f. P. Q. R. Salva Crux populum quem redemisti.
SYL. Sylla.



T

LITTERA, ut ceteræ mutæ, ori non nihil inter pronuntian-dum exhibet negotij. Quod & Lucianus significat, qui in judicio vocalium ludens, Σ inducit T literæ objicien-tem, quod vinculis quibusdam vocem humanam intorqueat, ac dilacerare conetur. Apud Atticos & Dotes frequenter & sede sua ejicit. Rursus apud Latinos non pauca per t scribi solebant, quæ nuper per s scribimus. Nam meritare & pulicare antiqui dicebant, nos mersare & pulsare dicimus. Habet præterea t litera cognatio-nem quandam cum d, ut ait Quint. lib. 1. cap. 4. Veteres namque Alexander & Cassantra scribebant, ubi nos Alexander & Cassandra. Insuper T. litera veteribus sc̄tis subscribi solita, eaque notâ significabatur, illa Tribunos quoque censuisse. In militâ item T. significabat militem esse superstitem: Th Θ esse mortuum.

T A

Tautes Scalig. in Not. in Fragmenta, Philo Bibliensis Taautem Phœnicum dicit primum omnium deorum fuisse, quem Ægyptij vocaverint Thorh, Græci ιεροῦ.

Tabæ, Tabarum, τάβαι. Vrbs Ciliciae; ut ait Plin. lib. 5. cap. 27. Stephanus, Tabas alias collocat in Lydia, item alias in Caria, & alias in Paræa.

Täbänüs, i. Muscæ genus, quod & asilum Latini nominant, in ore aculeum habens, quo armenta maximè infestat. οἰσπός. GAL. Tabon. ITAL. Tafano, tavano. GER. Ein brâme. HISP. El tavano. ANGL. A fly sucking the blode of beastes, a horse fly or dogge fly. Unde Poëtæ fingunt, Io puellam, tabano à Iunone immisso, versam fuisse in insaniam. Plin. lib. 11. cap. 28. Reliquorum quibusdam aculeus in ore, ut asilo, sive tabanum dici placet: item culicibus & quibusdam muscis. Varro 2. de re rust. cap. 5. Itaque quod eas æstate Tabani concitare solent, &c.

Täbärēnī, ut apud Pomponium legitur, sive potius Tibareni, ταβέρναι Stephano, quo pacto etiam apud Strabonem & Plinium scribitur, populi sunt ad Pontum Chalybibus proximi, adeò religiosi justitia custodes, ut prius prælio non congregiantur, quā diem, locum & horam, ex fide hosti denuntiarint. Quum mulier partu liberatur, vir in lectulum tanquam pueri author decumbit, eumque ut pueroram effeta uxor curat, ut ex Nymphodoro Cælius annotavit. Valer. Flac. lib. 5.

In de Genetæ rupem lovis, hic Tabarenūm
Dant virides post terga lacui: ubi deside mitra
Fœta ligat, partique virum sovet ipsa solu: o.

Täbäfacio, vide Tabes.

Täbellä, Tabellarius, vide Tabula.

Täbéo, es, vide Tabes.

TÄBÄRNÄ, æ, quodvis ædificium habitationi aptum, non ex eo quod tabulis claudatur, ut tradit Vlp. in l. taberna 183. D. de verb. sign. Sed vel quod ex tabulis olim fiebat, juxta Festum; vel à trabibus validiobus quibus superiora suspendebâtur, quasi trabena, ut placet Donato. Tabernæ igitur appellatio declarat omne utile ad habitâdum ædificium. d. 1. 183. & ibi Alciatus. οἰνηγός. GAL. Logis, ou loge, boutique. ITAL. Bottega, allogiamento, albergo. GER. Wehausung/gadenladen. HISP. Tienda donde algo se vende, meson o venta. ANGL. A roare house, a shope or work house. Cicero Attic. lib. 14. Tabernæ mihi duæ corruerunt. Idem ad Quint. fratr. lib. 3. Crassipedis ambulatio ablatæ, horti, tabernæ plurimæ, magna vis aquæ usque ad piscinam publicam. Taberna diversoria. ηλίλι malón. κρατηλεῖον. Plautus in Menach. — quantum potes Abduce istos in tabernam actutum diversoriam. Taberna item dicitur in qua merces venditantur: item officina in qua fiunt opera. Et tabernarum quædam lanaria, quædam vinaria, quædam olearia, & hujusmodi. Nonius scribit tabernas non tantum vinarias esse sed & omnes quæ sunt popularis usus. Plin. lib. 10. cap. 43. Postea ad tabernam remeans plurimum annorum assiduo officio mirus. Horat. lib. 2. Serm. Satyr. 4.

Nulla taberna meos habeat, neque pila, libellos.

Tabernula, æ, parva taberna. Varto, lib. 4. de L. L.

Täbärnäliūs, a, um, adject. ηγαντλιγ̄. GAL. Appartenant à bouti-que. ITAL. Pertinente à bottega. GER. Kramersch oder schlacht. HISP. Perteneiente à tienda. ANGL. Belonging to a shope or work house. ut, Comœdia tabernarie, in quibus humiles personæ introducebantur: cujusmodi sunt institores, qui in tabernis merces venditant.

Täbärnäfus, ij, Institutor, qui in taberna merces suas venales habet. רכבל rochél. ηγαντλ. GAL. Boutiquier, mercier, tavernier. ITAL. Bottegai. GER. Ein krämer der in einem Kaufstaden feil hatt. HISP. El tendero, mesonero o ventero. ANGL. He that keepeth a shope and selleth wares. Cic. pro L. Flacc. Opifices & tabernarios atque illam omnem facem civitatum quid est negotij concitare? Idem pro domo sua, Claudio concitator tabernariorum. Cælius ad Cicer. lib. 8. Sed dici non potest quomodo hic omnia jaceant: nisi ego cum tabernariis & aquariis pugnarem, veterus civitatem occupasset.

Täbärnäculüm, i, Subitarium quoddam tectum frondibus, aut strigulis opertum adversus Solis, tempestatisque injuriam: cujusmodi sunt, quæ in castris excitantur, & modò huc, modò illuc transferuntur. ἡπτή ὁμέλη, σκιώμα, κλισία. GAL. Tabernacle, pavillon ou tente de guerre. ITAL. Tabernacolo. GER. Ein hütten/gezel. HISP. La tienda de liendo o tablas. ANGL. A tent or pavilion. Cf. 6. de bell. Gall. Hic diffusus suæ ac omnium saluti, incensus ex tabernaculis prodit.

Tabernaculorum festum, vide Scenopedia.

TABES, is, Colliquatio ex morbi diuturnitate, seu nimia corporis extenuatio ex cura, animive ægritudine procedens. οἰνηγός, οὐρ-ηγός. GAL. Maladie par laquelle une personne devient tout sec & épuisé, érisie, ou phisie. ITAL. Tischezza, mal di tisico, marcia, sanguine marcio. GERM. Schweißsucht/aufstörrung oder aufstörrung. HISP. Corrupcion d'podre, o tisica. ANGL. Apyning and drying away for lacke or natural moisture. Hujus tres sunt species. Una, quum corpus non alternatur, & ita summa oritur macies, & nisi occurritur, occidit: quæ ἀρρεφία dicitur à Græcis: & qui hoc malo laborant, ἀρρεφοι. Altera, ubi malus corporis habitus est, ideoque omnia alimenta corruptuntur: hanc Græci καρκίνον nominant. Tertia, quam Græci φύρον, vocant, λέπη το φύρον, quod est consumi, & tabescere, quum in pulmonem descendit à capite pituita, & frequens tussis oritur, cum exulceratione. Ex hac febricula levis fit, quæ etiam quum quiete, tamen & repetit: frequens tussis est, pus excreatur. Hæc Sipontinus ex Cels. lib. 3. c. 2. Tabem (inquit Festus) antiqui usurparunt pro eo quod quid faceret tabescere. Salustius. Catil. Vti tabes plerosque civium animos invaserat. Cicer. 3. Tusc. Habet ardorem libido, levitatem lætitia gestiens, humiliatatem metus: sed ægritudo majora quædam, tabem, cruciatum, afflictionem, &c. Virg. 6. Æneid.

Hic, quos durus amor crudeli tabe peredit.

Vbi Servius, Tabæ corpore desuente paulatim. Arborum tabes, qua arbores alimentum non sentientes elanguescent, & tandem arescant. οὐρηγός, ἀρρεφία. Plin. lib. 17. c. 24. de vitiis & morbis arborum loquens, Quædam temporum causæ aut locorum non propriæ dicuntur morbi, quoniam protinus necant: sicut tabes cum invaserit arborem, aut uredo, &c. Quæ verba Plinij ad verbum ferè ex 4. Theophrasti de plantis transcripta sunt, qui hanc tabem οὐρηγήν ή δίδων vocat, quasi percusionem, aut stuporem arborum, quum stirpes arescant tabido morbo exucti, eo modo quo homines ægi longa gabe emaciati, defectique. Interdum aliiquid cruentum, & purulentum significat, quod Græci φύρον, seu λόσπον, nominant, πομακ. Ovid. 3. de Pont.

Tignaque mortifera tabo sagitta mader.

Servius in illud Virgilij 3. Æneid.

Et terram tabo maculant.

Tabo (inquit) nomen est sexti casus tantum: quod si velis declinare, hæc tabes, hujus tabis dices. In hac tamen significatione usitatiū utimur nomine tabo. Idem lib. 8. Æneid.

Et sanie taboque fluentes.

Vbi idem Servius, Sanie, mortui est: tabo viventis, scilicet sanguinis. Ovid. 2. Metam.

Protinus invidia nigro squalentia tabo

Tecta petit.

Ubi interpres, Diptoton nomen est, & duoru n casuum:nam tibi, & tabo solū invenitur. Virg. 3. Georg.

— turpi dilapsa cadavera tabo.

Tabitudo, Tabes, οὐρηγός. Plin. lib. 22. c. 25. Peculiariter tamen ad tabitudo longo morbo redactis subvenit de halica.

Täbädūs, a, um, Tabi obnoxius, propriæ de eo dicitur qui morbo, vel animi ægritudine extabescit, & colliquatur. οὐρηγής, μερεψός. GAL. Etique, qui est en chartre, corrompu & gasté. ITAL. Marcio, guasto. GERM. Ausiterrend/ schwach and an Kreftten abkommen. HISP. Podrido o corrumpido. ANGL. That is pined away for lack of natural moisture. Accipitur tamen etiam generalius pro omni eo quod quovis modo corrumpitur. πομακ. Ovid. 1. de Pont. Eleg. 1.

Non igitur mirum est, si mens mea tabida facta,

De nive manantis more liqueficit aqua.

Tabida lues, id est, tabifica. Virg. 3. Æneid.

— subito quum tabida membris,

Corrupto cœli tractu, miserandaque venit

Arborib[us]que, satisque lues.

Sic etiam tabidam vetustatem appellat. Ovid. 4. de Ponto, Eleg. 8.

Tabida consumit ferrum lapidemque vetustas

Nullaque res mages tempore rubor habet.

¶ Nix tabida quæ jam remittente se frigore solvit. Liv. belli Punici. Itaque in levi tantum glacie, tabidaque nive volutabantur jumenta. Aliquando etiam tabidum dicimus, quod tabo difficit, & sanguinosum est. Mart. lib. 1.

In dignas premeret pestis quum tabida fauces,

Inque ipsos vuluis serperes atra lues.

Iogituz

loquitur de lichenibus.

Tabifcus, a,um, quod tabem inducit. ξ φθισις, φθογωνιος. GAL. Qui fait emmaigrir & dechoir jusques à devenir en chartre, putrefactis. ITAL. Cosa ch' ha virtu di putrefare. GERM. Das macht aufzutrennen/trefftig zu feulen oder schweinend zu machen. HISP. Cosas que haze podrir algo. ANG. That bringeth pyning or rotting away of the bodie. 3. Virg. in Epigramm.

Livor tabificum malis venenum.

Vnde & Cicer. lib. 4. Tuscul. Ægitudo, & metus, tabificæ perturbationes dicuntur, quoniam mentem lacerant, tabem, cruciatum, & afflictionem inferunt. Plin. lib. 29. cap. 4. Non enim est tabifica vis: itaque occisa mortuæ earum animalia cibis innoxia sunt. Sueton. in Tiber. cap. 73. de ejus morte loquens: Sunt, inquit, qui putent venenum ei à Caio datum lentum atque tabificum. Lucan. lib. 5.

— resolvit

Aëra tabificum.

¶ Antiqui tabificabile in eadem significatione usurparunt: ut annovavit. Norius, citans illud Accij ex Med. Pernici orbisitor liberorum letho, & tabificabili.

Tabeo, es, Colliquefio, tabe consumor. { πῦνα namák. τίκημα. GAL. Devenir en chartre, devenir tout sec & étique. ITAL. Marcarsi, ammalar si, corrompersi, infractione. GER. Anfetteren / zerschmelzen von crancheit oder kummer/schroeten. HISP. Corromperse, podrirse. ANGL. To pyne nud vocare avoy. } Ovid. 7. Metam.

Lanigerus gregibus balatus dantibus agros,

Sponte sua lanaque cadunt, & corpora tabent.

Nonnunquam idem quod tabo, sive sanie diffuso. Virg. I. Æneid.

Et sale tabentes artus in littore ponunt.

Tabesco, cis, Tabe consumor, animi vel corporis morbo conficior. { πῦνα namák. θύειν, ἀποφύγειν, τίκημα. μαρτινουμ. GAL. Devenir tout sec & étique, devenir en chartre, tomber en langueur & inanition. ITAL. Diventire secco. GER. Verschroeten/vor kummer vnd schmerzen zu wasser verden. HISP. Corromperse, podrirse, hazer tisco. ANGL. To pyne nud vocare avoy, to become leane. } Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. Tuo mōrōre maceror, marcesco, consenesco, & tabesco miser. Terent. Adelph. Nam & illi animum jam elevabis, quæ dolore ac miseria tabescit. Cic. Attic. lib. 2. Ego autem usque eo sum enervatus, ut hoc otio, quo nunc tabescimus, malim irregorū, quam optima spe dimicare. Ovid. Eleg. I. lib. 5. Trist.

Nolumus affiduis animum tabescere curie.

Salust. in Jugurh. 6; sic legend. nolite pati regnum Numidiae, quod vestrum est, & sanguinem familiæ nostræ per seculos tabescere. ¶ Tabescere sal dicitur, quum in humorem diffunditur. Cato de re rust. Id aliquoties faciendum in die, donec sal desinat tabescere. Sic & Cels. lib. 6. cap. 15. Composita sunt Contabesco, distabesco, extabesco, & intabesco: quæ omnia sunt ferè ejusdem significationis: ut est videre suis locis.

Tabefacio, corrumpo, collico quasi tabe conficio. { πῦνη hemék. μαρτινωμ. } Hinc contabefacio, & extabefacio, composita: de quibus supra suis locis.

Tabis, τάβις Stephano, mons Scythæ, mari incumbens, non procul à Serum regione. Autor Plin. lib. 6. cap. 17.

Tabliæ, tabulæ, in vestibus rotundi clavi. Salmas.

Tablinum, quasi tabulinum, locus in quo tabulae & instrumenta publica, monumenta, rerum gestarum conservantur, tabularium. { ξ ρεγματοθήλαιον, γραπτοθήλαιον. GAL. Le lieu où on garde les lettres & registres, thresor des chartres, Archives. ITAL. Luogo da conservare lettere & registri. GER. Ein secretcanzley/ein ort da man brieff, gode vnd andere gemeine schriften hinbehaltet. HISP. Lugar donde se guardan las letras publicas. ANG. A cheste or place wherin evidentes or registres ar kept. } Plinius lib. 35. cap. 2. Tablina codicibus implebantur, & monumentis rerum in magistratu gestatum. Apuleius lib. ult. Florid. Medi ci quum intravetint ad regnum, uti visant, nemo eorum quod per pulca tablina in ædibus visant & lacunaria auto obliterat, &c. ¶ Dicitur autem tablinum, non tabulinum, quemadmodum & figlinum, non figulinum. Differtque à pinacotheca, quod in ea tabulae pictæ, aliisque id genus ornamenta, in tablino rerum in magistratu gestatum monumenta continebantur.

Tabor: μόνος, mons in medio Galilææ, rotundus ac sublimis.

Tabræcæ, τάβραξ, oppidum est Africæ minoris, ut Pomponio placet. Nam à Plinio Numidiae adscribitur. Silius Sabatram nominat, lib. 3.

Sabatra tum Tyrium vulgus, &c.

Alij Tabratam: quod minimè mirum est. Barbara enim vocabula & inepta sunt, nec semper eodem sono utraque lingua efferti consueverunt, ut Hermolaus scribit.

Tābūlā, ξ, Asler in usum aliquem concinnatus: cuiusmodi sunt in quibus aut pingimus aliquid, aut scribimus. { πάτηλον λέαχ Σερφέσχ. μίναξ. GAL. Table, ou tablette, tablezu, aix scié, planche. ITAL. Tavola. GER. Ein tafel. HISP. Tabla. ANG. A table à planke or borde. } Plaut. in Menach. sc. 2. a. 1. Dic mihi, nunquid vidisti tabulam pictam in Pariete, Vbi aquila catamitum raperet? Velleius, Tabula ærea fixa post templi id testatur. Horat. I. Epist. 2.

Qui cupit, aut metuit, iurat illum sic domus, aut res

Ut lippum picta tabula, fomenta podagram.

Cicer. pro Rosc. Amer. Quid præterea celati argenti? quid stragulæ vestis? quid pictarum tabularum? quid signorum? quid marmoris apud illum putatis esse? ¶ Tabulae item dicebantur codicilli ex ligno, cera obducti, in quibus olim testamento, acta que publica scribebantur: unde etiam hodie quamvis mutata re, tabulas accipimus pro testamento, aliisque publicis scripturis ex quavis materia confessis. οὐδεῖν, καρποῦ. Cicer. pro Calio, Cælius tabulas nullas confecit. Quintilian. lib. 5. cap. 7. Testimonia dicuntur aut per tabulas, aut à presentibus. Gell. cap. 9. cap. 6. de scriba publico, sive Actuario: Posuit tabulas, Quintilian. Tabulam falsam inferte testamento. Idem Quintilian. Tabulae coargiuntur, lino rupto, turbata cera, signis sine agnitione. Sueton. in Neron. cap. 17. Tabulae petitus

at ter lino per foramina trajecto obsignatae adversus falsarios. Plaut. Asin. sc. 1. a. 4. Ne epistola quidem ulla, nec cerata adeò tabula. Idem Curc. sc. 3. a. 2. Qui anulo meo tabulas obsignatas ad te attulisset: post, tabellas vocat. Item Senec. pendet nefarie profictionis tabula. ¶ Tabulae navis, pavimenti. GAL. Des nissou planches. Ovid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. — Tabula (navis sup.) pulsantur ab undis. Idem Eleg. 5. lib. 1. Trist.

Naufragij tabulas qui periisse mei.

Idem 3. Fast.

— Tabulae coloribus uris. (periphrasis pictoris.)

¶ Et tabula dicebatur in qua mittebant tessetas, quæ lusoria, & quæ doque lattuncularia, & pyrgus, sive alveis, alveolus dicebatur. Seneca cap. 14. de tranquill. Calculi & tabula. (de ludo lattuncularum.)

¶ Tabula item liber est, quem sibi quisque nostrum privatim facere consuevit, quasi quoddam memorie promptuarium eorum, quæ agimus, id est, diarium & ephemoris actionum nostrarum. Liv. lib. 4. de censura loquens, Constitutum est candem domum unicuique nostrum debere existimari, ubi quis sedes & tabulas haberet, suarumque rerum constitutionem fecisset. Bud. ¶ Tabulae accepti & expensi, in quas rationes acceptæ & expensæ pecuniæ referebantur. Cicer. 3. Verr. Habeo & istius & patris ejus accepti tabulas omnes, quas diligentissime legi, & digessi. Idem pro Rosc. Comed. Si tabulas C. Fannius accepti & expensi profert suas. Tuis tabulis causam dicas, hoc est, privatis tuis & domesticis rationibus. Idem in Verrem, An tuis solis tabulis causam te dictum existimasti. Bud. ¶ Tabulae novæ dicuntur, cum tabulae accepti & expensi plane tolluntur, id quod edicto aliquando fieri solebat. Quod quum factum esset, secundum tabulas istas exigi non poterant. Ita siebat ut debitores neque sortem, neque usuras creditoribus suis solverent. De his Cic. 2. Offic. Tabulae novæ quid aliud habent argumenti, nisi ut emas pecunia mea fundum, & cum tu habeas, ego pecuniam non habeam?

Seneca. epist. 82. Tabulas novas solvere. Tabulae autem novæ quæ sint, docet Plutarchus in Antonio. ¶ Tabula pro auctione. Cicer. pro Cæcina, Adebat ad tabulam licet Ebutius, &c. Idem Terentia, Quemadmodum à Vesta ad tabulam Valentiam deducta esset. ¶ Tabulae item dicuntur asseres ex quibus navis compingitur. Idem 2. Offic. Si tabulam de naufragio stultus atripuerit. ¶ Tabulae judicium etiam dicuntur, de quibus Aeson. in divinis. In causis (inquit) majoribus judices universi in cistam tabulas simul conjiciebant, suas insculptas literas habentes absolutionis, sive condemnationis, cum de alicujus capite agebatur. N. & L. ampliationis, his etiam literis significabant non liquere.

Täbellä, diminutivum. { πινάκιον, πινακίδιον, πινάξ. GAL. Tablette, petit aix ou planche. ITAL. Tavolella, tavolietta. GER. Ein tafel. HISP. Tablilla. ANGL. A little table, planke or borde. } Cicer. 2. de nat. deor.

Nōnne animadvertis ex tot tabellis pictis, quā multi votis vim tempestatis effugerint? Quo in loco intelligit exiguam tabulam votivam, in qua periculo liberati casum suum solebant depingere, & alicui deorum suspendere. Ovid. 3. Fast. Et posita est merita multa tabella Dea. (Lucina.) Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Si qua concubitus varios Venerisque figuræ

Exprimit, est aliquo parva tabella loco.

¶ Tabulae item dicebantur in quibus populus suffragium, aut ludi ces sententiam prescribabant. Cicer. 3. de legib. Non fuit latebra danda populo, in qua bonis ignorantibus quid quisque sentiret, tabella vitiosum occultaret suffragium. Idem in Pisonem. Me universa civitas non prius tabella quā voce priorem consulē declaravit. Idem pro Flacco, Quum tabella vobis dabatur, judices, non de Flacco dabatur solum, dabatur de bonis omnibus. Sueton. in Claud. cap. 27. Ex tabella pronuntiate. Idem in August. cap. 27. Tabellas duplices veste testas tenet Prætor, pro tribunali sedens, & cap. 33. ibidem, trium tabellarum mentio est quarum damnatoria una, altera absolvatoria appellatur; tertia qua ignoscatur iis, qui per fraudem vel errorem ad signandum testamenta inducti fuissent. Hinc Plaut. scep̄, signare, consignare tabellas dicit, pro conscribere: ut in Curcul. sc. 3. aet. 2. & Milit. sc. 1. a. 2. & sc. 1. a. 1. ¶ De tabella lusoria, Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Parva sedet ternu in structa tabella lapillis,

Ex qua viciisse est continuasse nos.

¶ Accipitur item tabella pro literis, seu codicillis: quæ appellatio inde manit, quod olim scribi solebat in tabulis buxis ceratis. { ιδοφέρ. } Cic. in Catil. Introdusus Statilius, cognovit manum & signum suum: recitatæ sunt tabellae. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Tace dum tabellas perlego, &c. Ibid. Gestas tabellas tecum; Eas lacrymis lavis. ¶ Tabellis obsignatis cum aliquo agere, est suo illum scripto convincere. Cic. 5. Tusc. Tu quidem tabellis obsignatis agis mecum, & testificaris quid aliquando dixerim, aut scripserim.

Täbellariūs, ij, qui tabellas, id est, literas proficit. { ηλληνομάλαχ. καρποποδές. } GAL. Porteur de lettres, messager, courrier. ITAL. Cavallaro, porta lettere, corriero. GER. Ein briefträger/bott. HISP. Correio que lleva las letras à tabillas. ANG. A bearer of letters a messenger. } Cicero. ad Brut. Statim extrusi tabellarios, literasque ad Ciceronem, ut etiam in Italianum venisset, ad te rediret. Idem ad Terentiam, lib. 14. Nos quotidian tabellarios nostros expectamus. ¶ Accipitur item tabellarium pro eo qui rationes conficit, & data accepta que in tabulas refert. λογιστ. Sidonius ad Ferreum. Sed & ille suscipiebat hunc granditer, habens eum consilium in judiciis, vicarium in Ecclesiis, procuratorem in negotiis, villicum in prædiis, tabellarium in tributis, in lectionibus comitem, in expositionibus interpretem, in itineribus contubernalem.

Täbellariūs, a,um, adjективum, quod pertinet ad tabellam. { πινακίς. GAL. Appartenant à tablettes. ITAL. Pertinente à tavollette. GER. Das zu briessen oder botten gehört. HISP. Perteneiente à tabillas. ANG. Belonging to tables. } ut, Lex tabellaria, quæ lata fuit à L. Cassio, ut suffragia tabellis, non voce perferrentur. Cicer. 3. de legib. Quis autem non sentie omnem autoritatem optimatum tabella-

riam legem abstulisse? ¶ Tabellariæ dictæ sunt naves Alexandrinæ quæ primitebantur in portum ad nuntiadum adventum proximæ classis. Seneca Epist. 78.

Tabellio, qui scribit tabellas, & in specie publicas; eadémque custodit. Tablissare, tabulis ludere. Salmas. Casaub. Alciat.

Tablistes, tablista, tabulista. G. g. b.

Tábularia, Species tormenti. Senec. 3. de Ira. Torserat per omnia quæ in eternum natura tristissima sunt, fidiculis, tabularibus, equulco, igne, vultu suo.

Tábularis, c. ξ τάβυλος. GAL. Dequoy on fait tablettes, ou aix, ou lame large & longue. ITAL. Del quale si può far tavolette, & lame largo & longo. GERM. Aus dem man tafelin macht. HISP. Cosa de que se haze tablilla y retablo, larga y luenga. ANGL. Any thing to mak tables, plankes, or boudes of. ¶ ut, Temperatura æris, quæ accommodatissima erat conficiendis æreis tabulis quibus incidebantur, quorum memoriam posteritati traditam volebant. Plin. lib. 34. c. 9. Æs omne frigore magno melius fundi, sequensque temperatura statuaria est, eadémque tabularis, hoc modo massa proflatur in primis, mox in proflatum additur tertia portio æris collectanei, &c.

Tábularium, Servio authore, locus est, in quo tabulæ, hoc est, instru-

menta & literæ, & acta publica reponuntur. ξ χαμητεφυλάκιον.

GAL. Lieu propre à garder lettres & registres, thresor des chartres, Archives. ITAL. Luogo da conservare lettere & libri. GERM. Ein sesschrankley/ein ort dahin man brieff/rodel vnd andere gemeine schriften ein hinlegt. HISP. Lugar donde se guardan los libros. ANGL. A chest or place where registers and evidentes are kept. ¶ Cicero. pro Arch. poëta, Hic tu tabulas desideras Heracliensium publicas, quas Italico bello incenso tabulario, interiisse scimus omnes.

Tábularius, ij, qui fide publica ea quæ gesta sunt in tabulas refert, & instrumenta publica conficit. ξ χαμητεφυλάκιον, λογοτήν. GAL. Notaire, ou tabellion. ITAL. Notario. GER. Ein offner scriber oder notary. HISP. El escrivano o notario publico. ANGL. Ascrivener, a book writer. ¶ Tacit. lib. 14. Igitur Fabianus tabularius, quos modò memoravi, & aliis minus illustribus obsignant. Hi etiam Tabelliones dicti sunt. l. 6. D. de pænis, & l. 49. C. de Episcopis, & clericis. ¶ Tabularius præterea pro Calculatore, Ratiocinator Ciceroni, qui computat. Φιλίππος. Ulpianus D. lib. 1. tit. 6. l. ult. Ego enim adversus tabularium puto actiones dandas qui in computatione fecellit.

Tábulo, as, Tabulis aliquid construo. ξ תְּרַכָּה kerah. τανδόν. GAL. Planche d'aix, boisfer, lambrisser. ITAL. Intavolare. GERM. Täfelung mit dilen oder bretern verschliessen. HISP. Entablar pared o suelo. ANGL. To planck any thing with plankes. ¶ Hinc contabulo, de quo suo loco.

Tábulario, nis, Tabularum compositio, structio. ξ תְּרַכָּה mekaréh. τανδόν. GAL. Entablement, lambris, boisage. ITAL. Intavolamento. GER. Verfädelung. HISP. Etabladura, Entablamiento. ANGL. A planking or flooring with boudes. ¶ Cæl. 2. bell. civil Centonisque insuper injecerunt, ne aut tela tormentis missa tabulationem perfringerent, aut saxa ex catapultis lateritium excuterent.

Tábularia, orum, dicuntur planæ in ædibus superficies, tabulis vel etiam lapidibus construata, vulgus Solaria vocat. ξ תְּרַכָּה mekaréh. τανδόν. GAL. Planchers, étages, plattes formes. ITAL. Solari, palchi. GER. Ein füßbâne/fußstafel/fußboden mit dilen übergeschlossen. HISP. Tablados, sobrados o corredores. ANGL. Floores boured in sellers or chambers, a loft. ¶ Cæl. 5. bell. Gall. In extremo ponte turrim tabulatorum quatuor constituit. ¶ Rursus tabulata dicuntur, rami extenti in arboribus in plana tendentes, non in altiora crescentes. Colum. lib. 6. Quum deinde adolescere incipient ulmi, falce formandæ sunt, & tabulata instituenda. Hoc enim nomine usurpant agricolæ ramos, truncosque prominentes: eos vel proprius ferro compescunt, vel longius promittunt ut vites laxius diffundantur.

Tabulatus, ex tabulis factus. Vitr.

Tabum, liquor putridus: item quicquid ex putrescentibus defluit. Dicitur à tabe, quæ idem.

Táburnus, mons Campaniæ olivetis abundans. Virg. 2. Georg.

juvat Ismara Baccho

Conserere, atque olea magnum vestire Taburnum.

Tacape, es, ui, itum, Sileo, nihil loquitur, conticeo tacitus sum. ξ ρητος schaták, תְּשַׁחַת chaschát שְׁחַת charásch δῆμος damāh. σύρων, σιωνίων. GAL. Se taire, ne dire mot. ITAL. Tacere, star cheto. GER. Schreigen. HISP. Callar y no hablar. ANGL. To hold ones peace, to keep silence. ¶ Plaut. Menach. sc. ult. a. 5. Si interpellas, ego tacebo: potius taceo. Ibid. sc. 2. a. 2. Tace patumper. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Tace dum tabellas perlego. (ubi secunda ἡ Tace, corrigitur.) Idem Milt. sc. 2. a. 2. Tacere nostrorum (pro nostrum) solus scio. (id est, at canum continere.) Idem Cœl. sc. 1. a. 5. Ego illum tibi dedam. Tace. (id est, bono animo es.) Idem Afin. sc. 2. a. 5. Non taces? id est, obtume? cis pudore? Verba enim sunt objurgantis, ut in Cœl. sc. 1. a. 1. & sc. 3. a. 5. ibid. Idem Afin. sc. 2. a. 2. Animus adverte. L. Taceo. (id est, attendo.) Idem Cœl. sc. 2. a. 4. Tacuisse mavellem. (quia irritavi crabrones.) Ovid. 15. Metam.

Utique alios taceam, &c.

Livius lib. 7. dec. 4. Tacuit Messala. (id est, petitionem abruptit, aut quid simile. GAL. Il se déporta, ou desista de sa demande.) Terentius in Eunuch. Nunquid habes quod contemnas? quid tu autem Thraso? Tacent, satis laudant. Tacere aliquid, est reticere. Idem

Eunuch. Quæ vera audivi, taceo, & contineo optimè. ¶ Quandoque etiam dicitur de iis quæ sine voce sunt. Sic agrum & mare tacere dicimus, in quo nullus auditur strepitus. Virg. 3. Eclog.

Quum tacet omnis ager.

Plaut. in Cœl. sc. 1. a. 1. Ostium tacet; & taciturnissimum est. ¶ Quoniam vero quum aliquid laude dignum est, laudamus: & è contraria malefacta non laudamus, factum est, ut tacenda, non laudanda; & non tacenda, laudanda dicantur. Ovid. 2. de Arte,

Eximia est virtus, præstare silentia rebus:

Et contraria gravis est culpa tacenda loqui.

¶ Quandoque significat securum esse, quoniam qui securi sunt, nullam querendam causam habent. ἀργίους ἵχεν. Terentius in Adelph. Tace, egomet conveniam Pamphilum. Sed inter Tacet, & Sileo, quid intersit queri potest? non enim verisimile est utrumque eandem notationem & originem, aut denique significationem habere, quum litteris & formâ adeo differant. Cornel. igitur Fronto de different. voc. ita distinguit, Silet cuius loquentis sermo comprimitur, ab ipsa significatione litera S. Tacet vero qui nec loqui quidem cepit. Tacet nox, id est, silet. Catullus ad Lesbiam: 7.

Aus quām sydera multa, cum tacet nox.

Ovid. 9. Metam.

— Tacite.... noctis imago.

Tibull. lib. 1. el. 9.

Devovit tacito tempore noctis annus.

Virg.

— aut intempesta silet nox.

Tacens, entis, Particip. præs. tem. σιωνίων. Plaut. in Rud. Quia enim neque loquens, neque tacens usquam bonus.

Tacitum est, impersonale. Tacent. in Adelph. Ignotum est, tacitum est, creditum est.

Tacitus, Is, qui tacet. ξ οὐτις δαμάμ δαμάμ, vel dumām, σιωνίων, ιχεύθη. GAL. Qui se tait. ITAL. Chi tace. GER. Stillschweigend der da schweigt. HISP. El que calla. ANGL. That keeps silence, aus speakest nor. ¶ Cicero. in Caton. Quid expectas autoritatem loquentum, quorum voluntatem tacitorum perspicis. ¶ Aliquando passivè pro eo quod tacetur. ξ σιωνίων θη. GAL. Secret, caché. ITAL. Secreto, nascondo. GER. Verschwiegen, dess man geschweig. HISP. Secreto, escondido. ¶ Virgil. 6. Æneid.

Quis te migne Cato tacitum, aut te Cesse relinquit?

Sic, Tacitum aliquem præterire dixit Quintilianus, & Ovid. Eleg. 1. lib. 5. Trist.

Et tacitus casus dissimulare tuos. (poteras sup.)

Idem Eleg. 1. lib. 1.

Et tacitus secum, ne quis malus audias, opiet.

Idem Eleg. ult. lib. 4.

Interea tacito passu labentibus annis.

Ibid. Eleg. 6. lib. 4. Trist.

— tacito pede lapsa, vetustas.

¶ Tacitum funus, vide Funus. Tacita advocatione, vide Advocatio.

¶ Tacitum mel, quod per se fluit, & est optimum. σιωνίων. Tacitum os alicui præbere, est nihil prouersus respondere. Cic. 1. Verrini. Qui testes priore actione interrogati nolueris, & iis tacitum os præbere malueris. Tacitum pro artano, quod taceri volumus. Senec. epist. 84. Falsum ergo est hoc quod patrocinij loco ponitur, ei qui soleat ebrios fieri, non dari tacitum. Plaut. Afin. sc. 2. a. 4. Suspensis potius me, quam tacita hæc auferas? Sic & Cic. loquutus est ad Attic. Liv. initio lib. 7. ab urb. Tacitum quid pati.

Tacitè, adverbium, Secretè, claram, obscure. ξ σιζα, σιωνίων. GAL. Sans dire mot, secretement, tout bas. ITAL. Senza parlare, copertamente.

GER. Stillschweigenlich. HISP. Sin hablar, secreta y escondidamente.

ANG. Quietlie, secretlie. ¶ Plaut. Afin. sc. 3. a. 3. Tacite auscultemus. Cicero pro Quintio. Huic me perire quidem tacitè obscurèque permittitur. Idem pro Pompeio. Hi vos, quoniam liberè loqui non licet, tacitè rogant. Plaut. Pœn. Matronæ tacitè spectent, tacitè rideant. Habere aliquid tacitè. Liv. lib. 2. d. 5. Et quanquam dissimulare, tacitè habere id, patique statuerat.

Taciturnio, silentium appeto. Sidon.

Taciturnus, a. um, qui paucorum est verborum, & minimè garrulus. ξ σιωνίων, σιωνίων. GAL. Taciturne, qui ne dit mot, ou bien peu. ITAL.

Tacito, taciturno. GERM. Still der wenig wort treibt, der mitt vil flappert, verschwigen. HISP. El que mucho calla. ANGL. That fayeth nater god nor bad. ¶ Ovid. 2. de Arte.

Qui sermone placet, taciturna silentia vitet.

Qui canit arte, canat: qui bibit arte, bibat.

¶ Dicitur etiam de iis, quæ voce carent, & muta sunt: ut Ripa taciturna, id est, quiesca, in qua nullus auditur strepitus. Horat. Carm. Ode 20.

— carēque

Ripa vagis taciturna ventis.

Et Plaut. Cœl. sc. 1. a. 1. Bellissimum & taciturnissimum ostium.

Taciturnulus, diminutivum. Apuleius, Blanda mulier & taciturnula.

¶ Taciturnissimum ostium apud Plautum in Cœl. Valcætne ostium. PH. Bellissimum hercle vidi & taciturnissimum.

Taciturnitas, Silentium. ξ σιζα domi τάση demamah. ιχεύθη. GAL.

Taciturnité, ne parler point, ne dire mot, silence. ITAL. Esso parlar poco.

GER. Stille mit reden, verschwiegenheit. HISP. A quel habito de mucho callar. ANGL. A keeping of silence. ¶ Cic. de Invent. Taciturnitas imitatur confessionem. Terent. in And. Sed his, quas semper intellexi in te sitas, fide, & taciturnitate. Cic. Attic. lib. 7. Suspicionem mihi majorem tua taciturnitas attulerat. Horat. 4. Carm. Ode 8.

— quid foret illa.

Maiorisque puer, si taciturnitas

Obstat meritis invida Romuli?

Tacita, nomen Musæ, quam colui voluit Numa. Plutarchus in vita Numa.

Taciturnus Cornel. Sub Adriano principe orator clarissimus, qualis ac

familiaris Plinij junioris, Belgicæ Galliæ orationes procuravit: ad

Vespasianos

Vespasianos usque pervenit, ab iisque honoribus evectus, historiam principum conscripsit ab Augusto usque ad Adrianum, quae ad nos haud integra pervenit. Hanc igitur non vitas Imperatorum ausus inscribere, sed tantum diurnales actiones, GAL. Gazzette, quae medium inter historiam & vitas tenerent. Scripsit & de claris Oratoribus, Ciceronis Brutum & materiam & dicendi copiam imitatus. Præterea vitam Agricolæ socii sui, & de moribus ac situ Germania, stylo tum presso & eleganti, tum arguto & sententious: in exteta vero historia aliquantulo sublimior. Scribit Flavius Vopiscus, hunc autorem tanquam e suis progenitoribus, Tacitum Imperatorem quotannis decies describi, ne liber perire, cumque in omnibus bibliothecis adponi jussisse. Tertullianus autem noster cum mendaciorum loquentissimum appellat, propterea quod iniquissimum sese in scriptis suis, falsissimumque de Christiana religione judicem præbuerit.

Tacola, emporium amplissimum India extra Gangem, in aurea Chersoneso, cuius meminit Ptolemaeus lib. 7. cap. 2. Hodie Malaca dici creditur. à Lusitanis nostra ritate vi subacta: quod testatur epistola Emanuelis Regis ad Leonem decimum.

TACTICUS, a. um, *met. lux*, à or., q. d. ordinativus, à m. a. ordino. Tacticū, *met. lux*, à Vegetio appellantur, quibus cura incumbit instruendae aieci. Nam τάξις, instruere est, & ordinare.

Tāctus, vide Tango.

Tādā, vide Teda.

TĀDĒO, Tādet, tāduit, vel tāsum est. verbum impersonale. Tādium, hoc est, satietatem & fastidium capio. { γένης γαστρί γαστρά δόνομα. αὐθεντικός, βασικός. GAL. Estre ennué de fascherie, ITAL. Rin crescere, fastidire. GERM. Verdruss haben. HISP. Haver hastio ò enojo. ANGL. To weariness, to irketh. } Terent. in Eunuch. Et tādet, & amore ardeo. Tādeo verbum personale in usu non est: quamvis compositum ejus pertādeo legatur apud Gellium lib. 1. cap. 2. Has ille inanes quo flaret glorias, jámque omnes finem cuperent, verbisque ejus fatigati pertāvissent. Tādet autem impersonale verbum habet ferè post se accusativum cum genitivo. Cicer. 2. Verr. Sunt homines, quos infamia sua neque pudeat, neque tādeat. Nonnunquam accusativum sine genitivo. Idem Attic. lib. 2. Tādet ipsum, vehementerque penitet. Nonnunquam cum solo genitivo, accusativo tamen tacitè subaudito. Terent. in Eunuch. Tādet harum quotidianarum formarum. Cicer. ad Attic. lib. 2. Propterea viri tādet, ita sunt omnia omnium misericordiarum plenissima. Nonnunquam cum infinitivo. Tentius in Phorm. At enim tādet audire eandem millies.

Tādium, ij, Fastidium, satietas. { γένης γαστρί γαστρά δόνομα, κόρη, GAL. Ennué & fascherie. ITAL. Tedio, fastidio. GER. Ein verdruss. HISP. Hastio, enojo. ANGL. weariness, heaviness of mynd. } Quint. lib. 2. Et ipsius lectionis tādium vicibus levatur. Iuven. Satyr. 7.

Tādia tunc subeunt animos.

Ovid. 3. Metam.

— nec tādia coepi

Ulla mei capiam, dum spiritus iste manebit:

Idem 13. Metam.

— ut longi tādia bellī

Mente ferant placida.

Idem Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Nec me sollicita tādia lucis habent.

Suet. in Tib. cap. 10. An tādio uxoris, an assiduitatis fastidio. Quintil. Tādium devorare.

Tādūlūs, a. um, Fastidiosus, qui omnibus tādio est. { πεπονικός. GAL. Fascheux, ennué aux, incommode. ITAL. Fastidioso. GER. Ein verdrässiger, mühsäglicher, überlägner. HISP. El que toma fastidio ò enojo, hastioso. ANGL. Somewhat wearisome. } Festus.

Tānārūs, & in plurali numero Tānātā, τάνατος. Vulgo Cabo Metapan. Promontorium est Laconia regionis, circa medium Meridionalis lateris Peloponnesi, quam longissime in mare procurrent, oppidum habens ejusdem nominis. Tānātā, (inquit Suidas) ἀντράς λακωνίας, εν ἡώ σόμον λογίας εἰς αὐδόν, εἴθεντος Ποσειδῶνος εἰς αὐτοφαλήν, οὗτος δὲ τὸς Εἰλαῖος ιερός καθιστόντος εν τῷ εἰρηνῇ τῷ Ποσειδῶντος δασταύρῳ ἐνεῖλος εἰς Λακωνίαν, id est, Tānātā promontorium Laconia, in quo fauces erant ad inferos deducentes, ubi & Neptuni præsidis templum: illuc supplicantes in facello Neptuni Helotes nihil veriti Lacedæmonij interfecerunt. Circa Tānātā antrum ostendebatur, per quod Herculem ab inferis rediisse Poëtae fabulati sunt, Cerberumque vincitum ad superos traxisse. Vulgoque creditum est eas inferorum esse fauces. Virg. 4. Georg.

Tanarias etiam fauces, alta offia Ditis.

Ibidem marinor Laconicum effodiebatur, coloris viridis, quod & à loco Tānātā cognominatur. Propertius lib. 2.

Quod non Tanariis domus est mihi fula columnis.

Hinc Patronymicum fœm. Tānaris. Ovid. Epist. 1. 6.

Scilicet idcirco ventosa per aquora vettum,

Excepit portu Tānaris ora suo.

TĀNĀ, { תַּנְנָה chashullah תַּנְנָה tññ. GAL. Rubans, ou bandelettes longues & étroites. ITAL. Bende lunghi & strette. GERM. Ein haubenbendel / hutbinden so hinab hängt. HISP. Listas de la toca, vandas luengas y estrechas. ANGL. Ribandes, laces, or head bands. } Vittarum extremitates, ut quæ ab infulis pendent. Virgil. 7. Aeneid.

— fit tortile collo

Aurum ingens coluber, fit longa tānia vitta.

Quandoque accipitur pro tota vitta. Idem lib. 5.

Punicus ibant evincti tempora tānis.

Ubi Servius, Tānis à tāna, non tānia: nam & tāna, & tānia dicuntur. Tānia (inquit Festus) propriè dicitur fascia. Græca enim dictio est τάναι, quam sic interpretatur Verrius, ut dicat esse laneum ornamentum capitum honorati. Ennius in Alexandro, Volans de celo cum corona & tāniis. Hactenus ille. Plin. lib. 31. cap. 12. Deprehenditur & lentigo oculis, sed incerta mediis glutinamentis tānia, fungo papyri bibula, vix nisi littera fundente se, tantum inest frau-

dis. Tānia præterea dicimus lapides sub aquis candicantes in longum porrectos, à fasciarum similitudine. Plin. in Praefatione, lib. 3. Nec profunda altitudo miraculum minuit. Frequentes quippe tāniæ candicantis vadi carinas terrant. Et & tānia pisciculi genus apud Aristotelem, à gracilitate & longitudine dictum. Vide cundem Plin. lib. 32. cap. 7.

Tāniōlā, diminut. τὸ τανίδιον, τὸ φυκίδιον. Colum. lib. 11. cap. 3. Brascifia, quum sex foliorum erit, transferri debet: ita ut radix eius liquido fimo illata & involuta tribus algæ tāniolis pangatur, hoc est, quibusdam quasi fasciolis.

Tānum, fuit urbs in Laconia, teste Hermolao in lib. 9. Plin. à qua mulier poëtria nomine Herina ortum habuit. Fuit & in Achaia urbs τάνων, id est, Tencium, & Tenea vicus inter Mycenæ & Corinthum.

Tāpocon soliti sunt appellare Græci genus scribendi deorsum versus, ut nunc dextorsum scribimus. Fest. An deorsum legemus retrorsum, ut significetur modus scribendi Hebraeorum & aliorum Orientaliū, ut sit inversa scriptio.

Tagasta, urbs Africæ, S. Augustini natalibus clara.

Tagax, furnaculus: à tangendo dictus. Fest.

Tāgeniæ, placentæ tepidæ, stridentes, ut mel illis superinfundatur. Poll.

Tāgēs, (inquit Festus) idem quod futunculus, à tangendo dictus. Antiqui enim Tagere dicebant pro tangere. Unde Tagacem manum dicit Lucilius,

Mutonisque manum perscribere posse tagacem.

Tāgēs, is, τάγης, filius Genij, teste Festo, & nepos Iovis, qui adhuc puer XII. Hetruriæ populos aruspiciam traditur docuisse. De hoc Cicero de divin. scribit ad hunc modum, Tāges quidam dicitur in agro Tarquinieni, quum terra araretur, & sulcus altius esset impressus, extitisse repente: & cum affatus esse, qui arabat. Is autem Tāges, ut in libris est Hetruscorum, puerili specie dicitur visus, sed senili fuisse prudentia. Ejus aspectu quum obstupuisse bubulcus, clamorēque majorem cum admiratione edidisset, concursum esse factum, totamque brevi tempore in eum locum Hetrutiam convenisse: tum illum pluta loquutum multis audientibus, qui omnia ejus verba excepint, literisque mandaverint: omnem autem orationem fuisse eam, quā haruspiciæ disciplina contineretur: eam postea crevisse rebus novis cognoscendis, & ad eadem illa principia referendas. Hactenus Cic. Ovid. lib. 1. Metam.

Indigena dixere Tāgem, qui primus Hetruscum

Edocuit gentem casas aperire futuros, &c.

Tāgesta, τάγης, Africæ oppidum, divi Augusti patria Plin. lib. 5. cap. 4. πελαφαντες Tegestenice oppidum vocat.

Tāgo, is, apud veteres in usu fuit pro Tango. { γάγη nagāh. } Tagit (inquit Festus) pro tangit, proculdubio antiqua consuetudo usurpat. Pacuvius in Teucro, Ut ego, si quis me tagat, & tagam. Idem in Hermione, Non cernam, niū tagam. Hinc etiam Attigo, legitur pro attingo, Plaut. in Bacch. Ne attigas puerum ista causa, quando fecit strenue.

Tagus, mons in Lusitania, apud quem quædam equæ dicuntur à vento concipere.

Tāgūs, τάγος, fluvius Lusitanæ aureas trahens arenas. { Ein fluh in Portugaljen Traio genant. } Iuvenal.

Quod Tagus & rutila Paxtolus volvit arena.

Circa hunc fluvium (si Plinio credimus) equæ flanti Favonio obversæ animalem spiritum concipiunt, equosque ita gignunt perniciosos, sed qui tertium vitæ annum non excedant.

Tāfali, Septentrionalis regionis milites. Panciro.

Tālaon, τάλαον, filius fuit Iasij, & apud Argos regnavit, ut notat Boecatius lib. 2. cap. 37.

Talamæcæ, larvarum, & lupercalium recurrentium furor.

Tālāriæ; Tālaris, Talarius, vide Tālus.

Tālāsio, apud Romanos carmen nuptiale erat, & deus ipse nuptiarum præses, quem Græci vocant οὐρανος. { Der gott der jungfräuschafft und hochzeiten. } Martialis lib. 1.

Quid si me jubeas Talasionem

Verbis dicere non Talasionis.

hoc est, Quid si me jubeas hymnos nuptiales aliis verbis, quam nuptialibus cantare? Festus ex sententia Varro, Talasionem tradit fuisse vocem nuptialem, novis nuptiis boni ominis causâ acclamari solitam. Quare autem ea acclamatione in nuptiis uterentur, diversi diversa senserunt. T. Liv. lib. 1. ab Urbe, scribit in raptu Sabinarum Virginem utam longè ante alias specie & pulchritudine insignem, à globo Talasi fujusdam raptam fuisse, multisque sciscitantibus cuinam eam ducerent, identidem ne quis eam violaret, Talasio ferri clamitatum: ideoque eam vocem nuptialem esse factam. Varro existimat hanc vocem in nuptiis usurparam fuisse non alia ratione, nisi ut novæ nuptæ ad opera & labores & præcipue ad lanificia excitarentur. Talasionem enim vocabant quasillum sive calathum, hoc est, vas lanificii aptum. Quam sententiam tangit & Plutarchus in Problemat. à Græcis hujus vocis originem repetens, qui lanam τάλαον appellant. Idem in Romulo: & in Pompeio, ubi tertio casu scriptum est, Thalassio.

Talax, scaurus. Gloss. Isid. à talis perversis.

TĀLĀ, ξ, { תַּלְאֵה sabiph תַּלְאֵה purah תַּלְאֵה tsalt sal. τάλαι, ταλάξιον.

GAL. Un scion, un plantal, ou jeton d'arbre taillé par le bœuf qu'on met en terre. ITAL. Piata, ramo da piantare. GERM. Ein zweig / schlinge / senzroeig. HISP. Estaca propria para plantar. ANGL. A plant, she she of a tree yet was planted in the earth. } Surculus præcisus ex utraque parte, ut in terra inseratur. Lin. lib. 17. cap. 17. Myrtus & taleis seruit: morus talea tantum: quoniam ramo eam inseri telio fulgurum prohibet. Quapropter de talearum satu nunc dicendum est. Seruandum in eo ante omnia, ut taleæ ex feracibus sicut arboribus, nec curvæ, néve scabrae aut bifurcae: néve tenuiores, quam ut manum impleant; ne minores pedalibus, ut illibato cortice, atque ut secta inferior ponatur semper. Cato de rer. rustic. cap. 45. Tales oleaginas,

nas, quas in scrobe satutus etis, etipedaneas facit. Quemadmodum vero surculus, qui in terra seritur, Talea dicitur: ita quod inseritur ramo, calamus vocatur. Plin. lib. 17. cap. 14. Quod si longius afferantur pomoorum calami, rapo infixos, optime custodire succum arbitrantur. Est autem haec vox Graeca, sed quam Latini ita in usum suum converterunt, ut Taleare, pro incidente, rustica usurpet simplicitas. Taleas (inquit Nonius) scissiones lignorum, vel praelegmina Varto appellat de re rustic. lib. 1. Unde etiam nunc rustica voce Intertaleare dicitur dividere, vel incidere rhamnum ex utraque parte æqualiter præcismum: quas alij clavulas, alij taleas appellant. ¶ Talea item, instrumentum bellicum, ut vinea. Cæsar 7. bell. Gall. Ante haec taleæ pedem longæ ferreis hamis infixis totæ in terram defodiebantur.

Taleolæ, diminutivum, parva talea. { ξυλάριος. GAL. Ferit plantal, petit scion pour planter. ITAL. Picciola planta, picciol ramo da piantare. GERM. Ein kleiner seeling/sezwoeglin. HISP. Pequena estaca para plantar. ANG. A little plant. { Colum. lib. 3. cap. 17. Idque per gemmas quinas, vel etiam senas partiti complures taleolas tertiæ mandaverunt.

Taleo, incido. Vide Tales. GAL. Taille, incidere.

Talentum, i. { תְּלִיחָה, תְּלָאֵבֶר. GAL. Un talent. ITAL. Talento, una sorte di moneta. GERM. Ein talent/ein gewicht/helt 60. minas/das ist bei 600. Franken. HISP. Cierta manera de moneda mayor. ANG. A piece of money called a talent. { Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2. Ego dabo ei talentum qui primus in crucem excurserit. Idem Cure. sc. 1. a. 1. Alias me poscit pro illa triginta minas: alias talentum magnum. Idem Amphitr. Scisti numerum? I. Quinquaginta Attica Talentia. Idem Asin. sc. 2. a. 1. Si mihi dantur duo talenta argenti numerato in manum. Ibid. sc. 4. a. 2. Talentum argenti mihi credidit. Idem Capt. sc. 2. a. 1. Pol Thaleti Talento non emam Milesium. Talentum est I. profanum, LX. minar. Atticarum, seu libratum; id est, 1500. sictor. II. Sacrum duplo majus, nempe CXX. minar. Atticar. i. c. 3000. sictor. Multiplex fuisse Budus in eo opere quod de Asse conscripsit, latissime docet. Quoties tamen apud Scriptores talenti mentio occurrat, si nihil aliud addatur de minore talento Attico ferè intelligimus, quod fuit minatum sexaginta: singulæ autem minæ drachmas Atticas centum continebant. Valebat itaque talentum, sex millia drachmarum, hoc est, si ad Gallicæ pecuniae estimationem redigas, coronatos sexcentos, singulis coronatis solidis Turonensisbus trintaquinque estimatis. Decem autem talenta coronatorum sex millia conficiunt. Quindecim talenta novem millia aureor im. Viginti talenta duodecim millia. Sed hoc, ut jam diximus, de talento Attico minore intelligendum est, quod apud Scriptores plurimum celebratur. Est enim & alterum talenti Attici genus, quod Talentum magnum vocant, quod ad minus talentum epiritti, hoc est, sesquiterii habet proportionem. Nam quum talentum minus sexaginta tantum haberet minas, magnum talentum minas habebat octoginta. Utrunque autem talenti genus Atticum erat. Neque mitum videri debet, Athenienses dupli talento fuisse usos, quum etiam duplex apud eos fuerit mina, major & minor, quæ eandem inter se proportionem habebant, quam talentum majus & minus. Erat enim mina Attica major, centum drachmarum, quum minor septuaginta quinque tantum haberet drachmas. Erant præterea pleraque alia talentorum nomina. Euboicum, Ptolemaicum, Syrium, Tyrium, Antiochenum, Babylonum, pondere & pretio omnia ferè distantia, sed in hoc uno convenientia, quod omnia ex sexaginta sui generis mitis constarent, sed quæ in quibusdam civitatibus maiores essent quam in aliis: unde etiam nata est talentorum diversitas. Nam, ut scribit Africanus, talentum omne minarum fuit sexaginta: verum quoniam minæ apud alios majores erant, apud alios minores, factum est ut talenta quoque essent inæqualia. Minarum etiam diversitas, ex varietate drachmarum nata est, quæ in quibusdam civitatibus majoris erant pretiosi & ponderosi, quam in aliis. Quod & ipsum apertissime testatur Iul. Pollux lib. 9. Hoc (inquit) utique dicere non intempestivum erit, quod Atticum talentum sex millia drachmarum valebat Atticatum: Babylonum vero septem millia, Ægineum decem millia, Syrium mille & quingentas juxta Atticas drachmæ rationem. Quemadmodum sane & Atticas minas Atticum talentum habuit sexaginta, Babylonum septuaginta, Ægineum centum juxta proportionem: sed mina ipsa ut apud Athenienses habuit centum drachmas Atticas, sic apud alios quoque ipsis consuetas, quæ pro ratione cuiusque talenti secundum augmentum vel decrementum valerent. Haec ille.

Talgæ, insula in mari Hyrcano (ut Pomponius refert) sine cultu fertili, omni frugi ac fructibus abundans: sed vicini populi, quæ gignuntur, attingere, nefas, & pro sacrilegio habent, diis parata existimantes, diisque servanda. Hæc tenus Mela. Ptol. lib. 6. cap. 9. Telea dicitur. Plinius lib. 6. cap. 17. In Caspio mari vulgatam insulam Tazatam esse scribit. Variat igitur nomen ut in sexcentis aliis, Vistula, Istula, Tabireni, Tabarni, Tibareni, &c.

Tallos, Æqualis retributio, idque in malam partem: ut si cui quis oculum eruerit, idem ille patiatur. { שְׁלַמְשׁוֹת schillém shel'm shel'mah. GAL. La pareille, autant pour au-tant. ITAL. Suppicio antiquo, dove andava membro per membro. GERM. Ein gleiche/Widergesetzung/Gleiche Bezahlung böses mit bösem. HISP. Pena tanio por ranto. ANG. An equal recompense in paying an hurt. { Lex talionis est lex paris vindictæ. Hinc retaliare Gellius formavit, quod significat talione hominem repercutere: ἀμείστῳ. Plin. lib. 7. cap. 54. Sicut in Cornelia familia nemo ante Syllam Dictatorem fertur crematus, idque voluisse, vetitum talionem, eruto C. Marij cadavere. Cicer. de legib. apud August. lib. 21. de civitate Dei: Octo peccatum genera legibus continentur; damnum, vincula, verbena, talio, ignominia, exilium, mors, servitus.

Talipédo as Pedibus vacillo, & quasi supra talos insisto. { τύπος mahabdh. mar. 2. 29. 4. 4. { Festus.

Talîs, c. Ejusmodi, ejus generis. { תְּלִישָׁה chazéh. mlîshâ. GAL. Tel. ITAL. Tal. GER. Solch. HISP. Tal. ANG. Such. { Plaut. in Auln.

Cui in re tali subvenisti antehac Terent. Hæc ut. Tum præterea tam, nisi tu nulla parcer filium. Vieg. i. Aeneid.

— haud equidem tali me aignor honore.

Ibidem,

— qui tanti talem genuere parentes.

Cicer. i. Officior. Quales sumus, tales esse videamur. Catull. de Cam. Bren.

Quid facient crines, cum ferro talia evadant?

Ovid 13. Metam.

Sunt mihi que valeant in talia pondera vires.

Ibid.

Talibus atque aliis

{ verbis sup.) Plaut. Menach. sc. 2. a. 1. Si mihi tale faxis post hunc diem. Idem Pscuk. sc. 1. a. 1. Ne faceres tale in adolescentia, (pro talia,) &c.

Taliter, adverbium, Tali modo. { תְּלִיכָה chazéh. mlîshâ. GAL. Telllementen, en telle sorte & maniere. ITAL. Talmente. GER. Solcher gestalt, der gestalt. HISP. En tal maniera. ANG. Such, by such sorte. { Idem ad Attic. lib. 10. Etenim audieram nemitti taliter licet. Plin. lib. 33. cap. 11. Nee cameras ante eum taliter adornari mos fuit.

Talitius, colaphus in talo: Vide an Talitus, callus vel clavus in talo. Cerdæ.

Talitrum, i. Percussio frontis, vel nasi, quæ ungue digiti fieri solet, σκανδαλισμός, κρανίου, κρανίου. Vnde chiquenauade, une nasalde. ITAL. Frigatola. GERM. Ein schnelling HISP. Papirote, floretuda. ANG. A fibrous tooth over ones finger or nail. { Sueton. in Tiber. cap. 68. Articulus tam firmis, ut recens & integrum malum digitoterebaret: caput pueri, vel etiam adolescentis talitrio vulneraret.

Talla, folliculus cepæ.

Tallus, in Sabinorum nominibus prænominis loco videtur fuisse. Fl. flos, Vide Talus.

Tamuld, תְּלִכָּה, disciplina, doctrina. Sunt quædam pandectæ rerum laicarum, divinarum & humanarum, verarum & falsarum, bonarum & malarum; imprimis juris civilis & canonici corum.

Talpæ, æ, generis masculini & fem. Animal captum oculis, muti simile, quod & atva & hortos suffudit. { תְּלִבָּה rinschémek. arkha. GAL. Vnde talupe. ITAL. Talpa, topinara. GER. Ein schetmaus. His. To animal. ANG. A mole or vole. { Virg. i. Georg.

Aut oculus capti fodere cubilia culpa.

Talhybius, τελόβης. Homero Iliad. 1. Protago Agamemnonis in Græcorum exercitu, qui unâ cum Eurybates ab Agamemnone missus est ad Achillis castra, ut Briseidem ab eo abduceret. Ovidius in Epist. Briseid.

Nam simul Eurybates me Talhybiisque vocarunt,

Eurybati data sum, Talhybiisque comes.

Talvs, i. Os in articulo pedis animalium bisulcorum, ventre extubans, concava vertebra ligatum, quadratum forma, altera parte concavum, altera ferè planum. { תְּלִבָּה karsul. ἄρχαζεν. GAL. Letalon. ITAL. Tallone. GERM. Ein biekelbein im gleichen hinderen süssen der thieren so den flauen spalten. HISP. El calcáñal del hombre, carnical. ANG. The huckle bone, or ankle. { Tali autem homini non sunt, neque animalibus digitos, aut solidas habentibus ungulas, sed tantum (ut diximus) bisulcis. Plin. lib. 11. c. 46. Talos asinus Indicus unus solidipedum habet. Et paulo post, Hominem qui existimat talos habere, facile sunt convicti. Kalægynas tamen talos quoque in homine dicimus, pro ima parte pedis, sive pro osse quod iuxta calcaneum extuberat. Horat. i. Serm. Satyr. 2.

Ad talos stola demissa, & circundata palla.

Senec. epist. 54. Talum nos dicimus extorsisse, (cum excusamus podagrum.) Corn. in Pers. Sat. 5. talum eminentem rotunditatem esse dicit, cämque ob causam fastigium templi rotundi talum quoque dici affirmat. Talus rectus est eorum qui stant, eorum qui cadunt non rectus. Horat. 2. Epist.

— post hac

Securus cadat, an recto sit fabula talo.

Persius.

— tibi recto vivere talo Ars dedit.

Sed & in talis lusoriis, cum ita evenit, ut talus in lacera quarum non cadat, sed in extrema, & tanquam capita, quod perquam rarum est, rectus esse dicitur. Cicer. de finib. Ita jacere talum, ut rectus assistat. { Tali item dicebantur ossicula quædam quadrilatera, quibus olim lusitabant: quorum latus quo unitas significabatur, canis five canicula dicebatur: in quam converso talo deponebatur ab eo, qui jactaverat, numus unus sine lucro. πέραστ. Vnde damnosa canicula à Persio dicitur. Ejus oppositum latus, Venus, sive Cœs dicebatur, septenarium numerum significans, quem numerum qui representasset, sex numos lucrificiebat, & quicquid canicula jactucorrasum esset. Alia duo latera Chius & Senio dicebantur, ternarium ille, hic quaternarium significans: Chius lucti nummos tres, Senio quatuor afferebat, ideo dexter dictus. Persius.

— qui dexter senio ferret

Scire erat in voto.

Erat tamen ludi quædam ratio, in qua Senio æquè damnosus erat, atque Canis. Suet. de Augusto, Talis jactatis, ut quisque canem aut seniorem miserat, in singulos talos singulos denarios conferbat in medium, quos tollebat universos, qui Venerem jecerat. Hinc Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. Iace talos pater. Mox; Hoc Venerium est. Et Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Quid valeant tali quo possis plurima jactu

Figerè, damnosos effugiasque canes.

Item,

In talis Senio, & Canis, & Venus.

Vide Sueton. in August. cap. 71. & c. Aliæ quoque in hoc ludi genere differentiæ fuerunt. Nam & vulturios habebant, & Herculem basilicum. Plaut. Cure. sc. 1. a. 2. Talos poscit sibi in manum: provocat me in aleam, jactit vulturios quatuor: Talos arripio, Herculem jacto basilicum. { Amatores talis ludentes nomen amicæ invocabant.

Idem

Idem *Afin. sc. 1. a. 4.* Talos ne cuiquam homini admoveat nisi tibi : Cūm jaciet, te ne dicat, nomen nominet. (id est, nomen tuum qui ejus amica es.) Idem *Aulul. c. 2. a. 5.* Iace talos pater, ut porro nos jaciamus. Mox, Te mihi Philenum. *Item*, plaudite : hoc venerium est. Idem *Curel. sc. 3. a. 1.* Postquam cœnati atque appoti, talos poscit in manum, invocat Planesium. Idem *Capt. sc. 1. a. 1.* Amator talos cūm jacit invocat Planesium, &c. Talo recto stare. Horat. 1. Epist.

Gesit enim nummum in loculos dimittere, post hac
Securus cadat, an recto stet fabula talo. i. placet, necne.

Taxillus, parvus talus, *despazacion*, aliquid taxillo simile. Talatis, e, quod ad talos pertinet : ut vestis talaris, quæ ad talos usque descendit. *modwixns.* GAL. Long jusques aux talons. ITAL. Lungo insino à i piedi. GERM. Das bis auf die Knoden hinab geht. HISP. Luengo hasta los pies. ANGL. That cometh downe to the ankle. Cicero. 7. Verr. Stetit soleatus Praetor populi Romani cum pallio purpureo, tunicaque talari muliercula nixus in littore. Ibid. Ac per eos dies quim iste cum pallio purpureo, talarique tunica versaretur in conviviis. ¶ Ludus talaris. Quintil. Ludorum talarium licentia, fori solvere sanctitatem. Ludus talarius. Idem, nisi forte illic talarium syncope dictum sit pro talarium.

Talarius, a, um, quod pertinet ad talos. *xvōdūngs.* GAL. Appartenant au dez. ITAL. Pertinente à dadi. GER. Das zu den Würfeln gehört. HISP. Perteneiente à los dados. ANGL. Belonging to dice. ¶ Ut lex talaria adversus eos qui talis lusitant. Plaut. *Milit. sc. 2. a. 2.* Ne legi fraudem faciant talaria. ¶ Talarius ludus, id est, ludus talorum. *xvōdū.* GAL. Jeu de dez. ITAL. Gioco de dadi. GER. Ein Würfelspiel. HISP. Juego de dados. ANGL. The playe at dice. Cicero. lib. 1. Offic. Adde his, si placet, unguentarios, totumque ludum, saltatores, talarium. Vide præcedentem dictionem.

Talariæ, plur. num. gen. neut. Calceamenta alata Mercurij. *mīlā.* Virg. lib. 4. Æneid.

— pedibus talaria nequit.

Aurea.

¶ Talaria induere, proverbialis allegoria, pro eo quod est fugam adornare, quasi velle quopiam avolat. Cicero. ad Attic. lib. 14. Nemo est istorum qui otium non timeat : quare talaria induamus. ¶ Talaria, metaphoricè vocat Seneca tumores, quos in talis generat podagra, epist. 54. Dubio & incipiente morbo queritur nomen : qui ut cœperit talaria intendere, & utrosque dextros pedes fecerit, necesse est fateri podram.

Talepido, as, are, Pedibus vacillare lassitudine, quasi qui trahit pedes : ut talis videatur insistere, aut identidem tollere pedes. Festus.

Tam, & quam, Priseiani sententiæ adverbia sunt, quæ positivo, comparativo, & superlativo adjiciuntur, quum duo vel plures comparativi & superlativi diversæ significationis positi inter se æquantur, vel iidem geminantur. *tōos, nō oov.* GAL. Tant que. ITAL. Tanto & quanto. GERM. So fast als. HISP. Tanto quanto. ANGL. So muchas. Cic. pro Deiot. Istam, inquam, dexteram non tam in bellis, neque in præliis, quam in promissis, & fide infirmiore. Bis infirmorem intelligendum est. Superlativi exemplum. *Salustius*, Quam quisque pessimè fecit, tam maximè tutus est. Frequentissime autem positivo, Cicero, Tam sum amicus Reipublicæ, quam qui maximè (scilicet est amicus.) hoc est, Tam amo Rempublicam, quam ille qui plurimum amat. Plaut. *Capt. sc. 2. a. 2.* Tam ille servit quam nos. Tam illi libertate hostis eripuit, quam mihi, &c. ¶ Cum quasi *Curel. sc. 1. a. 1.* Tam à me pudica est, quasi soror mea sit. ¶ Tam adverbiis junctū. Terent. in Heaut. Nunquam tam male egredior, neque tam vespere domum revertor, quin, &c. ¶ Tam diminutivis additum, Terent. in Adelph. — tam ob parvulam Rem penè ex pattia : turpe dictu. ¶ Tam modò, inquit Festus, veteres pro modò accipiebant : quod Græci dicunt, ὀταν, ἀγα. ¶ Tam pro tamen. Plaut. *Men. sc. 4. a. 2.* Bene vocas, Tam gratia est. ¶ Pro usque adeo. Idem Amph. Ibi me inclamat Alcmena. Tam ea res horrore afficit (id est, usque adeo timuit, ut inclamaret.) ¶ Item, pro tam magis. Idem *Mil. sc. 3. a. 2.* Ah ludis me ! p. Tam mihi sunt manus inquinatae. Ibid. sc. 5. a. 2. Tam ea est, quam potis. (sup. est esse.) ¶ Tam aliquando subauditur. Vlpianus D. lib. 29. t. 2. l. 20. Julianus scribit, Pro hærede autem gerere, non esse facti, quam animi. ¶ Hinc compositum tamet, de quo infra.

Tamæ, dicitur (inquit Festus) quum labore viæ sanguis in crura descendit, & tumorem facit. Lucilius, in Satyr.

Ingen ne existat, papula tama, ne bona noxit.

Tamara, *tauwāq*, vulgo *Tanestreck*. Oppidum Dammoniorum, in occidentali parte Britanniæ insulae. Ptol. lib. 2. cap. 3.

Tamara Ptolemæo, Pomponio Tamaris, fluvius Hispaniæ Tarragonensis, in Artabrorum finibus, in Oceanum influens occidentalem, à quo vicini populi Tamarici dicuntur. Vide Ptol. lib. 2. cap. 6. & Melam lib. 3. in descriptione Hispaniæ.

Tamaritæ, *tauwāq*, Populi Asiatici non longè à Caspio mari. Tamarix, icis, humilis frutex est amerinæ ramis, folio angusto, carnosæ, & ferè pinnato. *weien.* GAL. De la bruyere. ITAL. Tamarice, arboscello. GERM. Tamarisken staud. HISP. Tamariz, atarfe, tarabe. ANG. Heath to mak broomes on. Duo ejus sunt genera : sylvestre, omnino sterile : unde & infelix lignum appellatur, Gallis Bryaria. Alterum fructiferum, quod in Ægypto altissimas æquat arbores, ramis ex herbaceo fulvoque variegatis, lignoso fructu, galla maiore, in quo semen gustu asperum, ejusdem effectus cum galla. Vide Plin. lib. 24. cap. 9.

Tamanus, *tauwāq*, Britanniæ fluvius, non procul ab Ocrio promontorio quod Meridiem spectat, in Britannicum Oceanum influens.

Ptol. lib. 2. cap. 3. vulgo Tono.

Tamde, tam. Lucil.

Tame, tam, in carmine Saliari. Scal.

Tamén, adversativa conjunctio est, Attamen, verumtamen, nihilominus. *την αχ. ουας, ωρι.* GAL. Toutesfois, neantmoins, si est ce que.

ITAL. Nientedimento, nulladimento, nondimeno, tutu via pur. GERM.

Tedoch/nichts desto minder. HISP. Mas à empero. ANGL. Nevertheless. ¶ Hæc particula sequitur voces, quamvis, quanquam, et si, etiam si, licet, & secundum in periodis locum habet : de qua re ubique exempla sunt in promptu. Ovid. Eleg. 11. lib. 3. Trist.

Et tamen est aliquis, qui vulnera cruda retractet. Plaut. *Milit. sc. 6. a. 2.* feci insipienter : At non malitiosè tamen. ¶ Pro licet. Idem *Amph. sc. 3. att. 1.* Me ames absentem tamen. Idem *Capt. sc. 3. att. 2.* Benè hero gessisse morem in tantis ærumnis tamen. (id est, licet vel tametsi.) ¶ Pro omnino, Auson. Epigr. 7. ¶ Aliquando particula inceptiva est. Cic. Pato, Tamen à militia non discedis. ¶ Aliquando ponitur pro statim. Virg. 9. Eclog.

Hic hædos depone, tamen veniemus in urbem.

¶ Aliquando pro tandem. Salust. lib. 3. Histor. Nam qui enare conati sunt, icti sive ferramentis navium, tamen aut vulnerati à suis, aut afflitti undarum vi, multato fœde corpore, &c. Plaut. Ita faciam, ita placet, quid tum tamen ? Ovid. Eleg. 4. lib. 1. Trist. in fin. Idem Eleg. 6. lib. 3. Trist.

— Tamen hoc (malum) vitare canendo, (id est, tandem)

Idem 13. Metam.

Quid tamen hoc refert :

(pro autem, vel tandem.) ¶ Pro nihilominus. Plaut. *Milit. sc. 3. a. 2.* Si dico, interij : si non dico, interij tamen. (id est, nihilominus.) ¶ Aliquando pro duntaxat. Terent. in Hecyr. Quod potero faciam, tamen ut pietatem colam. Vbi Donatus, Tamen, id est, duntaxat, vel ita tamen, ut pietatem colam. ¶ Tamen pro tantum, Velleius. ¶ Hinc componuntur Attamen, & verumtamen, ejusdem ferè significationis.

Tamenetsi, quod contractè Tametsi, adversativa particula. Quanquam, vel et si. *καὶ, κατί.* GAL. Iaçoit que, combien, ou encore que. ITAL. Bon che, se bene, quantunque. GERM. Wieviel ob schön. HISP. No embargante, no obstante, aunque. ANG. Albiest, althoght. ¶ Cic. pro Sext. Tametsi viciisse debeo, tamen de meo jure decedam. Hæc principio orationis positiva, indicativo gaudet : secundo loco, subunctivo. Plaut. *Isend. sc. 5. a. 1.* Age loquere quid vis, tametsi tibi succenseo. (ubi secunda syllaba corripitur.) Idem *Men. sc. 1. a. 1.* Nunquam hercè fugiet tametsi capital fecerit, &c. media correpta. Tametsi cum interrogatione positum, cuiusdam sui ipsius correctionis vim habens. Cic. 6. Verr. Verum fac te impetravisse, fac aliquid gravius in Hevium statuisse Mamertinos : quantum putas autoritatem laudationis eorum futuram : si in eum quem constat virum pro testimonio dixisse, pœnam constituerent : tametsi quæ est ista laudatio ! quem laudator interrogatur la dat necesse est ? ¶ Tametsi, protamen. Terent. in Andr. rape. D. Si quicquam mentitum invenies, occidito s i. nihil audio. Ego jam te commotum reddam. D. tametsi hoc verum est.

Tames, crux, sanguis. Gloss. Isid. Forte Tama, Festus. Vide supra in Tama. vel etiam Tabus. Cerda.

Tamia, *tauwāq*, oppidum in Orientali parte Britanniæ insulæ sub Caldoniis. Ptol. lib. 2. cap. 3.

Taminia, uva genus, acinos habens rubentes, qui à quibusdam falsò astaphis agria credita est. Plin. lib. 23. cap. 1. Astaphis agria, sive staphis, quam uiam taminiam aliqui vocant falsò (suum enim genus habet) caulinis nigris, rectis foliis, labruscæ, fert folliculos verius quam acinos virides, similes ciceri : in his nucleus triangulum. Maturescit cum vindemia, nigrescitque, quam taminia rubentes norimus acinos : sciamusque illam in apricis nasci, hanc non nisi in opacis.

Tamino, polluo.

Tamos, Indiæ promontorium est, quod Taurus attollit : in Meridiem se se convertens. Vide Pomponium in descriptione Indiæ :

Tana, urbs extima Euxini Ponti, subest Turcis.

Tanagra, *tauwāq*, oppidum Bœotiae Mediterraneæ, quam *zealau* ab Homero appellari tradit Stephan. Nobilitatum fuit autem hoc oppidum præstantissimo genere gallinaceorum, ad pugnas & prælia nascentium, teste Plin. lib. 10. cap. 21.

Tanagrus, sive Tanager, *tauwāq*, fluvius est Lucaniz, quæ est regio Italiae inter Picentinos & Brutios. Virg. 3. Georg.

& siccæ ripæ Tanagri.

Tänäis, *tauwāq*. GER. Don Tana. ¶ Fluvius Scythiaæ, Asiam dividens ab Europa. Ferturque à Septentrione Nilo aduersus, inquit Strab. lib. 11. Paulò autem Orientali, non solum per Scythas in Mæotim defuens, sed & per Sauromatas. Originem ejus incertam aliqui putant. Ptolemæus, ex montibus Riphæis prodire putat, qui magis Australes sunt, quam Hyperborei. Alij, in quorum numero Herodot. est lib. 4. aiunt esse paludem non admodum magnam, ex qua Tanaïs nascitur, qui duobus ostiis Mæotim ingreditur, quæ stadiis intra se circiter septuaginta distare feruntur. Alij ex Caucaſis montibus oriri existimant. Scythæ Tanaïm Silio vocant. T. bull. lib. 4.

Quaque Hebrus, Tanaïsque Geras rigat, &c.

¶ Fuit & oppidum Tanaïs ad amnis hujus ostia, teste Plin. lib. 2. cap. 98. à Græcis qui Bosphorus tenuere, conditum. Vide Ptolem. lib. 5. cap. 9. Dionysius in Perihegesi,

Europam atque Asiam Tanaïs distinxat amnis
Hic quoque Sarmatidis evolvens sinibus, alta
(Scissus Araxe prius aquore) jam suus unda
Effluit in Scythiam, procul hinc Mæotida Tethyn
Inrat, & inserto freta pellit vasta fluento.

Lucan. lib. 3.

Quam Cræso fatalis Halys, qua vertice lapsus
Riphæo Tanaïs diversi nomina mundi
Imposuit ripas, Asiaque, & terminus idem
Europa media dirimens confinia terra, &c.

Tanaïta, *tauwāq*. Tanaïs fluvij accolæ, à Saitis, Anchætis, & Satarneis deleti. Plin. lib. 6. cap. 7.

Tanalia. forceps. L. g. b.

Tanagui Tarquinij Prisci uxori fuit, magni animi mulier, & Herrusca disciplinæ

disciplinæ peritissima. Vide Liv. lib. 1. ab Urbe.

Tanarus, fluvius ex Apennino nascens, & in Padum influens. Plin. lib. 3. cap. 16. Vulgo Tanaro.

Tandem, Postremò, denique, ad extremum. q. tamen demum. § תְּנַדֵּם בָּחָרָוֹןָה. מִזְרָחָתָאָוָר, רְאֵסְיָהָוָתָאָוָר. GAL. Enfin, finalement, en dernier lieu. ITAL. Finalmente, ultimamente, al postuo, al post fine, al fine, ala fine. GERM. Letztlich/hinden hernach/zum leisten. HISP. Finalmente, en fin, à la poste. ANGL. At the last. § Virgilius,

Iam tandem Italia fugientis prendimus oras.

Plaut. Amphitr. Sofia tandem ad nos. (id est, expectatus nimium venies sup.) Idem Pseud. sc. 3. a. 3. Nimiris tandem abs te contemnor, &c. ¶ Per interrogationem habet urgens quiddam, & accelerans. Cicer. Quousque tandem abutere Catilina patientia nostrâ? Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Itâne aiebat tandem? (admirantis.) Idem Aulul. sc. 4. a. 2. Ain tandem ita esse ut dicis? &c. Aliquando est conjunctio explicativa. Terent. in Phorm. Itâne tandem uxorem duxit Antiphon injussu meo? ¶ Interdum ponitur pro aliquando, ut apud eundem, Itâne tandem sororem duxit? § Item pro saltem, Terent. in Eunuch. — perfice hoc Precibus, aut pretio, ut hæream parte aliqua tandem apud Thailem. ¶ Tandem tandem, reticentia quædam cum abrupto sermone, nonnihil ornatus habens. Plaut. in Cura. Ah tandem tandem. p. h. tandem es odiosus mihi. ¶ Tandem pro perpetuò. Lucr.

Tandem in eodem homine atque in eodem vase maneret.

Tandiū, Tanto tempore. § τὸν τεταρτον, ὅτε τὸ γένος. GAL. Tant de temps, si long-temps. ITAL. Tanto tempo. GERM. Solang. HISP. Tanto tiempo, tanto como. ANGL. So long. § Cic. 7. Verr. Nam tandiu fuit in carcere Apollonius. Plaut. Cura. sc. 3. a. 1. Nihil est magis quod cupiam tandem, &c. ¶ Tandiu & quandiu. Cicer. 4. Verr. Ignominia autem gravis tandem in illo homine fuit, quandiu iste in provincia mansit. Tandiu dum. Idem ad Attic. lib. 9. Eas dum lego, minus mihi turpis videor, sed tandem dum lego. Tandiu quâm. Idem de clar. Orat. Vixitque tandem, quâm licuit benè vivere.

Tangane, adjuro, interpellō. Gloss. vet.

Tango, is, tetigi, tactum, Tactus sensu deprehendo. § γάγη nagħħah үүүү mischħesch. ڈٹلوو، گھاپلوا، ۋەۋى. GAL. Toucher. ITAL. Toccare. GER. Antüten / betasten. HISP. Tocar. ANGL. To touche. § Lucretius lib. 1.

Tangere enim, & tangi, nisi corpus nulla potest res.

¶ Sed quoniam tangendo quodammodo moveri videntur ea quæ tangentur, tangere quandoque pro commovere capitur. Lucret. lib. 1.

Nec bene pro moritis capitur, nec tangitur ira.

¶ Nonnunquam pro fulmine persecutere. Virg. 1. Eclog.

De calo tactas memini prædicere querens.

Sic, De cœlo tactum. Liv. lib. 7. det. 4. Et, Tacta de cœlo parte muri. Sueton. in August. cap. 9. & in Calig. cap. 57. ¶ Quandoque pro circunvenire, sive emungere aliquem argento. Turpil. At etiam inceptius meus est mihi pater iracus, quia cum talento argenti tetigi veteri exemplo amantis. Plaut. Pseud. sc. 7. act. 4. Benē ego illum tetigi, (id est, emunxi.) Idem Pseud. sc. 1. a. 1. — Si neminem alium potero, tuum tangam patrem. (id est, emungam.) Sequitur, Vel etiam matrem, quæque sup. tangam. Ambiguè. Idem Aul. Cur id ausus, ut quod tuum non esset tangeres. (de furto & concubitu.) Aliquando idem quod compositum. Attingo. Cicer. Verres simul ac tetigit provinciam. Plaut. Amphitr. sc. 1. act. 1. Ubi primùm terram tetigimus. ¶ Tangere vinum, Idem Cura. sc. 2. act. 1. Ipsum expeto tangere. (de vino.) Item, Ovid. 5. Fast.

— Si se proverbia tangunt.

Item, tangi amore tituli. (id est, laudis.) Idem Eleg. 1. lib. 1. Trist. Idem 5. Fast.

Hinc sua majores tribuisse vocabula Maio

Tangor, &c.

¶ Tangere aliquid, pro describere, mentionem facere, obiter attingere. § תְּנַגֵּן bizehir. § Cicero. 4. Academ. Sed ubi Socrates; Vbi Aristoteles ista tetigit? ¶ Hæc modicè me tangunt, id est, mediocriter me commovent. Idem ad Attic. lib. 2. Cætera in magnis rebus, minæ Clodij, contentionésque quæ mihi proponuntur, modicè me tangent. ¶ Tangere consilia alicuius, id est, mentionem eorum facere. Cicer. Postquam autem consilia ejus omnia tetigi. ¶ Composita à tango sunt, Attingo, contingo, obtingo, pertingo, quorum significata explicitantur suis locis.

Tago primùm erat, unde tetigi: ex θίσω. Vide sup. Tago.

Tactus, a, um, participium passivum à tango. § γάγη nagħħah. ڻپڻپ. GAL. Touché. ITAL. Toccare. GERM. Berührt. HISP. Tocado. ANGL. Touched. § م. Intactus. Plaut. sc. 2. act. 5. Ut probè tactus Ballio est. Ovid. Eleg. 7. lib. 4. Trist.

Bisque suum tacto pīse peregit iter.

Idem Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Tacta mihi tandem longis erroribus asto

luncta pharetrati Sarmatis ora Geria.

¶ Accipitur aliquando pro Afflato, sive fulmine percusso. Cicer. de Arusp. resp. Tactus etiam ille qui hanc urbem condidit. ¶ Pro cœdem etiam dicimus, De, vel è cœlo tactus. Idem 2. de divinat. Natæ verò statua, aut æra legum de cœlo tacta, quid habent observatum, ac vetustu m?

Tactus, us, nomen, ipse tangendi actus. § αφή. GAL. Touchement, attouchement. ITAL. Tocamento. GERM. Berührung, das anrören/betastung. HISP. El sentido para poder. ANGL. A touching. § Quintilian. Hoc velut tactu excitatus Iudex. Idem Gellius cap. 6. lib. 7. Nullum animal sine gustu aut tactu. Plin. lib. 8. cap. 55. Necon & vestes leporino pilo facere tentatum est, tactu non periude molli, ut in cuce. Virgil. 2. Æneid.

— tactusque innoxia molli

Lambere flamma comas.

Tactus item est unus ex quinque corporis sensibus, à cerebro per nervos in totum corpus diffusus. Plin. lib. 10. cap. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis. Hic & tactio dicitur. Cic. 4. Tuscul. Qualis est hæc aurium, tales

sunt oculorum, & tactus, & odorationum, & saporum, quæ sunt omnes unius generis ad perfundendum animum tanquam illaquefactæ voluptates.

Tactio, nis. Plaut. Aulul. sc. 2. a. 3. Quid tibi nos mendice homo est tactio? Ibid. sc. 6. al. 10. a. 4. Quid tibi meam me invito tactio est? Item Cura. sc. 2. a. 5. Quid istum tibi tactio est?

Tanis, τάνις, civitas Ägypti, à qua Tanicum, sive Taniticum Nili ostium dictum est. Herodot. lib. 2. ab insignibus oppidis Nili ostiis imposita nomina scribit: ea sunt. Canopus, Bolbis, Sebennis, Pathmis, Mendes, Tanis à qua Taniticum Ptolemæus, & Strabo derivant, Pomponius Tanicum.

Tanos, gemma inter smaragdos ingratè viridis & intus sordida. Plin. lib. 37. cap. 5.

Tanquam, adverbium similitudinis, verbis subjunctivis gaudens, est tam quâm. § תְּנַקְּמָה chemô, iowse, ciort, oia, נְגָמָה. GAL. comme si, ainsi que, ainsi comme. ITAL. Come. GERM. Als ob/gerab als. HISP. Como. ANGL. As, like as, even as. § Plautus Menach. sc. ult. a. 5. Tanquam si me argento emeris liber servivo tibi. Idem Cura. sc. 1. a. 5. § Mihi dedit tanquam suo filio. (i. suo re vera filio.) Idem Afin. sc. 4. a. 2. Tanquam si claudus sim. Idem Cura. sc. 2. a. 5. Serva me, p. Tanquam met genium meum. Plin. natur. histor. lib. 2. Tanquam nescimus. ¶ Tanquam cum sic pro quemadmodum. Cicer. ad Cassium lib. 12. Tanquam enim si clausa sit Asia, sic nihil perfertur ad nos præter rumores de oppresso Dolabella.

Tantālis, idis, τανταλίς, oppidum fuit Magnesia, terræ hiatu absorptum. Plin. lib. 2. cap. 91.

TANTĀLUS, τάνταλος, Iovis ex Plote nympha filius fuit. Agamemnon & Menelai avus. Vnde & Tantalidæ dicti sunt. Hic quum deo convivio exceperit, ut eorum divinitatem experiretur, Pelopem filium membratim discripsum, coctumque iis apposuit comedendum. Illi verò à nefandis epulis abstinueré omnes, unâ Cerere exceptâ, quæ pueri humerum devoravit: pro quo illi dij eburneum humerum restituerunt, revocatâque per Mercurium ab inferis animâ, Pelopem ad vitam revocarunt. Patrem verò tanti sceleris autem ad inferos detulerunt, ubi perpetua fame & siti torquetur, Eridani fluvij aquis, & pomis, quæ capiti ejus imminent, captationem ejus fugientibus. Quam fabulam mythologici de avatis interpretantur, qui bonis partis frui non audent. Horat. lib. 1. Serm. Satyr. 1.

Tantalus à labris sitiens fugientia capiat
Flumina, quidrides? mutato nomine, de te
Fabula narratur, congestu undique faxis
Indormis inhiens, & tanquam parcere sacris
Cogeris, aut pītis tanquam gaudere tabellis.

Plato in Cratyllo scribit, Tantulum dictum esse, quasi τανταλός, hoc est, infelicissimum. ¶ Alius fuit Tantalus Corinthiorum rex, obpietatem deorum mensis dignatus. ¶ Alius Thyestæ ex Merope filius, imperfectus & appositus esca patri. Eusebius Tantulum Phrygiz regem cum Troë rege Dardanæ, quod Ganymedem rapuerit, bellum gessisse scribit.

Tantālēus, a, um, adject. Propertius,

Tantales poterit tradere poma manu.

Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Quid? num Tantalides agitantे cupidine currus.

Pisam Phrygiis vexit eburnus equis.

Tantālis item patronymicum sc̄emininum est, quo Poëtæ utuntur pro Niobe Tantali filia. Ovid. 6. Metam.

— diro convitia fasto

Tantalus adject.

TANTŪS, a, um, à tam deduci videtur, quantitatémque significat, quam tam multus, vel tam magnus, habetque nomen Quantus sibi respondens. § ταντός, ταντικός. GAL. Si grand. ITAL. Tanto, così grande. GERM. So gross. HISP. Così a tamaña en cantidad. ANGL. So much-so great. § Cicero. 6. Phil. Multas habui conciones: nunquam tantam vidi quanta nunc est vestra. Idem 2. de divin. Sol majorne terra sit, an tantus quantus videtur. Catull. de com. Beren.

Quis te mutavit tantus Deus?

Idem Catullus, ad Ortalum.

Sed tamen in tantus mæroribus Ortale mitto Hac, &c.

Tibull. lib. 4.

Non ego sum satis ad tantæ præonia laudis.

Catull.

Mens animi tantis fluctuat ipsa malis.

Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Ei drepente tantus morbus incidit. Idem Amph. Nusquam tanta mira me vidisse censeo. Ibid. Tanta mita in ædibus facta sunt. Idem Pseud. sc. 2. a. 2. Quasi non sexcenta tanta mihi soli soleant credier. Ovid. Eleg. 12. lib. 3. Trist.

Rarus ab Italia tantum mare navita transit.

Plaut. Men. sc. 4. a. 1. Habeo prædam: tantum incepit operis. Ibid. sc. 5. a. 5. Qui suo regi tantum consivit mali. Idem Moſ. sc. 3. a. 1. Id quod pro capite tuo dederit, perdiderit tantum argenti, &c. ¶ Aliquando Quantus subintelligitur. Virg. 2. Æneid.

Tanta molie era, Romanam condere gentem.

Subaudi, quanta ex jam dictis potest intelligi. Cicer. pro Pompeio. Quis unquam tam brevi tempore tot loca adire, tantos cursus confere potuit? Subaudi, quantos hic confecit. ¶ Tanti genitivus, verbis jungitur ad pretium pertinentibus. Ovid. in Epist. Penelopes,

Vix Priamus tanti, totaque Troia fuit.

¶ Ejus tamen loco aliquando legitur ablative tanto. Plin. lib. 42. c. 18. Tanto nobis deliciae & formæ constant. ¶ Tanti, וְאֵתנוּ, & quanti וְאֵת, cum eorum compositis, tantidem, quantilibet, quanticumque, junguntur verbis premium significantibus, qualia sunt, Emō, vendō, veneo, mercor, comparo, aestimo, constat, conduce, loco, sceneror, pacifor, pangō, pepigī, condemno, postulo, & siqua sint alia: quæ tamen in aliis à prædictis ablative postulant. Tarent. in Eunucho, Quid agas? nisi ut te redimas captum quām quæs Minimo: si nequeas paululo, at quanti quæs, id est, tanti te redimas quanti

quantus queas. Liv. lib. 48. Mancipia minora annis viginti, quæ post proximum lustrum decem millibus æris, aut pluribus vñissent, ea quoque tanto pluris quam quanti essent, aestimarentur. Senec. Epist. 42. Tanti ea non sunt. Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Non sum tanti, &c. Velleius. Si quis tanti habet. (i. tam parvo.) Dicimus quoque aliquid non esse tanti, i. non satis dignum ob quod quicquam fiat.

Vix priamus tanti, totaque Troia fuit.

Cel. ad Cic. lib. 8. Tanti non fuit Arsacem capere, Seleuciam expugnare, ut eatum rerum quæ hic gestæ sunt, spectaculo careres. Tantus conjugitur quoque eleganter cum Alter: ut quum dicimus, alterum tantum accepit, id est, tantudem amplius, & adhuc tantum quantum habuit. Cicer. in Orat. Pes qui adhibetur ad numeros partitur in tria, ut accessit partem pedis, aut aequalē esse parti, aut altero tanto aut sesquimajorem.

Tantidem, Genitus qui verbis pretij solet adjici, id est, æquè magno prelio. Terent. in Adelph. sc. 1. a. 2. Domo me eripuit, verberavit, me invito abduxit meam: Ob malefacta hæc, tantidem postulat emptam sibi tradier.

Tantisper, adverbium, Tandiu: postulatque post se, dum, donec, sive quandiu, vel quoad. { οὐχίς, ίως. GAL. Cependant, devant que, tandis que. ITAL. Tanto tempo, tanto. GERM. So lang. HISP. Entre tanto que. ANG. So long. } Cicet. 2. de Invent. Deinde est in carcere deductus, ut ibi esset tantisper, dum culcus, in quem dejectus in profluente deferretur, compararetur. Plaut. Menach. sc. 3. a. 1. Meretrix tantisper blanditur dum id, quod rapiat, vider. Idem Aulul. sc. 3. a. 4. At at crepuit foris, tantisper ad januam concessero. Idem Asin. sc. 3. a. 3. Nunc istam tantisper jube petere, &c. Alias tantisper à me petere jube. Ter. in Heaut. Ego te meum esse dici tantisper volo. Dum quod te dignum est, facies. ¶ sic cetera ejusdem terminationis, temporis brevitatem significant: ut Quantisper, parumper, paulisper, aliquantisper. ¶ Ponitur etiam tantisper sive dum, & significat interea, è nōrā. Liv. lib. 1. Tamen id imperium ei ad puberem ætatem incolumente mansit. Tantisper tutela muliebri res Latina, & regnum avitum, paterhūmque puer stetit. Cic. 5. Tusc. Sed videro quid efficiat, tantisper hoc ipsum magni æstimo, quod pollicetur.

Tantō, adverbium comparativis gaudens: ut, Tantō magis. { τοῦ μᾶλλον. GAL. Tant plus. ITAL. Tanto più. GER. So viel. HISP. Tanto mas. ANGL. So much the more. } Tanto minoris. Cicet. 5. Verrina, Tantōque minoris decumæ venierunt quam fuerunt. Plaut. Menach. sc. 3. a. 4. Bis tantō pluris aliam redimam tibi pallam. Senec. Epist. 3. 1. Tantō melior. (hortantis.) Plautus. Altero tanto redimam. Idem Menach. sc. 3. a. 4. Idem Amphitr. Bis tanto amici sunt, quam prius. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Quanto magis voluto, tanto ægitudo auctior. Idem Menach. sc. 4. a. 2. Opus est ut mendices. M. Tanto nequior es: (quia servus mendici.) Ibid. sc. 2. a. 5. Multò tanto illum accusabo amplius. Sen. cap. 15. de tranquill. Tanto fortior, tanto felicior? Pro multo. Idem cap. 2. 5. de cons. ad Marc. Non illorum quos noveras, sed tanto excellentiorum & in summo loco locatorum. ¶ Tanto, sequente quod. Suet. in Cas. cap. 78. Idque factum ejus tanto intolerabilius est visum, quod ipse, &c. Idem Suet. in Tib. cap. 40. Tanto magis, quod ab urbe egrediens ne quis, &c. Item Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Quam magis intendas tanto adstringant arctius. ¶ Tantō antē. Cic. in Catil. Neque tanto antē exitium & fati diem Reip. denunciasset. Sic Tantō post, apud eundem pro Flacco.

Tantopérē, Usque adeò, tam vehementer. { ταχέστων, ποσῆτων. GAL. Si grandement, si fort. ITAL. Si grandemente. GER. So häftig. HISP. En tanto grado. ANG. So greatlie. } Terent. in Adelph. Ego hac in re nihil reperio quamobrem laudes tantoperē.

Tantum, adverbium. Solum, quod & tantummodo dicitur, & jungitur positivo. { כִּי לְבָדֵךְ. ποσῶν, ποσῶν. GAL. Seulement, autant, tant. ITAL. & HISP. Solamente. GER. Allein/nur. ANG. Only. } Plin. lib. 12. cap. 1. Sed quis non jure miretur arborem umbræ gratia tantum ex alieno orbe petitam? Ovid. 13. Metam.

tu tanūm corpore prodere,

Nos animo.

Plaut. Menach. sc. 2. a. 2. Est tibi Menachmo nomen tantum quod sciam. ¶ Tantum boni dij cibi dent quantum optes, vel quantum digaus. Idem Pseud. sc. 1. a. 4. Tantum argenti: suprà, in Tantus. ¶ Aliquando significat usque adeò, ποσῶν. Cic. Attic. De fano illo tantum, quantum me amas, velim cogites. ¶ Tantum non, id est, ferme: rei non planè peractæ adverbium. { υγεῖα chimhāt. δούς, ὁμοπόνια. } Suet. in Tib. Casare, cap. 11. Tantum non adversis tempestatis Rhodium enavigavit. Idem Sueton. in Tiber. cap. 52. & cap. 66. & in Claud. cap. 38. Liv. lib. 7. d. 4. & Senec. cap. 15. de cons. ad Marciam. ¶ Tantum quam. Terent. Hecyra. Non hercle Parmenio verbis dici potest. Tantum quam, re ipsa navigare incommode est. ¶ Tantum abest, pro non solum non est. ποσῶν δὲται, Cic. lib. 1. Offic. Tantum abest ab officio, ut nihil officio magis possit esse contrarium. hoc est, non modò officium non est, verum etiam nihil magis officio potest esse contrarium: vel tantum abest ut officium sit, ut nihil, &c. ¶ Tantum absum ut perturber, pro Tantum abest, ut perturber. Hirtius de bello Alexandrino. Hoc detimento milites nostri tantum abfuerunt ut perturbarentur, ut incensi potius atque incitati, magnas accessiones fecerint in operibus hostium expugnādis. Græca est phrasis, ποσῶν δρόσια τε κυρκονίας. ¶ Tantum quantū, ποσῶν, δούς. Plaut. in Mostell. Tu ut occēpisti, tantum quantum quis, fuge. Idem Aul. sc. 2. a. 2. Ego me domum quantum potero, tantum recipiam. Tantum, quantum minimum, ut vulgo si peu que rien moins. Cels. lib. 4. cap. 20. Vinum austernum meracum, per æstatem frigidum, per hyemem egelidum, sed tantum quantum minimum sit. ¶ Tantum pro tantummodo, dumtaxat. Cicer. in Verrem 3. Tantum quod aratoribus obsides non dedit. Rursus, Tantum quod hominem non nominat. Solinus. Tantum quod illi villosos habent armos, & menta promissis hirta barbis. Lucrer.

Tantum quod nomen muratum dicere possis, id est, ut solummodo. ¶ Dicitur etiam tantum ut. Cels. lib. 7. cap. de Calepini Pars I. I.

Enchantide, Proximisque diebus similiter ulcus nutriendū, tantum ut primus aqua egelida, vel etiam frigida foveatur. ¶ Tantummodo, adverbium, idem quod tantum. ποσῶν. Terentius in Phorm. Post hac si quicquam, nihil precor: tantummodo non addat, &c. Ovid. Eleg. 7. lib. 3. Trist.

Pone Perilla metum: tantummodo famina nulla

Nére vir à scriptis discat amare suis, &c.

¶ Tantidem, genitivo, tantidem, sine aliis casibus, æquè multum, quasi tantum idem. { τοσῦτον. GAL. Autans. ITAL. Alter tanto. GERM. Eben so viel. HISP. Otro tanto. } Columell. lib. 7. Tum paribus casia, myrra & thuris ponderibus, ac tantudem sanguinis marina testudinis miscetur. Terent. in Phorm. Num tu intelligis quid hæc narrat? p. num tu? a. nihil. PHAD. tantudem ego, hoc est, nihil plus quam tu. Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Tantudem argenti quantum debuit. Ibid. sc. 2. a. 4. Pol tantudem accipies, (i. nihil.)

Tantillus, diminutivum, Pro, tam parvus. { τηλικόρδι. GAL. Si petit. ITAL. Così picciolo. GER. So klein. HISP. Tanto pequeño, tantico. ANGL. So little. } Plaut. in Truc. Tum tantuli doni caula.

Tantillus, alterum diminutivum. { τηλικότος, τηλικότερος. GAL. Tant petit soit-il. ITAL. Tanino. GERM. So gar klein. HISP. Tantico ò tamañico. ANGL. So little, very little. } Terent. in Adelph. Quem ego modò puerum tantillum in manibus gestavi meis. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2. Poterit haud tantillo minus.

Tantulum, & Tantillum, adverbia. { τηλικότερος, τηλικότερος. GAL. Un tantinet, tant soit peu. ITAL. Tanino. GERM. So wenig. HISP. Tantico ò tamañico. ANGL. So little, very little. } Cicet. 7. Verr. Si tantulum oculos dejecerimus, &c. Plautus in Rud. Si hercule tantillum peccassis, &c.

Tantza, chorea. Const. L. g. b.

Taos, gemma pavoni similis, qui Græcè πάσις dicitur. Autor Plinius lib. 37. cap. 11.

Tapax, furunculus. Pap.

Tapetum, i, vel Tapetum, ij, vel Tapes, etis, masculini generis. Adlaum, peripetasma, hoc est, vestis stragula varijs coloribus intexta, quæ aularum parietes, mensæ, lecti, nonnunquam etiam equi insternuntur. { τὸ μασάχ. τάννις, τειραρις, περιπτήρης. GAL. Una tapis. ITAL. Tapeto. GERM. Ein tapete oder teppich. HISP. Alhombra ò tapete. ANG. A carpet. } Virg. lib. 10.

qui forie tapetibus altis

Extructus, toro perflabat pelloris somnum.

Idem lib. 7.

Instratos ostro alipedes, pīclisque tapetis.

Stat. lib. 1. Theb.

aliōsque inserre tapetas.

Accusativus Græcus est à Tapes, etis. Plaut. Pseud. Ut ne peristio, mata quidem æquè sint Campanica. Neque Alexandrina belluata, consultaque tapetia.

Taphiæ, ταφιαὶ. quædam insulæ in mari Ionio ante Leucadiam, proprie Echinadas: quarum nomina fuerunt Taphias, Arnobia, & Prionessa, t:ste Plin. lib. 4. cap. 12. Eadem & Teleboides dicuntur, utroque nomine ab incolis ducto: nam Taphij & Teleboz iis communiter dicuntur imperasse. De quibus hujuscemodi repetit originem enarrator Apollonij Poëta. Perseo ex Andromede, ut narrat Herodotus, quatuor fuere filii: Alarus, Sthenelus, Mestor, & Electron, qui simul regnaverunt. Ex Hippothoë Mestoris filia, & Neptuno Pterelas genitus, ex Pterela Teleboas & Taphus, à quo Taphus insula, in qua Teleboz ac Taphij communi nomine & imperio fuere. Igitur ij Hippothoës eorum aviæ pecuniam ab Electrone eorum necessario, qui pro ea spondit, reperebant: quā negatā ad arma venere, armenta abegerunt, ipsum denique & filios sustulere, Almena Electronis filia patrem ultura, Amphitryonem Thebanum hominem potentissimum in matrimonium accepit, atque hoc pacto bello inter eos conflato, ab eodem Amphitryone deleti sunt, corūmque regnum Cephalo profugo Athenensi, qui exercitui præerat, donatum: quod ad Ulyssem ē successionē pervenit. Hæc ille. Ex quo appetit Teleboas & Taphios omnibus iis insulis imperasse.

Taphias, adis, ταφιαὶ. Insula est exigua in mari Ionio, ante Leucadiam una Taphiarum sive Teleboidum. Autor Plin. lib. 4. cap. 12.

Taphiassus, ταφιασσός, mons est Aetoliz non procul à Chalcide, Plin. lib. 4. cap. 2.

Taphij, ταφιαὶ. Dicti sunt populi à Tapho Nepruni filio qui Taphiis insulis imperarunt, quæ sunt in mari Ionio juxta Echinadas. Vide supra in dictione Taphia. Strabo lib. 7. Taphios alias collocat ad Pontum Euxinum non procul à Borysthene fluvio. Plaut. Amphitr. sc. 4. a. 4. Antequam cum Taphiis pugna sit inita. (Idem supra, cum Telebois.)

Taphiussa, ταφιασσα, oppidum Cephalenæ insulæ, è regione Leucadiis, in qua Taphiussum marmor effodiebatur. Vide Steph. & Plin. lib. 36. cap. 21.

Taphos, ταφός. Stephano, oppidum est Cephalenæ insulæ, postea Taphiussa appellatum. ¶ Alioqui ταφός Græcis sepulchrum significat: unde Epitaphion: sepulchri inscriptio.

Taphosiris, ταφοσίρις, urbs Ægypti, Osridis sepulchrum nobilitata: unde & nomen accepit. Strabo lib. 7. duas hujus nominis urbes in Ægypto collocat, alteram ad mare, in qua maxima Osridis festa celebabantur: alteram in mediterraneis.

Tapra Plinio, ταφρά. Ptolemæo, oppidum est Africæ propriæ dictæ inter duas Syrites.

Taphræ, ταφραὶ. oppidum est ad sinum Carcinitem, in ipsis Tauricæ Chersonesi angustiis situm: ut refert Plin. lib. 4. cap. 12. Hunc locum quondam servi munisile dicuntur, quum absentibus dominis in diu turno illo bello quod adversus Thracas Scythæ gesserunt, cum eorum uxoribus rem habuissent: ex sententia Callistrati refert Stephan. Hujus urbis meminit & L. Florus, refertque sua ilam ætate Traiani auspiciis fuisse expugnatam.

Tāpinōsīs, figura est orationis, seu potius vitium, quum rei dignitas verborum humilitate deprimitur. *enim humile significat, & humilio, extenuo.* Exemplum potest esse illud Virg. i. *Aeneid.*

Apparent rari nantes in gurgite vasto.

Tapinosis est: id est, rei magnae humilis expositio. Prudenter tamen Virgilius humilitatem sermonis epitheto plerunque sublevat, ut hoc loco *Vasto* addidit.

Taposiris, vide *Taphoris.*

Taprobanī, *ταρποβάνη.* Insula est omnium, quæ veteribus cognitæ fuerunt, maxima; à Colaico Indiæ promontorium in Austrum quadriga navigatione recedens, in qua Septentriones negant conspici posse. Lucet ibi Canopus sidus clarum & amplissimum. Homines corporum magnitudine alios antecellunt, cæruleis oculis, atroci visu, terrifico sono vocis. Vivunt ultra annos centum. Nascuntur in ea betilli & hyacinthi, ut *Prolemaeus lib. 7.* refert. Vide plura de hac insula apud Plinium lib. 6. cap. 2. & Vadianum in *Mela lib. 3.*

Tapsagum, Cirenaicæ regionis oppidum, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 5. In descriptione Cirenaicæ regionis.

Tapsūs, vide *Thapsus.*

Tapulla. *Festus*, Tapullam legem convivalem facto nomine conscripsit joco carmine Valerius Valentinus, cuius meminit Lucilius hoc modo:

Tapullam rident legem congera opimi.

Scaliger legit, *congera, congera, unico r, pro congera, & concere apud Fest.*

Tapyri Plinio, *ταρπίδης* Stephano, populi sunt ad mare Caspium, inter Derbicas, & Hyrcanos, quibus mos fuit ut uxores suas, quum duos trésve filios ex iis suscepissent, alij nupti concederent. Autor Strab. lib. 11.

Taracina, vide *Tarracina*, duplicato rr.

Taracon, vide *Tarracona*, r literâ geminata.

Tarandūs, *ταρανδός* Aristoteli, Animal apud Scythes bovis magnitudine, capite cervino non assimili, sed majore, cornibus ramosis, unigulâ bifidâ, villo magnitudine ursorum. Solum ex iis, quæ pilis vestiuntur, animalibus colorem mutat, sed quum sui coloris esse libuit, asini simile est. Autor Plin. lib. 8. cap. 34.

Taranīs, dicebatur Iupiter à Gallis, cui humano sanguine litabant. *Lucanus lib. 1.*

Et Taranis Scythia non mitior ara Diana.

Tarentasia seu Tarentasia apud Antoninum. *Monstier & Tarantais.* V. E. Centronum, sub ditione Ducas Sabaudia.

Tarās, *τάρας.* Fuit Neptuni filius, qui primus Tarentum condidisse creditur, & à nomine suo appellasse. Græcè enim Tarentum *τάρας* dicunt. Vide paulò pòst in dictione *Tarentum.*

Tarāntārā, vox tubæ ab Ennio facta. *{ תָּרַתְּשָׁבָּה}* GAL. *La voix, ou le son d'une trompette.* ITAL. *Voce della tromba.* GERM. *Der trommeten Klang oder schall.* HISP. *El son de trompetas.* ANGL. *The voice or sound of a trumpet.* { Servius in 9. *Aeneid.* in eum versum,

At tuba terribilem sonitum procul are canoro.

Hemistichium inquit Ennij: nam sequentia ista mutavit. Ille enim ad exprimentum tubæ sonum ait *Taratantara*: & multa hujusmodi Virgilius, quum aspera invenierit, mutat. *Cathol.* ait: *Est etiam tarantara instrumentum, quo farina colatur, & instrumentum, cujus percusione granum defluit inter molas molendini.*

Tarba Bigerrionum, *Tarbe*, V. E. sub A. Ausensi, in Vasconiâ, ad amnum Daturrum. Olim Episcopatus Bigoritanus, nunc Tarbensis.

Tatbelī, *τατβέλος*, populi Galliæ Aquitanicæ, in Pyrenæos montes vergentes, quorum urbs Aquæ Augustæ commemoratur à *Prolemæo lib. 2. cap. 7.*

Tarcasion, pharetra. L. g. b.

Tarchetius, *ταρχετίου*, nomen fuit impij Albanorum regis, de quo Plutarchus in *vita Romuli*. Quidam (inquit) etiam sunt, qui de Romuli ortu fabulosa quædam referre non dubitent. Nam dicunt Tarchetius Albanorum regi scelestissimo & crudelissimo homini divinitus spectrum domi visum, ex penitissimo sacratio se attollens, & ad multis dies mansisse. Fuisse etiam Tethyos in *Hetruria* fatidicum templum: à quo allatum Tarchetio responsum, ut ei admiseretur virgo Nam genitum iri ex ea filium virtute, fortuna, ac viribus potentissimum, magna inque ex re bellica gloriam relatum. Quod quum Tarchetius uni ex filiabus exposuisset, imperasse ut cum monstro illo coiret. Illam, contempto patris imperio, ancillam in sui locum supposuisse. Id Tarchetium re cognita ægrè tulisse, utraque in carcere, ut morte multaret, conjectisse. Sed visum est illi per quietem se Vestam videre, quæ puellas necari veraret, sed telam illis texendam tradi juberet: nec prius viro locari, quæ illam absolvissent. Cui in somnio quum paruisset Tarchetius, commentus est rationem ut puellas perpetuo damnaret cœlibatu. Nam quicquid illæ interdiu texuissent, noctu aliis ancillis tradidit retexendum. Expleto deinde legitimo patus tempore, ancillam geminos ferunt peperisse, quos Tarchetius statim Teratio quidam tradidit exponendos. At illum ferunt secus fluvium infantes deposuisse: lupamque quum eò venisset admotis uberibus lac præbuuisse, avibus quoque variis eibum comportantibus, quod bubulus aspiens admiratus, aërisque accedere, infantes sustulit. Hac illos ratione servatos quum primum per ætatem licuit, Tarchetio tenebisse insidias, ac tandem oppressisse. Hæc à Promotione quodam qui Italicam scripsit historiam, memoria prodita accepisse se dicit Plutarchus.

Tarchōn, *ταρχών*, nomen proprium *Hetruriæ* Dicis & Aruspis, qui Aeneas suppetias tulit adversus Turnum & Rutulos. Dicitur & Tarcho abjecta, n. literâ Virg. *Aeneid. 8.*

Hoc procul hinc Tarcho, & Tyrrheni tutæ tenebant

Castra locis.

TARDŪS, a. um, Ignavus, piger. *{ שָׁמַע meboschesh תָּרַדְּבָּה mithmah-méch לִיְּגָּבָּה}* harsel. *Baudus, òxio, apysos, ταρχής.* GAL. Tardif, lasche, lourd, lente, paresseux. ITAL. & HISP. Tardo. GER. Gemach, langsam.

ANGL. Slovo in coming, dull. { Virg. i. Georg.

Sapè oleis tardi costas agitator aselli

Vilibus aut onerat pomis.

Tibull. lib. 4.

— seu tardi pecoris sius gloria taurus.

Ovid. Eleg. 2. lib. 5. Trist.

Sic ad pæcta tibi sidera tardus eas.

Plaut. Poenalo, Sciebam ætate tardiores: metui meo amori moram, Nequicquam hos patronos mihi elegi, loripedes tardissimos. Cicet. 1. ac Invent. Forniosus an deformis, velox an tardus sit. { Noctes tardæ, tardè venientes, ut sunt æstivæ. ölympos. Virg. i. Georg.

— vel quæ tardis mora noctibus obstat.

¶ Per translationem quoque de animi, vel ingenij tarditate dicitur: & accipitur pro hebeti, cui ingenium non est promptum. Virgil. 10. Eclog.

— Tardi ventre bubulci.

Ter. in Eunuch. Fatuus est, insulsus, tardus. Cic. 3. de lege Agraria. Sed quem vestrum tam tardo ingenio fore putavit, cui post eos confuses Syllam dictatorem fuisse in mentem venire non posset; Idem de senect. At memoria minuitur: credo, nisi exerceas eam, aut etiam sis naturâ tardior. { Quandoque pro perseveranti, & diuino. Virgil. 2. Georg.

Media fert tristeis succos tardumque saporem.

Sic Nonius. Servius vero interpretatur, saporem tardum vix intelligibilem. { Quandoque pro denso ac crasso. Virg. 5. *Aeneid.*

—udo sub robore vivit

Stips a vomentis tardum sumum.

Tardum dictu. Difficile, non promptum. Plin. lib. 23. cap. 1. Vinigeræ differentiæ que perquam multas exposuimus, & ferè ejusque proprietates. Neque est ulla pars difficultatis tractatu, aut numerosior: quippe quum sit tardum dictu, pluribus prospicit, an noceat. Tardif, culus, diminutivum, Subtardus. { βαρύτηρος ταρας, ταρασσης. GAL. Un peu tardif. ITAL. Alquanto tardo. GER. Gemächlich, ein wenig langsam. HISP. Tardo un poco. ANGL. Somewhat slow or dull. Ter. in Heaut. Est ille Clinia servus tardusculus.

Tardè, adverbium, Lentè, pigre, cunctanter. { βαρδίας. GAL. Tardiment, lentement. ITAL. Tardamente, pigramente. GER. Gemächlich, langsamlich. HISP. Tardamente. ANGL. Slovolie. { Cicet. Terent. Pridie Idus Octobris Athenas venimus, quum sanè adversis ventis usi essemus, tardèque & incommodè. Plaut. Pseud. sc. 3-a. 4. Nimium tardè egrediuntur foras. Ovid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.

— Labentia tardè Tempora fallere.

Cic. 4. Acad. Quinetiam quum victor à Mithridatico bello reverti set, inimicorum calumnia triennio tardius quam debuerat, triumphavit. Plin. lib. 10. cap. 7. Quatuor aut quinque tardissimè diebus florere incipiunt: totidemque aut paulò pluribus deforescant: hordeā vero, quum tardissimè, septem. { Accipitur aliquando pro sero, hoc est, vespertino, vel nocturno tempore, övi. Cicet. pro Mil. Egreditur à villa subito: cur vesperi, quid necesse est tardè?

Tarditæ, atis, Cūctatio, mora, pigritia. X. Celeritas. { בְּקֻרָה hikkéh ḥatsháh hattsháh. שְׁלֹמָה shalom. GAL. Tarditatem, retardement, paresse. ITAL. Tardezza. GER. Gemüthe / langsamkeit tragheit. HISP. Tardanza. ANGL. Slovolie, dulnesse. { Cicet. ad Quintum fratrem, lib. 2. Sic ego quoniam in isto homine colendo tam indormivi diu, te mehercule sapè excitante, cursu corrigit tarditatem cum equis, tum velis. Idem 6. Phil. Plerisque in rebus gerendis tarditas & procrastinatio odiosa est. Idem in Pisone, Tarditas ingenij, stupor, debilitasque linguae. Plin. lib. 20. cap. 9. Idem etiam tarditati audientium prodesse asseverat. { Antiqui in eadem significatione & Tarditudinem dicebant, & Tarditatem. Plaut. in Panul. Podagrosi estis, ac vicis tibi cochleas tarditudine. Accius. Multa amittuntur tarditie & socordia. apud Non.

Tardige senex, cui tarda genua in gressu, *Nevius* apud Gell. 1. 19. cap. 7.

Tardigradūs, qui tardè graditur. { βαρδίων. GAL. Tardif à marche, qui va lentement. ITAL. Chi va tardo. GER. Das langsam gehende. HISP. Cés que anda poco. ANGL. That goes slow or lingeringly. Cicet. 2. de divin. Quadrupedes, tardigrada, agrestis, humiliis, aspera. Ex Poeta.

Tardiloquūs, qui tardè loquitur. { βαρδίων. GAL. Tardif à parler. ITAL. Chi parla tardo. GER. Der langsam redet. HISP. El que habla poco è tardio. ANGL. Slow in speech.

Tardo, as, Retardo, remotor, moram in inicio, tarditatem affero, represso. { בְּקֻרָה hikkéh תָּרַדְּבָּה tardi. GAL. Tardare, retardare. ITAL. Tardare, indugiare, dimorare, tener in tempo. GER. Aufhalten, saumen / hinderstellig machen. HISP. Retardar è detener à terra. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in coming. { Cæsar. 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque et eorum auxilia tardarer, &c. Idem lib. 1. de bell. civ. Sed exercitum Caesaris viarum difficultates tardabunt Cæsar 2. de bell. civ. ut reliqui prius adire tardarentur. Ovid. 13. Metam.

— Nec me lacryma, lacrima que timor que

Tardarunt, &c.

Idem Eleg. 9. lib. 3. T ist.

Ut genitor luctu quoque novo tardetur.

Cic. ad Cæsarem lib. 7. Mea quædam tibi non ignota dubitatio, aut impedit proficationem meam videbarur, aut certè tardare. { Tardare absolute, moram trahere. { שְׁלֹמָה hikkéh תָּרַדְּבָּה tardi. GAL. Tardus, retardus, arrestus. ITAL. Che tarda è indugia. GER. Verschieben / verhindern. HISP. El que regarda. ANGL. That makes tary in coming. { Virg. 5. *Aeneid.*

— sed

Romanum esse. Nam id ita accipendum est, non quasi Romæ esset natus, sed quia ex municipio liber ortus sit, hoc est, ex Tarsio, civitate quidem suo jure suisque legibus utente, nullisque populi Romæ legibus aut oneribus adstricta, & nihilominus munera honoraria cum earundem dignitatum ac privilegiorum cum populo Romæ participi: Quō in municipio quicunque nati erant, cives Romani habebantur, perinde ac si Romæ nati genitique fuissent.

Tarsensis. Tarsense, possessivum: ut, Tarsense pelagus. Columell. lib. 8. cap. 16.

Tartarinum, Veteres dixerunt horrendum, atque terrible. § neq; impudic. § Varro lib. 9. de L. L. à Tartaro deducit, citans versiculum ex verusto quoipam Poëta,

Corpo Tartarino prognata palude virago.

TARTARVS, mascul. gener. in plurali Tartara, neutri. § Τάρταρος, καὶ τάρταρος, τάρταρος. § Locus profundissimus inferorum in quo sones plectuntur. A verbo Græco τάρταρος, conturbo: quia illuc omnia perturbantur: vel, quod verisimilius est, αὐτὸς τὸ τάρταρον εἶσεν, id est, à tremore frigoris. § Die Hell. § Sole enim caret, inquit Serv. Vir. 6. Aeneid.

— ium Tartarus ipse

Bis patet in præceps tantum, tenditque sub umbras,

Quantus ad aetherium cali suspectus Olympum.

Tartarus, gentile. Quos tartaros dicimus, Leunclavius vult dicendos Tartaros, qui Tauricæ Chersonesi populi. Et GERM. Tater. § Tartarus, fluvius Phthia: item Gallia: Cilalpinæ.

Tartareus, a. um, adjectivum, ταρταρεύς. Virg. 7. Aeneid.

— cornuque recurvo

Tartareum intendit vocem.

id est, terribilem aut fortē, inquit Servius. Ovid. Eleg. 8. lib. 1. Trist.

Tartareum dicunt indoluisse Deum.

Tattatinus, idem.

Tartari, populi sunt partis Sarmatiae Europæ, moribus, omnique crudelitatis genere efferratissimi, incertis vagantes sedibus, ex præda vivitantes, improvisis incursionibus maximè noxijs, profundis & trucibus oculis, ac ferè cæsijs, turbinato cranio, & circum tempora capite presso. Vide Vadianum in Melam. Nemo enim veterum hac usus est appellatione: cum sit vox novitia, & paucis abhinc seculis nata. § Die Tartaren.

TARTESSVS, ταρτέσσως, vulgo Tariffa, Hispaniæ Bæticæ oppidum, in littore Oceanii situm, ea in parte quâ primùm ex angustis freti faucibus panditur mare. Hæc eadem esse creditur cum ea, quam nostri Carteiam appellant, dicente Plin. lib. 3. cap. 1. Carteiam quam Græci Tartessum appellant. Quod & ipsum confirmat Strabo, ita scribens lib. 5. Tartessum hujus temporis nonnulli Carteiam appellant. Silius tamen lib. 3. Tartessam omnino aliam fecit à Carteia: quâm recte, ipse viderit. Liv. certè lib. 8. decad. 3. situm Carteia describens, omnino easdem fuisse ostendit. Dum hæc (inquit) ad Bætim fluvium geruntur, Lælius interim fredo in Oceanum evectus, ad Carteiam clausa accessit Urbs ea in ora Oceanii sita est, ubi primùm è faucibus angustis panditur mare. Tartessus olim vivacissimis regibus celebrata fuit, ex quibus Arganthonus centum quinquaginta annos dicitur regnasse.

Tartessius, a. um, Gell. c. 16. lib. 7. Tartessia muræna optima.

Tartessiacus, a. um, possessivum: Tartessiaci thyrsi, apud Col. lib. 10. tartessius, aliud adjectivum. Ovid. 4. Metam.

Præferat occidens Tarteia littora Phæbus.

Taruannæ, ταρουαννæ, vulgo Terouanne. Morinorum urbs est in Gallia, hodie nomen retinens. Commemoratur à Prol. lib. 1. c. 9. Hodie à Carolo V. Imperatore solo aquata.

Taruedum, ετερόποδον: vulgo Dirigisbe, Promontorium extreum in tractu Septentrionali Britanniæ insulæ, non procul ab Orcade, altero promontorio, & Narbari fluminis ostio. Ptol. lib. 2. c. 3.

Tarvisium, Trevi, V.E. Venetiæ, sub A. Aquiliensi.

Taruntiis, vir fuit tum philosophia, tum mathematicarum disciplinarum in primis studiosus: qui quum ad Astrologia disciplinam se contulisset, contemplationis gratia, & in ea excellere putaretur, huic imposuit Varro, ut Romuli conceptionem in diem & horam deduceret, inspectisque ejus vitæ institutis ac rebus gestis, ex illis consequentiam colligeret, veluti Geometricarum propositionum resolutiones præcipiunt. Autor Plut. in R. mulo.

Tarus, i, Cisalpinæ Galliæ fluvius, in Appennino nascens, & in Padum se exonerans. Plin. lib. 3. c. 16. Vulgo Terro.

Taruscum, Ptolem. lib. 2. cap. 10. Saliorum urbs in Gallia, vulgo Tarascon.

Tascodrugitæ, heretici. Epiphan. heresi 48. tradit, quod Tiscus apud Phryges sit pertica, & drugus nasus, sive rostrum. Latinè dicuntur Perticonasati, vel perticorostrati, quia dum orant digitum in nasum ponunt, tristitiae voluntarie & justitiae gratia.

Tascönium, est terra alba, similis argillæ, ex qua catini fiunt, in quibus coquunt aurum. Plin. lib. 33. c. 4. Catini fiunt ex tascorio. Hæc est terra alba similis argillæ. Neque enim alia afflatum, & ignem, & ardorem materiam tolerat.

Tasmenes, (quod hic pro Nestoris filij nomine corruptè legebatur.) Vide Thrasymedes.

TATA, Archon magnus dignitas Imperij Buleng.

Tatam. pueri patrem vocant, quemadmodum Mammam matrem. Martial. lib. 1.

Mammæ atque tatas habet Afra: sed ipsa tatarum

Dici. & mammarum maxima mamma potest. § GERM. Tatæ §

Tatæ, Canticus est sibi invicem respondentium. Plaut. in Sticho. Factu hoc modo sv. At tu hoc modo. s. R. babæ. s. T. tatæ. s. A. papæ. s. T. euax. § Non unquam & admirantis particula. Idem in Trucul. Tatæ, ecquis illa est?

Tatæ. Sabinorum dux fuit, acerrimusque popul. Rom. hostis, qui proditione Tarpeia virginis Capitolio capto, ex superiore loco aduersus Romanos in aciem descendit, ubi quum aliquandi acerri-

mè, sed variâ victoriâ pugnatum esset, tandem dirempto interventu Sabinorum prælio pax ita convenit, ut Sabini in urbem, Tatus in regni partem acciperetur. Verum quum postea Tatij propinquai Laurentium legatos pulsassent, eamque injuriam Tatus inultam reliquisset, illorum pœnam in se convertit. Nam quum Lavinum ad solenne sacrificium venisset, concursu oppidanorum facto, cit interfectus. Autor Liv. lib. 1. ab Urbe, Virg. 8. Aeneid.

— subitoque novum consurgere bellum

Romulidus, Tatiisque seni, Curibusque severis.

§ De Tatio Plutarch. in Rom.

Tatiensis Tertia pars populi Romani, sub Romulo, à T. Tatio Sabio, quem Romulus ex fœdere in regni portionem accepérat, denomi-nata, Ager Romanus (inquit Varr. lib. 5. de L. L.) primùm divisus fuit in partes tres, unde Tribus appellatæ, quæ Tatiensem fuerunt, Ramnensem, & Lucerum, ut ait Iunius. Tatienses à Tatio, Ram-nenses à Romulo, Luceres à Lucumone. Liv. contrà lib. 1. ab Urbe, non Tribus hasce fuisse, sed equitum centurias asserit.

Tattæ, τάται, lacus est majoris Phrygiae post Galatiam, Austrum versus, juxta Morimenos, fontes habens salis nativi, qui adeò faciliter rebus immersis circumgelascit, ut sèpè quum funalem torquem demiserint, salis coronas educant. ¶ Quin ipsæ etiam volutes aquas contingentes facilè capiuntur, quum sale repente concreto alis constrictis, ipsatum ministerio ad volandum uti non possint. Autor Strab. lib. 12.

Tattæ sal. τάται, qui & Phrygius, oculis præcipue utilis. Author Diosc. lib. 5. & Plin. lib. 31. c. 7.

Tau m, Hebræis est signum; & inde terminus. Est & ultima litera, quæ est t, quæ th.

Tauchira, Herod. lib. 4. Civitas Barcarorum, qui sunt Africæ populi, Cyrenaicus ad Occasum proximi.

Taulantii, ταυλαντοι, Illyrici populi, teste Plin. lib. 3. cap. 22. qui postea mutatis sedibus, in eam Macedonia partem se contulerunt, quæ mari Adriatico incumbit, non procul à Dyrrachio ubi Arnissam oppidum incoluerunt, teste Ptolem. lib. 2. cap. 13. Horum meminit & Lananus lib. 6.

Quemque vocat collem Taulantius incola Petram, In edit castris.

Taura, vide Turus.

Tauræ Jubellius, vir fuit Campanus, insigni corporis robore, in Anibal's castris militans: qui quum Claudium Asellum Romanum apud Nolam ad singulare certamen provocasset, post inanem garrulitatem, quum Asellum ad se accedere videret, pedibus magis quam manibus fretus intra oppidum se recepit, quem inseguitus Asellus una cum ipso urbem ingressus, inter tot hostium tela incolunis per alteram portam evasit. Hic postea capti à Fulvio Capuâ, manu propriâ conjugi liberisque interfectis, se postremò ante pedes Imperatoris gladio transfixit. Autor Liv. 2. bell. Pun.

Tauræ, pro scutica ex taurino corio facta. Vide Taurus.

Tauræ, ταύροι. Neptuni epitheton, sive quod ei tauri solent immolari: vel, Virg. teste, quod Mare (cui præfle putabatur) taurinum boatum immitetur.

TAVRÍ, orum, ταύροι, Sarmatiae Europæ populi, Bosporum Cimmerium peninsulam inhabitantes, eodem Bosphoro Byce palude & Carenitæ sibi circumfusam, tenui tantum Isthmo continentem adhaerentem: quæ de incolarum nomine Taurica Cherronesus appellantur. Fuerunt autem Tauri omnino inhospitales, moribusque immannis, ut qui hospites omnes Diana solerent immolare: cujus sacrifici primus autor Thoas fuisse perhibetur: unde & Diana ipsa Thoantea dicitur à Silio lib. 4.

Sacra Thoantea, ritusque imitata Diana.

Herodotus tamen lib. 4. autor est, non Diana esse, sed Iphigeniam Agamemnonis filiam, cui Tauri humanas victimas solebant immolare, naufragos præsertim, & Græcos quovis casu illuc delatos: quorum post preces peractas caput clavâ feriebant: truncum de nuptiis deturbabant, caput cruci affigebant. Hostibus autem in bello captis, aut in prælio occisis, capita præcidebant, & perticæ suffixa quæ maximè sublimia supra fumarium statuebant, existimantes hoc ad totius domus tutelam custodiāmque pertinere.

Tauricæ, ταύρικæ, adjectivum est à Tauris Cimmerij Bosphori accolis dictum: ut, Diana Taurica apud Ovid. lib. 4. Trist. & Scyth. Taurici, apud Plin. lib. 4. c. 12.

Tauranæ, ταύρα, oppidum fuit Campanæ non procul à Stabiis, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 5. inter ea oppida quæ in Italia intercederunt.

Taurianum, Brutiorum oppidum in Italia juxta Rhegium, autor Pomponius Mela lib. 2. Plin. lib. 3. c. 5. Taurianum appellat.

Tauri numero plurali, & Taurilia, ταύριλλα, ταύροιν, Ludi in honorem deorum inferorum facti: quos & Boalia, & Bupetias, vocatos invenimus: quanquam duobus hisce nominibus potius sacrificia quædam significantur, quæ pro Boum salute fieri solent. § Die rindensdæ oder rindenspæ. § De origine horum ludotum refert Festus Pomponius, quod regnante Tarquinio Superbo, quum magna incidisset pestilentia in mulieres gravidas ex carne taurorum diu vendita, ob hoc ludi diis instituti sunt, qui Tauri sunt appellati.

Tauricæ Cherronesus, ταύρικη γεωγραφίæ. Peninsula est in finibus Europæ, Bosphoro Cimmerio, Byce palude, & Carcinire sibi prope modum circumfusa angusto tantum Isthmo continentem adhaerens, immitti Diana aræ & nefandæ hospitum immolatione infamis. Civitates multas habet, ex quibus præcipue fuerunt Europæ oria & Theodosia: hodie Capha. Legitur & Taurica absolute. Juven. Sat. 1. 5.

— nefandi Taurica sacri.

Inventrix, homines tantum immolat.

Taurinum, sive Augusta Taurinorum, Turino, V.A. Pedemontane divisionis caput. Ducum Sabaudie sedes, & Academia, huc translata ex Monte Regali.

TAVRINI,

T AURINI, Di Turin in Piemonte, populi Italizæ Transpadanæ, sub Alpium radicibus, à Ligutibus oriundi, quorum urbs Augusta Taurinorum commemoratur à Plin. lib. 3. c. 17.

Taurinus, a,um, adject. ut, Taurini campi. Silius lib. 3.

His tandem ignotas transgressus casibus Alpes

Taurinis ductos statuit tentoria campi.

Taurisani, Venetia populi, per quorum regionem Silis amnis in mare Adriaticum labitur. Plin. lib. 3. c. 18.

Taurisci, populi Germanie, Carnis, & Pannoniis finitimi, quos Mons cladius dirimit à Scordiscis, postea Norici appellati, teste Plin. lib. 3. cap. 10.

Tautominium, ταυροπόλιον Ptolemæo, ταυροπόλεων Stephano, vulgo Tautomino. {Ein statt in Sicilien.} Sicilia oppidum est, à Zanclæs conditum, non procul à Drepano promontorio: testibus Plin. lib. 3. cap. 8. & Strabone lib. 6.

Tauromennius, a,um, Silius lib. 14.

Tauromeniana cernunt à sede Charybdin.

Tauropolos, ταυροπόλεως, Diana cognomen, apud Dionysium Aphrum impositum ab eo, quod apud Tauros Cimmerij Bosphori accolas coleretur, aut quod gregibus preecesset, ut ex parte totum intelligamus: aut certe quod eadem sit cum Luna, quæ tauris vehitur. Vide Eust. in Dionys.

Tauropolium, ταυροπόλεων, Diana templum in Icaria insula, teste Strabo. lib. 14.

Tauroscytha, ταυροσκύθη, populi ex genere Scythatum, summa Taurice Cherronesi juga incolentes. Autor Plin. lib. 14. c. 12.

Taurubulae, Taurubularum, nomen insulae propè Neapolim. Stat. lib. 3. Sylv. 1.

Ipse fodi: dites Caprea, viridésque resultant

Taurubula.

Taururum, ταυροῦ, Pannoniae inferioris oppidum ad Danubium situm, ea in parte quæ Saus & Dravus Danubio immiscentur. Vide Ptolem. lib. 1. cap. 16. Plinius Taurunum appellat, lib. 3. cap. 25. Hodie Belgradum vocant, & Albam Graciam. Vulgo Griechisch roissensburg.

Taurūs, ταῦρος, Berytus, Philosophus Platonicus A. Gellij familiaris, sub Antonino Pio flotuit. Scriptis de differentia sectarum Platonis & Aristotelis, de corporeis & incorporeis, & alia, ut autor est Suid.

Taurūs, { ταῦρος schor, ταῦρος. GAL. Vn taureau. ITAL. Tauro, toro, bue bò. GERM. Ein stier. HISP. Toro ò buue rezio para arar. ANGL. A bulle. } Mas in genere bubulo, & vaccatum admissarius. Virg. 6. Æneid.

Hic crudelis amor tauri, suppostaque furto Pasiphaë.

Idem 3. Georg.

Atque ideo tauros procul atque in sola relegant Pascua.

Tibull. lib. 4.

— seu tardi pecoris sim gloria Taurus.

Ibidem,

Hic & colla jugo didicit submittere Taurus, &c.

Ovid. Eleg. 9. lib. 4. Trist.

Circus adhuc cessat, spargit tamen acer arenam

Taurus.

Accipitur & pro quounque forti bove. Virg. lib. 1. Georg.

— ergo age terra

Pingue solum primi exempli à mensibus anni

Fortes invertant tauri.

Idem Eleg. 7.

Quum primam pasti repeatent præsepi tauri.

Ovid. 1. Fast.

Bella diu tenuere viros, erat aptior ensis

Vomere: cedebat taurus arator equo.

¶ Taurus ταῦρος, pars obscena. Festus in voce Solitaurilia, atque harum hostiarum omnium inviolati sunt tauri, quæ pars scilicet ceditur in castratione. Inde dicti sunt Lastauri. ¶ Est & Taurus secundum Zodiaci signum. Plin. lib. 17. c. 24. Quum sit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario, Tauro. Virg. 1. Georg.

Candidus auratis aperit quum cornibus annum

Taurus.

¶ Ideo autem translatus fuisse in cælum Taurus existimatur, quod Europam in Cretam insulam transvexerit incolumen. Lege fabulam apud Hyginum. ¶ Taurus etiam accipitur pro radice arboris. Quint. lib. 8. c. 2. Sicut in his, quæ homonyma dicuntur: ut Taurus animalne sit, an mons, an signum in cælo, an nomen hominis, an radix arboris, nisi distinctum, non intelligitur. ¶ Taurus item avicula est, ex genere carduelium, ita dicta, quod taurorum mugitus imitetur, præsertim in agro Arclatensi, referente Plinio lib. 10. c. 42. Tauri item dicuntur scarabei terrestres, rincinis similes. ἄργενοι Aristoreli, quibus cornicula nomen dederunt: ut docet Plin. lib. 10. c. 30. ¶ Tauri amphitheatum, Suet. in Calig. c. 18.

Tauræ, { βοῦς, ταῦρα. GAL. Vne vache taureliere, qui ne porie point de fruit. ITAL. Vacca sterile. GERM. Ein unfruchtbare oder entkräftigte Kuh. HISP. Vaca esteril, ò machorra. ANGL. A barren cow. } Vacca sterilis: ita dicta, teste Festo, quod nihil magis pariat quam tauri. Columell. lib. 6. cap. 22. Et utique tauræ, quæ locum occupant fecundarum, ablegandæ. Varr. 2. de re rust. cap. 5. Quæ sterilis est vacca, taura appellatur.

Taurinüs, a,um, { ταῦρος. GAL. De taureau. ITAL. Di toro. GER. Von einem stier oder ochsen. HISP. Cosa de materia de toro. ANGL. Of a bulle. } Quod est ex tauro: ut, Tergum taurinum, id est, corium tauri detraictum. Virg. 1. Æneid.

Taurino possent quantum circumdare tergo.

Habet autem penultimam productam, quemadmodum omnia hujus terminationis adjectiva à nominibus animalium formata: ut Leptinus, caprinus, formicinus, hirundinus, vervecinus, porcinus, ovinus, suinus, & hujusmodi. Catull. de Com. Beren.

Non sine Taurino sanguine pollisita es.

Calepini Pars II.

Tauricæ, { ταῦρος. GAL. Nerv de boeuf. ITAL. Nervo di bue. GERM. Ein geisel auss riemen gemacht. HISP. El aço de vergajo de toro. ANGL. A stoutge or robuste of a bulles hide, or a bulles sinivo. } Scutica est ex taurino cotio facta, quod & à Græcis ταυρίνη appellatur. Iuyen. Sat. 6.

— tauræ punis

Continuo flexi crimen facinusque capilli.

Taurifér, a,um, quod magnum taurorum habet proventum. { ταυροφόρος. GAL. Qui porte & nourrit force taureaux: où il s'engendre plusieurs taureaux. ITAL. Che produc & nodrise molti tori. GERM. Das wildtier/herst bringt. HISP. Cosa que trae de cría muchos toros. ANGL. That bringeth many bulles. } ut, Campi tauriferi, in quibus magna taurorum pascitur copia. Lucan. lib. 1.

— tauriferis ubi se Mevanian campis Explicat.

Taurifōrmis, c, Formam tauri habens. { ταυροειδής. GAL. Qui a la forme & figure d'un taureau. ITAL. Che ha forma & figura di toro. GERM. Das ein gestalt hat wie ein stier/stierförmig. HISP. Cosa de forma da materia de toro. ANGL. That hath the forme and shape of a bulle. } Horat. 4. Carm. Ode 14.

Sic tauriformis volvitur Aufidus,

Qui regna Dauni præfluit Appuli.

Taurium, { ταῦρος, quod in ludos Taurios consumitur.

Tauri, ταῦρος, mons Asie totius longè maximus, qui ab Indico matutin exurgens, vastè satis attollitur: dein dextro latere ad Septentrionem, sinistro ad Meridiem versus it, in Occidentem rectus & perpetuo jugo multarumque gentium, quæ deorsum agit, terminus; sed pro gentium ac linguarum varietate diversa habet nomina. Prima sui parte Imaus dicitur, mox Egidis, Paropamisus, Circius, Chambades, Pharphariades, Chostras, Oreges, Orates, Niphates, Taurus: aque ubi se quoque exuperat, Caucasus: ubi brachia emittit, subinde tentanti maria similis, Sarpedon, Coracesius, Cragus, iterumque Taurus: etiam ubi dehiscit, sèque populis aperit, portarum tamen nomine unitatem sibi vendicans, quæ alibi Armenice, alibi Caspia, alibi Ciliciae vocantur. Quinetiam confractus effugiens quoque maria plurimis se gentium nominibus hinc & inde impleri à dextra Hyrcanus Caspius: à lava Pariedrus, Moschius, Amazonicus, Corax, Scythicus appellatus: in universum vero Græcis Ceraunius. Cetera vide apud Plin. lib. 5. c. 27. ubi latissime montis humus descriptionem excusat.

Tautolögla, ταυτολογία, ejusdem sententia per alia atque alia verba repetitio; cuiusmodi est illa apud Ovid.

— cinis ipso sepulti

In genus hoc servit, tumulo quoque sensimus hostem;

Eacida fœcunda sui.

Item illa apud Virg. 1. Æneid.

Quem si fata virum servant, si vescitur aura

Ætherea, neque adhuc crudelibus occubit umbris.

Tax, vox est fictitia, quam Plaut. in Persa, pro ictu sive verbete usut pavit Tax tax (inquit) erit tergo meo. { τάξ. GAL. Le son d'un coup de fouet. ITAL. Il sonno d'una frignocola. GERM. Ein bußreich. HISP. Sonido de un golpe de azote. ANGL. The sound of the scourge. } Usus est quoque Nævius in Agitatoria, Age, ne te mihi adversari dicas hunc unum diem. De meo sequor, si nam ego illos esse tax pax, postea currentes ego illos vendam, nisi tu viceris. Est autem hic non tax tax, sed tax pax, & usus videtur Poëta pro pace, de qua re unicuique & suum relinquunt judicium. Sofipater lib. 2.

Taxa, lardum est Gallicè dictum, unde dicit Afranius: In rosa gallum saginatum pingui pastum taxea. Isid. lib. 20. cap. 20.

Taxilla, ταξίλλη. Stephano, Indiae urbs amplissima, inter Indum, & Hydaspes fluvios sita: cuius incolæ Taxilæ appellantur à Plin. lib. 6. c. 20. In hac urbe (ut scribit Philostratus) Apollonius invenit elephantem, quem vittis & myrtleis coronis indigenæ ornabant. Eum autem regionis illius homines esse dicebant, qui pro rege Poro contra Alexandrum pugnaverat: quem idcirco Alexander Soli dicavit, torques aureos circa cornua adaptans.

Taxillus, vide Talus.

Taxim, adverbium obsoletum, quo antiqui utebantur pro sensim, sive paulatim, ut annotavit Nonius, citans Pomponij locum ex Buccone. Adoptatu clandestino tacitus taxim perspectavi percutatum.

Taxo, as, Reprehendo, mordeo, noto, incello. { ταχίας, ταχίατος. GAL. Taxer, reprendre, blasmer. ITAL. Tassare, riprendersi, biasimare. GER. Schelten, rote schelrooten antasten. HISP. Reprehender, tachar, infamar. ANGL. To find fault, to blame, to rebuke. } à tangendo (ut Festo placet) inclinatum, quod sit taxare, veluti convitii tangere. Sueton. in August. Sed etiam ut nummularij nepotem, sic taxat Augustum. Plin. lib. 15. cap. 15. Eadem causa in pyris taxatur superbi cognomine. ¶ Taxis, pro tetigeris, antiquo declinatu, vel taxaveris, Varro apud Nonium, Sed o Perrille, ne meum taxis librum. ¶ Taxare pressius est & majus, quam tangere, Gellius cap. 6. lib. 2. ¶ Taxare etiam pro pretio estimare ponitur. { בְּרַכְתָּה חִזְקֵיָה. GAL. Taxer, ou taxer, mettre à pris, estimer. ITAL. Tassare, metter il prezzo à qualche cosa, stimare. GERM. Schenken was etwas wert sey/vordigen / anschlagen. HISP. Tassar, apreciar, estimar. ANGL. To tax. } Plin. lib. 17. cap. 1. Illos qui frugiferas tanti taxaverant. Senec. cap. 19. de consol. ad Marciam, Opinio est ergo quæ nos cruciat: & tanti quodque malum est, quanti illud taxavimus Suet. in Ang. c. 41. pro octingentorum millium summa duodecies H. S. taxavit, supplevitque non habentibus. Et Suet. dixit in Calig. cap. 38. Taxare modum summae.

Taxatōres, dicti, teste codem Festo, quorum alter alterum convitii tangit. { תְּחִרְבִּים. HISP. chorephim. ITAL. taxatori. }

Taxatio, nis, Estimatio. { ταχίας, ταχίατος. GAL. Estimation, taxe, ou taux, taxation. ITAL. Stima, prezzo. GER. Schätzung/vordigung/anschlagung. HISP. Obra de tassar, apreciar y estimar. ANGL. A tax or taxation. } Taxatio, inquit Festo, dicitur quæ sit certæ summæ. Plin. lib. 13. c. 15. Quam Cerhegus decedens libris xiv. permuraverat, latifundij taxatione. Idem lib. 9. c. 35. At illa corollarium id esse, consumpturamque se in ea cœna taxationem confirmans.

TAXUS, i, arbor abieti similis, baccasque ferens, quibus lethale venenum inest, præcipue in Hispania & Arcadia. {ταῦλος. GAL. Un arbre appellé *Ts.* ITAL. *Tasso*. GERM. *Eibenbaum*. HISP. *Taxo*, arbol conocido. ANGL. *An ever tree.*} Plin. lib. 16. c. 10. Similis his (abieti scilicet, & piceæ) est taxus, minus virens, gracilisque & tristis, ac dura, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Lethale quippe baccis, in Hispania præcipue, venenum inest. Vasa etiam via toria ex ea vinis in Gallia facta mortifera fuisse compertum est. Hanc Sestius similacrum à Græcis vocari dixit, & esse in Arcadia tam præsentis veneni, ut qui dormiant sub ea, cibumve capiant, mortiantur. Sunt qui & taxica hinc appellata putent venena, quæ nunc toxicæ dicimus. Hæc Plin. Virg. 9. Eclog.

Si sua Cyreneas fugiant examina taxos.

¶ Nihil æquæ facit ad viperæ morsum, quam Taxus succus. Suet. in Claud. c. 16. ¶ Taxus, animal meles, id vide.

TAXEUS, a, um, Adjectivum, quod est ex taxo: ut, *Sylva taxea*. Statius 5. *Sylv.*

en taxea marcerat *Sylva comis*.

TAYGĒTE, vel Taygeta, & Ταγέτη, Atlantis & Pleiones filia, teste Hy gino, una Pleiadum, quæ Iovi peperit Lacedæmonem, urbis sui cognominis conditorem. Virg. 4. Georgic.

Taygete simul os terræ ostendit honestum

Pleias, &c.

Vide *P. eias*.
Taygetus, i, m. g. & Taygeta, orum, neutri, ταγέτης, mons est Laconiæ, teste Strab. non ille quidem admòdum magnus, sed tamen excelsus & erectus, Spartæ & Amyclis imminens, quem Libero patri sacrum fuisse tradit Servius in illud Virg. 2. Georg.

— ubi campi,

Sperchiusque & virginibus bacchata Lacanis

Taygeta.

Hujus montis bona pars quum terra mortu corruisse, Spartanorum urbem oppresit, ut referatur à Cie. lib. 1. de divin. & à Plin. lib. 2. cap. 79. Fuit præterea hic mons Castori & Polluci sacer, qui in ejus radicibus nati dicuntur: quod & Homerus asserit in Hymnis.

T E

TE, syllabica adjectio, quæ pronominibus tu & te adjungitur: ut Tute, tete, pro eo quod & tu ipse & te ipsum. Cicer. lib. 1. Epist. Ut tute mihi præcepisti.

TEĀNUM, τιάνω Stephan, duarum civitatum nomen est in Italia. ¶ Est enim Teanum Sidicinum in Appia via, & Teanum Apulum in finibus Apuleiæ distans à Larino XVIII. m. passuum. Hujus meminit aliquoties Cic. in Orat. pro Cluent. Illius etiam mentionem facit Horat. lib. 1. Epist.

— cras ferramenta Teanum

Tolleis fabri.

TEĀRCO, τιάρκω, Ethiope rex potentissimus, qui bonam Europæ partem dicitur subegisse, & ad Herculis usque columnas esse progressus, referente Strab. lib. 15.

TEARUS, τιάρως, Thraciæ fluvius, duodequadraginta nascens fontibus, partim calidis, partim frigidis, & in Contades dum amnem influens, qui in Agrianem illabitur. Agrianes autem in Hebrum. Ad hoc flu men quum pervenisset Darius Hystraspis filius, aquis ejus delectatus, triduo ibi commoratus est: cippumque ibidem erexit cum hac inscripione, Teati amnis capita optimam atque pulcherrimam cunctorum amnum aquam continent, & ad ea peruenit exercitum ducens adversus Scythes, vir opimus atque pulcherrimus cunctorum hominum Darius Hystraspis filius, Periarum, cunctæque continetis rex. Autor Herodot. lib. 1.

TEĀTĒ, τιάτη, Ptolomæo, oppidum Marrucinorum, in quarta regione Italæ: cujus incolæ dicuntur Teatini: quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 12.

TECHNĀ, τεχνή, hochmäh ḥōchmāh τεχνή, τεχνῶ. GAL. Art, fineſſe, cautele, tromperie. ITAL. Arte d'ingannare. GER. Betrug, geschovinder ist. HISP. Arte para engañar. ANGL. An art or craft, guile, deceit. ¶ Graeca vox est, quam Latinæ artem, seu artificium interpretari possumus. Utuntur hac voce & Latini, sed ferè in deteriore partem, pro dolo, astutia, impostura, fraude, sive officia. Terent. Eunuch. Tam ficio hanc technam à Parmenone profectam, quam me vivere. Idem in Heanton. Falli te sinas technis per servulum. Plaut. in Capt. — deartuatus sum miser Sclesti hujus technis.

TECHNÖPHYON, τεχνόφυος, Graeca dictio, quam nos artium officinam vettere possumus: μάγος τὸ θύετος τὰς τεχνας, hoc est, à producendis artibus. Sueton. in Aug. Erat illi locus in edito singularis, quem Syracusas & technophyon vocabant.

TECTOR, Tectoriolum, Tectorium, vide *Tego*.

TECTOSÄGÆS, τεκτονεῖς, τεκτονεῖαι. Steph. Galliæ Narbonensis populi quæ maximè in Occidentem vergentes, Pyrenæis, & Cemenniis montibus proximi. Quorum oppida sunt Tolosa, Carcaso, Ruscino, & Narbo Martius, aliaque nonnulla, quæ vide apud Ptol. lib. 1. c. 10. Hi olim Gallorum omnia fortissimi habitu sunt, qui quum domi multitudine abundant, relictis sedibus, per Græciam, tunc gentium vietricem, in Asiam penetrarunt, & supra Phrygiam in uberrimis Cappadociæ campis considerunt.

TECTUM, adverbium compositum ex ablativo *te*, & præpositione *cum*. {כְּתַבֵּה בְּמִמְechâb. utrârs.} Plaut. in Milit. sc. 5. a. 2. Quid nunc taces? tecum loquor. Tecum simul. Idem in Amph. Neque vidi istam nisi tecum simul. Vide *Simul*, suprà. Idem Ps. sc. 2. a. 1. Tecum ago (id est, te alloquot.) Ibid. sc. 1. a. 4. Tecum sentio. Idem Milit. sc. 6. a. 2. Vtrum postulare tecum videatur æquius. (pro expostulare.) Idem Amph. Quid tibi deliqui, si cui nupta sum, tecum fui. (id est, cibi.) Idem sc. 1. a. 5. Tecum servavi fidem. ¶ Tecum, pro æquæ atque tu. Idem Ps. sc. 1. a. 1. Ut quod nesciam, tecum sciām, &c.

TEC, te. Scal.

TEDA, sive tæda, arbor est ex earum genere quæ resinam ferunt, abundantior succo, quæ reliqua simili generis, parcius tamen liquidiorque quam picea, flaminis, & luminis factorum etiam grata.

‡ תְּבִלְלָאַפְּהַדְתְּ בְּלָאַפְּהַדְתְּ. GAL. Une sorte de bois dont on faisoit torches, torches ou falot, flambeau. ITAL. Face, facella, facellina. GERM. Thälle, siechten / oder Steinbaum. Item, Ein fackel aus harzbeumen / oder Steinbaum liechspan. HISP. Ten de pino para alumbrar. ANGL. A kind of tree the which torches armada, a torch. ¶ Impropiè tamen tædas adpellamus tum piceæ sativæ partes imatum alia quoque ligna, quæ vel naturali pinguedine, vel oleo piceæ illita, faculae modo lucent. ¶ Hinc Cererem deam tædiferam Poëta vocant, quod tædas dicitur inflammasse, quum investigaret vellet filiam Proserpinam è Plutone abreptam. {δαδοφόρ. GAL. Qui porte flambeau, torches, ou falot. ITAL. Chi porta una facella à torchio. GER. Fackelträger aus liechspan. HISP. El que traç tea. ANG. A torch bearer.} Ovid. Epist. 2.

Et per tædifica mystica sacra dea.

¶ Tæda etiam accipitur pro nuptiis, sive pro ipso conjugio. Mox enim antiquorum erat, ut in nuptiis (inquit Varro) faces & tæda semper præsarent quod olim non nisi per noctem nubentes ducebantur à sponsis. Virg. 4. Aeneid.

Si non pertasum thalami, tædaque fuisset.

Item, Tæda jugalis. Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Tæda pinea, pro ligno quod est in interna parte pini. Pini enim moibus est, ut tæda fiat tam parte caudicis externa, quam corde: id quod abundantia succi & ubertate larga luxuriantis naturæ provenit. Colum. lib. 5. cap. 10. Iuxta ipsam radicem truncum findito, & fissuram cuneo tæda pineæ adigit. Cæsar lib. 2. de bell. civ. Tæda, & pice, & stupa cupæ refert. Idem Cæs. lib. 3. de bell. civ. dicit.

Tedavium, fluvius est in extremitis finibus Iapidiz, cuius meminerunt Plin. lib. 3. cap. 21. & Ptol. lib. 2. cult.

Τεγέα, τιγέα, oppidum Arcadiæ: à quo Tegeæus, τιγέαν: sicut à Nemea Nemæus. Vnde Pan Arcadiæ deus dictus Tegeæus, Vir. 1. Georg. Pan ovium custos tua si tibi Manala cura,

Adsis ô Tegeæ savens.

Propertius, lib. 3. eleg. 2.

Fictilius & calami Pan Tegeæ tui.

Ensis Tegeæus, id est, Arcadius. Virg. 8. Aeneid.

Tum lateri atque humeris Tegeæum subligat ensem.

Hujus urbis incolæ etiam Tegeates, τιγέαται dicuntur. A quo nomen deducitur aliud adjectivum, Tegeaticus, a, um: unde Mercurium Statius Tegeaticum appellat:

Et cum Manalia voluer Tegeaticus umbra.

Teges, Tegeticula, vide *Tego*.

Τεγέσσος, τιγέσσος, Cypri oppidum: à quo fit gentile Tegessius, sive Tegesseus. Steph.

Tegillum, Tegmen, vide *Tego*.

Τέγο, is, xi, etum, Operio, obduco, obnubo, obtendo, contego, vello. {כְּתַבֵּה כְּתַבְּהַדְתְּ כְּתַבְּהַדְתְּ. GAL. Couvrir. ITAL. Coprire. GER. Bedecken, decken. HISP. Cubrir. ANGL. To cover. ¶ Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Quantum terra tegit hominum perjurissime. Scenec. epist. 43. Tegent te parietes, non abscondent. Idem de consol. ad Marciam cap. 1. Tegere gemitus. Item Sueton. in Claud. cap. 24. Tegete latus alicujus. Et Cæsar lib. 1. de bell. civ. Tegi alterius opibus in calamitate. Plin. lib. 13. cap. 18. Radicem lotos hæc habet operata nigro cortice qualis & callaneas tegit. Propert. lib. 4. Eleg. 3.

Et texit galea barbara molle caput.

Ovid. 1. Amor. Eleg. 5.

Pugnabat tunica se tamen illa tegi.

Idem 1. de Arte,

Æquore quot pisces, fronde teguntur aves.

¶ per translationem tegere accipitur pro κερπεῖσι, {כְּתַבְּהַדְתְּ חֶלְלָה} hisfir.} Martial.

Quod tegitur, majus creditur esse malum.

Cic. pro Quint. Id te admisso concedis, quod ne mendacio quidem tegere possis. ¶ Item pro defendere, conservare. {כְּתַבְּהַדְתְּ כְּתַבְּהַדְתְּ. GAL. Couvert. ITAL. Coperto. GER. Bedeckt. HISP. Cubierto. ANG. Covered.} Ovid. 12. Metam.

Arboribus testo discumbere jussat antro.

¶ Interdum migrat in nomen, & accipitur pro obscuro, secreto, occulto, non manifesto. {כְּתַבְּהַדְתְּ נֶהֱלָם נֶסֶתֶר. GAL. Secretus, secretio.} Cic. de Oratore 1. de Arte,

Hic tibi multa licet sermone latencia testo

Dicere.

Cic. ad Patum lib. 9. Itaque tæctis verbis ea ad te scripsi, quæ apertissimis agunt Stoici. Idem pro Roscio Amer. Huc accedit, quod paulo tamen occultior, atque tæctior vestra ipsa cupiditas esset. Idem 2. de Oratore. Ego mehercule, inquit. Antoni semper fui, qui de te oratore sic prædicarem, unum te in dicendo videri tæctissimum. Testus item dicitur, qui est tacitus, de suis rebus nemini communicans, fallax, apertus. Cicero. Qui occultus & tæctus dicitur, tantum abest ut se indicet, & perficiat. &c. ¶ Tæcta oves, eadem quæ à patria Tarentinæ, sive Græca dicebantur, quæ quod mollissimam ferment lanam, pellibus insutæ pascebantur, ne vellera aut conspurcarentur, aut dumis adhæreberent: qua de re vide Colum. lib. 7. cap. 6. Plin. lib. 8. cap. 47. Ovium summa genera duo, tæctum, & colonicum: illud mollius, hoc in pascuis delicatus.

Tæctæ, adverbium. Latenter, occulte. X. Apertæ. {כְּתַבְּהַדְתְּ besether. GAL. Courtement, en secret. ITAL. Copertamente. GER. Virtus, chenlich, verborgenlich. HISP. Cubiertamente. ANGL. Secretly.} Cic. Att. 1. Hic dies me valde Crasso adjunxit: & tamen ab illo apertæ, tæctæ quicquid est datum, libenter accepi. Idem Pato lib. 9. Quod tu

tu in epistola appellas suo nomine, illi testiū penem.

Tectum, i, substantivum, Summa pars domū, quā cætera teguntur.
 { 23 ghagh. ἡράφη, τίγασπορ, σιγόρ, σιγη. GAL. Toit, couverture de maison. ITAL. Tetto, coperto. GERM. Ein tach. HISP. El tejado de casa. ANGL. The roof of an house. } Ovid. 12. Metam.

Non secus hac resiliit, quām testiū à culmine grando.

Cic. de clar. Orat. Sed Atheniensium quoque plus interfuit, firma testa in domiciliis habere, quām Minervæ signum ex ebore pulcherrimum: tamen ego me l'hidiam esse mallem, quām vel optimū fabrum tignarium. Quare non quantum quisque prospicit, sed quanti quisque sit, ponderandum est. Quint. Tectum spectare. (in commentando, sup.) alibi, lacunaria. ¶ Tectum item figuratè pro rotā accipitur domo ēκκυρος. Cic. ad Leptam lib. 6. Ejus Falernum mihi semper idoneū visum est diversorio, si modò testiū satis est ad comitatum nostrum recipiendum. Virg. 1. Aeneid.

Quare agite oī testiū juvenes succedit nostris.

¶ Tectum, genus ovium, sic dictum quōd operimentis tegetur. Plinius lib. 8. cap. 47. Ovium summa genera duo, tectum & colonicum: illud mollius, hoc in pascuo delicatius. Varr. de re rustic. lib. 2. cap. 2. Similiter faciendum in ovibus pellitis: quā propter lanā bonitatem, ut sunt Tarentinæ, & Atticæ, pellibus integuntur, ne lana inquietur.

Tectoriū, ij. Calx, sive crista inducta parieti aut muro, quā tanquam pavimento lapides teguntur. { πίτη τιάχος, κονιάργος. GAL. Enduit, soit de platre, de chaux, ou sable. ITAL. Coperta che si fa à muri di pietraie, ò di calcina. GERM. Verweifung oder vergipsung einer wand. HISP. Encaladura ò enyessadura. ANGL. The plastron, pargeting or rough casting of walles. } Plin. lib. 36. Ideoque nulla tectoria eorum rimæ fædavere. Cic. ad Att. lib. 1. Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atriali possim includere: & putealia sigillata duo. Gell. c. 23. lib. 13. Tectorio prælitæ villa. ¶ Juven. Satyr. 6. tectorium accipit pro fuco, quo mulieres faciem illinunt.

Tandem (inquit) aperit vultum, & tectoria prima reponit.

¶ Tectorium lingua, pro sermone simulato. Pers. Sat. 5.

— pulsa dignoscere cautus

Quid solidum crepet, & pīta tectoria lingua.

Tectoriū, a, um, adjetivum. { στεγασμός, κονιάργης, vel κονιαργεῖς. GAL. Qui sert à enduire, ou à couvrir. ITAL. Pertinent à imbiancare li muri. GERM. Zu der verweifung oder vergipsung dienstlich. HISP. Pertenciente à encaladar ò enyessar. ANGL. That serveth for pargeting or covering. } ut, Opus tectorium, quo parietes integuntur. κονία, κονιάργος. Columell. Sed ea tota maceris opere tectorio levigatur ex utraque parte, ne feles, aut viperæ prorepat. Cicer. de Legib. Neque id opere tectorio exornari, nec herbas has, quas vocant, licebit imponi. Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Quasi ventus folia legiones disflavisti, aut periculum tectorium. (alias, paniculam tectoriam.)

Tectoriū, i, Patrum tectorium. κονιαργάνος. Cic. ad Patum lib. 9. Bella tectoriola: dic ergo etiam pavimenta isto modo, non potes. Tegmēn, inis, quod & Tegimen, inis, & tegmentum, i, id quod aliquid legit. { כְּתָמֵן חֶסְךְּתַחַת כְּתָמֵן מִתְבְּשֵׁה. GAL. כְּתָמֵן, כְּתָמֵן. Couverture, couvercle. ITAL. Coprimento, coperta, coperchio. GER. Ein decke. HISP. Cobertura. ANGL. A covering of any thing. } Cicer. 5. Tusc. Mihi amictui Scythicum tegimen, calceamentum solorum callum, cubile terra. Liv. 5. ab Urb., Magna strages facta est, multisque imperitos nandi, aut invalidos graves locis, aliisque tegminibus hausere gurgites. Virg. 1. Eclog.

Tityre tu patula recubans sub tegmine fagi.

Lucr. lib. 1.

Nec res ulla geri sub cali tegmine posset.

Cæsar lib. 1. de bell. civ. Tegmenta dixit.

Tegimēn, inis, idem. Ovid. 3. Metam.

— tegimen direpta leoni Pellis erat.

Idem 1. Metam.

Deslit in terras, illuc tegimēnque removit.

Et Liv. lib. 4. ab Urb. & lib. 6. d. 4.

Tegumēn, inis, Liv. 1. ab Urb. Et super tunicam æneum pectori tegumen, cælestiaque arma, quāc ancilia appellantur, ferre.

Tegumentum, i, idem. Cicer. 1. de natur. deor. Palpebræque, quā sunt tegumenta oculorum, mollissimæ tactu ne laderent aciem aptissime factæ. Cæsar 2. bell. Gall. Ut non modò ad insignia accommodanda, sed etiam ad galeas induendas, scutisque regumenta detrahenda tempus defuerit.

Tegillum, i, idem quod tegmen. κονιαργάνος, τέγορ. Plin. lib. 10. c. 36. Tegula enim aquaticarum arundinum domos suas Septentrionales populi operiunt.

Tegillum, i, parvum tegmen. { κονιαργάνος. GAL. Petite couverture, ou couvercle. ITAL. Picciol coprimento, & coperchio. GERM. Ein kleine decke. HISP. Pequeña cobertura. ANGL. A little covering. } Varr. in Sesqui. Ulyss., Ob aquam è nubibus tortam, indicat fore ut tegillum pastor fibi sumat. ¶ Est & Tegillum cuculli vinculum è scirpo. Plaut. Tegillum mihi ater, id si vis, dabo. ¶ At Tegillum, diminutivum à tigno est.

Tegilla, x, quā testa sternuntur, ad pluvias, & alia arcenda; dicta est quod domos tegat. { τέγιλος. GAL. Tuille. ITAL. Coppo, tegolo. GERM. Ein siegel. HISP. La teja de tejado. ANGL. A style or sklaita. } Ter. in Eunuch. Deum se se in hominem convertisse, atque per alias tegulas venisse clanculum per impluvium, fucum factum mulieri. Plaut. in Milit. sc. 6. a. 2. Quod meas confregisti imbrices & tegulas. Idem Moſ. sc. 2. a. 1. Tempestas venit, confregit tegulas & imbrices. Idem Calepini Pars II.

Amph. Hac tégula tuum diminuat caput. Cic. ad Attic. lib. 9. Disto licet bene ipotes, promitto tibi, si valebit, regulam illum in Italia nullam relictum. Cato c. 14. In tectum si numerabuntur tegulae integræ quā erit. ¶ Tegulae autem, quā ad balneas adhibentur, à laxitate dicuntur matmatæ. Collicæ autem vocantur, teste Festo, quibus aqua, veluti quibusdam canalibus in vas aliquod, vel puteum derivatur.

Tegularius, figulus, κτεριαῖς, κτεριαῖος. Glossar. Cyr. qui tegulas facit.

Tegularius, a, um, Gloss. Isid. Tegellaria maleficia, eò quod supra tegulas sacrificant. Ibid. Tegellaria venefica, leg. Tegularia v. Ergo adjectivè est, quod supra tegulas fit: deinde subst. veneficus. a. Patulæ testæ, h.e. aperte in illustrationibus ignem imponebant piatrices, sive simpulatrices & sagæ. Vide Virg. in Ciri.

Tégæs, etis, straguli genus, quam & stoream appellant, ex ulva sive scirpo, aut sparto in lodiis similitudinem, quo viliores utuntur. { φορίες, φορίες. GAL. Natté ou couverture faire de jones, de genêts, ou autres choses, surquoy se couchoient les pauvres gens. ITAL. Coperto di casa fatto di giunchi, ginestre, canne, ò simili. GERM. Ein schleschte gautern aus bintzen oder anderem groben zeug gemacht. HISP. Estera de esparta ò junco. ANGL. A coarse blankets or couverlett, a matte. } Varr. de re rustic. Sicque fiunt de canabi, lino, junco, palmo, scirpo: ut funes, restes, regetes. Iuven. Satyr. 6.

Ausa Palatino tegetem præferre cubili.

Colum. lib. 5. cap. 3. Sub ortu canicula palmeis tegetibus vineas addumbrabat. Idem lib. 12. cap. 50. Cannæ tegetes, quibus oliva excipitur. Hujusmodi simile quiddam apud nos è straminibus concinnatur: vulgus nattas vocat.

Tegeticula, x, diminutivum. { φορμίδος. GAL. Une petite natté ou couverture. ITAL. Picciol tale coperto. GER. Ein kleine binzten serge. HISP. Pequena estera. ANGL. A little coverlett or matte. } Varr. de re rustic. cap. 8. Sed pro columbariis in pariete mutulos, aut palos in ordinem, supra quos tegeticulæ cannabinæ sint impositæ. Idem lib. 2. cap. 11. Diligentiores tegeticulæ subjectis, oves tondere solent, ne flocci intereant.

Tegenarius, Φιλοποιὸς. Gloss. qui tegetes facit.

Tegus, corium, quo latus animalis, ut porci tegitur: ipsum latus.

Tegyra, τέγρα, Bœotia urbs, in qua Apollinem natum volunt, qui in de Tegyreiis cognominatur. Steph.

Telum, quod hic pro Paphlagoniæ, seu Ponti urbe legebatur: vide Tium. Pro Ionica autem Urbe, Anacreontis Poëtæ patriæ, leg. Teos.

Telæ, x, quod texendo conficitur. { τέλη κυρ. 15. GAL. Toile. ITAL. & HISP. Tela. GERM. Ein rohp. ANGL. A webbe of cloth. } Terent. in Heaut. Mulier telam deserit continuo. Virg. 5. Aeneid.

— Percurrere pectine telas.

Ovid. Epist. 1.

Lassaret viduas pendula tela manus.

¶ Telam exorditi proverbialiter dictum, pro eo quod est technam aliquam incipere & aggredi. Plaut. in Bacch. Exorsa hac tela non male est omnino mihi. ¶ Idem Pseud. sc. 4. a. 1. Neque exorditi primum unde occipias habes, neque ad detexendam telam certos terminos. ¶ Tela jugalis apud Catonem de R. R. id est, jugo imposita in quo texatur: ad discriminem earum quā acu pinguntur; texuntur radio, pectine, aut alio genere; absque jugo tamen. De jugali. Ovid.

Tela jugo juncta est.

Telamōn; τελαμών, Rex Salamantis insulæ, Æaci filius, frater Pelei, & Pater Ajacis, qui ab eo Telamonius cognominatur. Ovid. 12. Metam.

Ne mandare mihi: melius Telamonius ibit.

Idem 13. Metam.

Dum modò quod fratres Telamon Peleusque fuerunt, &c.

Ibidem, Telamone satus. Idem lib. 12. Telamone creatus. ¶ Telomades, nomen Patronymicum. Idem 13. Metam.

Nec Telemoniades etiam nunc hiscere quicquam

— Audet.

¶ Est & Telamon Umbriæ portus. Plin. lib. 5. c. 5. Vel Hetruriæ, si Plutarcho credimus in Mario.

Telamōnēs. In ædificiis dicebantur hominum simulacra, quā gibbosæ ferè figura effingebantur, ut columnas, vel murulos dorso sustinere, & sub ipso pondere propemodum succumbere viderentur. ἀτλάντης, Græci Atlantas vocant, similitudine sumpta ab Atlante Mercurij avo: quod quemadmodum illo cælum suis humeris, ita hi ædificium fulcire videantur. Vide de hoc plura in dictione Atlati.

Teländrōs, τελανδρός, Lyciæ oppidum est apud Plin. lib. 5. c. 27. Item insula in mari Lycio, cuius meminit idem Plin. lib. 5. c. 31.

Telane, es, τελάνη, urbs antiquissima Phrygiæ, quam Ninus inhabitavit ante Ninum conditæ. Autor Steph.

Telchinis, τελχῖνοι, filii Minervæ & Solis: vel, ut alij malunt, Saturni & Aliopes, qui olim hodiū insulam tenuerunt, unde etiam Rhodus ipsa dicta est Telchinis. Hos quidam maleficos homines fuisse prodiderunt, aspectu solo omnia infascinantes. Quorum sententiam secutus est Ovid. lib. 7. Metamorph. sic scribens,

Phœbæamque Rhodon, & Ialyssos Telchinias,

Quorum oculos ipsos mutantes omnia visu

Iuppiter exosus fraternali subdidit undis.

Alij eosdem faciunt cum Curetibus & Dactylis Idæis, summisque artifices fuisse tradunt: beneficiorum autem infamiam ab illorum æmulis fuisse dispersam. Vide Strab. lib. 10.

Telchinis, Carpathiæ maris insula quā notiore nomine dicitur Rhodos, ita dicta à Telchinibus, qui olim eam insulam tenuerunt. Vide Strab. lib. 10.

Telchiūs, τελχῖος, alter ex Castoris & Pollucis autigis qui unā cum Amphyto Dioscuriadem urbem apud Colchos traditur condidisse, referente Plin. lib. 6. cap. 5.

Telébōæ, τελέβων, Etoliz populi fuerunt latrocinio infamati. De quibus Aristot. in Polis. In Acarnanum politea, quandam Acarnaniæ

partem Curetes habent : spectantem verò in occasum , plagam Leges tenent : reliquam inde Teleboæ. ¶ Alij dicunt fuisse Capream populos, quos Telon suo regebat imperio : & serv. annotavit in illud 7. Aeneid.

Nec tu carminibus nostris indictus abibis
Oebale , quem generasse Telon Sebethide nymphæ
Fertur , Telebonum Capreas quum regna teneret
Iam senior.

Telëbōas, τηλεβόας , unus ex Centauris, Ixionis ex Nube filius. Ovidius lib. 12. Metam.

— Chthonius quoque Teleboásque

Ense jacent nostro.

Telëgónus, τηλεγόνος , filius fuit Ulyssis ex Circe, qui quum jam adolevit. videndi patris cupidus , in Ithacam navigavit : quumque à ministris paternis incognitus aditu prohiberetur, aliquot ex iis occidit. Ad quem tumultum excitus Ulysses quum & ipse jam senior suis opem ferret, à filio suo est occisus osse pisces cujusdam qui à Græcis Xiphias dicitur. Quod ubi cognovit Telegonus , relata Ithaca, in Italiam venit, ubi Tusculum condidit. Ovid.

Et jam Telegoni , iam mœnia Tiburis uidi

Stabant agricola, qua posuere manus.

Dictus est autem Telegonus, quasi sero & in senectute genitus & unicus, post quem genitum, non est alium parere. Idem Eleg. 1. lib. 1. Trist.

OEdipodas facito , Telegonósque voces.

Telémachus, τηλέμαχος , Ulyssis ex Penelope filius. quem ad Troiam proficiscens apud matrem reliquit : eundemque postea in ulciscendis procis habuit adjutorem. Ovid. in Epist. Penelope,

Tres sumus imbellis numero sine viisibus, uxor,

Laertésque senex, Telemachusque puer.

Telémus, τηλέμος , teste Homer. in Odiss. & Theocr. in Bucolicis, Eurymi filius, & inter Cyclopas vates egregius , qui Polyphemus prædixit quæcumque postea ab Ulysse passus est. Hujus meminit Ovid. lib. 13. Metamorph.

Telemus Eurymides, quem nulla fecellerat ales,

Terribilem Polypemon adit, luméisque quod unum

Fronte geris media, rapiet tibi, dixit , Ulysses.

Teléphänēs, τηλεφανής : ad regnum Lydorum Cumis ex oraculo accessitus, qui antea currus factitabat. Fuit & ejus nominis tibicen , cuius meminit Demosth. in oratione contra Medianum.

Telephia, chironia, ulcera iuveterata, incurabilia.

Telephium, herba, à Telepho viro dicta, Semperivium agreste, & secundum tertium. Jun.

Teléphus, τηλέφος , Mysonum rex fuit & Herculis filius ex Auge nymphæ : qui quum avi jussu in sylvis expositus esset , à cerva dicitur aliquandiu educatus. Quæ res tantam futuræ claritatis opinionem de eo præbuit, ut mox à Myrix rege adoptatus & regni hæres institutus. Factus itaque Mysonum rex, quum Græcos ad Trojanam expeditionem proficiscentes prohibere conareretur ne per Myxiā iter facerent, ab Achille vulneratus est. Cujus plaga quum nullum satis efficax inveniretur remedium, oraculo responsum est fore ut eadem hasta , quæ vulneratus erat , sanaretur. Reconciliatus itaque Achilli , ab eo impetravit ut ex hastæ , quæ ictus erat , rubigine malagma conficeretur , & vulneri suo imponeretur : quo facto , statim sanitatem est consequutus. Quod expresit Ovid. 13. Metam. illo versu :

— Ego Telephon hasta

Pugnantem domui, vitium orant émque reseci.

¶ Telephus alter Pergamenis Grammaticus, qui multis editis voluminibus quæcumque Grammaticum scire convenit , peccatum. Vide Suidam qui scripta ejus nominatim enumerat.

Telesilla, mulier fuit Poëtia nobilis, cui etiam apud Argos ante Venetis templum statua posita est, ut scribit Pausanias.

Telesphoria , publicanorum munus, & facultas exigendi tributa. Læt. 7. j. us.

Telésthō, θύ, τελεσθώ, nomen nymphæ, Oceanii & Tethyos filia. Hesiodus, in Theogon.

Minc. τελεσθω πτ., τελεσθω πτ. κεραπετωδες πτ.

Teleta, ritus, quo quis initiatur, & initiatio ipsa. Vide Laurenberg.

Telethusa, uxor Lycti, mater Iphidis puellæ , quæ in puerum mutata fuit, Ovid. 9. Metam.

Teletarchia, principatus in condendis ceremoniis. Bud.

Teletarches, religionis & ceremoniarum institutor, ita Christus dictus.

Idem.

Telicardios , gemma colore existens , Persis maximè grata , quam & Muculam appellant. Plin. lib. 37. c. 10.

Teliformis, herba est palustris, caule arundineo, triangulare, folio teli instar formato, flore albo, deciduo, in medio echinato.

TELINUM unguentum, τηλίνος μῆρος , Menandri Poëta ætate summo erat in pretio. Constatbat autem ex oleo recenti , cypero , calamo , meliloto , melle , melino , maro , amaracō , & fœnogræco : à quorum postremo nomen accepit. Græci enim fœnogræcum τηλίνω appellant. Alij tameh à Telo insula , in qua optimum conficiebatur, dicitum putant. Vide Plin. lib. 13. cap. 1.

Telis, τελίς , fœnum Græcum.

Teletus, perfectus, amabilis. Tertull.

Telia, pegma quadratum, in quo farina venalis. Item circulus cibri. Tabula lusoria. Rh.

Telinus, a. um, ex teli factum : ut Telinum, sc. unguentum.

Tellēn, τηλίνω, Tibicen & Poëta ineptissimus, cuius meminit Diarchus Messenius apud Zenodotum. Hinc ortum est proverbium, Cane Tellenis cantilenas : quod quidam dici putant de dicacibus seu mordacibus : quidam de incepte loquaculis : sunt enim qui tradant hunc jocos quosdam versibus lepidissimis descriptissime, non sine multo sale scommatum. Hæc Erasm. in Chilad.

Tellias, τηλίας, Herodot. lib. 8. Vates fuit Eleus, qui Phocensibus cum Thessalibus bellum gerentibus rem hujusmodi commentus est , sex-

centos viros è Phocensibus præstantissimos gypso tam ipsos quæm armæ illinit, eosque sub noctem in Thessalos dimisit, dato præcepto ut quemcumque albicanem non cernerent eum obtruncarent. Hos primum Thessalorum excubatores prodigium quoddam esse arbitrati , deinde ipsi exercitus adeò exhortuerunt, ut tribus milibus cæsorum atque scutatum hocenses potiti sint.

Tellina, mytulus, piscis testaceus marinus. Jun.

Tellus, uris, έρη, χνοσίλη, Terræ dea est. Cicero. 3. de natura deor. Iam se est Ceres à gerendo (ita enim dicebat) terra ipsa dea est, & ita habetur. Quæ est enim alia tellus, nisi terra? Idem Quinto Frat. lib. 1. Reddita etiam mihi est pervetus epistola, sed sero allata , in qua de æde Telluris , & de portico Catulli me admones. ¶ Non raro tamen tellurem pro ipsa accipimus terra , quemadmodum Cererem pro ipsis frugibus. Tibull. lib. 4.

Non ergo presso Tellus consurgit aratro.

Ovid. 13. Metam.

— rubefacta quo sanguine tellus, &c.

Plin. lib. 2. c. 5. Vitalem hunc spiritum & per cuncta terum meabilem, totoque conseruum : cujus vi suspensam cum quarto aquarum elemento, librati medio spatio tellurem. Virg. 1. Aeneid.

— ac magno telluris amore

Egressi , opata potiuntur Troës arena.

Vbi Servius Tellurem pro terra posuit , quum Tellurem deam dicamus, terram elementum : ut plerunque Vulcanum ponimus pro igne. ¶ Prima tellus , quæ prima è Chao extitit ante elementa omnia , etiam ante cælum , ut canit Hesiodus in Theogon. Virgil. in Aeneid.

— prima & Tellus, & pronuba Iuno Dant signum.

& Georg. lib. 1.

— cui prima frementem

Fundit equum magno Tellus percussa tridentis.

Horat. 2. Serm.

— tellus me prima tulisset.

Tellus, τηλίς , Atheniensis quidam fuit, genere non admodum clavis, quo vita integerimæ acta, honestissimam pro patria , fusis jam hostibus , mortem occupavit, liberis omnibus superstribus, publicoqæ funere in rogum illatus. Quamobrem non dubitavit Solon cum mortalium omnium felicissimum judicare. Vide Plutarch. in Solone , & Herodot. lib. 1.

Telmissus, τελμησός Ptolemaio, sive Telmissus , τελμησός Straboni, Stephano & Suidæ, oppidum Lyciæ, vel (ut Ciceroni placet) Cariz, Aruspicum disciplina in primis excellens : cujus meminit & Plin. lib. 5. cap. 27.

Telomis, τελμησός Gal. Banque. ITAL. Banco. GER. Ein zolbante/ zoltrog/zollstisch. Hisp. El aduana. ANG. The custome house. } Mensa publicanorum ubi vestigal exigitur, à Græco nomine τηλίς , quod inter cætera vestigal significat. Vnde τιλάνις , sive τιλάνας dicuntur qui vestigal exigunt.

Telonus, τελονής. Vnde Tolonus, Tolon, V.E. Tolonensis, regni Galliæ , sub Arelatensi.

Telos, τελός soph. τηλίς. GAL. Fin. ITAL. Fine. GERM. Das end. Hisp. termino à cabo. ANG. The end. } Latinè finis, honor, legio, tribunus, vestigal, pensio. Cic. 3. de fin. Scintis enim credo me jam diu quod τηλίς Græcus dicat, id dicere tum extremum, tum ultimum, tum summum: licebit etiam finem pro extremo aut ultimo dicere.

Telos, τηλίς , vulgo Epistoli, Insulæ nomen unius ex Sporadicis, in qua conficiebatur præstantissimum unguentum , quod ab ea Telinum dicebatur. Plin. lib. 4. c. 12. Telos unguento nobilis , à Callimacho Agathusa appellata.

Telphusa, τηλέφυσα. Vnde in Arcadia à Telphussa, Ladonis filia nomen habens. ¶ Est & Telphussa, sive (ut alij malunt) Tilphossa, fons Ecolitiæ gelidissimus, quem quum Tiresias jam senex potasset, statim extinctus est, calore nimirum interno tantâ frigoris vi oppresso.

TELUM,i, dicitur omne quod manu jaci potest : quo nomine lapis , lignum, plumbum, & ferrum continetur, jaculum, hastile. { γνήσια, τρόπαια, μεταλλικα. GAL. Un trait, dard, fleche. IT AL. Arma, dardo, falso, pietra, lanza, bastone. GERM. Geschosse ein seitlich gescotzt das man wirft oder scheust als pfeil spieß. Hisp. El tiro, aquello que se tira, toda arma que se puede arrojar como dardo, à lança, piedra, hazaña, ó aleysa, ó saeta. ANGL. A dart, an arrow, or all weapon thrown with the hand. } Dictum ab eo quod in longinquum mittatur. Nam apud Græcos τηλίς sive τηλίς longè significat. Festus. Tela propriæ dici videntur ea quæ missilia sunt, ex Græco videlicet translato eo nomine: quia illi τηλός missa dicunt quæ nos eminūs : sicut arma ea quæ ab humeris dependentia retinentur manibus. Ovid. 8.

Ex humero pendens resonabat eburnea lavo :

Telorum custos arcum quoque lava tenebat.

Virg. 10. Aeneid.

At puer Ascanius muro, fossisque tenetur

Tela inter media, atque horrentes Marte Latinos.

Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Molle, cupidineis nec inexpugnabile telus

Cor mihi.

Idem 13. Metam.

Nec valvæ manus infixum educere telum.

Idem Eleg. 1. lib. 4. Trist.

Quodque mihi telum vulnera fecit amo.

¶ Non raro tamen tela pro quibuslibet armis accipimus, etiam iis, quibus comitans aut salute inuenitur, aut aliud oppugnamus. Cic. in Catone, Qui ex ædibus Cethegi, si quid telorum esset, efficeret. Idem 6. Verr. Edictum ne quis cum telo servus esset. ¶ Intendere telum in jugulum nocentis, est caput alicujus per accusationem petere.

petere. Plin. Epist. 9. lib. 3. Si quam haberem in dicendo facultatem, in jugulum nocentis quasi telum aliquod intenderem. Tela ad manum subministrare, apud Quint. metaphorice dicitur. Telum revellere. Cic. in Pison. In me de corpore Reipub. tuorum scelerum tela revellentem. ¶ Telum translatum de Solis radiis, quia ut telum ejaculantur.

Non radij Solis, non lucida tela diei.

Sic spiculum Solis dicitur. Prudentius,

Caligo terra scinditur percussa Solis spicula.

¶ Telum, i. lateris dolor & punctio, vel *wholētēs*. Isidor. Etym. lib. 4. c. 6. Telum, lateris doloris est. Dictum autem ita à Medicis, quod dolore corpus transverberet quasi gladius. Samonius Serenus cap. de jecorū & laterū virtutē,

Est & vis morbi, quod telum commemoratur,

Cum subito dolor insanus fuit incitus istū.

Telifer, adjct. { θειοφόρος, πειθοφόρος. GAL. Qui porte dards, ou flesches.

ITAL. Chi porta dardi o ferre. GERM. Das geschoß oder pfeil treget.

HISP. El que irae tiros o dardos. ANGL. That beareth darts or arrows. ¶ ut, puer telifer, apud Senec. Hercule OEtēo.

Telus, Sibaritarum tyrannus, teste Herodot. lib. 5.

Tembrius, fluvius juxta Pontum, teste Orpheo in Argon.

Termenites, vel, ut alij legunt, Temenites Apollo. Sueton. in Tib. c. 74.

Supremo natali suo Apollinem Temenitem & amplitudinis & artis eximiae adiectum Syracusis, &c.

TEMERARIVS, dicitur qui facile & nullo consilio adhibito, & nulla causa facit aliquid, { Τάλαρη, αβύλος, αντίποντος, παράστασης, θεραπεύεις. GAL. Temeraire, inconsideratus, indiscret, mal-avisé. ITAL. Temerario, inconsiderato. GERM. Der schnel auss ein ding seit vind es glaubt / unbes findt oder fräuest. HISP. Osado o sin razon, desatinado. ANGL. Rash, unadvised, harebrayne. ¶ Ovid. Epist. 6.

utinam temeraria dicar,

Criminibus falsis insimulasse virum.

Hinc temerarium aliquid esse, aut non temerarium dicimus, quod nulla causa, aut causa aliqua factum est. Plaut. in Asin. Sed quid hoc quod picus ulmum tundit? haud temerarium est. Certe hercule, ego quantum ex augurio auspicij intelligo, Aut mihi in mundo sunt virgine, aut atriensi Sauriæ. Idem Aulul. sc. 4. a. 1. Non temerarium est, ubi dives blandè appellat pauperem. Plin. lib. 17. c. 22. Temerarium est ante crassitudinem pollicarem viti imperare. Liv. 5. bell. Pun. Ad consilium prima specie temerarium magis quam audax, animum adjectit. Ovid. 8. Metam.

lacet eminus esse

Fortibus: Antea noctis temeraria virtus.

TEMERITAS, & Temeritudo, Imprudentia, casus, fortuna. { Τάλαρη, αβύλια. GAL. Temerité & folie, indiscretion, legereté. ITAL. Inconsideratione, leggerezza. GERM. Unbesinntheit, gähstunzigkeit, fräuelheit. HISP. Osadia, loca presuncion. ANGL. Rashness, unadvisednesse. ¶ Pacuv. Egon' tyranni non novi temeritudinem? Cicer. pro M. Marc. Nunquam enim temeritas cum sapientia commiscetur, nec ad consilium casus admittitur. Idem 2. Offic. Temeritate enim remota gratissima est liberalitas. Velleius, Vnius temeritas facti ab stulto Bruto omnes virtutes.

TEMERÈ, adverb. Inconsideratè, inconsultè. { εκνοή, αντιρανέτως, παραδίωσης. GAL. Legerement, à la volée, sans jugement ny consideration, temerairement. ITAL. Inconsideramente, stoltamente, sensa ragione. GERM. Unvorbedachtlich/verwögelich. HISP. Osadamente, sin consejo y sin razón. ANGL. Rashly, without advisement. ¶ Terent. in Hecyra. Vide ne quid temerè agas. Idem in Phorm.—quam sèpè forte temerè Eveniunt, quæ non audeas optare. Virg. 9. Æneid.

temerè inter tela jacentes.

Cic. de Invent. Domus ea quæ ratione regit, omnibus instructior est rebus & apparati, quam ea quæ temerè & nullo consilio administratur. Ovid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.

In cava ducantur quassa navalia puppes:

Ne temerè in mediis dissoluantur aquis.

(i. ne culpa & negligencia nostra, vel malo & damno nostro.) ¶ Quidam etiam usurpat pro ferè. èdilus. Liv. Non temerè incerta causa reputat, quem fortuna nunquam decepit. Quint. lib. 4. Institut. cap. 4. Illud ingenitorum velut præcox genus, non temerè unquam pervenit ad frugem. eodem sensu videtur loquutus Sueton. in Aug. cap. 16. Nec temerè plura aut majora pericula ullo alio bello adiit. Alius quidam vir doctus, alias exposuit. ¶ Nonnunquam sine causa: ut, Temerè non est, pro non abs re. èdilus. Terent. in Phorm. Non pol temerè est, quod tu tam times. Cic. ad Figulum lib. 4. Non scribo hoc temerè. Ad Heren lib. 2. Non temerè fama nasci solet. Idem de natura deor. Idque evenit non temerè, nec casu. Plaut. Aulul. sc. 3. a. 4. Non temerè est quod corvus mihi canticet ab lèva. Idem Milit. sc. 3. a. 2. Istam temerè haud tollas fabulam. ¶ Temerè aliquando idem quod facile, aut sine periculo. Idem in Bacchid. Rapidus fluvius est, non hâc temerè transiri potest. Sic & Sueton. in August. cap. 45. Sed & catervarios oppidanos inter angustias virorum pugnantes temerè ac sine arte (sup. spectavit studiosissime.)

Temeriter, aliud adverbium. Temerè. Accius Amph. Hoc in re est, quod tu tam temeriter meam benevolentiam interiisse es ratus.

TEMEROAS, Scelero, corrumpo, contamino. { Τάλαρη τιμόνη τινέψη. κατισχύω, βιογίω. GAL. Violer & gaster, soißiller & maculer, corrumpere. ITAL. Macchiare, contaminare. GERM. Schenden, verrosten. HISP. Violar, macular, corrumpere. ANGL. To defile or violare. ¶ Ovid. 15. Metam.

Parcite mortales dapibus temerare nefandis Corpora:

Idem 7. Metam.

ataque suis fluvios temerasse venenit.

Idem 1. de Arte,

At non Actorides lethum temeravit Achillus.

¶ Temerare, pro violare, stuprare. { Τάλαρη θινάβη. Tacit. lib. 20. Eandem Iuliam in matrimonio M. Agrippa temeraverat. Ovidius 6. Fastor.

Nullaque dicetur vittas temerare sacerdos.

Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Non satis incestus temerari vocibus aures.

TEMERATUS, a. um, particip. { Τάλαρης νιτρά. Bissonabes. GAL. Violé & gaflé, soißille, maculé, corrumpu. ITAL. Macchiato, contaminato. GERM. Geschender. HISP. Violado, maculado, corrumpido. ANGL. Violated, broken. ¶ Ovidius Epist. 16.

Ausus es hospitijs temeratis advena sacrū

Legitimam nuptiæ solicitare fidem?

Liv. 6. bell. Pun. Sepulchra majorum vulta, temerata ac violata, Hind Intemeratus, integer, incorruptus, inviolatus. { Τάλαρης ταμια, αινιανη. ¶ de quo suo loco.

TEMERATOR, verb. { Βεγλανωτής. GAL. Fauſſaire. ITAL. Falsatore. GERM. Ein felscher. HISP. Falsario. ANGL. He that violates or breaketh, a forger of vorinungen. ¶ Pro falsario, in l. si quis obrepserit, D. ad leg. Corn. de fals.

TEMESĀ, r. vel Temese, es, nomen Steph. Vrbs est in agro Brutio, ab Asoniis condita, olim ærifodina nobilis: quæ deinde mutato nomine Templa vocata est. Plin. lib. 3. c. 5. Templa, inquit, à Græcis Temesa dicta. Ovid. 15. Metam.

TURINOSQUE sinus, Temesénque & Iapygia arva.

TEMESÆUS, a. um, adjективum, ομηροῦ. ut, à Es Temesæum. Ovid. 7. Metamorph.

— quamvis Temesæa labores

Aera tibi minuant.

Et Temesæus genius: de quo Vide Erasim. in Adag. TEMETUM, i. prisca lingua significat vinum, unde abstemius, quasi abstinentia temeri, i. vino. Gell. cap. 25. lib. 10. Temetum autem ita dictum volunt Grammatici, quod tentet, hoc est, labefactet mentem. { Τάλαρην. πίνειν. GAL. Du vin, ce qui enyvre. ITAL. & HISP. Vino. GERM. Wein. ANGL. Wine. ¶ Plaut. in Aulul. Cererine Strobile has facturi nuptias? STR. Qui s' t' a. quia temeti nihil allatum intelligo. Idem Ps. ud. sc. 1. a. 5. penè inquinayi pallium temeto. Liv. 10. ab Urbe, Verterat Iovi victori si legiones hostium fudisset, pocillum mulsi prius quam temetum biberet sese facturum. Hor. 2. Epist. 2. penultimam dictioñis hujus syllabam producit, quum apud Juven. corripiatur.

Te (inquit Horat.) aominum sentit: das nummos, accipis unas,

Pullos, ova: cadum temeti, nempe modo isto.

Paulatim mercaris agrum.

¶ Temeto carere, i. vinum non bibere. Cicer. caret temeto omnes mulieres Plaut. sive subbabit, sive caret temeto.

TEMULENTUS, a. um, Violentus, ebrios { Τάλαρης schichor. ειδόφλυξ. GAL. Ture. ITAL. Imbracciaco. GERM. Trunken, voll wein. HISP. Embriago. ANGL. Drunken. ¶ Terent. in Eunuch. Temulentæ es. p. utinam sic sint qui mihi malè volunt. X. Abstemius, sobrius, quasi sine temeto. Quint. Temulento sapore profligatus.

TEMULENTIA, æ, Ebrietas. { Τάλαρης sichcharón. ειδόφλυξ. GAL. Turongne. ITAL. Imbrachetta. GERM. Trunkenheit/ vorwoölle. HISP. Embriaguez. ANGL. Drunkenesse. ¶ Plin. lib. 14. c. 2. Siquidem temulentiam sola non facit. Idem lib. 14. Cato ideo propinquos scemini osculum dare jussit, ut scirent an temetum olecent, hoc tum vino nō men erat. Unde & Temulentia appellata.

TEMULENTER, adverbium. { μεμπεντωπος, μεμπεντος, ειδόφλυξ d. l. l. GAL. En yvrongne, comme un yvrongne. ITAL. A foggia a' imbracciaco. GERM. In einer vollen weis. HISP. Embriagadamente. ANGL. Lik adrunçard or dronken somelie. ¶ Col. lib. 8. c. 8. Iam nunc Gangeticas & Egyptias aves temulentæ eructant.

TEMIXITAN, urbs ampla Novæ Hispaniæ in Indiæ Occidentali: cuius urbis Episcopus, ex Ordine S. Francisci, insignem Epistolam ann. 1531. scripsit de conversione Indorum cum Chronicis Armandi Zirizxi ann. 1534. Antuerpiæ publicatam.

TEMNO, is, tempsi. temprum, Specno: à τιμόναι, quod incido, resedque significat: quoniam quæ spernimus, amputare & resecare consuevimus. { Τάλαρης bazáh. καταπερίων. GAL. Mespriser. ITAL. Sprezzare. GERM. Verachten. HISP. Menospreciar. ANGL. To disprise, or dispraise. ¶ Virg. 6. Æneid.

Discite justitiam moniti, & non temere divis.

Idem 1. Æneid.

Si genus humanum, & mortalia temnitis armas;

Horat. 8. Serm. Satyr. 2.

Ilejunus stomachus raro vulgaria temnit.

¶ Hinc Contemno, compositum: de quo suo loco.

TEMPTOR, is, verbale, pro contemptore: ut apud Senec. in Agamemnon. Solus est temptor levium deorum.

TEMNOS, Τάλαρης. Stephano & Straboni, uibis est Aeolidis, Hermogenis Rherotis patria. Cicer. pro Flacco, Temni usque ad illam æratem in Senatum venire non potuit: & qui se attem dicendi traditurum etiam cæteris pollicebatur, ipse omnibus indicis turpissimi convictus est.

TEMNITES, Τάλαρης, Gentile, Cic. pro Flacco, Heraclides ille Temnites homo ineptus & loquax.

TEMONIS, Lignum in curru, inter equos intermedium; continens jugum in curru vel plaustrum. { Τάλαρης. Le timon ou limon d'un chariot ou charrette. ITAL. Temone di carro à caretti. GERM. Der Deichsel an einem rogen / das lang holz groischen den rossen an welchem die sohn sind gebunden. HISP. Timon del arado o pertigo. ANGL. The plough beam or of a roaine. ¶ Temo dictus è tenendo, ut inquit Varro. lib. 6. de L.L. quod jugum & plaustrum contineat, Ovid. 2. Metam.

Aureus axis erat, temo aureus, aurea summa

Curvatura rotæ.

Liv. 7. bell. Maced. Cuspides circa temonem ab jugo decem cibita extantes, vel cornua habebant, quibus quicquid obvium daretur, transfigerent. ¶ Temonem pro stipite Columella possit, sive lignis transversariis & longuriis, lib. 16. c. 18. Huic solo septentrionum pedum stipites recti ab utroque latere quaterni applicantur. Iij autem in ipsis quatuor angulis affixi sunt, omnésque transversis sex temonibus quasi vacerræ inter se ligantur. Budæus.

Tēmpē, rīmē, neutro genere, & numero plurali. Propriē Thessaliae loca quinque millia passuum longitudine, & fermē sex latitudine, Pe-neo amne irrigua, cujus ripae gramine viridi, amoenissimisque vestiuntur arboribus. Ovid. 1. Metam.

*Est nemus Aemonia, prarupia quod undique claudit
Sylva, vocant tempe, per que Penitus ab imo
Effusus lindo, spumosis volvitur undis.*

¶ Sunt & tempe in Bœotia, quæ Teumesia dicuntur, à Teumesso monte Bœotiae, ab Ovidio Cygneia dicta. ¶ Sunt & alia in Sicilia, & nomine amnis Heloria. ¶ Denique qualibet loca amena, nemora præsertim atque aquas habentia, Tempe vocamus. *μεταγνυμένης.* Virg. 2. Georg.

Spelunca, vivique lacus, ac frigida Tempe.

& ut notat Lambin. Nemora omnia ita vocantur.

Temperi, pro tempori, Vide Tempori, infrā.

Tēmpērō, as, Rem suo ordine ac mensura administro, moderor, temperationem facio, misceo. { *Ἄρδα μάσαχ ἀπὸ νικήθη αὐγή τράπεζα, ἀπολύτης, κατάρρυψις.* GAL. Bien temperer, estre posé & rassis. ITAL. Temperare. GERM. Messigen/ordenlich anrichten. HISP. Templar. ANGL. To temper or moderar, to forbear, abstene or refraine. } Cic. 1. Tusc. Rempubl. verò nostri majores, certè melioribus temperaverunt & institutis & legibus. Tibull. lib. 4.

*Quas similes (zonas sup.) utrinque tenens vicinia cœli
Temperat.*

Ovid. 4. Fast.

— *Illa quidem dignissima temperat orbem.*

Gell. cap. 9. lib. 4. Temperandum est rem ordiri novam. Velleius, Ne ab hujus quidem usura gloriae temperavit animum. Pompeius.) ¶ Sic dicimus temperare vinum aqua, temperare iram sedato animo, temperare ferrum flammis & ixtibus. Temperamus item stylum, calatum & hujusmodi, id est, concinnamus. ¶ Unguentum temperare, vulgus Pharmacopolarum dicit Dispensare. Plin. lib. 13. cap. 2. Ergo regale unguentum appellatum, quoniam Parthorum regibus ita temperatur: constat myrobalano, costo, amomo, &c. Vectigalia temperare, Minuere. Idem in Paneg. Nam mihi cogitanti eundem te collationes remisisse, donativum reddidisse, congiarium obtulisse, delatores abegisse, vectigalia temperasse, interrogandus videris, &c. ¶ Temperare dativo junctum significat abstinere. { *Ἐργάνην hittheappék.* } ut temperare alicui, pro abstinere ab injuria inferenda. Cic. 3. Verr. Te putet quisquam quum ab Italia fretu disjunctus essem, sociis temperasse, qui adem Castoris testem furorum tuorum esse volueris? Sibi temperare. Idem pro Flacco. Ut qui ante dictum testimonium sibi temperavit, quum tamen aliquid, &c. Liv. lib. 1. d. 3. Temperare oculis. Sueton. in Calig. cap. 54. temperare publicis spectaculis. temperare animis. Liv. lib. 5. ab Vrb. Manibus, ibidem. ¶ Temperare quin, Sueton. in Cas. cap. 22. Quo gaudio elatus non temperavit quia paucos post dies frequenti curia jactaret, invitatis & gementibus adversariis adeptum se quæ concupisset. ¶ Temperare vino, temperare ab injuria, temperare in mare, & multa alia, i. abstinere. ¶ Temperatum est, impersonale pro abstinuerunt. Liv. lib. 1. ab urb. condita. Unaque hora quadringentorum annorum opus, quibus Alba steterat, excidio ac ruinis dedit, templis tamen deum temperatum est. ¶ Hujus composita sunt, Attempo, & Obtempo: de quibus suis locis.

Temperacula ferri, dixit Apuleius Florid. lib. 1. de ferri temperatura.

Tēmpērāns, antis, Moderatus, continens, in omni libidine temperatus. { *Ἐργάνην mitheappék. σώφρων.* GAL. Bien temperé, posé & rassis, maître de ses affections. ITAL. Rimesso, moderato, chi modera suoi affetti. GERM. Massig. HISP. El que tiene templanca. ANGL. Moderat, temperat, maister of his affections. } Cic. pro Font. Vir. frugi, & in omnibus viræ partibus moderatus, ac temperatus, plenus pudoris, plenus officij, plenus religionis. Idem in Paradoxis, An temperantem dices qui in aliqua libidine se continuerit, in alia se effuderit?

Tēmpērāntē, adverb. temperate, moderate. { *σώφρων, μέτριος.* GAL. Moderément, posément, sans excess. ITAL. Temperatamente. GERM. Massiglich. HISP. Templadamente. ANGL. Temperatlie, or with measure. Cicer. ad Attic. lib. 9. Nam quod ais, si hic temperantius egerit, consideratius te consilium daturum. ¶ temperanter haberi. racit. lib. 4. Vel quum patres pollerent possenda vulgi natura, & quibus modis temperanter haberetur.

Tēmpērātiā, z, Modestia, moderatio, frugalitas, & ut Cicer. lib. 2. de Invent. ait, Est rationis in libidinem, atque in alios non rectos impetus animi, firma & moderata dominatio. { *σώφρων.* GAL. Temperance, modestie, frugalité, moderation, continence. ITAL. Temperantia, modestia, continenza. GERM. Massigkeit. HISP. Templanca. ANGL. Temperance. } Hujus partes sunt continentia, clementia, modestia. Temperantia (inquit Seneca) voluptatibus imperat: alias odit atque abigit, alias dispensat, & ad sanum modum redigit. Cicer. ad Lentul. lib. 1. Epist. Novi enim temperantiam & moderationem naturæ tuæ. Idem 5. Tusc. Temperantia est moderatrix omnium commotionum. Idem 5. de finibus, Temperantia in prætermittendis voluptatibus cernitur. Plin. lib. 28. cap. 5. Multò utilissima est temperantia in cibis.

Tēmpērātūs, participium, sive nomen ex participio, Moderatus, mediocris, modestus. *μέτριος.* GAL. Temperé, moderé. ITAL. Temperato. GERM. Massig/gemäßiger. HISP. Templado. ANGL. Temperat, modest. } Plin. lib. 11. cap. 37. Lux temperato repercußu non obstrepit. Cicer. 1. de divinat. Si modò temperatrix escis, modicisque potationibus est affectus. 2. Hor. 1. Carm. Od. 3.

*Æquam memento rebus in arduis
Servare mentem: non secus in bonis
Ab insolenti temperatam
Latitia moriture Deli.*

Velleius, Omnia pretio temperata, vendente Remp. Consule. Cic. ad Att. lib. 4. Hominem in summa magnitudine animi, multa humanitate temperatum, perdidimus. Idem ad Cornific. lib. 12. Est autem ita

temperatis moderatisque moribus, ut summa severitas summa cum humanitate jungatur. Idem pro Fonteio, Ille igitur ipse homo sanctissimus & temperatissimus multa audivit in sua causa quæ ad suspicionem stuprorum, ac libidinem peccinerent. ¶ Temperata manu, i. moderata. Cell. lib. 7. cap. 7. circuncidi debet hic quoque diligenter temperata manu, ne quid ex ipso abscondatur. infra dixit, magna cum moderatione. ¶ Temperatior oratio. Cic. 2. de Orat. Neque est ulla temperatior oratio, quam illa in qua asperitas contentio, orationis ipsius humanitate conditur.

Tēmpērātē, adverb. Moderate, mediocriter, & quodam cum tempore. { *μέτριος.* GAL. Moderément, mediocrement. ITAL. Temperamente, moderatamente. GERM. Massiglich. HISP. Templadamente. ANGL. Temperatlie, and with a certaine moderation. } Cato c. 69. Ubi temperatē tepebit, tum cum inum indito, postea linito, de dolio loquitur. Cic. ad Att. lib. 12. Ages, ut scribis, temperatē.

Tēmpērātō, nis, Temperamentum, modestia, moderatio. { *Ἄρδα mézegh. πάσχειν.* GAL. Temperance, moderation. ITAL. Temperazione. GERM. Massig. HISP. Templanza. ANGL. Temperance, modestie. } Cic. 4. Tusc. Corporis temperatio, quum ea congruant inter se, quibus constamus. Idem 1. Tusc. Nec sic quicquam, nisi corpus unum & simplex, ita figuratum, ut temperatione naturæ vigeat, & sentiat. ¶ Temperatio æris, id est, mistura. *σύμμεικτος.* Idem 6. Verr. Tu videlicet solus vasis Corinthiis delectaris: tu illius æris temperationem, tu operum lineamenta solertissime perspicis? ¶ Aliquando idem valeat quod moderatio, sive gubernatio. Idem 2. de divin. Hoc temperatio lunæ, cælique moderatio efficit. Idem de somn. Scip. Sol mens mundi & temperatio.

Tēmpērātōr, is, verbale, Moderator, gubernator. { *Ἄρδα menabή, πύρ rohē. ἀρμόσις.* GAL. Qui tempere & mixtionne. ITAL. Temperatore. GERM. Massiger. HISP. Templador. ANGL. He that tempereth or moderateth. } Mart. lib. 1.

— sed inquieto

Armorum fato temperator amb̄it.

Cic. in Orat. Et quasi temperator hujus tripartitæ varietatis. Tēmpērātūm, i, Temperamentum, modus, mediocritas, ratio. { *Ἄρδα mézegh. πάσχειν.* GAL. Temperament, moderation. ITAL. Temperamento. GERM. Ein mass oder massung. HISP. Templanza. ANGL. A temperance, a moderation. } Cic. de Leg. Inventum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus se æquari putant. Plin. Tali adhibito temperamento, ut nec laxer nimis, nec arctum esse patiatur. Senec. c. ult. de transq. Temperamentum laboribus interponere. ¶ Temperamentum linguæ, id est, linguae continentia. Liv. 8. bell. Pun. Et si nulla alia re, modestia certe & temperamento linguae adolescens senem vicero. ¶ A Medicis Temperamentum appellatur proportio quatuor primatum qualitatum in corpore mixto: ejusque novem constituant differentias. *καταστάσεις.* Nam aut æqualis est omnium qualitatum proportio, eaque constituit justum legitimumque temperamentum, quod est veluti canon & norma reliquorum. Aut inæqualis: idque rursus duobus modis. Nam aut unica est qualitas reliquis excellens, tribus se moderatæ habentibus: indeque emergunt quatuor simplicia temperamenta, aut ad summum duæ reliquis prævalent duabus: unde rursus oriuntur quatuor alia temperamenta genera, quæ composita dicuntur.

Tēmpērātūrā, Temperamentum, id est, proportio partium simplium, quæ constituunt corpus mixtum. { *Ἄρδα mézegh. πάσχειν.* GAL. Temperament, complexion. ITAL. Temperatura. GERM. Vermischung. HISP. Templanza. ANGL. A mingling or tempering of things together. } ut quum quempiam calidæ, frigidæ, humidæ, aut sicce temperaturæ esse dicimus. ¶ Nonnunquam accipitur pro ipsa mistura: ut quum æris temperaturam statuariam, formalem vel tabularem dicimus. Plin. lib. 34. cap. 9. Sequensque æris temperatura statuaria est, eademque tabularis, hoc modo: Massa proficit in primis: mox in proflatum additur tertia portio æris collectanei. Et paulo post, Appellatur etiam nunc formalis temperatura æris tenerrimi, quoniam nigri plumbi decima portio additur, & argentarij vigesima. Temperatura ferri. Plin. Ferrum à rubigine vindicatur cerussa & gypso, & liquida pice. Hac est temperatura à Græcis antipathia dicta. ¶ Temperatura cœli idem quod temperies. Varr. Quero utrum adduxerit cœli temperatura, anteræ bonitas.

Tēmpērātēs, ei, Temperamentum, seu status cœli. *ἰν κρούσιῳ.* GAL. Bonne, ou mauvaise saison. ITAL. Temperanza. GERM. Wachtmassigkeit. HISP. Templanza. ANGL. Temperatenesse in colde an heate. } Plin. jun. In quo saluberrima est aëris temperies. Ovid. 2. de Pont. Eleg. 7.

Temperie cœli corporisque animaliumque juvatur.

Plin. Epist. 101. Atque adeò ut omnem pro me metum ponas, accipe temperiem cœli, religionis situm, villa amoenitatem. ¶ Quandoque temperies accipitur pro temperantia. Stat. lib. 2. Sylv.

— tranquillaque morum

Temperies teneroque animuu maturior ævo.

¶ Quandoque pro temporis commoditate ad aliquid agendum *ιν κρούσιῳ.* Plin. Sic judicatur anni temperies alibi tardius, alibi maturius.

Tēmpēstās, & Tempestivus, Vide Tempus.

Tēmplūm, i, propriæ locus vel in cœlo notatus ab augure, vel in terra: à tuendo, id est, conspicio dictum, quæ ex omni parte, vel quæ ex eo omni pars alspici possit, ut ait Donatus. Primo autem cœlum ipsum dictum est templum, quia ipsum primò tuemur. Ennius,

Contremuit templum magnum Iovis altitonantius.

Ejus partes quatuor esse dicuntur, sinistra ab Oriente, dextra ab Occidente, antica ad meridiem, postica ad Septentrionem. ¶ In terris autem dictum est templum, quilibet locus inaugurus: propriæ tamen unde quis tueri quam cunque cœli partem commodè possit. { *לְכֹל הַכָּלָל.* ράνος, ράνος, οὐράκτερος. GAL. Temple. ITAL. Tempio, chiesa. GERM. Ein tempel/stirch. HISP. Templo. ANGL. A temple, or church. } Hinc Contemplo, sive contemplor, pro diligenter intueor. Itaque cœlum locus in quo Senatus haberi solebat, inaugurus esset, templum ab autoribus appellatur. Cic. pro demo sua, Curia est sedes

at templum publici consilij. Idem pro Milone. Curia est templum sanctitatis. Inde etiam Liv. lib. 1. dec. 1. Aventinum & Palatinum montes à Remo & Romulo occupatos augurij gratiâ, Templa nominat. ¶ Tempa, quæ propriè dicantur, docet Gell. lib. 14. cap. 7. Item, Non omnes ædes sacras, tempa esse. Vide apud eundem. ibid. ¶ Templum ædes sacrae. Cic. 6. Verr. Herculis templum est, apud Agrigentinos non longè à foro, sanè sanctum apud illos, & religiosum. Virg. 6. Æneid.

— Teucros vocat alca in tempa sacerdos.

Ovid. 1. de Arte,

Nec fuge Niligena Memphis tempa juventa.

Ibidem.

— factio de marmore templo.

Velleius, Inscriptio templi & fixa posti tabula id testatur. Plaut. Mil. sc. 5. a. 2. In locis Neptunis locisque turbulentis. ¶ Pro loco plano, nisi codex errat, poni videtur à Livio lib. 5. bell. Pun. cùm ait, Capta itaque momento temporis velut in templo sita non permunita castra. ¶ Tempa linguae, id est, partes, loca, apud Lucret. lib. 4. ¶ Mensis tempa, apud eundem lib. 5. pro interioris animi secretis. ¶ Item templum vocatur tignum, quod in sacro ædificio transversum supra canterios ponitur, ut inquit Festus. Vitruv. lib. 5. Et cantherij prominentes ad extremam suffraymentem; supra cantherios tempa. ¶ Item sepulchrum dicitur templo. Virg. 2. Æneid.

Pratera fuit in rectis de marmore templo.

Conjugis antiqui.

Hæc Sipontinus ex Varrone de lingua Latina, Festo & Nonio. ¶ A templo fit adverbium Exemplò: de quo suprà suo loco. Quid autem templo, facillum, delubrum, fanum, & lucus differant, Vide suptà in Fanum.

Tempa in Occidentem spectare, Antiqui Architecti rectè scripserunt: postea placuit omnem regionem eò convertere ex qua parte cœli terra illuminatur. Ideò in Orientem ædes sacrae spectant. Ex Hygino de limitibus constituendis.

Temporali, Vide Tempus.

Tempa, fuit civitas Brutiorum, alio nomine Temesa appellata, teste Plin. lib. 3. c. 6. r̄. Vide suprà in dictione Temesa.

Tempis, Catumen est Tmoli montis, tam insigni aëris temperie, ut incolæ supra cl. annos vivant. Author Mutianus, referente Plinio lib. 7. c. 48.

Tempus, oris, ut Varro scribit, est intervallum mundi & motus divisiū in partes aliquot, à Solis & Lunæ cursu: à quorum tenore temperato tempus dictum est. ¶ την θετικην χρονιαν. ζεστο. GAL. Tempus, saison, opportunité. ITAL. Tempo. GERM. Die zeit. HISP. Tiempo. ANGL. Tyme, season. ¶ Tria vētō sunt tempora, præsens, præteritum, & futurum. Cic. 1. de invent. Tempus autem est, id quo nunc utimur (nam ipsum quidem generaliter definire difficile est) pars quædam æternitatis, cum alicuius anni, menstrui, diurni nocturni spatij certa significatione. &c. Tibull. lib. 4.

Hinc placidus nobis per tempora labitur annus.

Ovid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.

Non qui soletur, non qui labentia tardè

Tempora narrando fallat, amicus adest.

Ibid. Eleg. 1. lib. 4.

Heu nimium fati tempora lenta mei.

Ibid. Eleg. 13. lib. 3.

Ad sua natalis tempora noster adest.

Catull. de coma Beren.

Ut cedant certi sidera temporibus.

Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Ad hoc diei tempus dormitasti. lib. sc. 2. a. 5. Tempus est subducere hinc me. Idem Mil. sc. 1. a. 1. Videtur tempus esse, ut eamus ad forum. Ovid. 13. Metam.

Tempore ab hoc (pro illo) quodcumque potest fecisse videri

Fortiter iste, meum est.

¶ Tempus & ζεστο & ζεστο significat. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4. Heus tu, nunc occasio est & tempus. Et Menach. sc. 3. a. 3. Quid cesso dum datur occasio tempusque. Idem Capt. sc. 1. a. 4. In tempore advenis. Ibid. Serd post tempus venis. Idem Amph. sc. 1. a. 3. Alcumenæ in tempore auxilium fetam. Et ita Liv. lib. 4. d. 4. Plaut. Asin. sc. 2. a. 2.

Approporabo ne post tempus prædæ præsidium patem. ¶ Tempus fixum & signatum, apud Cicero. lib. 1. de divin. est temporis momentum, quod punctum tempus dixit Lucretius, id est, punctum temporis. ¶ Tempus procedit. Salust. Iugurth. 117. Eo modo sāpē ab utroque missis, remissisque nunciis, tempus procedere, & ex Metelli voluntate bellum intactum trahi. ¶ Aliquando tempus ponitur pro temporis conditione. Cicero. O mores! o tempora! ¶ Tempus, pro autoritate & potentia. Idem in Bruto. Is omnibus exemplo debet esse, quantum in hac urbe polleat multorum obedire tempori, multorumque vel honori, vel periculo servire. ¶ Tempus pro commodo temporario. Idem pro Cluentio, Omnes illæ orationes temporum sunt, & causarum, non hominum ipsorum aut patrornorum. Budæus. ¶ Tempus pro necessitate. Cicero. pro Planeo. Sed ego id ponderibus meis examinabo, non solum quid cuique debeam; sed etiam quid à me quodque tempus poscat. Budæus. ¶ Tempus, pro constituto tempore. Terent. in Andr. Post ubi tempus promissa jam perfici, Tum necessariò se aperient, & timent. ¶ Anni tempus. GAL. La saison de l'année. Cæsar lib. 1. de bell. civ. ¶ Tempus ætatis, pro vigore. Terent. in Heaut. Dum ætatis tempus tulit, perfuncta satis sum. ¶ Cæcum tempus. Cic. lib. 12. Epist. Fuit enim cæcum tempus servitutis. Ut temporibus illis, id est, pro ut tunc erant tempora. Idem in Bruto. Fuit (ut temporibus illis) juris valde peritus. ¶ Pro tempore, id est, pro ratione temporis. ¶ Cum tempore, cum nota & spatio temporis. ¶ In tempore, opportunè. οὐ κατέρρει. ¶ Ex tempore, subito, quasi extra temporis commoditatem. Ad tempus, quære ut hue reponatur, οὐ προσδιδεις. ¶ Maximis temporibus, pro Occasionibus & necessariis præfidiis. Cic. 3. de leg. Est autem boni auguris, maximis Reip temporibus præstò esse debere. Budæus. ¶ Tempus grave civitatis, pro Molesta tempestate.

Cicer. pro Sestio. Et quoniam in gravissimis temporebus civitatis, atque in ruinis eversæ, atque afflictæ Reip. P. Sestij tribunatus est à fortuna ipsa collocatus, &c. ¶ Tempus item sive Tempora, pars capitum est. η καιρος. GAL. Les temples. ANGL. The temples of a man's hoard. Habet enim caput duo tempora, unum à dextra, alterum à sinistra: sic dicta, quia anni in eis cognoscantur. Virg. lib. 5. Æneid.

Temporibus gemini canebat sparsa senectus.

Nam primò tempora canescunt, caviturque magna diuturnitas temporis. Col. lib. 7. Decimo tamen anno tempora cavarunt incipiunt, superclia nonnunquam canescere, & dentes prominere. Dicitur etiam in singulari. Lucret.

Tum vacuum tempus linquunt.

id est, vacuum animum, qui in capite est. Cornificius Rhetor. lib. 4. Percutit tempus.

Tempora, partes capitum à lateribus sinecipitis inter oculos, aures & verticem: seu duo ossa cranij utrinque ad aures sita.

Tempori, adverbium, Tempestivè, vel suo tempore. η ιντη βεβιτό. ου καιρος, σύγχρονος. GAL. Tout à temps, à temps, à heure, bien à point.

ITAL. A tempo, à punto, como si deve. GERM. Zeitlich. HISP. En su tiempo, à buen tiempo. ANGL. In tyme and season, at the hour appointed. ¶ Plaut. in Amph. — tu vapula. s. Qua de renum satis tempotis non ocyus quivi, &c. Idem Capt. sc. 2. a. 1. Nunquid vis? H. Venias tempori. (ad coenam.) Idem Pseud. sc. 7. a. 4. I in malam crucem. Irē licet tibi tamen hodie tempori, &c. ¶ Temperi, pro Tempori dixit Idem Aulul. sc. 3. a. 3. Coquite, facite, festinate. C. Temperi: (Il est bien temps.) postquam fustibus impleviisti istorum caput, &c. Cic. ad Att. Temperius fiat. Cato de re rust. cap. 2. Postridie ejus dici villicum vocet: roget quid operis fiet factum: satisne temperi, opera sient confecta. Plura de hoc vocabulo notat Laurenbergius.

¶ Tempore, pro tempori. Cicero. 4. Verr. Satis putabat se ad comitia tempore venturum, si pridie venisset. Plaut. Asin. sc. 4. a. 3. Ut tempore opportunèque attulisti. Idem Men. sc. 3. a. 5. Suppetrias tibi tempore.

Temporiū, vel Temperius, comparativum deductum à tempori adverbio. idem significans quod citius, aut tempestivius. ογκωτερος, Colum. lib. 8. c. 4. Esca bis dividenda, ut manè non protinus à cubili latius evagentur, & ante crepusculum propter cibi spem, temporiū ad officinam redeant. Ovid. lib. 4. Metam.

modò surgis Eoo.

Temporiū cœlo: modò serius incidius undiu.

Temporiū, a, um, quod non est perpetuum, sed ad tempus durans. η ιντη ήτει. ογκωτερος. GAL. Durant pour un temps. ITAL. Che dura alquanto tempo. GERM. Ein zeitlang lang wärend. HISP. Cosa à cierto tiempo. ANGL. That lasteth onlie for a certaine tyme. ¶ Unde legimus, Scaurus olim fecisse in ædilitate theatrum temporarium, id est, tandiu duraturum, donec spectacula peragerentur. Plin. lib. 16. c. 33. Nec terræ tantum natura circa has refert, aut perpetua cœli, verum & quædam temporaria vis imbrium. Nepos: temporaria liberalitas. Curt. lib. 4. c. 5. Ut sunt temporia Graecorum ingenia, id est, temporibus servientia, fortuna velificantia.

Temporiū, Ad tempus. η ξεστος. GAL. Pour quelque temps. ITAL. A tempo. GERM. Ein zeitlang. HISP. Temporalmente. ANGL. For a certaine tyme. ¶

Temporali, e, quod ad tempus durat. η ιντη ήτι. ογκωτερος. GAL. Durant pour un temps. ITAL. Durante un tempo. GERM. Ein zeitlang wärend. HISP. Cosa à cierto tiempo. ANGL. That la steth for a certaine tyme onlie. ¶ Quintilianus lib. 6. cap. 3. Adiiciuntur quidam peritorum οτιος temporale esse: opponitur enim æterno. ¶ Interdum quod ad tempus fit, ξεστος. ut, Temporale theatrum, apud Plinium lib. 36. cap. 1. 5.

Temporali, a, um, quod ad tempus pertinet, sive quod subito, & in tempore fit. ογκωτερος. GAL. Appartenant à temps. ITAL. Pertinenente à tempo. GERM. Zu der zeit gehörig. HISP. Cosa perteneciente à tiempo. ANGL. Belonging to tyme, or yet is done suddenlie. ¶ Unde extemporaneum, pro subitario, ac impræmeditato. ¶ Contemporaneum, quod est ejusdem temporis, & Græcè ου γερος dicitur.

Tempestas, atis, Memoria, ætas, tempus. η ιντη ήτι. ζεστο. GAL. Tempis, saison, disposition de temps. ITAL. Tempo. GERM. Die zeit. HISP. Tiempo. ANGL. Tyme, season, the weather. ¶ Plaut. in Casin. Ea tempestate flos Poëtarum fuit. Salust. in Jugurth. Ea tempestate in exercitu nostro fuere complures novi & ignobiles. Idonea sive clara tempestas dicitur pro tempore sereno & tranquillo iudicata. Cæsar 4. bell. Gall. Nactus idoneam ad navigandum tempestatem, tertia serè vigilia solvit. Cic. ad Quint. fratr. lib. 2. Primam navigationem (dummodo idonea tempestas sit) ne omiseris. Virg. 9. Æneid.

— unde hacten clara repente Tempetas?

Catull. de coma Beren.

Qua rex tempestate novis auctus hymenais.

Et Gell. cap. 1. lib. 10. Eatempestate (pro eo tempore.) Item Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Cis herclè paucas tempestates, (i. paucos dies, vel breve tempus.) Interdum est procella, turbo grando, & generaliter quivis cali inquietior status. η ιντη σαθάρ ηρυδη σεβαρά. ογκωτερος, ζεστο. GAL. Tempeste, mauvais temps. ITAL. Tempesta, fortunale de tempo. GERM. Wettersturz, ungünstige Witterung. HISP. Tempestad de tiempo. ANGL. A tempest, euill weather, a storme. ¶ Plaut. in Mostell. sc. 2. a. 1. Tempestas venit, Confringit tegulas, imbricésque. Virg. 3. Æneid.

— hic pelagi tot tempestibus auctus

Hoc genitorum, omnia cura, casusque levamen

Amitto Anchisen.

Ibidem.

Dy mari, & terra tempestatumque potentes,

Ferte viam vento facilem.

Plinius, Hunc diem festum tempestibus leniendis ferunt institutum. Idem, Tempestates vocamus; in quibus grandines, procælla, cæteraque similia intelliguntur: quæ quum acciderint, vis major appellatur. Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. Hæc est illa tempestas mea, (sup. amica)

qua

quæ mihi modestiam detexit. *Ibid. sc. 2. a. 1.* Ignavia mihi tempestas fuit: hæc detexit mihi virtutis modum, deturbavit verecundiam, &c. *Senec. cap. 15. de consol. ad Marc.* It ista tempestas (fortunæ) in orbem, & vastat omnia. *Idem cap. 17. de consol. ad Helv.* Evictis tempestatibus corpus ejus (viri) naufraga evexit. *Livius lib. 3. 4.* In secunda aut aduersa tempestate. ¶ Tempestates austriñæ, (id est, venti austriñi.) *Sueton. in August. cap. 81.* Austriñis autem tempestatibus gravedine tentabatur. *Cæsar lib. 1. de bell. civil.* Tempestate pons interruptus. (id est, aquæ magnitudine.) ¶ Tempestas, medium est, & anticipis significationis; ut valetudo, facinus, dolus, &c. de quibus *Gellius cap. 9. lib. 12.* ¶ Tempestates alicujus subire, id est, pericula. *Cicer. ad Catonem lib. 15.* Mitto quod invidiam, quod pericula, quod omnes meas tempestates & subieris, & multo etiam magis, si per me licuisset, subire paratissimus fueris. ¶ Invidiae tempestas. *Idem in Catil.* Tametsi video, si mea voce ire in exilium animum induceris, quanta tempestas invidiae nobis, si minus in præsens tempus recenti memoria scelerum tuorum, at in posterum impendeat. ¶ Poëtica tempestas. *Iuvenal. Satyr. 12.*

— omnia sunt
Talia, tam graviter, si quando Poëtica surgit
Tempestas.

id est, omnia ita contigerunt, quemadmodum à Poëtis referri solet, si quando tempestatem describunt, summaque contentione omnia exaggerant. ¶ Post multas tempestates, i. multis annis exactis. *Salust. lug. 110.* Ita perculsa nobilitate, post multas tempestates novo homini consulatus mandatur. *Idem ibid. 131.* solertia ñimis omnium in paucis tempestatibus factus est, i. paucis annis.

Tempestarij, tempestatum immissores. *Agobardus Episc. Incantationibus hominum, qui dicuntur Tempestarij, & seqq.* Temp̄stivus, a, um, opportunum, & quod suo tempore sit. { *Επιχείρησης, ευκαιρίας.* GAL. Fait en temps & saison, fait à propos. ITAL. Fatto à suo tempo, & stagione. GERM. Das zu rechtfälliger zeit ist. HISP. Cosa à buen tiempo. ANGL. That is done in tyme & season, seasonable. Virg. 1. Georg.

Aut tempestivam sylvie evertere pinum.

¶ Virgo tempestiva. (i. matura viro.) *Gell. c. 8. lib. 6. & c. 7. lib. 12.* ¶ Tempestivior. *Idem c. 29. lib. 2.* Ea Cassita in sementes forte concesserat tempestiviores. (i. ocyūs surgentes segetes.)

Temp̄stivitas, opportunitas. { *Ικανίας.* GAL. Saison, opportunité. ITAL. Stagione, tempo convenevole. GERM. Gelegenheit der zeit/rechte zeit. HISP. Buen tiempo, oportunidad. ANGL. Opportunitie. } *Plin. lib. 10. c. 34.* Columbae præparantes tempestivitatem cibo. *Cicer. de senect.* Sua cuique parti ætatis tempestivitas est data.

Temp̄stive, Opportunè, & suo tempore. { *Ικανίας.* GAL. De saison, en temps deu, d'heure. ITAL. Di stagione, à tempo, convenevole. GERM. Zeitlich zu rechter zeit. HISP. A buen tiempo. ANGL. In tyme and season, at the hour appointed. } *Plin. lib. 16. cap. 36.* Cædi solebant tempestivè usque ad Antigenem tibicinem. *Cic. 1. de nat. deor.* Neque enim serendi, neque colendi, neque tempestivè demetendi, percipiendique fructus, neque colendi ac reponendi ulla pecudum scientia est. *Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.*

Felices ambo, tempestivèque sepulti.

¶ Horum contraria sunt, Intempestivus, & intempestivè: quorum significata explicantur suis locis.

Temp̄stivus, Procellosus, tempestate turbatus. { *Τύφος, θύελλας.* GAL. Tempestueux, plein de tempeste, orageux. ITAL. Pieno di tempesta & rouina. GERM. Voll vngestüme oder ungewittert. HISP. Lleno de tempestad. ANGL. Stormie. } *Gell. Mare sæcum ac tempestuosum erat.*

Temp̄stus, a, um, Antiqui dicebant pro tempestivus: unde intempestus, pro intempestivus: ut Nox intempesta, quod minimè tempestiva sit rebus agendis.

Témulentæ. Temulentia, Temulentus, Vide Temetum.

Ténâmus, vel Tenesmus. { *τεναγμός, sive remouer.* GAL. Maladie qui s'appelle, les expressions, desir & grande envie d'aller à selle, Esfreintes. ITAL. Desir insatiable di scaricare il ventre con poco effetto. GERM. Der arsgezwoang / da einer den stulgang stäts ansicht / vnd mag doch nit recht zu stul gehn. HISP. El puxo, gana de hazer camara. ANGL. A gr at & ardent desir to go to the stool. } Frequens, sed irrita dejicienda alvi cupiditas, cum inflammatione ac tumore sedis, mucosa & sanguinolenta quedam egerentis, quod morbi genus nasci solet ex biliosis, acribusque humoribus, rectum intestinum mordicantibus. *Plin. lib. 28. cap. 14.* Tenemos, id est, crebra & inanis voluntas egerendi, tollitur lacte asinino.

Tenattes, ependites, pallij genus pellicei. Herib.

Ténâx, Tenacia, Tenaciter, Tenacitas, Vide Teneo.

TENDO, is, terendi, tensum, & tentum, Extendo, explico, expono. { *תְּנַתֵּה* natâh פָּנָה mathâch תְּנַתֵּה maschâch תְּנַתֵּה schatâch. τένω, τεντέω. GAL. Tendre, estendre. ITAL. Distendere. GERM. Aufstrecken, spannen. HISP. Estender. ANGL. To bend or stretch out. } *Virg. 3. Æneid.*

Tendunt vela Noti.

Salustius, Manus supplices ad cælum tendere. *Virg. 7. Æneid.*

Ante urbem pueri, & primævo flore juventus

Excentur equis, domitantque in pulvere currus:

Aut acreis tendunt arcus, aut lenta lacertis

Spicula contorquent, cursu quo, itaque lassunt.

Ovid. 9. Metam.

Tendebat gravitas uterum mibi, &c.

Idem 4. Fast.

— Nepotes

Tendebant ad avos brachia parva suos.

Quintilian. Retro tendimus nervos expulsuri tela. *Idem.* Validior spiritus nostro sinus (velorum sup.) tendat. *Idem.* Tendere confidentia vultum quo sit magis torvus. *Sueton. in Neron. cap. 39.* Tendere citharam & cornua arcus. ¶ Tendere rete, est explicare, & avibus, feriive eo insidiari. *Ovid. 1. de Arte,*

Scit bene venitor, cervus ubi retia tendat.

Ter. in Phorm. Quia nec rete accipitri tenditur, nec milvio. ¶ Ten-

dere insidias, id est, parare, vel struere insidias. hoc est, insidiari. { *תְּנַתֵּה* arâb ṭarîz ṭadhâb. ṭadpâw. GAL. Dresser des embusches. } Salust. in Caril. Inter ea Romæ multa simul moliri, Consuli insidias tendere. Cic. pro Rosc. Comœdo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiae tenduntur alicui, dij Immortales hominibus irasci & succende-re consueverunt. ¶ Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, co-nari. { *תְּנַתֵּה* jagħab. נִתְּנָהּ niptâl. } Virg. 2. Æneid.

Ille simul manibus tendit divellere nodos.

Livius 4. ab Vrb. Ipse (ut est animus humanus insatiabilis eo quod fortunæ spondet) paulatim ad altiora, & non concessa, tendere, id est, aspirabat ad altiora. *Idem Liv. lib. 10. ab Vrb.* Dum evadere tendunt. (i. conantur.) *Quintilian. lib. 2. cap. 4.* Paulatim ad majora tendere incipiet. ¶ Tendere ad eloquium, est studere eloquentia, vel sco-pum eloquentia nobis præfigere. *Ovid. 4. Trist. Eleg. 9.*

Frater ad eloquium viridi tendebas ab aro.

¶ Accipitur aliquando pro ire & incedere. Cic. Attic. Itaque dubito an Venusiam tendam, & ibi expectem. *Idem de divinat.* Ad reliqua alaci tendebamus animo, id est, pergebamus & proficiscebamus. Valer. Maxim. lib. 2. Neque quis eorum intra castra tenderet. ¶ interdum offerre, porrige, quod protendendo manus fieri solet. *op-yez.* Virg. lib. 2. Æneid.

— Parvumque patri tendebat Iulium.

Cic. de Orat. Propè cunctis civibus lucem ingenij & consilijs tendere & porrige. ¶ Aliquando videtur ponit, pro tentoria seu taberna-cula figere. *οὐλων.* Virg. 2. Æneid.

Hic Dolopum manus, hic servus tendebat Achilles.

¶ Tendere alicui metum, aut spem. Cicер. pro Font. Nolunt isti aut quiescere, id quod vieti ac subacti solent: aut quum minantur intelligere se populi Romani, non metum belli, sed spem triumphi tendere. ¶ Tendit res eò, hoc est, res eò spectat. *Idem ad Brutum.* Atqui eò tendit, id agit, ad cum exitum properat vir optimus, ut sit illi Octavius propitius, Flaut. pseud. sc. 2. a. 1. Tenes quorum hæc tendant quæ loquor. (i. quod spectent.) *Senec. de consol. ad Polyb. cap. 11. al. 30.* Tendimus omnes in eundem locum. (i. ad mortem.) Hujus composita sunt, Attendo, contendere, circumten-do, distendo, extendo, intendo, obtendo, ostendo, pertendo, præ-tendo, portendo, protendo, de quibus suprà suis locis: & sustendo, quod est, decipiendi gratiâ subdo aliquid, aut machinor. *οὐλων.* Salust. Dum sustendit insidias militi.

Tensus, vel tentus, particip. Distentus. { *תְּנַתֵּה* natâh matkâ-eb. τελεπδ. GAL. Tendu, estendu. ITAL. Disteso. GERM. Gespannen gestreckt von einander. HISP. Estendido. ANGL. Bended, stretched out. } Horat. 2. Serm. sat. 3.

— seu pingui tentus omaso

Furius, &c.

Sat. 3. Syl. v. 1.

— tensoque moder imitabitur arcu.

Horat. 16. Epod.

Illic in iussa veniunt ad multa capella.

Reserisque tenta grex amicu ubera.

Quint. Tensa linea. Diomedes lib. 1. Tensem Deorum vehiculum dixerunt, non Tentum, ne verbum turpe sonaret in sacris.

Tensa (inquit Festus) vehiculum, quo exuviae deorum ludicris Circensis in circum ad pulvinat vechuntur. Fuit & ex ebore, & ex ar-gento. Vide suprà in verbo Tensus.

Tentorium, ij, Tabernaculum extensis velis contra æstum cælive injuriam excitatum, { *תְּנַתֵּה* óhel שְׁכָנָה suchchâh. οὐλωπός. GAL. Tense, pavillon. ITAL. Tenda, paviglione. GERM. Ein zelt/spannhütten. HIS. Real, ð lugar de muchas tiendas, tienda. ANGL. A tent or pavillon. } Lucan. lib. 1.

Deseruere cavo tentoria fixa Lemano.

Ovid. 3. Fast.

Sub iove pars durat: pauci tentoria ponunt:

Sunt quibus è ramu frondes facta casa est.

Idem 13. Metam.

— tentoria Rhesi.

Tentoriolum, diminutivum. { *οὐλωπάνον.* GAL. Petite tente. ITAL. Picciola tenda. GERM. Ein kleiner zelt. HISP. Pequeña tienda. ANGL. A little tente. } Hirt. lib. 5. bell. Afric. Reliquis ex vestimentis tentoriolis factis ex arundinibus coriis intextis permanebant.

Tentorius, a, um, adjecit. à tentorium. Treb. Pollio in Claudio, Pellium tentoriaum.

Tendicula, x, Laqueus est, quem avibus, sive feris tendimus. { *τελεπδ* רְשָׁת resheth. ταρίס. GAL. Un laq qu'on tend aux oiseaux, lasson. ITAL. Laccio da pigliare uccelli. GER. Ein strick oder lätsch Damit man den vogeln oder thieren rückt herde. HISP. La red tentida para prender. ANGL. A snare to catch birdes in. } ¶ Tendicula literarum, id est, captiones ex literis & syllabis, quum non rei æquitati, sed summo juri insistimus, ipsisque voculis adversarium irretire conatur. Cicer. pro Cecin. Tum aucupia verborum & litterarum tendiculas in invidiam vocant. Tendicula in antiquissimi Critici Lexico expo-nitut λαβίσ, καχθέσ, ἡ πάντη. Sic enim lego, non ἀφάν. Ego tendiculam esse censeo, quam vulgo vocamus, un trebuchet, aut, une trappe. Constantin.

Tendōns, τιντός, à recentioribus Medicis appellantur quædam motus instrumenta in capite musculorum ex nervis & ligamentis co-flata, eosque ossibus annexentia. Grecorum nonnulli, quod ex ner-vis orientur, δέσμοις appellant. Vide Galen. in tractatu de motibus musculorum.

TENEBRAS, Obscuritas, caligo, nocte privatio lucis, quod teneant, id est, impediunt oculos, & visum prohibeant. { *תְּנַתֵּה* chošebeh ṭenaphēlaph. aphelāb. οὐρός. GAL. Tenebres, obscurité. ITAL. Tenebre, oscu-rità. GERM. Finsternis. HISP. Las tinieblas. ANGL. Darknesse. } Cic. de nat. deor. Nos autem tenebras cogitemus tantas, quante quandam eruptione ætnæorum ignium finitimas regiones obscuravisse di-cuntur. Virg. lib. 9. Æneid.

Eic subitam nigro glomerari pulvere nubem

Prospī

Prospiciunt Teneri, ac tenebras insurgere campis.
Idem lib. 11. Aeneid.

— Et tenebris nigrescunt omnia circum.

Ovid. lib. 2. Metam.

Talia dicentem circumstant omnia solem
Numina, néve velut tenebras inducere rebus
Supplice voce rogant.

¶ Tenebræ metaphoricè, pro cuiusque rei obscuritate. Plaut. Cureul. sc. 3. a. 2. Tenebræ obviuntur, genua inediâ succidunt, Cic. pro Arthia Poëta, Quæ jacerent in tenebris omnia, nisi literatum lux accederet. Virg. lib. 2. Aeneid.

Afflictus vitam in tenebris, luctuque trahebam.

Cicer. post redditum in Senatu, Ex superioris anni caligine, & tenebris lucem in Republica Calend. Ianuarij despicere cœpistis. ¶ Item ponitur pro nocte. Idem in Ant. Primum luce, non tenebris intelligitur rediisse. Plautus Pseud. sc. 1. a. 1. Certum est mihi ante tenebras persequi tenebras, (i ante noctem obire mortem) Lampridius in Commodo, in singulati usus est, Tenebra: Caligo ac tenebra in circu obita est.

Tenebrōsūs, a, um, quod tenebris plenum est. { ἡλίου aphel. οὐστεύς. GAL. Tenebreux, obscur. ITAL. Tenebroso, oscuro. GERM. Voll finsternus. HISP. Lleno de tinieblas, oscuro. ANGL. Very dark. } Varr. 3. de reruistic. cap. 9. de Gall. Eas includunt in locum tepidum & angustum, & tenebrosum. Virg. 5. Aeneid.

— quando hinc inferni janua regis

Dicitur, & tenebrosa palus Acheronte resufo.

Ovid. 5. Metam.

Hanc metuens cladem tenebrosa sede tyrannus Exierat.

Tenebrīcūs, a, um, Offulus tenebris, tenebrosus. { ἡλίου aphel. οὐστεύς, οὐστέας. GAL. De tenebres, tenebreux, obscur. ITAL. Tenebroso, oscuro. GER. Finsternig. HISP. Lleno de tinieblas, oscuro. ANGL. Dark or full of darkness. } Cic. 2. Tusc.

Hac à Tartara tenebrica abstractum plaga,

T. icipite eduxit hydra generatum canem.

Tenebrīcosūs, a, um, Oblucus, tenebrosus. { ἡλίου aphel. οὐστεύς. GAL. Tenebreux, obscur. ITAL. Tenebrico, tenebroso. GERM. Voll finstere, gar finster. HISP. Lleno de tinieblas, oscuro. ANGL. Full of darkness. } Tenebricosæ libidines. Cic. de provin. Consul. Lateant libidines ejus illæ tenebricosæ, quas fronte & supercilie, non pudore, & temperantia contegebant. Idem in Vatinium. Illud tenebricosissimum tempus ætatis tuæ patiar latere. Idem in Pisonem, Tu ex tenebrico sa popina Consul extractus.

Tenebrio, Mendax, & dolosus, qui mendaciis & astutiis suis quasdam quasi tenebras objicit. { ψωπος chachásch, à narrat. GAL. Qui hait la lumiere, larron de nuit, filou. ITAL. Che fugge la luce, ladro notturno. GERM. Ein leibescheißer / der einem hinder das licht führt. HISP. El que buye la luz, ladron de noche. ANGL. A knave that hateth light. } Alij tenebriones interpretantur lucifugos, quasi in tenebris deliquescentes, Asranus. Si accusator & reus erunt tenebriones, uterque utrunque vituperato. Ex Nonio.

Tenebrēscō, is, Obscurus sio. { ψωπος chachásch, οὐστεύς. GAL. S' obscurcir. ITAL. Oscursarsi. GERM. Verfinsteren / finster werden. HISP. Escurecerse. ANGL. To waxe dark. } Vnde Contenebresco. Aug. Aër contenebrescat, inquit, id est tenebrosus fiat. οὐστεύη.

Tēnēdōs, τένεδος, vulgo Tenedo, Insula in mari Ægeo, inter Lesbum & Hellespontum, contra Troiam, à Sigeo littore XII. m. passuum distans, à Lesbo LVI. m. { Ein Insel im Ægäischen mehr zwischen Mysien und dem Hellesponto gelaggen. } Hæc prius' Leucophrus, Διοφόρος appellabatur, à nonnullis etiam Phœnix & Lymessos. teste Plin. lib. 5. cap. 31. In hanc ex Troade navigavit cum novis colonis Tenes Cycni filius: conditaque urbe, de nomine suo Tenedon eam vocavit, à qua & insula denominata est. Cic. 3. Verr. Tenedo (prætereo pecuniam quam eripuit) Tenem ipsum, qui apud Tenedios sanctissimus Deus habetur, qui illam urbem dicitur condidisse, cuius ex nomine Tenedus nominatur: hunc ipsum, inquam, Tenem pulcherrimè factum, quem quondam in comitiis vindictis, abstulit magno gemitu civitatis. Insula hæc ante Troianum bellum florentissima fuit, in qua Græci supremas illas, quibus Troia perit, insidias struentes, se se occultarunt: quod & Virg. testatur lib. 2. Aeneid. sic scribens.

Est in conspectu Tenedos notissima fama
Insula, dives opum, Troia dum regna manebant:
Nunc tantum sinus & statio male fida carinis,
Huc s. proiecti deserto in littore condunt.

Ovid. 13. Metam.

— Me credite Lesbon. Et Tenedon cepisse.

Tēnēdūs, a, um, τένεδος, adjectivum: ut, Tenedius tibicen, pro calumniatore & falso teste: proverbium tractum ab eo, quod Philonome tibicinem suum dicatur subornasse, qui apud Cynum testaretur ipsam à Tenede stupro fuisse interpellatam. ¶ Tenedia securis, τένεδος τίλευς, pro judice nimium severo: propterea quod Tenedi olim rex securim gestans causas soleret audire: nocentemque statim securi percutere. Vide Erasm. in Adag.

Tēnēllūs, Vide Tener.

Tēnēo, es, ui, tentum, Apprehensum habeo, detineo, servo, habeo. { ιππης πίπην hechezik. λαμπτήρας, ζωη. κορτεν. GAL. Tenir. ITAL. Tenere. GER. Haben, halten. HIS. T. ner. ANG. To hold. } Virg. 4. Aeneid.

— neave te teneo, neque dicta refello.

Cicer. 4. Tuscul. Et quum penè in manu jam mortiferum illum tenebat poculum, locutus ita est. Ovid. Epist. 15.

— Quum te tenet arctius ille.

Idem 1. Fast.

Ille tenens baculum dextrâ, clavâmque sinistrâ.

Plaut. Mostell. sc. 4. a. 1. Cedo manum! (ut te erigam. sup.) Item tene. Item Pseud. sc. 3. a. 1. Tenere in manibus extra. Idem Aul. sc. 2. a. 3. Redi quò fugis: Tene, tene. Ibi sc. 6. a. 4. Tene, tene (sup. furem.) Idem ibid. sc. 4. a. 1. Novi istos Polypos, qui ubi quid terigerint, tenent.

Idem Cure. sc. 3. a. 1. Tene me, amplectere. (verba sunt amicæ.) Ibidem, Tene priusquam abis suavum. Idem Men. sc. 2. a. 3. Eripe oculum isti ab humero qui tenet. Idem Amphitr. Vno cubiculo Alcumena complexu tenet. Ovid. 3. Fast.

¶ Pariter capta, quoniam hoc cōmune tenemus. (id est, habemus.) Pro abstinerere. Quintilian. Vix somnum tenebamus. Ovidius 13. Metamorph.

— vix tenuere manus (scis hac Menelaë) nefandas.

¶ Per translationem, tenere, capit pro habitare, possidere. { ιππης αχάλικη ναχάλ ψρια jarásch. ιππος. GAL. Posseder, habiter. ITAL. Possedere, habitare. GER. Inhaben, besitzen. HISP. Posse, morar. ANGL. To possess. } Virg. lib. 4. Georg.

— qua gurgitis hujus Ima tenes.

Plinius Epist. 67. Tenet se trans-Tiberim in hortis. Ovidius Eleg. 4. lib. 3. Trist.

Proxima sideribus tellus Erymanthidos Vrsæ

Met tenet, ad stricto terra perusta gelu.

Teneri, possideri. Cic. 2. Offic. Propterea quod jam longo spatio multa hæreditatibus, multa empionibus, multa dotibus tenebantur. Ovid. Eleg. 7. lib. 3. Trist.

Nil non mortale tenemus. (id est, possidemus.)

¶ Teneri, & Habere, usurpantur pro tractare, in cura ægitorum & Celsi lib. 3. cap. 4. Neque ad rem, malè habeti ægum, pessimum. Ac primò quidem, sic tenendus est. ¶ Tenere pro detinere, μετέχει, cohibere. Idem lib. 9. cap. 14. Ac spiritus pressus credit, sed protinus tenet, resupinato quoque corpore tumorem in eadem figura tenet.

¶ Tenere, pro reminisci, meminisse, scire, intelligere. { ιππης zakhár. ιππουρόνχος. } Plaut. Milit. sc. 2. a. 2. Monstra, præcipue, ut teneat consilia. (i. meminerit.) Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Tenes quorsum hæc tendant. (id est, scis.) Idem Capt. sc. 5. a. 3. Nunc teneo, nunc scio, quid hoc sit negotij. Idem Prolog. Amphitr. Hi iniqui jus ignorant, neque tenent. Ibidem, Teneo quid animi vestri super hac te siet. Idem Capt. Prolog. Iam hoc tenetis. Optimum est. Idem Amph. sc. 4. a. 4. Rem tenet probè. (id est, intelligit.) Tibull. lib. 4.

Nam te non alius bell' tenet apius artes.

Idem Mostell. sc. 3. a. 1. Ut res omnes sententiæque tenet amantum. (id est, novit.) &c. ¶ Tenere rationem, (de calculo.) Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Causam tenere, pro obtinere. Liv. lib. 9. bell. Maced. Magno certamine cum Prætore habito, tenuerunt causam. Sueton. in Domitian. cap. 9. ut accusatori, qui causam non teneret, exilium poena esset. Ovidius 13. Metamorph.

Difficilem tenui sub iniquo judice caussam.

Liv. 3. ab Vrb. Sed quia duo exercitus aberant, ne quid ferretur ad Populum, patres tenueré. Ibid. lib. 4. Adversus tribunos plura autoritate, quæ certamine tenuit. Idem lib. 9. des. 4. Facile tenuit, ut sibi portæ aperientur. Sic Tenere Remp. dixit Sueton. in Aug. cap. 8. Gratiam, Ibidem c. 13. Vicinitatem, Ibid. cap. 5. Dignitatem. Idem in Ces. c. 41. ¶ Item, Si janua tenebitur incendio, Senec. c. 6. de consol. ad Helv. Nunquam se tenet mens: inquieta est. GAL. L'esprit ne se tient jamais en repos il est toujours en action. Virg. Eclog. 9.

— Numeros memini, si verba tenerem.

Martialis lib. 1.

Et teneo melius ista quam meum nomen.

¶ Aliquando pro Constringere, includere, continere. { ιππης batfār. καταρρειν. } Virg. 1. Georg.

Texenda sepes etiam & pecus omne tenendum.

¶ Aliquando protegere. { ιππης chafab. κατηγένη, ταλύπειο. } Idem 1. Georg.

— & obducto latè tenet omnia limo.

¶ Teneri pro convinci & argui. διδιγχεῖ. Cic. 4. Acad. Si rectè conculserit, teneo: sin vitiosè minam Diogenes habet. Idem 7. Verr. Neque solum argumentis, sed etiam certis testibus illius audacia tenebatur. ¶ Tenere iter, est iter dirigere, quod & iter habere dicimus. { ιππης halach, ιοχεδ & οδε. Virg. 1. Aeneid.

Sed vos qui tandem? quibus aut venisti ab ora.

Quæve teneris iter?

¶ Aliquando pro remorari. { ιππης hikkéb. καταθέλλειν, ινχεν. } Idem 1. Aeneid.

Hunc Phœnissa tenet Dido.

Quintilian. Tenendus testis diutiūs. Cic. Quint. fratr. Tum ille se Senatum negavit tenere. Eodem sensu Galli dicunt, Ite ne te tiens pas, je ne t'en garde pas. Cæsar lib. 1. de bell. civ. Veritine ab equitatu in angustiis tenerentur. ¶ Item tenere, servare, tueri. { ιππης hoscia, ιαγάν. σώζειν. } Virg. 8. Aeneid.

Stabat pro templo & Capisolia alta tenebat. id est, defendebat.

¶ Temperamentum tenere, observare modum & mediocritatem. Plin. Epist. 7. Tenebo ergo hoc temperamentum, ut ex duobus, quorum alterutrum petis, eligam id potius, &c. Idem Epist. 7. 4. dicit Medium tenere. In hac difficultate, inquit, placuit medium quiddam tenere: video tenuisse. Sueton. in Neron. cap. 1. 5. In cognoscendo cum morem tenuit. Sic gravitatem tenere. Cic. Attic. Epist. 119. lib. 8. Gravitatem in congressu nostro tenui, quam debui. Item, Tenuit consuetudo. Quintilian. cap. 1. lib. 2. ¶ Tenere, pro mulcere, demulcere, in admirationem sui perrahere. Gell. cap. 3. lib. 16. Tenebatque animos nostros homo ille fandi dulcissimus. (de Phavorino Philoso- pho.) Item Ovid. Eleg. 8. lib. 3. Trist.

— Is (color) mea membra tenet.

¶ Teneri re aliqua. Cæs. 2. de bell. civ. Tenentur res ejusmodi aut pudore, aut metu. Sueton. in Tib. c. 7. Teneri consuetudine. Item, Tenebatur, exclamat Medea penè deprehensa. Ovid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. Et Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Quid cum manifestò tenetur; Anguilla est: elabitur. i. deprehensus est. ¶ Pictura artificum oculos teneri. id est, in contemplationem sui adducit. Plin. Epist. 50. Talia denique omnia, ut possent artificum oculos tenere, delectare imperitum. ¶ Ora tenere, pro Tacete. Virg. 2. Aeneid.

Conticere omnes, intentaque ora tenebant.

¶ Teneri nec spes, Spero, & expectatione ducor. Cic. 1. Tus. Magna me

Tēntātē, credebatūt esse sortium deā, sic dictā quod tenendi potestātē habent. *Festus.*
Tēnōtēs, rīsōtēs, à Grēcīs diuntur, quos recentiores Medici novitio quidem vocabulo, attamen inter ipsos melioris penuriā recepto, Tēndōnes appellant: quidam etiam Grēci ex nervis nascētes dōs pōsōtēs. Sunt autem quēdam motū instrumenta, in capite musculorum ex nervis & ligamentis confitata, cōsque ossibus (quorum motui p̄cipue serviunt) annexentia. *GAL.* *Tendōns.* Habent autem medianā quādam naturā inter nervos & vincula: illis quidem duriores: hotum tamen duritiā non exēquantes. Vide Galen. in tractatu de Motib⁹ mūsculorū.

Tēnōr, Vide *Teneo*.

Tēnōs, insula una ex Cycladib⁹, in qua est oppidum ejusdem nominis, quam propter aquarū abundantiam Aristoteles Hydrusam appellatam dicit: alioqui Ophiusam ὄφιοςα. Vide Plin. lib. 4. c. 12.

Tēntā, (inquit *Festus*) vehiculum, quo exuviae deorum ludicris Circensib⁹ in circum ad pulvinar vēhūntur. Fuit & ex ebore & ex argento.

Tēntō, as, Experior, sive periculum facio, inquirō. { τέντω nissāb. τα-
πάλω, πειρῶμαι, πειρητῶ. *GAL.* *Tenter*, essayer, experimenter. *ITAL.* Tentare. *GERM.* Versuchen. *HISP.* Tentar. *ANGL.* To assay, to prove. } Col. lib. 9. Sēpius digitis loca foeminarū tentanda sunt: nam in promptu gerunt ova quibus jam partus appropinquat. *Cic.* in Paradox. Tentare volui posse ita dici ut probarentur. *Ovid.* Eleg. ult. lib. 4. Trist.

— Studium quid inutile tentas? (id est, Poësin.)

Idem ibid.

Et quod tentabam scribere, versus erat.

Plaut. Aul. f. 1. a. 5. Abi, lepidē animū tentavi tuū. *Ibid.* f. 3. a. 4. Ne inter tunicas habeas. S. Tentā quā lubet. (id est, scrutare.) *Ibid.* f. 4. a. 3. Megadotus tentat me miserū. *Velleius*, Tentare spem dubiam amorū. *Virg.* 2. *Aeneid*.

— viz primi pralia tentant

Portarū vigiles.

Terent. in Phorm. Vīsum est mihi, ut ejus tentarem sententiam. *Ovid.*

— Sed quid tentare nocebit?

Idem 1. Metam.

Cuncta prius tentanda: sed immēdicabile vulnus

Ense recidendum est, ne pars syncta trahatur.

Cic. 1. *Tusc.* Tentavi quid in eo genere possem. ¶ Insidiis locum tentare. *Salust.* Iugurth. 92. *Ibid.* 92. Et quoniam arvis diffidēt, lassitudinem, & sitim militum, tentaturos, i. capturos. ¶ Tentari morbo, affligi morbo. τένεται θανάτον. Idem 4. *Tusc.* Illud animorum corporūmque dissimile est, quod animi valentes morbo tentari non possunt, corpora possunt. Tentare pudicitiam alicujus, & tentare judicium pecunia est: pudicitiam, vel judicium conati labefactare, & corrumpere. Idem pro Cluent. Iudicium pecunia esse tentatum, non à Cluentio, sed contra Cluentium. *Senec.* cap. 24. de cons. ad Marc. Et cum quarundam (mulierum) usque ad tentandum (pudorem formosi adolescentis) pervenisset improbitas, erubuit, quasi peccasset, quod placuerat. ¶ Tentare veneno aliquem, *Suet.* in Neron. c. 34. Insidiis, *Velleius*. Inflammatione præcordiorū tentari, *Suet.* in Aug. c. 81. ¶ Item, Tentare certamen, *Liv.* lib. 5. ab Vrb. Venas, *Suet.* in Tib. cap. 72. Vide *Tentatus*. Vrbem, Idem lib. 9. dec. 4. Item, Tentare seras conditiones pacis. Idem in Aug. c. 67. Et Cæl. lib. 3. de bell. civ. Tentare novam fortunam, & novas amicitias, &c. ¶ Tentare senectutem; vel sollicitudinem alicujus, est aggredi & conati subvertere aliquem senectutem, & necessariorū inopia infirmum, & injuriæ facile obnoxium. *Cic.* pro Rabir. Idcirco in omnibus iis evertendis, unius hominis senectus, infirmitas, sollicitudoq̄ tentata est.

Tēntātūs, a, um, particip. { τενετής. *GAL.* *Tentāto*. *GERM.* Versucht. *HISP.* Tentado. *ANGL.* Assayed, proved. } *Ovid.* 1. de Arte

Optimè tentatam, nec nisi vīctor abi.

Cic. lib. 1. Offic. Tentata res est ab omni genere hominū. *Ovid.* Eleg. 9. lib. 3. Trist.

Per non tentatas prima cucurrit aquas.

Sueton. in Tib. Existimans tentatas ab eo (Charicle Medico) venas sibi, &c. *Velleius*, Ne tentata quidem hostis misericordia. Idem, Tentatus valetudine gravissima.

Tentaturus, a, um, aliud partic. *Virg.* lib. 2. *Aeneid*.

Tentaturum adiūtus, & qua molissima fandi

Tempora.

Tēntātō, nis, verbale, Experimentum, conatus. { τέντω massāb. נְתַנְתּוּלְלָה. τενετής. *GAL.* Tentation, essay, espreuve, experience. *ITAL.* Prova, saggio, experienza. *GERM.* Versuchung. *HISP.* Tentacion, obra de tentar, experientia. *ANGL.* An assaying, or proving. } *Liv.* 4. ab Vrb. Eḡr̄ Hortensius pari, tentationem eam credens esse perseverantia. *Cic.* ad Attic. lib. 10. Valetudinem tuam iam confirmaram esse, & à vetere morbo, & novis temptationibus gaudeo.

Tēntātōr, is. { מְנַסֵּה menasséh. τενετής. *GAL.* Tentator. *ITAL.* Tentatore. *GERM.* Ein versucher. *HISP.* Tentador, el que tenta. *ANGL.* An assayer or proover. } *Horat.* lib. 3. od. 4.

— notus & integra

Tentator Orion Diane.

Tēntābūndūs, adjективum, Nunc hoc, nunc illud tentans. { τενετής. ἔπειρος, ἔπειρος. *GAL.* Essayant, esprouvant. *ITAL.* Chi tenta. *GERM.* Vil oder oft versuchend. *HISP.* El que tenta. *ANGL.* Tōas assayeth much and often. } *Livius* 1. bell. Punic. Ventum deinde ad multō angustiorem rupem, atque rectis saxis, ut ægrē expeditus uiles tentabundus, manib⁹que retinens virgulta, ac stirpes circa eminentes demittere sese posset.

Tēntāmēntū i. Tentatio. { τέντω massāb. נְתַנְתּוּלְלָה. τενετής. *GAL.* Espreuve, essay, experience. *ITAL.* Prova, saggio, esperienza. *GERM.* Versuchung. *HISP.* Tentation, experiencia. *ANGL.* An assay or prove. }

Virg. 7. *Aeneid*.

— nec prima per artēm

Tentamenta tui pepigi.

Ovid. 7. Metam.

— meditatāque penē reliqui

Tentamenta fide. Fide, profida.

Idem 15. Metam.

— postquam mortalia cernunt

Tentamenta nihil, nihil artes posse medentem,

Auxilium celeste petunt.

Tēntipellūm, ij, genus calcamenti ferratum, quo pelles extenduntur, ut ex Attorij sententia tradit *Festus*. Alij putant medicamentum esse quo rugæ abiguntur, cutisque extenduntur. Tuinnius apud Festum, Tēntipellūm inducis: rugæ in ore extenduntur. Vide plura apud Festum.

Tēntōrium, Vide *Tendo*.

Tēntyritā, τεντυρίτη. Populi sunt ex Tēntyritis Nili insula, qui tanto crocodilis terrori esse dicuntur, ut sola eos voce in fugam vertant. De his sic scribit Plinius lib. 8. c. 15. Quin; & gens hominū est huic bellū aduersa in ipso Nilo Tēntyritā, ab insula, in qua habitat, appellata. Mensura eorum parva, sed præsentia animi in hoc tantū ulū mira. Terribilis hæc contra fugaces bellua est, fugax contra insequentes. Sed adversum ire hi soli audent: quietiam flumini innatant: dorsōque equitantum modo impositi: hiantibus resupino capite ad morsum, addita in os clava, dextra ac lēva tenentes extrema ejus utrinque, ut frēnis in terram agunt captivos, ac voce etiam sola territos cogunt evomere recentia corpora ad sepulturā. Itaque ei uni insulæ crocodili non adnatant olfactuque ejus generis hominū, ut Psyllorum serpentes fugantur. Strabo quoque lib. 17. Quum (inquit) crocodili Romam allati essent, ut viderentur, Tēntyritā eos sequebantur, facta est ab istis piscina quādam, & foramen in uno laterum, ut ex aqua in apricum egredi possent: Tēntyritā aderant, qui eos interdum reti educebant ad solem, ut à spectatorib⁹ viderentur: interdum in aquam intrantes, rursum eos in piscinam retrahebant. ¶ Nonnulli hos etiam Tēntyros vocari putant: & ita vulgo legitur apud Pliniū lib. 28. c. 3. Nam in insula Nili Tēntyri nascentes tanto sunt crocodilis terrori, ut vocem quoque eorum fugiant. Quo in loco alij legunt ad hunc modum. Nam in insula Nili Tēntyris nascentes: ut, Tēntyris ablativus sic à Tēntyra, orum, quod insulam ipsam significat.

Tēnyis, e, Exilis, levis, subtilis, gracilis, exiguis. X. Crassus. Quidam deducunt à tendendo, id est, extendendo ferro. Nam ita, inquiunt, tenuantur laminationes. { τένας δάκτυλος, λεπίδος, λεπός, λεπασσ. *GAL.* Tenui, menu, delié, mince, petit. *ITAL.* Sottile, picciolo. *GERM.* Dünn, Xan. *HISP.* Delgado ò soñil. *ANGL.* Thinne slender, small. } *Cic.* de Faro, Athenis tenuē cælum: ex quo etiam acutiores putantur Attici: crassum Thebis: itaque pingues Thebani ac valentes. Idem in Hortensio, Fundum non modò mediocri pecunia, sed etiam tenui percipere possumus. Colum. lib. 2. Quo tenuē līnum proveniat. Cæs. lib. 1. bell. civ. Tenuis & infirmi animi, esse animi pusilli. *Ovid.* allegoricās,

— tenuis mihi campus aratur, &c.

Cic. pro Flacco, Hæc enim ratio, ac magnitudo animorum in majoribus fuit, quum in privatis rebus, suisque sumptibus minimo contenti, tenuissimo cultu vivent, &c. *Virg.* 4. *Aeneid*.

— & tenui telas discreverat auro.

Cic. 5. *Tusc.* Negat ullam in sapiente vim esse fortunā: tenuem vitum antefert copioso. *Ovid.* 1. de Arte,

Blandi: iāsque leves tenui prescribere vīno.

Tenuior, & tenuissimus. *Stat.* Sylv. 4.

Hac tu sperne colli tenuiore lyra.

Cicer. ad Attic. lib. 3. Spes mea semper fuit tenuior, quam literæ tuæ. Idem 2. de finib. Negat enim tenuissimo vitū, hoc est, contemptissimis escis, & potionibus, minorem voluptatem percipi, quam rebus exquisitissimis ad epulandum. Tenuissima membrana. Idem 1. de nat. deor. In minimis tenuissimisque rebus labi. Idem 1. de Orat.

In tenui labor, at tenuis non gloria, si quem

Numina lava sinunt, audi: que vocatus Apollo.

¶ Tenuis item aliquando ponitur pro paupere, & parum locuplete. { τένας εβόνις δάκτυλος, ωντης. *GAL.* Paupere, *ITAL.* Povero. *GERM.* Arm. *HISP.* Pobre. } *Cic.* pro Mur. Pœna gravior in pleberu tua voce efflagitata est: commoti animi tenuium in ordinem nostrum. Ibidem, Tenuiorum, & non occupatorum amicorum est ista assiduitas. Idem 3. de legib. Concessa plebi à patrib⁹ ista potestate, arma ceciderunt, restincta sedis est: inventum est temperamentum, quod tenuiores cum principibus æquari se putarint.

Tēnuiculus, diminutivum. { τένας, λεπίδος, λεπός. *GAL.* Menet, bien petit. *ITAL.* Sottileto, picciolotto. *GERM.* Schlecht, nachgärtig. *HISP.* Cosa sofíl ò delgada un poco. *ANGL.* A little thinne and slender. } *Cic.* Pato, Technicalis apparatus significans Balbum fuisse contentum.

Tenuarius, qui vestes tenues conficit. Salmas.

Tēnuitas, atis, Gracilitas, subtilitas. { τένας dallab. λεπίδη, λεπούσα. *GAL.* Tenuité, subtilité, petitesse. *ITAL.* Picciolezza, sottilità. *GERM.* Dünnheit. *HISP.* Delgadez ò sotileza. *ANGL.* Thinness, smalleness. } Plin lib 8. c. 3. Cauda prælonga in tenuitatem desinens, & implicans se viperinis orbibus. Idem lib. 10. cap. 29. Linguis luscinatum tenuitas illa prima non est, quæ cæteris animalibus. ¶ Tenuitas, pro paupertate. { τένας. *GAL.* Paupere. *ITAL.* Povera. *GERM.* Armut. *HISP.* Probeza. } *Cic.* 2. Offic. Danda etiam opera est, ne, quod apud majores nostros s̄epe fiebat, propter æratij tenuitatem, assiduitatēque bellorum, tributum sit conferendum. Idem Tenuis,

Tercentum tonat ore deos,
Tēcentī, x, a, Tēcenti, seu tercentum. { תְּרֵצֶנְטָה schelōsch meōth. τριαντα. GAL. Trois cens. ITAL. Tēcento. GERM. Dreyhundert. HISp. Tres cientos. ANGL. Three hundred. } Cic. 2. de finibus, Tēcentosque eos, quos eduxerat Sparta, quoniam esset proposita aut fuga turpis, aut gloria mors, opposuit hostibus. Plaut. Persa, Tēcentis veribus tuas impuritias loqui nemo potest. Cicer. 3. Philipp. Et Brundusij tercentos fortissimos viros, civēsque optimos trucidavit.

Tēcentiēs, adverbium. { τριαντα. GAL. Trou cents fois. ITAL. Tēcento volte. GERM. Dreyhundert malh. HISp. Trecientas veces. ANGL. Three hundred tynes. } Catull. in Iul. Casarem, Ducenties comedet, aut tercenties. Non desunt tamen qui hisce omnibus in locis Tēcenti, & Tēcenties legendum contendant.

Tēcentēti, Tēcenti. { תְּרֵצֶנְטִי schelōsch meōth. τριαντόν. GAL. Trois cens. ITAL. Tēcento. GERM. Dreyhundert. HISp. Tres cientos. ANGL. Three hundred. } Matt. lib. 2.

Tēcentena quidem poteras epigrammata ferre.

Tēcera, insula.

Tēdēni, x, a, Triginta. { תְּרֵצֶנְטָה schelōschim. τριάκοντα. GAL. Trente. ITAL. Trenta. GERM. Dreyssig/oderie dreyssg. HISp. Treynia en numero. ANGL. Threttie. } Martial. lib. 12.

Ter denos vigilaveram per annos.

Virg. lib. 8. Aeneid.

Ex quo terdenis urbem redeuntibus annis,

Aescanius clari condet cognominis Albam.

Tēdona, sive Dētona, Tortona. V.E. sub A. & Ducatu Mediolanensi. Tēgēmīnūs, a, um, adjectivum, id est, triplex. { תְּרֵצֶנְטָה meschullāsch. τριπλούς, τριπλάς. GAL. Triple, de trois doubles. ITAL. Di tre doppi, triplice. GERM. Dreyfach/oder dreyfaltig. HISp. Trasdoblado, cosa que tiene tres dobleces. ANGL. Three folde. } Liv. 6. ab Urbe, Modò tergeminæ victoriz triplicem triumphum ex his ipsis Volscis & Equis, & ex Hetruria egistis. Ovid. 4. Trist. Eleg. 6.

Tēgeminūmque virum, tēgeminūmque canem.

Stat. 1. Sylv. 1.

Non hoc imbriferas hyemes opus, aut Iovis ignem

Tēgeminum, Eoli non agmina carceris horret.

id est, fulmen trisulcum. ¶ Ius tēgeminæ prolis, id est, jus trium liberorum. Stat. 4. Sylv. 8.

Ergo quod Ausonia pater augustinissimus urbis

Ius tibi tēgmina dederat latabile prolis,

Omen erat.

Plaut. Capt. sc. 1 a. 1. Extra portam tēgeminam ad saccum ire licet, (id est, mendicatum ire licet.) Quidam Codices hic habent Tēgeminam. ¶ Tēgeminus pro maximo, atque amplissimo, Hotat. initio Carm.

Certet tēgeminu tollere honoribus.

Martialis,

— tēgeminum mugiat ore sophos.

id est, maxima voce suclamet. Tibullus,

Illum tēgmina nantem confinia mortu.

Tēgēmīnī, dicuntur qui tres eodem partu editi sunt. { τριδομοι. GAL. Trois naiss d'une ventrée. ITAL. Tre nati tutti d'un medesimo parto. GERM. Drey so in einer geburt geboren sind. Dreyling. HISp. Tres nascidos de un mismo parto. ANGL. Three borne attone tyme of one nother. } Plin. lib. 7. cap. 3. Tēgeminos nasci certum est, Horatiorum, Curatiorūmque exemplo. Tēgeminī fratres, apud Liv. 1. ab Urbe. Terstrium, mavortium. Turn.

Terma, extrema planta pedis. Varro.

Termentarium, linteum, quod teritur corpore.

Tēnūs, a, um, distributivi numeri nomen est: quod tamen sēpē accipitur pro suo primitivo. { תְּרֵצֶנְטָה schelōschah. τριηλή schelisch. τριες συντεχει, τριηλ. GAL. Trois en nombre, ou trois ensemble. ITAL. Tre in numero, o tre insieme. GERM. Drey oder ie drey. HISp. Tres en numero, o tres juntamente. ANGL. Thre or three and three. } Horat. 3. Carm. Ode 19.

Tēnos ter cyathos attonitus petet. Vates.

Virg. 1. Aeneid.

— ternō consurgunt ordine remi.

Cic. ad Parum lib. 4. Quum loquimur terni, nihil flagitij dicimus: at quum bini, obsecnum est. Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Parva sedet ternis instruta tabella lapilli.

¶ Tēna, protria, bis dixit Tibull. lib. 4.

Vixerit ille senex [Nestor] quamvis dum tēna per orbem

Sacula fertilibus Titan decurrerit horis.

Tēnāriūs, a, um. { תְּרֵצֶנְטָה schelōschah. τριηλή schelisch. τριηδικός. GAL. De trois. ITAL. Di tre. GERM. Das drey hat. HISp. Cosa de tres. ANGL. Of the number of three. } ut, Tēnarij scrobes, id est, scrobes quadrati, quaqua versum pedes habentes ternos. Col. lib. 11. cap. 2. Scrobes omnis generis, quos eris autumno constiturus, hoc tempore præparare oportebit: eorum quarternarij, hoc est, quaqua versum pedum quatuor, si est commodum terrenum, xiiii. ab uno fiunt: ternarij autem xviii. ¶ De Tēnarij perfectione, Plutarch. in Fabio. Item Ausonius in Poëmate cui Grypho nomen est.

Tēnīlūs, a, um, Ultimus, sive unus ex tribus. { תְּרֵצֶנְטָה schelisch. τέττα. GAL. Troisième, tiers. ITAL. Terzo. GERM. Der drit. HISp. Tercero en orden. ANGL. The third. } Ovid. 13. Metam.

— sit à love tertius Ajax.

Plant. Aul. sc. 3. a 4. Ostende manus. S. Eccas. E. Ostende etiam ter-tiam. Verba sunt avari Euclionis perturbatum habentis animum, &c. Plin. Epist. 92. Tertius dies est, quod audiri recitantei Sentium Augurium. Cic. pro Rab. Posthumo, Modò vobis inspectantibus in Gabinijs judicio, tertio quoque verbo excitabatur. Plin. lib. 8. cap. 48. Tertiū locum Milesiae oves obtinent. ¶ Tēna notæ herbæ, id est, tertio loco adscribendæ, vel tertiam dignitatem post alias sortite. Colum. lib. 9. cap. 4. Tēna notæ, sed adhuc generosæ, marinus ros, & nostræ cunila, quam dixi satureiam.

Tēnānūs, adjectivum, ut, Tēnana febris, quæ tertio quoque die re-

Calepini Pars II.

currat. { τεττα. GAL. Tiers. ITAL. Terzano. GERM. Drehtägig. HISp. Tercero. ANGL. Of the third day. } quemadmodum Quaterna, quæ quarto. Cicer. de nns. deor. Vide quæso si omnis motus, omniaque, quæ certis temporibus ordinem suum conservant, divina dicimus, ne tertianas quidem febres, & quartanas divinas esse dicendum sit. ¶ Tēnana etiam absolutè idem significat. Plin. lib. 10. cap. 14. Xenocrates pulegij ramum lanâ involutum in tertianis ante accessio-nem olfactandum dati, &c.

Tēnānī, norum, Tēnax legionis milites. si τέττα τάξις spalua. Tacit. lib. 2. cap. 21. Tradidit & Syria duo, & vicimano, tēnianosque.

Tēnānō, adverbium, Tēnax vice. { תְּרֵצֶנְטָה schelischith. τεττα. τεττα. GAL. Tiercement, pour la troisième fois. ITAL. La terza volta. GERM. Zum dritten mahl. HISp. La tercera vez. ANGL. Thridlie. } Terent. in Eunuch. Non hercle veniam tertio. Col. lib. 3. c. 13. Sarriuntur sesquiopera, iterum sariuntur una opera, & tertio una.

Tēnānū, adverbium, Tēnax vice. { תְּרֵצֶנְטָה schelischith. τεττα. τεττα. GAL. Pour la troisième fois. ITAL. La treča volta. GERM. Zum dritten mahl. HISp. La tercera vez. ANG. The thrid tyme, or thridlie. } Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Ubi Agathocles regnator fuit: Iterum Panthia, Tēnū Liparo. Cic. 2. de divin. Quid est tam incertum, quæ talorum jactus? tamen nemo est, quin sape jaſtans, Venerem jaciat aliquando, non nunquam etiam itetur ac tertium. ¶ Tēnū Consul esse dicitur, qui duobus jam perfunctus Consulatibus, tertium gerit. Tēnō autem Consul quis factus esse dicitur, qui tertio post ex-actos reges anno gessit consulatum. Adi Gell. c. 1. lib. 10.

Tēnānō, as, verbum est rei rustica scriptoribus familiare, pro eo quod est, opus aliquod tertio reperio. { תְּרֵצֶנְטָה schillēsch. τρίτη, τρίτη ζωμ. GAL. Tiercer, labourer pour la troisième fois. ITAL. Interzare, la-vorare la terra la terza volta. GERM. Zum dritten mahl erren. HISp. Terciar lo binado. ANGL. To thryde, to labour the thrid tyme. } ut, Tēnātate agrum, est tertio prosciendere. τεττα. Col. lib. 2. Sed jugerūm talis agri quatuor operis expeditur: nam commode prosciinditū duabus, una iteratur, tertiat dōdrante, in liram statim redigitū quadrante operæ. Idem lib. 2. c. 13. Iteratos esse oportebit, ac deinde circa Septemb. Calendas tertiatos.

Tēnātālo, nis, verbale. { τέττα, τέττα. GAL. Tiercement, alle de tiercer. ITAL. Esso interzare. GERM. Die dritte ertung. HISp. Obra de terciar lo binado. ANGL. The labouring of a ting three tymes. } Pro tertia operis repetitione: quo nomine Col. lib. 12. c. 50. usus est pro tertia olei pressura. Sint autem (inquit) in cella olearia tres laborum ordines, ut unus primæ notæ, id est, primæ pressuræ oleum recipiat, alter secundæ, tertius tertiae. Nam plurimum refert non miscere iterationem, multoque minus tertiationem.

Tēnātā verba. Appellantur imperfecta, lapsantia, & cum pavore nutabunda, quando quis exanimatus non profert verba integra, sed vix tertia quæque enuntiat. mediis ex perturbatione suppressis, τεττα. ηγειρεται ηγειρεται. Apul. lib. 5. Tremens & exangui colore; lutida, tertia verba substrepens sic ad illas ait.

Tēnātāliūs, a, um adjectivum, quod tertiam rei alicuius partem recipit. { τέττα μητριος διτρος, τεττιμητριο. GAL. Tie san ou tiersal, qui de trois parts en a une. ITAL. Terzano, che ha una di tre parti. GERM. Das den dritten theil eines dings hat. HISp. Tercero, que tiene una de tres partes. ANGL. That receiveth or containeth the thrid part of any thing. } unde Tēnātāliūm stannum appellatur à Plin. lib. 34. cap. 17. Adulterini & factitiū stanni genus, quum singulis stanni libris singulae plumbi, & singulæ nigri labræ admiscentur. ¶ Tēnātāliūs τεττα. ηγειρεται, actor tertiarum partium, ut actor secundarum dicitur secundarius, i. ηδη ηγειρεται. Valer. Max. lib. 9. c. 15. Sed alter ex quondam secundarum cognomen Spintheris traxit: alter, nisi Nepotis à moribus accepisset Pamphili tertiarij, cui simillimus esse ferbatur, habuisset. Plin. lib. 7. c. 14. Spinther secundarius, tertiarisque Pamphilus. Sic in M. S. codicibus.

Tēnātāliūm, ij, substantivum, Triens, hoc est, uncia quatuor: & tam de pondere, quæ de mensura dicitur. { τεττα. HISp. Quatre onces. ITAL. Quattro onze. GERM. Der dritte theil eines gewichts oder mas. HISp. Quarto onças. ANGL. Fourre ounces. } In ponderibus enim, teste Bud. librae tertiam partem significat: in mensuris autem tertiam partem congij. Cato de reru. c. 95. Postea sumito bituminis tertiarium, & sulphuris quartarium.

Terapnæ, multitudinis numero (τεττα) vel Terapne, Terapnes, urbs Laconia in finibus Thebanis, Helenæ patria. Mela lib. 2. Animosa Terapne. Sil. lib. 6. Umbrosæ Terapnæ, apud Stat. lib. 4. Sylv. Hinc possessorum Terapnæus. Ovid. Epist. 15.

Rure Terapnæ nata puella Phrygem.

Stat. 2. Sylv.

Blanda Terapnai placeant vineta Galesi.

Tērēbēllūm, vide Terebra.

Tērēbēllūs, i, τεττα, arbor est circa Idam, Macedoniāmque, brevis, fruticosa, & contorta: in Syria verò magna & copiosa, materie lenta, & nigra, lauri penè folio, oleæ flore, sed puniceo, baccis primum herbaceis, mox rubris, & quum maturuerint nigrantibus, magnitudine fabæ, resinosis, & sulphurosis, radice valida, in profundum acta. Duo tērēbēlli sunt genera, sexu distincta ex quibus masculis est, teste Theophr. Ex arbore distillat laudatissimum resinæ genus, quæ Tērēbēllūm Latini vocant. Plin. lib. 5. c. 16. de resinæ generibus loquens. In arborum diff. rentia placet tērēbēllūna odoratissima atque levissima: nationum Cypria atque Syria, utraque mellis Attici colore, sed Cypria carnosior, sicciorque. ¶ Tērēbēllūna arbor, nunc videtur in hortis D. Cardinalis Bellaius ad ædem D. Virginis Parisiensis.

Tērēbra, x, instrumentum quo ligna perforantur: à terendo dictum, τεττα, τεττα. HISp. Barrena. ANGL. An auger or wimble. } Col. lib. 4. c. 19. Nam antiqua tērēbra, quam solam veteres agricolæ noverant, scobem faciebat, perurebatque eam partem, quam perforaverat. Tērēbra, idem. Unde

Terebellum, diminutivum, instrumentum chirurgorum, quo fracta crania ossa eximuntur. { *terebellus*. GAL. Petite tariere. ITAL. Trivellino, succellino. GERM. Ein boerlin/oder Nepperlin. HISP. Pequeña barrena. ANGL. Little percier or wimble. } Terebro, as, Terebrā perforo. { *תְּרֵבָה נָקָר בְּקַנְעָנָקָבּ*. *terebellus*. GAL. Percer, faire un trou avec une tariere. ITAL. Trivellare, forare. GERM. Boren. HISP. Barrenar. ANGL. To perce or bore with a wimble or auger. } Virg. 2. Æneid.

Aue teribrare cavas uteri & temare latebras.

Col. lib. 5. c. 9. Eas terebrari Gallica terebra convenit. Ovid. 6. Fast.

Prima terebrato per rara foramina buxo.

Vt daret effici tibia longa sonos.

Suet. in Tib. cap. 68. Articulis ita firmis, (fuit Tiberius sup.) ut rectens & integrum malum digito terebraret; caput pueri, vel etiam adolescentis talistro vulneraret, &c. ¶ Hujus compositum est, Extrebro, de quo suo loco.

Terebratio, nis, verbale, Ipse terebrandi actus. { *terebrio*. GAL. Percement à une tariere. ITAL. Foramento con trivella. GERM. Borung. HISP. Barramiento. ANGL. A pearcing or boring with a wimble. } Col. lib. 4. c. 29.

In illa autem, quæ sit per terebrationem, &c.

Teredo, inis, { *וְרֶדֶה*. GAL. Teigne, ver qui s'engendre dans le bois. ITAL. Vermi generato nel legno che lo rode. GERM. Ein holzvorm. }

HISP. El gusano que roe la madera. ANGL. A worme that eat eth wood. } Vermis in ligno nascentis, illudque erodens. Est autem hæc ex Graeca; sed quam Latini & usi & inflexione suam fecerunt. Graeci enim *τερέδην* appellant, quam nos teredinem. Quanquam nihil prohibet Latinam vocem esse à terendo dictam. Eadem & Tinea dicitur. Licet sint qui distinguant, ut teredines tantum dicantur in mari, hoc est, in navibus: tineæ, terrestres sint. Plin. lib. 16. cap. 41. Infestantium quatuor genera. Teredines capite ad portionem gravissimo rodunt dentibus: hæc tantum in mari sentiantur; nec aliam putant teredinem propriè dici: terrestres tineas vocant. ¶ Teredo pro verme vestes terente, & erodente. Plin. lib. 8. cap. 48. de prætextis Servij Tulij. Mirumque fuit; nec defluxisse eas, nec teredinum injurias sensisse annis quingentis sexaginta.

Terentia, Ciceronis uxor fuit, epistolis ipsius notissima, quam postea à viro repudiata Salustius uxorem duxit, ut inimici sui arcana certius posset discere ex ea, quæ omnium ejus consiliorum particeps fuerat & socia. Connumeratur hæc à Plin. lib. 7. cap. 48. inter longissimæ vitæ exempla, ut quæ usque ad cxvii. annum dicatur pervenisse.

Terentius, *τερέντιος*, Poëta comicus, natione Afer, patriâ Carthaginensis; libertus fuit Roma Terentij Lucani, à quo ob liberale ingenium optimis literis eruditus, in hominum nobilissimorum amicitiam pervenit; præcipue Scipionis, & Lælij: quorum etiam opere adjutus creditur in scribendo, ob sermonis elegantiam. Cui opinioni adstipulatur etiam *Varr.* Non obscurum est, inquiens, adiutum Terentium in scriptis à Lælio, & Scipione. Eandem ipse famam auxit. Nunquam enim, nisi leviter, se tutari conatus est. Scripsit fabulas sex, quæ omnium manibus teruntur. Posthac visendarum Athenarum cupiditate ductus, ex quo navim concendit, nusquam deinde conspectus est: quò fit, ut naufragio credatur periisse. Latius exequitur hujus vitam Donatus in *Prolegomenis Andria*. ¶ Ab hoc sit adjectivum Terentianus, apud Quint. lib. 6. cap. 3. Nec minus niger, inquit, nec minus confidens, quæ ille Terentianus est. Phormio. ¶ Terent. Scaurus Grammaticus, quem Gell. dicit floruisse Adriani tempotibus, ac librum de Cæsellij Vindicis Grammatici erroribus scripsisse. ¶ Terentius Culeo, senator Romanus, captus à Carthaginensibus fuit, & redemptus ab Africano majore: unde & cursum ejus sequutus esse dicitur pileatus: ut refert Liv. 10. bell. Pun. Hinc natus error apud indoctos, qui Terentium comicum à Pœnis captum fuisse, & à Scipione redemptum credidissent. ¶ Terentius Varro, collega Pauli Æmiliij post cladem Cannensem cum reliquis exercitus, Canusium se recepit. Cui Romam redeunti gratulatus est populus Romanus, quod de Republica non desperasset.

TÉRÉNTVS, locus in campo Martio, quod in eo ara Ditis patris in terra occultaretur: quæ ludis tantum secularibus effusa terra ostendebatur: iisque peractis, rursus claudebatur. Martial.

Bis mea Romano spectata est vita Tarento.

hoc est, binos spectavi ludos seculares. Idem lib. 4.

Et qua Romuleus sacra Terentus habet.

Terentia, a, um, adjectivum, unde Ludi Terentini dicti sunt, qui alio nomine seculares vocantur, qui centesimo quoque anno tribus diebus continuis, tribusque noctibus celebrabantur: tametsi postea ambitione principum minore interjecto spatio aliquoties fuerint celebrati. Ausonius in *Ternario*,

Trina Tarentino celebrata trinollia ludo.

De horum ludorum institutione, & rieu, vide Politianum cap. 88. Miscellan. Censorinum cap. 6. Divum August. de Civit. Dui, lib. 3. cap. 18. Valer. Maxim. lib. 2. cap. 1.

Térs, tis, gen. omn. Longum & rotundum, cujusmodi est figura cylindri; ita dictum quod anguli circumquaque quasi torno videantur esse detriti. { *τρίγλων*. *trigonon*. GAL. Rond en long, comme une javeline. ITAL. Longo & rondo come un' asta. GERM. Rond in die lange seewel. HISP. Rollizo, redondo y luengo. ANGL. Round and long as a javeline. } Teres est rotundum cum proceritate; inquit Servius: ut apud Horat. Teretes sura: Teres Oliva, apud Virg. Suet. Idem Virg. 8. Eclog.

Incumbens tereti Damon sic caput oliva.

Ovid. lib. 10. Metam.

Pendebant tereti gemmata monilia collo.

Idem 1. de Arte,

Nec faciem, nec te pigeat laudare espillos,

Et teretes digitos exiguumque pedem.

Suet. Ces. c. 45. Teretibus membris fuit. Virg. 5. Æneid.

& tereti subnectit fibula gemma.

¶ Oratio teres. Cic. 3. de Orat. Sed si habitum etiam orationis, & quasi colorem aliquem requiritis, est plena quædam, & tamen teres, & tenuis, & non sine nervis ac viribus. Quint. Teres vox in disputationibus. Gell. cap. 14. lib. 7. Scita & tereta dicere. Idem cap. 19. lib. 13. Mollius & teretus est dicere fretu, quæm freto, &c.

— Totus teres atque rotundus;

Horat. 2. Serm. Satyr. 2. hoc est, æqualis & constans in se, inter pie. te Æron. Nam teretes (ut inquit ille) dicuntur, qui ab alio non querunt quid faciendum sit, sed ipsi per se inveniunt. Tale est, & illud Virgilij de viro bono,

— mundi instar habens, teres atque rotundus.

Téreüs, *τερεύς*, Rex Thracum, Martis ex Bistonide nympha filius, qui quum Prognem Pandionis Athenarum regis filiam uxorem duxisset, ejus etiam sororem Philomelam per speciem visendæ sortoris abductam vitiavit, vitiataque linguam præcidit. Quod factinus quum illa indicare alioqui non posset, crux suo depictum sorori lux transmisit. Quæ re cognitâ Progne, ut sororem ulciscere, retur, Itym filium patri epulandum apposuit. Prolato deinde capite, quum pater se uxorius dolo filium in sua viscera condidisse agnosceret, & ad ultiōrem properaret, Progne mutata est in hirundinem, Philomela in avem sui nominis, Tereus in upupam, Itys in Phasianum. Hæc *Servius*, enarrans illud Virgilij,

Aut ut mutatos Terei muta verit artus.

Lege fabulam hanc latius apud Ov. lib. 6. Met. Aliter tamen Aristoteles, Gorgiam sequutus, hanc fabulâ tradit. Vide in dictione *Progne*. Tergemini, Vide *Ter*.

Tergestē, *τεργέστη*, Ptolemæo, Colonia Venetorum ab Aquileia stadia centum octoginta distans (ut inquit Strab.) hodie Triestum vocatur. Vide Plin. lib. 3. cap. 18.

Tériginus, Tergiverstor. Vide *Tergus*.

TÉRGO, is, & Tergo, es, si, sum, & secundum antiquos, tertum, Mundo, nitidum facio, abstergo, purgo. { *תְּרֵגָה מָרָאָה טְרֵגָה מְרֵאָה* ma-chah ṭr̄gh kikâl. ṭr̄ḡyayim, om̄uāot. ṭr̄ḡx. GAL. Tørcher, nettoye, essuyer. ITAL. Netrare, sorbire. GERM. Wüschen / trucken / aussieben. HISP. Alimpiar. ANGL. To wipe, to mak cleane, to scour. } Iu-ven. Satyr. 14.

— *Vasa aspera terget alter.*

Plautus, Ornatur, levantur, tergentur poliuntur. Liv. 6. bell. Pun. Secundo die arma curare, & tergere ante tentoria jussit. Cic. in Parad. Ut in familia qui tractant ista, qui tergunt, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, non honestissimum locum servitutis tenent. Ovid. 1. Metam.

— *Vt tercis nitent talaria plantie.*

Idem 13. Metam.

— *manuque simul veluti lacrymantia terfit*

Lumina.

Vari. Atrei tereta niter galea. Idem, Alij sunt circuntosi, & terci atque unctuli, ut mangonis esse videantur servi. Nonius. ¶ Hujus compo-sita sunt Abstergo, attergo, detergo, extergo: quorum significata ex-plicata sunt suis locis.

Térgum, i, Dorsum, tota posterior corporis pars. { *תְּרֵגָם*. GAL. Le dos. ITAL. Schiena, spalle di dietro. GERM. Der rug. HISP. Las espaldas, à las cuestas. ANGL. The back. } Virg. Æneid. 2.

Ecce manus, juvenem interea post terga revinctum.

Idem ibidem,

Vinxerat & post terga manus.

Inambulare manibus ad tergum rejectis. Asinius. Cie. lib. 10. Plautus Menach. sc. 6. a. 4. Tergum, quæm gulam, crura quæm ventrem oportet petiora esse. Idem Mostell. sc. 1. a. 1. Mei tergi facio hoc, non mi-fiduea. Idem Psud. sc. 1. a. 5. Quid minitare? Habeo tergum. Ibid. Non te mihi tergi misereret, si hoc non effecissem. Idem Milit. sc. 1. a. 2. Nihil moror mihi negotiosum esse tergum. Idem Afin. sc. 2. a. 2. Si tergo res solvenda est, cupio rapere publicum. Ibidem, Etiam te tergo ducentas plagas prægnantes dabo. L. Largitut, &c. In tergo thesauum gerit. Ibid. sc. 4. a. 2. Dabitur mihi supplicium de tergo vestro. Idem Capt. sc. 4. a. 3. Væ illis virgis quæ hodie in tergo mo-rientur meo, &c. Ovid. lib. 2. Metam.

Ossaque post tergum magna jaictata parentis.

¶ Dicitur & de avibus. Cic. 1. de nat. deor. Grues in tergo prævolant, colla & capita reponunt. Item de ceteris animalibus. Ovid. 13. Metam.

— *Taurorum tergora septem.*

Plaut. Capt. sc. 3. a. 4. Prætruncavit tribus tergoribus glandia. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Carnaria grandia tergoribus onerata. Ovid. 8. Metam. & terga, & tergora dixit, ab eadem re & suilla carne. Neque solùm de animalibus, verum etiam de rebus inanimatis dicitur. Unde librum à tergo scriptum dicimus, id est, à posteriori parte char-tæ, vel membranæ. om̄es, Iuven. Satyr. 1.

Scriptus & à tergo necdum finitus Orestes.

Glacialia terga fluviorum, Claud. de bell. Germ. Ærea terga loticæ. Stat. 9. Theb. ¶ Aliquando tamen Tergum, pro tergore ponitur. { *τόνος οὐρών*. GAL. Cuir, peau. ITAL. Cuojo. GERM. Ein haut/oder lade. HISP. Cuero ó pellejo. ANGL. The hide or leather. } Virg. 1. Æneid.

Mercatique solum facti de nomine byrsum,

Taurino quantum possent circundare tergo.

¶ Item pro scuto, quoniam scuta corio regi solent. { *πάνθης γένος*. ANGL. The hide or leather. } Idem lib. 10. Æneid.

— *& tergo decurit hastas.*

¶ Et tam Tergus, quæm Tergum, à terendo dici videntur, quoniam vehendis oneribus teruntur. ¶ Terga vertere, fugere. *τύμπανον*. Cie. bell. Gall. Ut ne unum quidem nostrum impetum ferrent, at statim terga verterent. Date terga, idem. Quintil. lib. 2. cap. 13. Nonnunquam terga etiam dedisse simulata fuga proderit. Virg. 4. Georg.

Aut hos versa fuga victor dare terga coegerit.

Ovid. 13. Metam.

— *Vidi, prædictaque videre,*

Tum tu terga darts.

Idem Eleg. 5. lib. 3. Trist.

Versaque amicitia terga dedere mea.

Livius lib. 7. dec. 4. Ad tergum hostium. Suetonius in Tib. cap. 60. Tertius quod is (piscator) à tergo insula per aspera & devia ecepisset ad sc. Senec. cap. 10. de consol. ad Marc. Instat à tergo mors. Plautus Men. sc. 2. a. 2. Video Menachmum à tergo, &c. Præbere terga fugæ. Ovid. 10. Metam. ¶ Tergus, i. Plaut. apud Non. Habeo opinor familiarem tergum, ne quæram foris.

TERGI VERSOR, aris, Fallo, & dicta muto, inquit Nonius, refugio, ad sem propositam venite nolo, malitiâ adversarium illudo. ¶ spiculæ, armis, armis aduersa mīrā. GAL. Reculer & ne vouloir venir au point, fuir, ne vouloir venir à rai son, tourner le dos. ITAL. Tergiversare, voltar la spalle. GERM. Den rugen kehren/aufsucht nemmen hindernsich lauffens und nicht an ein sach roßlensich sperren. HISp. Boluer las espaldas. ANGL. To turne back and flee, to retire, recule or returne. ¶ Cicero ad Quint. fratrem, Frannum invitum, & huc atque illuc tergiversantem, testimonium contra se dicere cogo. Plautus, Quid expectas? quid tergiversaris? Cicer. lib. 3. Tuscul. Quid tergiversamur Epicure? nec fatemur eam nos dicere voluptatem quam tu idem, quum os perficiuisti, soles dicere? id est dissimulamus & subterfugimus. ¶ Inreconsulti accipiunt tergiversari, pro in universum ab accusatione desistere, teste Martiano ad Senatuscon. Turp. leg. 1.

TERGIVERSATL, nis, verbale, Subterfugium, detrectatio. ¶ η rāts εροφη. GAL. Tel reculement & Iuisse, Subterfuge. ITAL. Tale retiramento. GERM. Ein anss-sucht/oder sperrung/hindernsich lauffung HISp. Aquella obra de boluer las espaldas. ANG. A turning back, à retiring. ¶ Cic. pro Atalone, Quid erat mora & tergiversationis?

TERGIVERSANTR, adverbium. Velleius Paterculus histor. lib. 1. Qui ad nas quām tergiversanter perniciosa Reipub. pugnam, tam fortiter in eo Marte obierat.

TERGVS, oris, neutr. gen. Corium, & propriè crassior illa pars, quā tergum, id est, dorsum tegitur. ¶ τηρον. GAL. Cuir, peau. ITAL. Cuoio. GERM. Lader/haut. HISp. Cuero, o pellejo. GAL. The hid or leather. ¶ Virg. lib. 1. Æneid.

Tergora diripiunt costis, & viscera nudant.

Plin. lib. 8. c. 10. Durissimum dorso tergus, ventres molles, setarum nullum tegumentum. Silius lib. 3.

Squalentis tergore serpens.

TERGINUS, a, um, possessivum: ut Terginum lorum, id est, scutica è tergore animalis. ¶ τεργίνος. GAL. De cuir. ITAL. De cuoio. GERM. Läderin. HISp. De cuero. ANGL. Of an hide. ¶ Plaut. in Pseud. & depol nostrum durius tergum erit, quām terginum hoc meum.

Tergoro, as, are. Plin. lib. 8. cap. 52. Tunc inter se dimicant, indurantes attritum arborum costas, lutoque se tergorantes, id est, quasi tergus novum è luto sibi induentes.

Terimentum, nutrimentum. Gloss. Isid. lege termentum, detrimentum, Sic Fest.

TERINÄ, τερινα, Agri Brutii oppidum maritimum: à quo propinquus sinus Terinæus appellatur. Autor Plin. lib. 3. c. 5.

TERIÄS, τεριας, fluvius est Sicilia, non procul à Catana, teste Plin. lib. 3. c. 8. ¶ Stephanus alium ejusdem nominis fluvium collocat in Phrygia, quem alio nomine Callum ait appellari.

TERMÉNTARIUM, inquit Varro lib. 4. de ling. Latina, Linteum quod teritur corpore. Item Termen, ibid.

TERMÉNTUM, apud Plautum, vel trimentum, detrimentum, teste Festo. Termentum, nutrimentum. Lege Intertrimentum: Cerdæ.

TERMÉTÄ, τεριετ, oppidum liberum Catiæ, teste Plin. lib. 5. c. 29. Stephanus Lyciæ assignat.

TERMÉTUM, τεριετ, Promontorium est Myndiorum, Candariae Coorum promontorio oppositum, & quadringenta non amplius stadiorum mari ab eo diremptum. Autor Strab. lib. 1. 4.

TERMÉSSUS, τεριεσσος Ptolemaeo, Pisidiæ urbs est, teste Strab. lib. 3. Cibyra, & Milyis proxima.

TERMES, itis masc. gen. Ramus ex arbore decerpitus cum fructu. ¶ τελάδος ἵκυετ. GAL. Vne brâche d'arbre avec son fruct. ITA. Ramos d'albero con frutto. GERM. Ein abgebrochen schoss mit der frucht. HISp. El ramo o renuevo del arbor con fruta. ANG. The bough or branch of a tree with fruite. ¶ Qui quoniam in divisione agrorum antequam metæ ponerentur, figi solebat, termino nomen dedit. Propriè termes (ait Porphyrio) est olivæ, sicut palmes vitis. Horat. Epod. 16.

Germinat & nunquam fallentis termes oliva.

Gellius tamen etiam termitem appellat palmæ ramum cum fructu avulsum, quem Græci τεράδια nominant.

TERMILÆ, τεριεια Herodoto, Populi sunt Lyciæ, è Creta oriundi, quos Sarpedon Minois, & Rhadamanthi frater colonos ex Cræta duxit, ac Termilas nominavit, quim prius Minyæ & Solymi vocarentur, ut Herodotus refert. Postea Lycus Bandionis filius, eodem à se Lycios appellavit. Quæ profectò ratio Lycios ac Solymos eisdem esse ostendit, quanquam Homerus eos videatur separare.

TERMINITHUS, τεριειθ, idem quod Terebinthus, phymatis species, quia figura, magnitudine, colore similis terminthi fructui.

TERMINVS, i, propriè dicitur limes, qui agrum ab agro dividit: à tendo, ut Varroni placet lib. 4. de ling. Latin. quod hæ partes maximè terantur propter iter limitare. Aut certè à Græco nomine τεριεια, quod est ejusdem significationis. Dicebant etiam Antiqui termini, pro termino, quo usus Accius Poëta, autore Varrone ibid. ¶ תְּבָרִי ghetbâl הַסּוֹבֶה. ὁ πέρι, τεριεια. GAL. Terme, lafin de toutes choses, borne, limite. ITAL. Termine, fine. GERM. Ein margstein, gilstein. HISp. El termino y fin generalmente. ANG. The end, border or terme. ¶ Cicer. 4. Acad. Est enim inter ipsos, non de terminis, sed de tota possessione contentio. ¶ Per translationem terminus pro quovis fine accipitur. ¶ τεριεια. ¶ Cicer. 1. de Orat. Nullis terminis circumscribere, aut definire jus suum. Idem de senectut. Omnia æstatum certus est: senectutis autem nullus certus est terminus. Senec. c. 20. de consol.

Calepini Pars II.

ad Mare. Fixus est cuique vita terminus. Idem cap. 10. de transq. Terminum figere incementis. Et Plaut. Asin. sc. 2. a. 1. Ego te redigam unde orta es, ad egestatis terminos. Idem Pseud. sc. 4. 1. Neque ad detexendam telam certos terminos (habeo.) Virg. 4. Georg. — quamvis angustus terminus avi.

Idem in Æneid.

— hic terminus haret.

Lucret.

— atque alter terminus haren.

sumptum à terminis altè defossis atque depactis, & de cuiusque duratione & statu ac permanescione dicitur. ¶ Terminus supremus, pro Desperatione extrema. Plin. lib. 8. c. 37. de herinacis, Quippe & ipsi odore insitum veneficum, ita patentes sibi, terminumque supremum opperientes, ut fermè antè captivitas occupet. ¶ Apud antiquos Terminus Deus putabatur, in cuius tutela fines agrorum esse existimabant. ¶ Der feldmarchen Gott. ¶ Unde etiam sub aperto celebatur: propterea quod nefas putabant Terminus sub tecto consistere, ut autor est Festus. Liv. 1. ab Urbe, Nam quum omnium cellarum exangurationem aves admitterent, in Termini fano non addixere. ¶ Termino & Fidei templum struxit Numa, & quomodo fieri terminos voluit, Plutarch. in Numa. ¶ Hujus composita sunt Antterminus, & conterminus, quorum significata vide suis locis. Terminalis, e, ad terminum pertinens.

TERMINALIA, orum, περιπάται, Varro ideo appellata esse existimat, quod is dies anni extremus erat constitutus. Ego potius à Termino Deo nomen sumpsisse existimo. Fuerunt enim terminalia festa, quæ in honorem Termini Dei celebrabantur mense Februario, ad octavum Calendas Martias. Nam inter Terminalia & Regifugium teste Censorino, intersetebatur dies intercalaris. Liv. 5. dec. lib. 3. Tertio die post Terminalia Calendæ intercalares fuere.

TERMINO, as, terminos constituo, certis finibus circumscribo, finio, determino, claudio, definio, regionibus & limitibus circumscribo. ¶ תְּבָרִי ghâbâl תְּבָרִי hegħbil. τεριεια, τεριεια. GAL. Finer, borner, limiter.

ITAL. Terminare, determinare, finire, conchiudere. GERM. Undermarkt/ausgesetzten/enden. HISp. Acabar o deslindar. ANG. To end, border or bound. ¶ Cicer. 1. Offic. Illorum fines, sicut ipsi dixerunt, terminavit in medio relictum quod erat, populo Romano adjudicavit. Idem in Catil. Quorum alter fines vestri imperii, non terræ, sed carli regionibus terminaret. Idem de finib. Omnia autem privatione doloris putat. Epicurus terminari summam voluptatem, hoc est, Epicurus putat summam esse voluptatem privari doloribus. Idem lib. de senect. An censes (ut de me ipso aliquid more senum glorier) me tantos labores diurnos, nocturnosque, domi, militia que suscepturn fuisse, si iisdem finibus gloriam meam, quibus vitam, essent terminaturus? ¶ Terminare bellum, & terminato bello, Livius lib. 2. bell. Maced. Item, Terminare modum manumittendi. Suet. in Aug. cap. 40. ¶ Terminare sententiam, absolvere. Cicer ad Att. lib. 9. Sed ut sententiam aliquando terminemus. ¶ Terminare oculis, Distinguere, secessere, vel discernere, Liv. 2. bell. Maced. Ubi ventum ad hanc urbem est, repente velut maris vasti sic immensa panditur planities, ut subjectos Campos oculis terminare haud facile queas. ¶ Terminare, verbum est ad religionem spectans. Idem lib. 5. ab Vrb. Factum SC. ut fana restituerentur, terminarentur, expiarentur.

TERMINATUS, a, um, part. Circumscripsum, finitus. ¶ תְּבָרִי migħbâl. ḥet-ōs. GAL. Termine, borné, limité. ITAL. Terminato, finito. GERM. Undermarkt/ausgesetzten. HISp. Terminado, acabado. ANG. Ended, bordered or bounded. ¶ ut, Terminatus ager, id est, limitatus. Terminatae divitiae. Cicer. 1. de fin. Ne naturales quidem multa desiderant: propterea quod ipsa natura divitiae, quibus contenta sit, & parabiles & terminatas habet. Velleius, Finis imperii (Tigranis) terminatus Armenia. Livius lib. 2. bell. Pun. Terminato bello.

TERMINATIO, nis, verbale, Finitio, finis, mensura, modus. ¶ תְּבָרִי ghâblut תְּבָרִי għebullah. ḥet-ōs GAL. Termination, limitation, fin. ITAL. Terminatione, fine. GERM. Aufzilungsendung. HISp. Acabamiento, obra de deslindar. ANG. Ending, bordering or bounding. ¶ Terminatio aurum, distinctio, discretio. Cic. in Orat. Ut igitur poëtica, & versus inventus est terminatione aurum, observatione prudentium, sic in oratione animadversum est, &c.

TERMULÆ, Termuli, V. E. regni Neapolitani, sub A. Beneventano.

Termentum, vel torneamentum, hastiludium. L. g. b.

TERNUS, vide Ter.

TERO, is, iui, itum, Commiuo, frico, contero, attero, consumo. ¶ תְּבָרִי dach אֲדַח dichchâb רַתְּבָרְבָּה schibbér chath שְׂבָרְבָּה chethâsch. σωληπίσω λίπισ GAL. Broyer, pilor, user en frottant l'un contre l'autre. ITAL. Tritare, sfrantumare, rompere. GERM. Reibensöder gerreibenschleissen. HISp. Hollar, trillar, o gastar. ANG. To ware in rubbing, to bruise, to stamp, to break. ¶ Plaut. in Asin. Num me illuc ducis, ubi lapis lapidem terit; Ovid. 1. de Arte.

Franaque magnanimi dente teruntur equi.

Virg. 4. Georg.

Ipse labore manum duro terat,

Plin. dein refrigeratum teritur in farinam, id est, comminuitur.

Ovid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Tempus &c.

Hoc rigidos silices hoc adamanta terit.

Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Ubi lapis lapidem torit. Idem Pseud. sc. 2. a. 3. Teritur sclerata sinapis. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Boius Boiam terit. Ambigū & obscurē, &c. ¶ Terere iter, est iter agere. Virg. 1. Georg.

Sapiens è tectis penetralibus extulit ova

Angustum formica terens ier.

¶ Terere tempus, est consumere: similiter Terere otium, οὐσοτελεῖ. Liv. lib. 1. Quas in conviviis, luxuque cum æqualibus videant tempus terentes. Idem in eodem, Regii quidam juvenes interim otium conviviis, comedationibuscque inter se terebant. Item, Terere diem. Idē lib. 7. dec. 4. ¶ Terere, inleibet, perdere. Navius apud Priscianum, Ut illum Dei terant, qui primū olitor cepam protulit. ¶ Hujus

Y y 2

Hujus composita sunt, Attero, contero, dextero, extero, intero, obtero, protero, pertero, retero, subtero, quæ suis vide locis. Tritus, a, um, particip. Attritus, & usu consumptus. **תְּרִטָּה medhachchah.** **תְּרִטָּה nidhechah.** **תְּרִטָּה dachchah.** **תְּרִטָּה leghudah.** GALL. Broyé, frotté, usé, frayé. ITAL. Battuto, fregato, rotto. GERM. Gerben, geschissen. HISP. Hollado, trillado, quebrantado. ANGL. Worne, bruised, much used. **¶ Mart. lib. I.**

Cerea si pender lambis, & trita lacerna,
Dimidiosque nates Gallica palla tegit.

Ovid. Eleg. 6. lib. 4. Trist.

bis frugibus area trita est.

Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Navem lineam sèpè tritam, &c. **¶** Trita via, seu Tritum iter, i. sèpius calcatum, & à multis frequentatum. Ovid. 2. de Art.

Trita, frequensque via est, per amici fallere nomen:

Trita frequensque licet sit via, crimen habet.

Cicer. 1. Philipp. Quum Brundusium itérque illud quod tritum in Graciam est, non sine causa vitavisset. Tritum proverbium, hoc est, multorum sermone celebratum, θρυδαθρόν. Cicer. 1. Offic. Ex quo illud, Summum jus, summa injuria, factum est jam tritum sermone proverbium. Idem 1. Acad. Faciamus enim tractando usitatus hoc verbum, & tritus.

Tritus, us, vi, ipse actus terendi. **תְּרִטָּה dochē chatibh.** **תְּרִטָּה GALL.** Frayement, frottement, broyement. ITAL. Fregamento di una cosa con l'altra. GERM. Reibung. HISP. Trillazon. ANGL. A wearing in rubbing, bruising. **¶** Plin. lib. 33. cap. 4. Nec ullum absolutius aurum est cursu ipso, tritumque perpolitum.

Tritilis, qui teri potest. Gl. Isid.

Trito, as, crebrò tero.

Tritura, x, **תְּרִטָּה dochē chatibh. ἀλογτὸς, ἡ τελέσις, ἀλογτης GAL.** Broyement, battement de blé en grange. ITAL. Il battere il grano. GERM. Träschung, Korn anstreitung. HISP. La trillazon, tiempo de trillar trigo. ANGL. Stamping, bruising, or threshing. **¶** Colum. lib. 1. cap. 6. Eventilata mundiora sunt, lapillisque carent, & glebulis, quas per tritum ferè terrena remittit area.

Tritor, is, qui aliquid conterit: ut, Tritor colorum. **תְּרִטָּה medhachchah medhachchah.** **תְּרִטָּה medhachchah.** **תְּרִטָּה GAL.** Broyeur, comme celuy qui broye les couleurs aux Peintres. ITAL. Chi trita colori ad un pittore. GERM. Ein reiber HISP. El que muele colores. ANGL. That bruises any thing. **¶** Plin. lib. 35. cap. 11. Namque Erigonus tritor colorum Nalceæ pictoris in tantum ipse profecit. Tritor stimulorum, qui assidue valpulando stimulus tergo suo conterit. Plaut. Persa, Quid ais tu crux, stimulorum tritor.

Troana Morinorum. Terouane, V. olim Episcopalis sub A. Remensi an. 1552. funditus deleta jussu Caroli V. Imp.

Terpandér, dri, πεπανδρός, Poëta Lyricus, ex Antissa Lesbi civitate, qui primus quatuor Lyra chordis tres alias addidit, & Lyrici carminis leges conscripsit: quas nonnulli Philemoni cuidam adscribunt. Autor Suidas. Tanta autem in Terpandro artis excellentia fuisse perhibetur, ut quem significare volebant insigniter quidem canere, primum tamen locum non metri, eum μέτρον οὐδὲν hoc est, post Lesbium cantorem collocandum dicent. Cujus proverbij ortum ad hujusmodi referunt historiam. Quum Lacedæmoniorum res seditionibus tumultuantur, consultum oraculum jussit, ut Lesbium cantorem accenserent. Accersitus itaque Terpander, populi animum sic delinivit, ut omessa omni seditione, in pristinam concordiam redirent. Qua ex re factum, ut Lacedæmonii Lesbiis musicis primas partes tribuerint, & si quem alium canentem audissent, protinus dicerent, μέτρον οὐδὲν, id est, post Lesbium cantorem cum collocandum.

Terpnus, Citharœdus insignis, Neronis temporibus floruit, cuius cantu supra modum Neronem delectatum fuisse scribit Suetonius in vita eius. Statim (inquit) ut imperium adeptus est, Terpnum Citharœdum, vigentem tunc præter alios, accersit, diebusque continuis post coenam canenti in multam noctem assidens, paulatim & ipse meditari, exercitarique coepit, nec eorum quicquam prætermittere, quas artifices ejus generis, vel conservandæ vocis causâ, vel augea dæ, factitarent.

Terpsichoré, τερψιχόρη, una novem Musarum, sic dicta, quod choreis, & tripudiis delectetur: vel, ut Plutarchus ait, quod maxima vita pars eâ delectetur & gaudeat. Huic quidam citharae inventionem tribuunt. Virg. de novem Musis.

Terpsichore actus cithara mouet, imperat, auget.

Vide in dictione Musa.

TERRA. Elementum frigidum & secum, quod quoniā reliqua omnia gravitate exuperat, infimum sibi inter ea locum vendicavit. **תְּרִטָּה érets medhachchah adhamah.** **תְּרִטָּה GAL.** Terra. ITAL. Terra. GERM. Das erdtich oder erd. HISP. Tierra. ANGL. The earth. **¶** Dicta terra, autore Varrone, quod teratur, cámque ob causam antiquitatis, ut idem auctor est, per simplex r, scribatur. Cicer. de nat. deor. Terræ locata in media mundi sede, solida & globosa, & undique in sece nutibus suis congregata, vestita floribus, &c. Sunt qui ve. Jint hoc nomine in singulari numero totum elementum significari, in plurali, aliquot ejus regiones. Virg. 1. Æneid.

Multum ille & terris jacitatus & alto.

id est, per multas regiones, ut illi exponunt. Quæ differentia aut falsa est, aut certè non perpetua. Nam & terram frequentissime pro una qualibet regione legitimus, & terras pro toto orbe. Cic. de Amicitia, Eorum, qui in hac fuerunt, Magnamque Graciam, quæ tum florebat, &c. Virg. 4. Æneid.

Et nunc magna mei sub terras ibit imago.

Catull. de Com. Beren.

Ferris sub terra querere venas,

Tibull. lib. 4.

Sive super terras Phœbus, sive curreret infra.

Plaut. Psend. sc. 3. a. 1. Quid ais, quantum terra tegit hominum perjurissime. Ibid. Aut terræ, aut mari alicande evolam tibi argutum.

Idem Aul. sc. 4. a. 4. Radebat pedibus terram corvus. Idem Anph. Tubæ utrinque canunt, contrà consopat terra. Idem ibid. Ubi primum terram tetigimus. (id est, appulimus. Idem Aul. sc. 6. a. 4. Perditissimus sum omnium in terra. Idem Cap. sc. 5. a. 3. Sub terra lapides eximet. Ibidem sc. 2. a. 4. Ut quemque icero, ad terram dabo. Idem Milit. sc. 1. a. 1. Tc unum in terra vivere virtute & factis invictissimum. Ovid. Eleg. ult. lib. 14. Trist.

Protinus ut moriar non ero Terra tuus.

Velleius, Cui terra defuit ad victoriæ, defuit ad sepulturam, &c. **¶** Terram legere, Suet. in Aug. cap. 16. Biremisbus Pompeianis terram legentibus, &c. **¶** Terra Italia, Liv. 8. d. 4. Et iterum, Terra Italia & Hispania. Idem lib. 2. d. 5. & alibi. Item, In terra Umbria; Gell. cap. 2. lib. 3. In terra Sicilia. Idem cap. 7. In terra Italia, cap. 8. In terra Graecia; Et, in terra Gallia, cap. 9. lib. 3. In terra Italia, cap. ult. lib. 16. Item, E terra Asia, idem Gell. cap. 9. lib. 19. **¶** Terræ filij, γῆνες, olim obscuro ignotoque genere prognati dicebantur, propterea quod terra sit omnium communis parens: vel quod juxta quorundam etiam historias primi mortales ex terra nascabantur: quod etiam de gigantibus Poëtarum fabulæ prodiderunt: quorum quod obscura essent, & incognita stirpe prognati, ad Terram communem omnium matrem origo refrebatur. Ad quod alludens Iuvinalis, hominem obscurum gigantum fraterculum appellat. Cic. Att. lib. 1. Et huic terra filio, nescio cui, committere epistolam tantis de rebus non audebam. Vide Erasmi adagia. **¶** Terram pro terra, eodem Erasmo teste, proverbialis est figura in hominem exulem, errorem, & incertis vagantem sedibus. M. T. in Epistolis ad Attic. lib. 14. Hoc alia ferre non possum: itaque γῆνες γῆνες cogito. significat se de fugiendo cogitare. Terræ defossum aliquid habere dicitur, qui non impedit, neque profert suas dores: sumptum ab avaris aurum humo defodientibus, quod apud Plaut. facit Euclio. **¶** Terram videre dicuntur qui ad molesti, prolixique laboris siacem propemodum per venerunt. γῆνες, sumptum à navigantibus. Varro lib. 1. de re rust. scribit terram tribus modis dici, communis, proprio, & mixto. Communi, ut quum dicimus, orbem terræ, & terram Italiæ, quum & lapis, & arena, & cæteræ ejus generis sint in nominando comprehensa. Altero modo dicitur terra proprio nomine, quæ nullo alio vocabulo neque cognomine adjecto appellatur. Tertiò modo dicitur terra quæ est mixta, in qua seri non potest & nasci, ut argillosa, aut lapidosa. **¶** Terra etiam vocatur Vesta, sive quod rebus omnibus vestiatur, seu quia vi sua stet. Ovid. lib. 6. Fastor.

Stat vi terra sua, vi stando Vesta vocatur.
Dicitur & mater. Colum. lib. ro.

Tu penitus clavis eradere viscera matris.

No dubia.

Plin. lib. 2. Sequitur terra, cui uni rerum naturæ partium eximia, propter meritam cognomen indidimus maternæ venerationis. Nos nascentes excipit, natos alit, semel editos sustinet, & semper novissimè complexa gremio jam ab reliqua natura abdicatos, tum maximè ut mater operiens. Et paulo post. Terra serpentem, homine percusso, amplius non recipit.

Terram, punctum esse cœli, ex Hygino cognoscitur: is enim sic in lib. de Limitibus, Cœli punctum esse terram, sic describunt, quod dicant, à polo ad Saturni intervalum esse: quod Græci hemitonion appellant: à Saturno. deinde ad Iovem, hemitonion: ab hoc deinde ad Martem, tonum: à Marce deinde ad Solem, ter tantum esse, quantum à polo ad Saturnum, hoc est, trihemitonion: à Sole deinde tantum esse ad Venerem, quantum à Saturno ad Iovem, hemitonium: à Mercurio deinde ad Lunam, tantum hemitonion, à Luna ad terram tantum, quantum à polo ad Iovem, tonon. sic terram punctum cœli esse ostendunt, & ars musica per hæc dialemata constare fertur.

Territorium ij, est (ut inquit Pomponius) universitas agrorum intra fines cujusque civitatis. **תְּרִטָּה érets medhachchah sadidim.** **תְּרִטָּה à ἄρχος. GAL.** Territoire. ITAL. & HISP. Territorio. GERM. Der Kreis der gütter Bann umb ein statzwoing unnd Bann umb ein fletzen. ANGL. Territory, the boundes of a countrey or sie des lying within the boundes of a citie. **¶** Quod ab eo dictum est, quod maximè teratur, vel quod magistratus ejus loci inera omnes fines terrendi, id est, summovendi jus habeat. Hactenus Pompon. Plin. lib. 29. cap. 6. Extra territorium id abire. Cicer. 2. Philipp. Ut florentis coloniæ territorium minueretur. Territorium, inquit Frontinus, Quicquid hostis terrendi causâ constitutum est.

Terræ, a, um, quod est ex terra. **תְּרִטָּה GAL.** De terre. ITAL. Di terra. GERM. Erdin. HISP. Cosa de materia de tierra. ANGL. Of the earth. **¶** ut, Vas terreum. Colum. lib. 1. cap. 6. Horreum cameræ constructum, cuius solum terreum, prius quam consternatur perfolsum. omnes optimæ editiones quas legit revisor, habent terrenum.

Terrénus, a, um, quod vel in terra natum est, vel in terra vivit, vel aliquid cum terra commune habet, ut Terrenum animal. **תְּרִטָּה GAL.** Terrien, né ou vivant en terre. ITAL. Terreno. GERM. Erdin. HISP. Cosa perteneciente à la tierra. ANGL. Earthly, living on the earth. **¶** Virg. 6. Æneid.

Terrenique hebetant artus, moribundaque membra.

Ovid. 14. Metam.

Sic ubi terreno Lycus est eponus hiatus,

Existit procul hinc, aliisque renas, citur orbe.

Idem 1. Metam.

nec quicquam terrena facis habentem.

Cicer. 1. Tus. Corpora nostra terreno principiorum genere confecta ardore animi convalescant. Plin. lib. 9. cap. 29. Terreni majores quam pelagici. **¶** Terrenus, pro terrenus. γεωδεσ, γούδος. Columell. Area quoque si terrena erit, ut sit ad teatram satis habilis. Item, Tereñi colles, Liv. 8. dec. 4.

Terrénum, i, substantivum neutri generis, Terra cultui idonea. **תְּרִטָּה Terroir, champ. ITAL. Terreno. GERM. Erdenserd, bawo, erdirich. HISP. Terruno, à naturelo de tierra. ANGL. Ground or land for manuring.** Colum. lib. 2. Callidissimi rusticarum rerum genera tereñi tria esse dixerunt,

Terticeps, tertium verticem habens. Varro lib. 4. de L.L.
Tertius, a,um, adject. id est, deterius. { טריטוּס memorat. } Var.

Tertia nites galena.

Cato de liberis educandis, ut citatur à Nonio. Aliti sunt, circuntonsi, tertii atque unctuli, ut videantur esse mangonis servuli.

Tertianus, Tertiarius, Tertio, tertias, Tertius. Vide Ter.

Tertullianus, τερτιλιανός, Scriptor Ecclesiasticus, eloquens quidem, in nonnullis tamen ab orthodoxa Ecclesia fide nonnihil aberraas. Animam enim immortalem quidem esse fatetur, sed etiam effigiatum corpus esse contendit, neque hanc tantum, sed ipsum etiam Deum corporeum esse dicit, licet non effigiatum: nec tamen hinc hereticus creditur esse factus.

Teruela, Teruel, V.E. Hispaniae sub A. Caesaraugustano.

Teruncius, Numus perexiguus à tribus unciiis, hoc est, quarta libellæ parre dictus, teste Varione lib. 4. de ling. Lat. { טרונטָן aghorah. τερούντιος, τερούντιον. GAL. Une piece de monnoye de vel prix, comme un liard, trois onces. ITAL. Un bagattino. GERM. Ein dreyerlin. HIS. Moneda de tres onças, como maravedu. ANGL. A dodkin, of small value. } Plaut. in Capt. Neque ridiculos jam teruncij faciunt. Cic. in Can. De præda mea teruncium non attigit quisquam. Idem Attic. lib. 5. Cave putes quicquam homines magis unquam esse miratos, quam nullum Teruncium, me obtinente provinciam, sumptus factum esse in Rempublicam, nec in quenquam meorum.

Tesquæ. loca edita, aspera, & inculta, ipso situ atque silentio religio- nem quandam & horrorem incutientia. { טרורְתָּה ascheroth יתְּהָא ethan. τάσσαι. GAL. Boscages consacræ & dediez à quelque Dieu. ITAL. Boschi consacrati à i dij. GERM. Rauhe, einde vnd ungewehe drier waldinen. HISP. Bosques consagrados à los dios. ANGL. Rough places not haunted, dedicated to some god. } Horat. 1. Epist. 14.

nam que deserta & inhospita resqua
Credis, amena vocat, mecum qui sentit: & odit
Quæ tu pulchra vocas.

Nemorosa tesqua, apud Luc. lib. 16. Tesqua (inquit Festus) loca au- gurio designata, Cic. aspera esse ait, & difficilia. Hæc ille. Varro lib 6 de ling. Lat. Tesca scribit per e literam: putaque tesca dicta quasi tuesca, à tuendis sacris, locaque quædam agrestia interpreta- tur: ideo cuipiam consecrata: Accij testimonio id ipsum confir- mans, ex Tragœdia cui hilostera nomen est, in hunc modum ci- tato, Quis tu es mortal, qui in deserta & tesca te appores loca? Quid autem tescorum nomine intelligere debeamus, explicat idem Accius, paulo post subjungens, Celsa Cabyrum delubra tenes, myste- riaque pristina castis concepta sacræ. Hæc ferè Varro.

Tessaracostus, a,um, τεσσαρακόστος, quadragesimus, a,um.

Tessaracoste intervallum à Pascha ad Ascensionem. Solenne autem Tessaracostæ est ipsa Ascensio.

Tessäräcöslö, τεσσαρακόστος, tempus dierum quadraginta ante par- tum, & tuncidem post partum, quibus mulieres à sacris arcebantur: propterea quod id ferè temporis tam ipsæ, quam earum fortis plu- rimi infestentur incommodis. Quo dierum numero exacto, festum celebrabant, quod & ipsum Tessaracoston appellabant. Vide Censo- riuum de Die natali, & Cælium Rhodig. lib. 26. cap. 21.

Tessares decatitæ dicti, qui xiv. luna Pascha cum Iudeis observan- do contendunt. Pap.

Tessellæ, vide Tesseræ.

TESSERÆ, { τεσσερα. GAL. Figure quarrée de toute part, un dez à joüer. ITAL. Dado da giuocare. GERM. Ein würfel oder dergleichen figur so in alweg geviert ist. HISP. Figura del dado. ANGL. A dice or a score or taile of wood soheron the number of things delivered is marked. } Fi- gura ex omni parte quadrata, teste Macrobi. lib. 1. in somnum Scip. hoc est, constans sex lateribus æqualibus: qualem est videre in iis officulis, quibus in alveolo ludimus, punctis quibusdam distinctis, & in quacunque incubuerint parte, immotam stabilitatem haben- tibus, quæ & ipsa à Latinis tesserae, à Græcis κύβοι appellantur. Cicer. de divin. Quid est enim sors? idem propemodum quod micare, quod talos jacere, quod tesseras: quibus in rebus temeri- tas & casus, non ratio & consilium valet. Idem in Catone, Nobis senibus ex lusionibus multis talos relinquunt & tesseras. Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Tessera quos habeat numeros distante vocato;

Mittere quo deceat, quo dare missa modo.

Tali autem sive taxilli omnino diversi erant à tesseras: ut qui qua- tuor tantum haberent latera, ad similitudinem eorum officulorum quæ in articulo pedis animalium bisulcorum ventre protuberant, concava vertebra ligata, altera parte concava, altera in con- vexitatem nonnihil assurgente. Sed de his abundè multa dicta sunt suo loco. { In militia item tessera dicebatur symbolum, quo socij ab hostibus exploratoribus dignoscabantur. } Τεσσεραίος οὐ- θων. GAL. Mot du guet, marque, enseigne. ITAL. Nome delle guardie. GERM. Die losung/warzeichen im Krieg. HISP. El apellido de la guerra. } Ea autem erat tabella, teste Polybio, quam Tribuni militares sub noctem ab Imperatore acceptam ad Centuriones perferebant: Cen- turiones autem ad Decuriones: & iuribus ad unumquemque suæ decurie militem: à quibus rursus antequam se intenderent tenebræ, redibat ad Imperatorem. Virg. lib. 7. Æneid.

It bello tessera signum.

Liv. lib. 7. Cæteris omnibus tesseras dari juber. Item tessera est belli & pacis futuræ signum. οὐθων, ξυλόποιος. Polyb. Pomponius, Q. Mucius ad Carthaginenses legatus, quum essent duæ tesserae po- sitæ, una pacis, altera belli, arbitrio sibi dato utram vellet deferre: utramque sustulit, & ait Carthaginenses petere debere utram mal- lent accipere. Ponitur nonnunquam pro signo frumentario, quo exhibito, unusquisque frumentum pro portione accipiebat à Präfe- cto annonæ: sicut ex more vetusto in patria nostra fieri solitum est his, qui pauperum curam habent. Nam erogantur signa quædam plumbea, quibus exhibitis sigillatum accipiunt certam mensuram farinæ, vel panis vinive. Suet. in Augusto, Ac ne plebs frumentationum causa frequentius à negotiis avocaretur, ter in annum qua-

ternorum mensium tesseras dare destinavit. Idem in Neron. cap. 11. Avium cuiusque generis multiplex genus, tesserae frumentarie, ve- stis, aurum, &c. Loquitur de ludis pro æternitate imperij suscep- tis. Juven. Satyr. 7.

Summula ne pateat, qua vilis tessera venit
Frumenti.

Sic etiam dicuntur tesserae nummariae, quibus exhibitis summa nummum præscripta repensari solet. Suetonius earum meminit in Augusto, cap. 41. Frumentum viritim admensus est, &c. Tesseraeque nummariae duplicavit. Tesseras etiam spargebant Imperatores: Dio vocat σφραγῖς. Vide in lexico Constantini σύμβολος. Item tes- serae collybisticæ, quas vulgus literas cambijs vocat, cum in usum excogitatae, ut pecunia argentariis tradita, vel in locis remotissi- mis circa ullum vecturæ periculum recipi possit. Item Tessera est lignum utrinque complanatum, in quo numeri incidentur. Vulgus Taleum appellant. Galli dicunt, Tailes. Plaut. Suam uterque tessera habet, ratio constat. Tessera hospitalis. Fuit antiqui moris tes- seram dati hospitibus dimidiatam quicunque attrulisset ad hos- pitem, continuò agnoici posset, & hospitio accipi, tanquam amicus & vetus hospes. Hoc autem jus necessitudinis ad posteros transibat: propterea tessera hospitalem diligenter observabant. Idem Plaut. in Pæn. Ego sum ipsus, quem tu queris. p. si ita est, jam tessera confer, si vis, ho- spitale. A. eccam attuli. Tessera hospitalē confregisse diceba- tur, qui jus hospitiū violarat, hoc est, ut ait Erasmus, qui sibi redi- tum in domum aliquam præcluserat. Plaut. in Cistel. Hic apud nos jam Alcesimarche confregisti tessera. In vestibus item figura quædam quadrata, Tesserae dicebantur: unde & vestes ipsæ dictæ sunt Tessellæ. Plin. lib. 35. c. 9. de Zeuxide pictore, Opes quoque tantas acquisivit, ut in ostentatione earum Olympiæ aureis literis in palliorum tesserae intextum nomen suum ostentaret.

Tessellæ, diminutivum à tessera, rem quamvis significat formam habentem quadratam: cujusmodi sunt laterculi, sive lapides quadra- ti, quibus pavimenta sternuntur. { τεσσεραίον τεσσεραίον. GAL. Petit morceau, ou petite piece quarrée, comme de quoy on fait ouvrage de marquerie. ITAL. Picciola tessera. GERM. Einwas das gewiert ist wie ein würfeli. HISP. Tablilla. ANGL. A small piece that men makcherker work within tables or bordes. } Plin. lib. 37. c. 10. Androdamas argenti nitorem habet, ut adamus, figura quadrata, & semper tessellis similis.

Tessello, tessellis sterno.

Tessellatæ, a,um, quod tessellis, id est, parvis quadratis lapillis est com- positum. { ὁ τεσσεραίον τεσσεραίον ποδός. GAL. Fait de petites pieces quar- rés. ITAL. Fatto à quadri piccioli. GERM. Das mit gevierten stucken versezt ist / als ein bûne die man mit viercken steinein besetzt. HIS- P. Cosa hecha de tablillas. ANGL. A pavement wrought with small stones or any thing with chercker work of small pieces of wood, bone, or stone. } ut, Pavimentum tessellatum. Suet. in Cas. Munditarum lauti- tiarumque studiosissimum multi prodiderunt: quam tenuem adhuc, & obseratum, in expeditionibus tessellata & sectilia pavimenta cir- cuntulisse. Vitruvius lib. 7. præcipit pavimenta tessellata angulos omnes æquales: cadémque sectilia dici, quoniam in particulas se- cta sunt, ut quocunque velis, possint circumferri. Erant & tes- sellatæ, quædam tunicae tesserae quibusdam distinctæ. Vnde pallio- rum tesseras dixit Plin. lib. 35. Zeuxis aureis literis in palliorum tesserae intextum nomen suum ostentabat.

Tesserilæ, x, Symbolum, sive signum frumentarium, quod qui ad præ- fectum annonæ referebant, certam frumenti accipiebat mensuram: quemadmodum etiam hodie in quibusdam sacerdotum collegiis ænos plumbeosque quadrantes videmus, distribui, quos penoris præ- fectus ab iisdem certâ vini mensurâ, certoque panis pondere solec redimere. { σωθημένος. GAL. Marque & enseigne, petite piece quarrée. ITAL. Insegna, bollo, picciol quadro. GERM. Ein geviert warzeichen. HISP. Señal, tablilla. ANGL. A taile of wood to number things deliverd. } Persus Sar. 5.

tabiosum tessera far

Possidet.

Plin. Frumenti rationem tesseralis ostendebat. Tesserae item di- cebantur exiguiquidam & quadrati lapilli, ex quibus eleganter pavimenta sternebantur, quæ ab antiquis Tessellata dicebantur. Cic. lib. 3. de Orat. ex Lucilio,

Quædam lepidæ lexeis composta, ut tessera omnes,

Arte, pavimento, atque emblemate vermiculato.

Tesserarii, ij, qui tessera, hoc est, signum bellicum per contuber- nia militum nuntiat. Vide Plutarch. in Galba. { ὁ τεσσεραίον τεσσεραίον σημείον. GAL. Celuy qui porte le mot du guet. ITAL. Chi porta il nome alle guardie all' esercito. GERM. Ein rottmeyster der den Frigleuten die heimliche losung gibt. HISP. El que trae lo apellido de la guerra. ANG. A bringer of the warboard. }

Tesserarii, a,um, quod ad tesseras pertinet, κυβοίς. ut, Ludus tessera- ri. κυβίσια.

TESTA, x, vas fictile, quod ex argilla tornatum, mox ad ignem coqui- tur: upde & testa dicta, quasi tosta. { Τεσσεραίον τεσσεραίον σημείον. GAL. Testa ou coquile, vaisseau de terre cuite. ITAL. Chiappa pezzo, guscio testo. GERM. Einirdin getzirr. HISP. Qualquier vaso hecho de barro reja o ladrillo. ANGL. A vessel made of baked earth, a sharde or shell. } Horatius 1. Epist. 2.

Quo semel est imbuita recens servabit odorem

Tessera diu.

Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Alter humum, de qua singantur pocula, monstrat:

Quæque docet liquido testa sit apta mero.

Idem Eleg. 10. lib. 3. Trist.

Nudaque consistunt formam servantia testa

Vina, &c.

Idem lib. 2. Fast.

Ara sit, huc ignem curta fert rusticæ testa.

Horat. 1. Carm. Ode 20.

Vile potabis modicuS Sabinum
Cantharus, Gracæ quod ego ipse testa
Conditum levæ.

Ad Herenn. lib. 4. Prometheus, quum mortalibus ignem dividere vellit, ipse si à vicinis cum testa ambulans carbunculos corrigeret, non ridiculum videretur? ¶ Quin & ipsa fragmenta fictilium vasorum, testæ dicuntur. Plin. lib. 36. cap. 25. Necessarium binas per diversum coassationes substerni, capita eatum perfigi ne torqueantur, & ruderis novo tertiam partem testæ addi. ¶ Testa pro ossis dentisque fragmento. Cels. lib. 6. cap. 9. Bacca hederæ conjecta in id foramen, dentem findit, isque per testas excider. Sic emendavimus ex vetero codice, cùm in editis legatur, isque forte stans excider. Rursus lib. 6. cap. 13. Dens eximendus: testa ossis, si qua excessit, recidenda est. Vulgo dicitur une esquille, equilledos. Constantin. ¶ Testa item dicitur tegmen cuiuslibet rei durum & fragile, quod Græci ὄσπαρις vocant, ut in piscibus omnibus qui duriore vestiuntur cortice, qui à Grecis ὄσπαρις ὄσπαρις appellantur. Cic. 2. de nat. deor. Quot genera, quācumque disparia partim submersarum, partim fluitantium & innatantium belluarum, partim ad saxa nativis testis inhærentium? ¶ Testas quoque figuratè positas legimus pro ostreis, aliisve id genus piscibus, duriore cortice contectis. Horac. 2. Serm. sat. 4.

Sed non omne mare generosa fertile testa.

¶ Testas item pro ovorum putaminibus dicimus, item pro conchis cochlearum. Plaut. Pæn. Scin' quid est? cochlear è testa ut sustollent, &c. ¶ Veteres etiam testu dixerunt tanquam genu, ut Flavius Caper annotavit. Mumius in Attollana, Iunius ad spectacula est videre in testu, quantum sit caput. Afranius, Indignum vero di soler testu. Sosipater lib. 1.

Testatum crepitus, iuvenalis Sat. 2. sunt sonitus musici, quos edebant tanquam saltationis normam.

Testula, parva testa. { ὄσπαρις. GAL. Perit test. ITAL. Picciol testo. GERM. Ein træd geschiebeln oder scherblin. HISP. Pequeña reja. ANGL. A little earthen vessel, shard or shell. } Colum. lib. 11. cap. 3. de portis capitatis loquens, Tum testulæ, vel conchæ quasi sedes in singulis subjectis seminibus adobruuntur, ut siant capita latioris incrementi. Testulis cerebantur suffragia. Liv. lib. 5. bell. Pun. Testulis datis, tribuni populum summoventur, sic illaque allata est ut sortirentur, ubi Latini suffragium ferrent.

TESTACEVS, a, um, quod ex testa est, sive quod teste duritiem imitatur. { ὄσπαρις, ὄσπαριδες. GAL. De terre cuite, de coquille. ITAL. Di terra cerata. GERM. Hart rote ein iridener scherb, das auss scherben oder harten schalen ist. HISP. Cosa de barro. ANGL. Of bakod earth, of a shard or shell. } Plin. Insectorum omnium, & quibus testacea experimenta, oculi moventur. Idem epist. 136. Quia sint cæmento medijs farti, nec testaceo ore præcincti. Idem Epist. 254. ad T. aya. um, de aqueductu Nicomedenium: Aliqua pars, ut mihi videtur, testaceo opere agenda erit. Testacea pyra, quæ etiam Segnina dicebantur. Plin. lib. 15. cap. 15. Segnina quæ alij à colore testacea appellant.

Testeūs, a, um, adjectivum à testa, pro testaceus. ὄσπαριvis. Macrobi. Saturn. lib. 7. cap. 15. Medicina autem Physicæ pannis extrema pars est, cui ratio est, cum testeis terrenisque corporibus.

Testatim, adverbium antiquum, significans idem quod minutatim. Pomp. Iam istam colaphis comminuissest testatim tibi. Ex Nonio. Et Iuuentius apud Charis L. 2. Caput ei testatim defregero.

Testamentum, Vide Testator in Testu.

TESTICVLVS, i, diminutivum à testis, quum pro coleo accipitur. { TUN. éſchech. ὄσπαριδον. GAL. Genitoire, coüillon. ITAL. Testicolo. GER. Hoddin. HISP. El cojón. ANGL. The stone of man or beast. } Author ad Herennium lib. 1. Medicus testiculos arietinos tenens. Arietini testiculi qui sint. Vide apud Politianum Miscell. c. 62.

Testis, generis communis, qui queve testimonium dicit. { τύ hedh. μάρτυς. GAL. Témoign. ITAL. Testimonio. GERM. Ein zeug. HISP. Testigo. ANGL. A witness. } Testibus præsentibus facere aliquid. X. Clam, furtim, & sine arbitris aliquid facere. Plaut. Cœcyl. sc. 1. a. 1. Quod amas, ama testibus præsentibus. Idem Amphit. En testis ampliter qui cum venio. Idem Men. sc. 2. a. 2. Testes tres aderant acerimi. (contra reum sup.) Idem Au'l. sc. 2. a. 3. Et si taceas, res ipsa testis est. Idem Cœcyl. sc. 4. a. 4. Ne facias testes, neque tibi debeo quidquam. Et Ovid. 5. Fast.

Sive ego te feci testem, falso ve citavi.

Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. Do Iovem testem tibi, &c. Mart. lib. 14.

Ille dolet verè, qui sine teste dolet.

Ovid. Epist. 6.

Vix mihi, teste deo, cred' ta vita tua est.

Cic. 3. Offic. Quum vero jurata sententia dicenda sit: meminerit Deum se habere testem. Virg. 8. Eleg.

— quanquam nil testibus illis

Prosci.

Idem 5. Aeneid.

Ipse mihi nuper Libycus ut testis in undie

Quam molam subiò excierit.

Iuven. Satyr. 14.

Falsus eris testis, vident perjuria summa

Exigua, Cereris tangens arâmaque, pedemque.

¶ Testis vero pro testiculo, masculini generis est, dictus quod virtutatis testis sit. { TUN. éſchech. ἕρξης. GAL. Coüillon, genitio. ITAL. Testicolo. GERM. Hoden. HISP. Cojón. ANGL. The stone of a man or beast. } Plin. lib. 12. cap. 49. Testes pecori armentoque ad crura decidi. ¶ Testis mentientis poena quæ docet Gell. cap. 1. lib. 20.

Testimoniūm, ii, testimoniū depositio, jurejurando devincta auctoritas. { τύ hedh. ἔγγραph hedhah. ἔγγραph hedhah. μαρτυρία. GAL. Témoignage. ITAL. Testimonio, testimoniaria. GERM. Zeugnis, fundeschafft. HISP. El diebo del que es testigo. ANGL. Testimonie, witness. } quæ & testatio dicitur: quanquam testimonium propriè absentium sit, quum dicta testimoniū quæ alibi deposuerunt, apud Iudicem in scriptis proferuntur: quod genus Græci ἔγγραph vocant.

Calepini Pars II.

Unde D. Adrianus (referente Callistrato ff. de probat. & presumpt.) Rufino proconsuli Macedoniae rescriptis, testimoniis se, non testimoniis creditur. Gabinio quoque in hæc verba rescriptis. Alia est authoritas presentium testimoniū, alia testimoniiorum quæ recitari solent. Velleius Testimonium reddere alicui, vel eo staudare. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Qui sèpè perdidit civem innocentem falso testimonio. Quintili. Pro testimonio dicere aliquid. ¶ Mętientis pro testimonio, poena quæ: vide apud Gellium cap. 1. lib. 29. ¶ Ius dicendi testimonij uni datum feminæ, cui nomen fuit Tarratia, lege Horatia, ita ut illatestableis una omnium feminarum esset, ut auctor est Gellius cap. 7. lib. 6. ¶ Accipitur aliquando latius testimonijocabulum, pro omni eo quod ab aliqua re externa sumitur ad faciendam fidem. Cicero in Topic. Testimoniorum duo sunt genera, divinum, ut oracula, auspicia, vaticinationes, & responsa sacerdotum, aruspicum, conjectorum: Humanum, quod spectatur ex auctoritate, & voluntate, & ex oratione, aut libera, aut expressa, in quo insunt scripta, pacta, promissa, jurata, quæsita. ¶ Sumitur aliquando testimonium pro elogio, quo sententiam nostram de re quam declaramus. Cicero pro domo sua, Senatus mihi testimonium hujus urbis conservatæ dedit. Idem 3. de logib. Quandoquidem tam præclarum mihi dedisti judicij tui testimonium.

Testinium, opportunum. Lege Tempestivum. Cerd.

Testör, aris, Testimonium perhibeo, testimonio sum, testificor, testimonium do, affirmo, profiteor. { τύ hedhah. μαρτυρία. GAL. Témoigner, dire d'une chose. & l'affirmer. ITAL. Testificare, testimoniare, addur' in testimonio. GERM. Bezeugen, fundeschafft geben. HISP. Atestiguar, d'haçer testigos. ANGL. To testify or bear witness. } Gell. cap. 13. lib. 15. Testor te, & testor à te, dictum olim docet Ovid. Eleg. 6. lib. 3. Trist. Tetatur amor populo. Cicero 2. de natura deorum, Venæ & arteriæ crebræ, multæque toto corpore intextæ, vim quandam incredibilem artificiosi operis divinique restantur. Idem pro Mur. Ego quod facio, omnium vestrum causa me facere clamo atque testor. Tranquill. in Claudio, Testatus quondam per edictum, tanto impensis petere se ut natalem patris sui Drusii celebraret. Ovid. 9. Metam.

Et plausit pennis, testatique gaudia cantu est.

¶ Aliquando idem est, quod testem voco, adhibeo, testimonium denuntio. { τύ hedhah. μαρτυρέμενος. } Virg. 2. Aeneid.

Vos aterni ignes, & non violabile vestrum

Testor numen,

ait, Cicer. 5. Philipp. Is me potissimum testatus est se æmulum extitisse meatum laudum. Idem pro Cornelio Balbo, Testatur & mortuos Imperatores nostros se hoc jus esse velle. Idem pro Flacco, Vociferarer quantum maximè possem, contendere, testarer publicanos, excitarem negotiatores: vestram etiam conscientiam implorarem, hoc est, testes advocarem publicanos, rotamque rem eorum judicio permitterem, ut interpretatur Budæus. ¶ Testari ponitur interdum pro implorare & obtestari, hoc est, suppliciter aliquid petere, numinum etiam invocatione adhibita. { τύ karápyz zahák yw schirváh. īm̄pād, īslān. } Plaut. Ipsos teste per superos omnes testatur. Velleius, Testatus est patriam & parentes Hesiodus. Cornel. Tacit. lib. 2. Suos testari, dixit, pro hoitari. ¶ Accipitur item testari pro testamentum condere, dāntū. Cicero de invent. Possitne quispiam de filij pupilli re testari. Hujus verbi composita sunt, Antestor, attestor, contestor, detestor, obtestor, & protestor: quorum significata explicata sunt suis locis.

Testatus, qui testamentum fecit. { τύ hedhah. GAL. Qui a fait testament. ITAL. Chi ha fatto testamento. GERM. Der ein testament oder erb gemach't vndt aufgerich thatt. HISP. El que a hecho testamento. ANGL. That maketh a testament. } cuius contrarium est intestatus, qui testamentum non condidit. { τύ hedhah. μαρτυρέμενος. } Vnde & ab intestato dicimus aliquem hæredem factum, hoc est, non ex testamento, quod nullum erat, sed jure propinquitatis. ¶ In significatione autem passiva testatus, dicitur apertus, vulgatus, ab omnibus cognitus, quod id quasi omnes testentur. { τύ μuhādh. μαρτυρέμενος. } GAL. Approué par témoins, testifié, connu & avéré. ITA. Cosa cognosciuta, manifestata. GERM. Bezeugt/fundlich. HISP. Conocido, manifesto por testigos. ANGL. Testified, knawoen. } Cicer. 4. Verr. Ut res quam maximè clara atque testata esse posset, in jus ad Metellum Carpinatum voto, tabulariæ societatis in forum defero. Ovid. lib. 3. de Ponto, Eleg. 1.

Nota tua est probitas, testatique tempus in amore.

Cic. Curioni, Aut certè testarum apud animum tuum relinquam, quid senserim. Livius lib. 7. dec. 4. Testata manu sua indicia dare. Vide & Gellium cap. 13. lib. 15. ubi docet dici, Testor te, & testor abs te. ¶ Hinc Testator & Testatissimus. Cæsar 8. bell. Gall. Itaque omnibus qui arma tulerant, manus præcedit, vitamque concessit, quo testator esset poena improborum, Cicer pro Cælio. Nam necesse est, non paucos, ut & comprehendendi Licinius facile posset, & res multorum oculis esset testator.

Testabilis, c: dicitur testabilis qui jus dicendi testimonij habet. Gellius cap. 7. lib. 6. de Tarratia virgine loquens sic ait: Lege (Horatia) ei plurimi honores sunt: inter quos, jus quoque dicendi testimonij tribuitur: testabilisque una omnium feminarum ut sit, datur. Contrarium autem verbum usurpavit lex xii. Tabul. Improbus intestabilisque esto, &c. hæc Gell.

Testatio, Testimonium. { τύ hedhah. ἔγγραph hedhah. μαρτυρία. } chuhah. μαρτυρία. GAL. Témoignage, le fait de témoigner, deposition de témoins. ITAL. Testatione, testimonio. GERM. Rezeugung. HISP. Obra de testificar, dicho del que es testigo. ANGL. Testifying or voicing. } Liv. 8. ab Urbe, Sicut frēderum ruptorum testationem, ingenti fragore cœli procellam effusam Quint. lib. 5 cap. 15. Si quid ab adversario testationibus comprehensum, Idem, Testationes facere, alibi dixit, Item, Testationem & testes inter se collidere, &c. Testationem interponere, pro testari Paulus D. lib. 14. u. 1. 16. Debet pare, & factum filij sui improbat, continuò testationem interponere contraria voluntatis.

Testatör, is, Testamenti conditor, vox in primis frequens apud Juris-

774

consul

sconsultos. { *Algitibūp*. GERM. Testator. ITAL. Testatore. GERM. Ein testament machen / der ein erbgemächtnuss setzt. HISP. El que hace testamento. ANGL. That makes a testament. } Testatrix, icis, Scavola Digestorum lib. 29. tit. 2. l. 99. Usuris iisdem, quæ ad exhibitionem à testatrice præstabantur.

Testatò Adverbium. Ulpian. in l. s. procurat. §. si ignorantes, ff. mandatis vel contraria. Sed & si testatò convenerunt debitorem, ut si ipse putaret, appellaret, &c. ¶ Denuntiare aliquid testatò, id est, expreße & aperte prædicere. Ulpian. in l. 1. §. licet autem, ff. de periculo & comm. rei vend. ¶ Testatò, & intestatò decedere: contraria. Paulus in l. in fraudem, §. 2. ff. de jure fisci.

Testamentum, i. Instrumentum extremæ nostræ voluntatis continens testimonium, *Algitibūn* aut *Algitibūy*, plural. num. { GALL. Testament. ITAL. & HISP. Testamento. GERM. Ein testament oder erbgemächtnuss ANGL. A testament. } Ulpian. l. 1. qui testam fac. poss. Testamentum est (inquit) voluntatis nostræ justa sententia de eo quod post mortem fieri voluerimus. Et propriè quod perfectum est, testamentum dicitur. ¶ Sed abusivè quoque testamenta vocamus ea quæ falsa, vel injusta, vel irrita, vel rupta, itemque imperfecta sunt. Cicer. de fin. Sic ejusdem testamentum non solum Philosophi gravitate, sed etiam ab ipsius sententia judico dispare. Idem pro Milone. Una fui, testamentum simul ob signavi cum Clodio. Horat. 1. Epist. 7.

& opella forensis

Abducit febres & testamenta resignat.

¶ Quid propriè sit Testamentum, vide apud Quintil. declamat 308. Item, Testamentum an à contestatione mentis dicatur? Vide apud Gell. cap. 12. lib. 6. Et, tria esse genera testatorum, apud eundem Gell. cap. 27. lib. 15. Item, Morem testamenti faciundi in procinctu, vide apud Plutarch. in Coriolan. Et, Testatorum libertatem sive licentiam iure prohibitam docet Quintil. & tangit Suet. in Aug. cap. 56. Item testamenti formulam, vide apud eundem. Suet. in Tib. cap. 23. Plurima Testamenta rescindi ut ingrata. Idem in Calig. cap. 38. &c. Testamentarius, a, um, quod ad testamentum pertinet. { ὁ ἡ διαδοχῆς, ὁ *Algitibūs*. GALL. De testament, testamentaire. ITAL. Cosa pertinente à testament. GERM. Das zu einem testament gehört. HISP. Cosa perteneciente à testamento. ANGL. Belonging, to à testamente. } Unde testamentariæ tabellæ, & testamentaria lex, quæ Cornelia dicitur, quæ irrogat pœnam ei, qui falsum testamentum, vel aliud instrumentum, signaverit scripterit, recitaverit. Adoptio testamentaria, qua quis per testamentum sibi filium adoptat. Plin. lib. 15. cap. 2. Quum Scipionis Africani transisset atrium, vidissimumque adoptione testamentaria Salutis (hoc enim ei fuerat cognomen) Africanorum dedecore notam irreptem Scipionum nomini.

Testamen̄tāriūs, a, um, qui testamenta falsa conficit, testatorum subjetor. { *έχεισθαι*, *πλανητάφ*. GALL. Faussaire de testament. ITAL. Falsatore di testamenti. GERM. Ein testamenfalscher. HISP. El falso testamento. ANGL. A maker of false testaments. } Cicer. 3. Offic. Noa de scicariis, beneficis, testamentariis, furibus, peculatoribus hoc loco dissiderendum est. Testamentarius notarius, confectionator, & scriptor testatorum, *Algitibūyayp*. Paulus ad leg. Cornel. de fassis. l. impubere. Si testamentarius servo fideicommissariam libertatem dedit, videamus ne id extra pœnam sit. Budæus.

Testiculör, aris, testes admoveo. Paut. Amph. Alc. Mihi adsunt testes. Amph. Quid Testicularis. Vide Festum.

Testificor, aris, ari, testimonium dico, notum facio, testibus firmo. { *τύπη* hehidh. *μεμνεύω*. GALL. T. smoigner dire une chose & l'assurer, testifier. ITAL. Testificare, testimoniare. GER. Zeugen mit zeugnus darchun. HISP. Atestiguar. ANGL. To witness, to testify, to bear witness. } Cicer. 3. de Orat. Quod cō sepius testificor, ut autoribus laudandis ineptiarum nomen effngiam. Ovid. 2. de Arte.

Te memorem domine testificere tua.

Idem lib. 5. Fast.

Et Stygia numen testificabor aquæ.

Idem Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Causa mea cuncti nimirum quoque nota ruina

Indicio non est testificanda meo.

Cicer. ad Attic. lib. 8. Testificor me expertem belli fuisse. Testificari Deum, pro testari, & in testimonium invocare. Ibid. lib. 10. Nam deos hominesque, amici tiamque nostram testificor, me tibi prædixisse, neque temere monuisse.

Testificat̄is, a, um, participium. { *תְּעַמֵּד muhādh, pugnēt pugnāp*. GALL. T. smoigné. ITAL. Testificato. GERM. Rezeugt. HISP. Testiguado. ANGL. Testified. } Cic. Attic. lib. 1. Illud inest tamen commodi, quod & mihi, & ceteris amicis tuis nota fuit, & abs te aliquando testificata tua voluntas omittendæ provinciæ. Ovid. Epist. 20.

Linguaque præsentem testificata deam.

Idem 4. Fastor.

Mira sed in cena testifica loquar.

Testificatio, nis, Probatio per testes testatio, testimonium. *מִי הֶדְה* *hedhah*. *מִי hedhah* *מִי yntehudhah* *pugnēt pugnāp*. GALL. Deposition de tesmoins, tesmoignage. ITAL. Esso testimonare. GERM. Rezeugung, fundimachung. HISP. El dicho del que es testigo, obra de testiguar. ANGL. Testifying, a proving by witnessess. } Cicer. 6. V. rr. Si ejus rei testificatio tolleretur, cautumque esset eos testimonium non esse dicturos: Idem de claris Orator. Chirographa, testificationes, indicia, questiones, rem manifestam facere. Interdum idem quod declaratio, assertio, professio. Idem Lenu. lib. 1. Epist. Sic egit causam tuam, ut neque eloquentia majore quisquam, nec gravitate, nec studio, nec contentione agere potuerit, cum summa testificatione tuorum in se meritorum. Idem 9. Phil. His honoribus habitis, Ser. Sulpitio, repudiatae legationis ab Antonio manebit testificatio sempiterna.

Testivillicum. res minimi pretij: sumptum à filorum fragmentis, quæ de tela decidunt, quæ propriè testivilicia vocari volunt. Plaut. Casin. Non ego hoc verbum emptitem testivilicio. Quo tamen in loco Festus legit. titivilicio.

Testūacēum, vide Testus.

Testudo, inis, animal tardigradum; à testa, quæ tegitur, nomen habens. { *χελώνη*. GAL. Une tortue. ITAL. Testuggine. GERM. Ein schnecke. HISP. Galapago, tortuga. ANGL. A snail. } Earum genera sunt marinæ, palustres, terrestres, & litoria, quæ in dulci aqua diversantur. Ex his marinæ in Indico mari in tantam evadunt magnitudinem, ut singularum superficies habitabiles casas integrant, atque inter insulas, Rubri præcipue maris, non aliis ferè navigent cymbis. Universo autem generi testudinum dentes nulli sunt, sed rostri margines acuti superiore parte inferiore claudente, pyxidum medo. Ova parvunt in terra, avium ovis similia, fœtusque educant annuo spatio. Reliquam earum naturam vide apud Plin. lib. 9. cap. 10. ¶ Est item testudo machina bellica, tabulatis contexta, & crudo corio, aut cilicinis centonibus contexta, aliavè materiâ quæ difficulter possit exuri. Hæc intus habebat trabem funibus suspensam, quæ si unco præmuniretur ferreo, falx dicebatur, eò quod incurvata esset eum in usum, ut lapides è muro evelleret. Si vero ferro bisulco caput haberet munitum aries dicebatur, sive quod arietis in morem retrosum cederet, ut majori cum impetu ferret, sive quod geminis cornibus capitum arietini similitudinem referret. Testudo autem dicebatur, quod modò caput exeret, modò subducet, vivæ testudinis ritu. Silius lib. 1.

Tandem cum densis arcis testudinis armis,
Subducto Pæni vallo, cæcique latebra
Pandunt prolaſ ſam suffuſis mænibus uitem.

Cx. 4. bell. Gall. Reliquaque diebus turres ad altitudinem valli, fales, testudinæque parare, ac facere cœperunt. ¶ Testudo item debatur congrcta militū multitudo consertis scutis recta adversus impetum lapidum, aliorumque telorum desuper incidentium. *συναριόντος*. Liv. 10. ab Urbe, Galli testudine facta conferti stabant. Cx. 5. bell. Gall. Ac milites legionis septimæ testudine facta, & aggere ad munitiones adjecto, locum cœperunt. ¶ Rursus testudines in ædificiis dicuntur fornices, sive camere, testudinei tegminis instar convexæ. { *כָּלִיל כָּלִיל עַלְמָא כָּלִיל גָּמָעָת* GAL. *Ve veoute ANGE*. An arch or vault. } Virg. 1. Æneid.

Tum foribus diva media testudine templi,
Septa armis, foliisque altè subnixa re sedet.

¶ Est item testudo, musicum instrumentum, vivæ testudinæ figuræ non admodum dissimile, quod & Græci ab animalis nomine *χελώνη* appellant. { GALL. *Vn lus*. ANGL. *A lute*. } Hujus inventionem Mercurio assignat Hyginus, qui quum aliquando in testudinem incidisset, cujus caro longa vetustate erat exesa: solis relictis nervis, qui digitis percussi non inancœnum edebant sonum, ex illius similitudine lyram excogitavit: unde & testudinæ illi nomen mansisse quidam existimant. Horat. lib. 1. Carm. od. 32.

O decus Phœbi, & dapibus supremi
Grata testudo Iovis, o laborum
Dulce lenimen.

Virg. 4. Georg.

If se cava solans agrum testudine amorem.

Cic. 2. de nat. dior. Quocirca & in fidibus testudine resonatur. Testudinæ, a, um adjectum, quod est testudinis. { *וְיֵחֶזְקֵל* *צָמַרְתָּ* GAL. De tortue, fait en voute. ITAL. Di testuggine, fatto in volta. GERM. Emes schnecken. HISP. de galapago, de tartuga, hecho en boveda. ANGL. Of a snail or a vau't. } ut, Testudineus gradus. Plaut. in Amph. — sive grallatorius, si e Testudineus fuerit (subaudi gradus) certum est mihi hunc scelestum perdere.

Testudinæ, a, um, Fornicatus, concameratus, sive quod convexu, & incurvum est testudinæ more. { *צָמַרְתָּ* GAL. Fait en voute. ITAL. Fatto in volto. GERM. Zugewölbt. HISP. Hecho en boveda. ANGL. Made lyk an arch or vault. } Plin. lib. 33. c. 11. Sed & testudineatum in usum venisse. Colum. lib. 12. cap. 15. Et inter se acclives testudineato tecto more rugiorum in aequaliter sicum à rore, & interdum à pluvia defendant. Vitruvius lib. 2. Testa recidentes ad extrema transtra trajiciunt, gradatim contrahentes, & ita ex quatuor partibus in altitudinem educunt in medio metas, quas luto & fronde tegentes efficiunt testudinæ tecta.

TESTVS, US, VI. Instrumentum, ut Calepinus arbitratut, plerunque fictile, nonnunquam etiam ex ære, aliavè materia, in quo placenta, aliisque id genus coquebantur. { *κλιβανός* GAL. Couverte de paille, no four de serre. ITAL. Testo, copertorio della padella. GERM. Ein backö felins oder backdöpfle. HISP. Vas o horn de barro. ANGL. A pan vander robb things ar baked. } Cato de re rust. cap. 75. In foco calido sub testu coquito leniter. Ego ex Sofispatro didici, nominativum esse non Testus, sed Testa, indeclinabile tanquam Genus, & significare idem quod Testa. Vide supra in Testa. Ovid. 5. Fast.

Et spumas testu pressus uterque suo.

¶ Legitur & Testum in eadem significatione: ut, æreum testum, apud Plin. lib. 30.

Testūacēum libum & Panem testuaceum dicimus, quem Græci vocant *τητανόθρα* { GAL. Cuit au four de terre. ITAL. Cotto in forno in testo. GERM. Ein kuchen in einem backöfelins oder dopple gebachen. HISP. Cozido en horno de barro. ANGL. Bread baked in a pan of earth. } Varro lib. 4. ling. Latina, Libum dictum quod libaretur, prius quam esset coctum: testuaceum, quod in testu calido coquebatur, ut etiam nunc Matralibus id faciunt matronæ. Alii melius legunt, testuarium.

Tetanōthræ, *τητανόθρα*, medicamenta sunt ejusdem formæ, cuius & psilothra, *ψιλόθρα*. Sed psilothra ad pilos vellendos, tetanōthræ ad erugandam, extendandamque in facie cutem utimur.

Tetanus, *τητανός*, distentio, extentio, rigor: species spasm, qui à tenuis, tendo, dicitur.

Tetanicus, a, um, *τητανίκος* *τητανί*, à tetano morbo dicti sunt, quum musculi, qui secundum spinam sunt ita rigent, ut se inflectere non possint. Idque quum anterior pars afficitur, ut si mentum pectori annexatur, *ψιλόθρος*: quum posterior, ut si caput scapulis adhæreat, *επιθρος*: quum vero ambæ rigent ex æquo, *τητανός* tetanus vocatur.

Tetrigōmetra, antiqua vox apud Accium in Philostete, Quod te obsecro ne hæc a permabilem territudo mea in occulto faxit. Ex Nonio.

Tetro, as, vide Teter.

Tetrobolum, τετράβολον, numinus quatuor obolos valens. Adjectivum est τετραβόλης, οὐ, tribus obolis valens.

Tetrigōmetra, τετραγωμέτρα. Cicadatum matrix, hoc est, involucrum ex quo cicadæ oriuntur. Plin. lib. 11. cap. 26. de cicadarum ortu loquens: Fit primò vermiculus: deinde ex eo, quæ vocatur tetrigometra, cuius cotice rapto circa solstitia evolant cicadæ.

Tetrigonæ, τετραγωνα, minores cicadæ, minusque vocales, quam aechætae. Author Plin. lib. 11. cap. 26.

Tetius Caballus, viri proprium, qui sub Vespasiano & filiis claruit, & propter scurrilitatem à caleit raru caballi nomen adeptus est.

Teruli, tætulisti, tætulit, antiquum præteritum est à fero, familiare Plautio, ut Men. sc. 1. a. 4. Non hodie intrò tetuli pedem. Ibid. sc. 4. a. 2. Tetuli nunquam huc intrò pedem. Ibid. sc. 2. a. 4. Tetuli conditiones tortas. Idem Moitell. sc. 2. a. 2. In hasce ædes intrò nemo tetulit pedem. Et Catull. de Com. Beren.

Sed redditum tetulisset, Is haud in tempore longo, &c.

Accius in Andromeda. Donec tu auxilium, Perseu, tætulisti mihi. Cœcilius, Ætumnam pariter tætulisti meam. Ex Nonio. Vide suprà fero.

Teuca, Illyricorum regina, quæ P. Iunium, & T. Coruncanum legatos summâ Romanorum injuriâ intercessit, quibus ob id statuæ in rostris sunt erectæ. Author Plin. lib. 34. cap. 6.

Teucæ, τεύκη, Icamandri Cretensis filius, in Troade unâ cum Dardano genero regnavit: unde Iliensem regum fluxit origo. Ab hujus nomine Troia, Teucria dicta est, & Troiani ipsi Teucti. Hic & Salamina Cypri condidit, ut testatur Iustin. lib. 44. ¶ Fuit & Teucer alias, frater Ajaxis Telamonij sagittandi peritissimus, quem Homerius lib. 8. Iliad. inducit sub fratris clypeo latenter, multisque Trojanorum occultè ex insidiis vulnerantem. ¶ Teucer præterea fuit scriptor quidam Cyzicenus, cujus opera enumerauntur à Suida.

Teucræ, τεύκη, iudæa qui Troiani, ita dicti à Teucro Cretensi, qui unâ cum Dardatho genero in Troade regnavit. Virg. 3. Aeneid.

Necnon & Teucræ socia simul urbe fruuntur.

¶ Hinc & Troas ipsa Teucria dicta est. Idem 2. Aeneid.

Ergo omnis longo solvit se Teneria lucu.

Teuchites, mascul. genet. τευχῖτης. Iunci odorati species laudatissima, à loco in quo nascitur nomen habens. Plin. lib. 21. cap. 18. Laudatissimus ex Nabathæa juncus, cognomine Teuchites. Dioscor. τευχῖτης appellat fœminino genere, respiciens nimirum ad nomen generalius σπειρίτης, quod etiam in fœminino genere ab eodem usurpatur.

Teuchiræ, τευχίσαι, herba pimpinella, quam quidam splenion, alij hermon appellant, tenues spargens juncos, & folia curva, asperis locis nascens, austero sapore, nunquam florens aut semen gignens. Hanc Teucer invenisse existimatur, quem animadvertis extis super eam projectis, spleni illam adhæsisse, eumque exinanisse. Vide Plin. lib. 25. cap. 5. Quidam putant eandem esse eum Dioscoridis Hemionitide, quæ hodie à plerisque Lingua cervina appellatur.

Teuchiræ, τευχίσαι, Ptolemaeo, Libyæ Cyrenaicæ urbs, una ex iis quæ Pentapolim constituant, alio nomine Arsinoë dicta, teste Plin. lib. 5. cap. 5.

Teucræs, τευχίσαι Stephano, urbs & regio Troadis, Dardania postea dicta. Virg. Teuctiam appellat.

Teumæsus, τευμæsus Ercoticæ exiguus mons, in quo Hercules adhuc penè puer Leonem Teumesium occidit, eique pellem detraxit: quâ semper postea pro pallio usus est. Leo autem à Iove in cælum translatus dicitur: ut gloria Herculis consulteret, qui cum inermis occiderat.

Teumæsus, a. um, adjectivum: ut, Thyas Teumæsia, Statius lib. 3. Theb.

vespa veluti Teumæsia Thysa

Rapta deo, &c.

Teutates, Lingua Gallica dictus est Mercurius, qui ab illis humano sanguine placabatur. Hunc Plato inventorem fuisse Geometriæ, & Astronomiæ, atque talorum, scribit Lucan. lib. 1.

Et quibus immixtis placatur sanguine diro

Teutates, horrensque feris altaris Hesu.

Lactant. lib. 7. Galli Hesum atque Teutatem humano cruore placabant deos: qui sane feralis ritus diu similiter apud Italos fieri, qui Latiale Iovem & Saturnum humana placabant hostia.

Teutenteres, Quæstor Imperatoris Turcici. L. g. b.

Teuthæ, τεύθη, Regina Illyricorum, quæ ob castitatis meritum meruit ut longo tempore viris fortissimis imperaret, & Romanos sèpè fragrerer. Plin. lib. 54. cap. 6. vocat Tucam. Vide suprà.

Teuthädæmas, τεύθηδæmas, nomen patris Pelasgi, ut inquit Homerius lib. 2. Iliados.

Teuthalîs, idos, τεύθηδæmas, herba quam alij à frequentia geniculorum polygonaton appellant, alij polygonon. Plin. lib. 27. cap. 12.

Teuthis, idis, τεύθηδæmas, piscis est osse oblongo, atque exerto munitus, sed corde carens. Theodorius ex Aristotele loliqinum vertit. Hinc Themistocles Erettiensibus ignaviam objiciens, dictitabat eos teuthidi persimiles, μάρτυρες προτίθεται, καρδίας δε μη: hoc est, gladios quidem eos habere, eot autem non habere.

Teuthis quidam ex Græcorum principibus, qui ad Troiam navigari, in Aulidem convenerunt: qui quum forte ab Agamemnonte dissiderer, atque ob id retrò se in patriam veller recipere, Minervam dissiudentem atque adeò remorantem, hastâ vulneravit.

Teuthrania, æ, τεύθρανια, Regio est supra Æolidem, & partem Troadis in Meditteraneo, quam Myri antiquitus tenuere, unâ cum urbe ejusdem nominis. Author Plin. lib. 5. cap. 30.

Teuthras, antis, τεύθρα, Cilicia & Mysia rex fuit, qui Augam Alci filiam unâ cum Telepho filio, patris jussu utræ impositam, & ad

Calci fluvij ostia delatam uxorem duxit, filiumque ojus Telephus pro suo educavit, ut ex Euripide refert Strabo lib. 1. 3. Ab hoc Teuthrante regio supra Æolidem, ad Caicum amnum, Teuthrantia dicta. Quin & Caicus ipse, ab illius nomine Teuthranteus cognominatur ab Ovid. 2. Metam.

Teuthria, τεύθρια, maris Adriatici insula, Apuliae littori adjacens. Plin. lib. 4. cap. 26.

Teuthrion, τεύθριον, Dioscoridi, herba nomen, quæ alias polion dicitur. Plin. lib. 22. cap. 7. Polion quidam teuthrion vocant, &c.

Taütönæs, sive Teutoni. { τεύθριον ασχετικόν. τεύθριον. GERM. Die Tentschen. } Germania populi, Ingevoniis à Plinio annumerati, ita dicti à Teutone ipsorum deo (quem Tacitus Tuisconem appellat) quem indigenam, & terrâ ortum existimabant.

Teutonicus, adjectivum, τεύθριος possessivum à Teutonibus Germania populis deductum: ut, Teutoni capilli. Martial. lib. 14.

Cauistica Teutonicos accedit spuma capillos.

Captivis poteris cultior esse comes.

Texo, is, ui, tum, Telam facio. { τεύθριον αράχη. ὑφαίνω, ισχεγω. GAL. Tître, entrelacer. ITAL. Tessere. GERM. Weben. HISp. Texer. ANGL. To weave. } Terent. Heant. Texentem telam studiosè ipsam offendimus. Tibull. lib. 2. Eleg. 3.

Illa gerat vestes tenues, quas fæmina Coa Texuit.

Virg. 10. Eclog.

Dum sedet & gracili fiscellam texit hibisco.

¶ Per translationem Texere ponitur pro componere, fabricare, scribere, colligere, compingere, concinnare. { τεύθριον chibber. συμπίκτειν, συνέργειαν, συγχρόνειαν. } ut, Texere historiam, texere corollam. Cicero ad Attic. lib. 4. Paulus in medio foro basilicam jam penè texuit iisdem antiquis columnis. Plin. lib. 13. cap. 11. Ex ipso quidem papyro navigia texunt. Virg. 11. Aeneid.

Bis annas Italo texamus robore naveas.

Ovid. Epist. 25.

Texitur & costis panda carina suis.

Texere nidos, apud Quint. lib. 1. cap. 16. Terci epistolæ. Cicero ad Petrum lib. 9. Epistolæ verò quotidianis verbis texere solemus. Idem ad Quint. fratrem lib. 3. Sanè texebatur opus luculentè: hominumque dignitas aliquantum orationi ponderis afferebat. ¶ Ea tela texit. Proverbialiter à Cicero dictum, pro Id jam in civitate passim fieri conspicitur. 3. de Orat. Ego verò, inquit Crassus, ac doleo quidem illos viros in eam fraudem in Repub. esse delapsos, quanquam ea tela texitur, & ea incitat in civitate ratio vivendi, ac posteritati ostenditur, ut eorum civium quos nostri patres non tulerunt, jam similes habere cupiamus.

Textus, α, υμ, particip. { τεύθριον αράχη. ὑφαίνω, πεπλεῖμψ. GAL. Tessu. ITAL. Tessuto. GER. Gewæben. HISp. Texido. ANGL. Weaving or weaving. } Virg. 1. Aeneid.

Hanc tamen immensam Calchas attollere molim

Roboribus textis, caloque educere jussit.

Textus, us, Textura, complicatio. { ὑφασματική, συμπλοκή. GAL. Tessure. ITAL. Tessimento. GERM. Ein näbung in einander stächtung. HISp. Textamento obra de texer. ANGL. A weaving or weaving. } Plin. lib. 9. c. 35. Alterno texu fulgentibus toro corpore crinibus. Idem lib. 18. c. 7. Grana in stipula crinito texu spicantur. Idem c. 36. lib. 12. Textus navium.

Textum, i. quicquid contexitur, aut componitur. { ὑφασματ. GAL. Ourvage tissu. ITAL. Cosa tessuta. GERM. Ein gewüp. HISp. Cosa texida. ANGL. That is woven. } Martial. lib. 5.

Et dona matrum vimineo ferunt texto.

Ovid. Epist. 16.

Purpura nempe mihi, pretiosaque texta dabuntur.

Idem Eleg. 3. lib. 1. Trist.

Pinca texta sonant, &c.

Virg. 8. Aeneid.

Tum leves ocreas electro, auróque recoto,

Hastamque, & clypei non enarrabile textum.

Pinea texta carinæ. Catull. Argon. ¶ Textum orationis, pro stylo Quint. lib. 9. Neque illud in Lysia dicendi textum tenue, atque ramsum latioribus numeris erat corrumpendum.

Textilis, e, quod sexendo factum est, textus. { ὑφασματ, πλεκτις. GAL. Ourvage tissu. ITAL. Cosa tessuta. GERM. Das gewæben ist. HISp. Coxa texida. ANGL. Any thing woven. } ut, Textilis corona, & textilis vestis, ante cujus usum fuit Nexilis vestitus: ut docet Lucet. lib. 5. quum ait,

Nexilis ante fuit vestia, quam textile tegmen.

Primi autem Ægyptij inventerunt textilia, teste Plin. lib. 7. cap. 56. Cic. 5. Tusc. Collocati jussit hominem in aureo lecto, strato pulchritate textili stragulo, magnificis operibus picto, Virg. 3. Aeneid.

Textilibusque onerat donis, ac talis fatur.

¶ Textilis pictura, quæ in tapetibus fieri, aut tela solet. Cicero 6. Ver. Nego ullam picturam, neque in tabulis, neque textilem fuisse, quin quæsierit, inspicerit, &c. ¶ Textilis umbra palmitis, quæ multis palmitibus intertextis sit. Martial. lib. 12.

Hoc nemus, hi fontes, hac textili umbra supini

Palmitis.

Textivilitum, res vilissima.

Textör, is, qui vestes aut telam texit. { τεύθριον ορέχη. πλεκτις, ιμπλιγέτης. ὑφαίνως GAL. Tisserand, tisseur, ou tisser, toilier. ITAL. Tessore, tessitore. GERM. Ein weben. HISp. La que teje, texedor. ANG. A weaver. } Cicero. pro Flacco. Si pro fabro aut textore eminus. Juven. Satyr. 9.

— pingues aliquando lacernas

Munita toga, duri crassiisque coloris,

Et male percussa textoris peccine Galli.

Plaut. Aul. sc. 5. n. 3. Textores, limbolarij, arcularij. Tisserande. ITAL. Una tessera. GERM. Ein weberin. HISp. La que teje, texedor. ANG. She that weaveth. } Tibull. lib. 2. Eleg. 1.

Atque aliqua assidue textrix operata Minervam

Caveat.

Cantat.

Textrinus, a, um, ad textorem pertinens.

Textrinā, & Officina textoris, textrinum. { *ἰστρίον*. GAL. L'ouvroir d'un tisserand. ITAL. Tessitura. GERM. Webstube. HISP. Lugar donde de texer. ANG. A weavers shape or work house. } Cicero 5. Verr. Nulla domus in Sicilia locuples fuit, ubi iste textrinam non instituerit. ¶ in eadem significacione legitur & textrinum. Cic. 5. Verr. Quod tamen oppidum isti per triennium ad muliebrem vestem faciendam fuit. ¶ Textrinæ item vocabulum existimant nonnulli pro ipsa arte textoria aliquando accipi, citantes locum Plin. ex lib. 11. c. 14. ubi sic legitur: Quām non ad hoc videtur pertinere etrictata pectas, & quadam polituræ arte ipsa per se. tenax ratio textrinæ. Emendatoria tamen Plinij exemplaria, trama hoc in loco, non textrina, legendum ostendunt.

Textrinā, Ratio ipsa texendi. { *φασμός, θλεκή, τέξις*. GAL. Tissure, ou tissement. ITAL. Tessura. GERM. Webung/stechtung in einander. HISP. Obra te texer. ANG. A weaving. } Lucret. lib. 3.

Quām tenui constet textrina, quāmque locose

Comineat parvo.

Textorius, a, um, adject. Senec. epist. 114. Textorium, inquis, mehercule totum illud est: quod quum maximè agitur, dissilio risu.

T H
Th, Θ, theta, damnationis nota, & mortis, præposita nominibus militum, eos mortuos significabat. Item lēpulchris inscripta. Vide Thœta.

Thabis, Scythia mons est in Asia, ut scribit Pomponius Mela lib. 3. Apud Plinium tamen lib. 6. cap. 17. Tabis legitur fine aspiratione. Thais θαις. Nobilis meretrice fuit Alexandrina, quæ Atticam juventutem in sui amorem pellexit. Hanc suis carminibus celebravit Menander, Comicus Poëta Græcus, unde & Menandriæ epitheto à Poëtis insignitur. Propert.

*Turba Menandrea fuerat nec Thaidos olim
Tanta in qua populus hujus Erichthonius.*

¶ Fuit & Thais altera, à divo Paphnutio ad virū continentiam revocata, adeò ut relicto quæstu meretricio, sancta mulier evaserit. Nam ignotus ad eam ingressus, secretum petebat magis ac magis: illa verò dicente, neminem nisi Deum ipso posse conspicere: ille sumpta hac occasione, ad Dei metum ac religionem eam est exhortatus, qui posset etiam occulta conspicari & plectere. Volaterranus lib. 20.

Thalamæ, θαλαμοι, urbs Messeniae, teste Stephano, Pasiphaës templo, & oraculo nobilis: ut docet Plutarchus in Agide. Hinc fit gentile Thalamata, θαλαματης.

Thalamēgus, θαλαμηγος, navis genus. Athenæus, θαλαμηγος, Edificavit Ptolemaeus Philopater navem etiam fluviale, quæ thalamenos vocatur. Longitudo ejus semistadium, latitudo quæ esset amplissima triginta cubitis: altitudo cum suggestu tabernaculi paulo minor quadraginta cubitis: figura ejus neque longis navibus, neque rotundis assimilis. Hujus meminit Sueton. in Cas. cap. 52. Et eadem nave thalamego pene Aethiopia tenus Aegyptum penetravit cum Cleopatra.

Thalāmūs. { *תְּהַלָּם חַפְּפָה*. GAL. Chambre à coucher, lit nuptial. ITAL. Camera da sposo ò da sposa. GER. Die Schlafkammer der Eheleute. HISP. La camera y cama donde se ayutan los desposados. ANG. A chamber to lie in. } Commune conjugis utriusque cubulum. Virgil. 9. Eneid.

Ferisque Eumenidum thalami, & discordia demens.

¶ Per translationem pro ipsis nuptiis, atque adeò pro ipso connubij jure accipitur. Idem 6. Eneid.

Hic thalamum invasit nata, vetitōsque hymenæos.

Idem Eneid. 4.

Non licet thalami expertem sine crimine vitam

Degere more sera?

Ovid. 10. Metam.

— fine conjugi calebs

Vivebat, thalamique diu consorte carebat.

Idem 1. Amor. Eleg. 8.

Hac sibi proposuit thalamos violare pudicos.

¶ Thalamus, pro alveolis apium. Virg. 4. Georg.

Post ubi iam thalamis se composueré, siletur

In noctem.

¶ Hinc Epithalamium, carmen nuptiale.

Thalassicus color, id est, Marinus. { *θαλασσικός χρῶμα*. GAL. De couleur de mer, comme bleu ou pers. ITAL. Di colore di mare. GERM. Meerfarb oder wasserfarb. HISP. De color del mar. ANG. Sea coloured. } Qui similis est fluctibus marinis. Græci enim θαλασσας mare dicunt. Plaut. Nescis quis tecum incedit ornatu quidem thalassico. Idem Milit. Palliolum ferrugineum: nam is color thalassicus.

Thalassinus, a, um, e'usdem significationis. Lucret. lib. 4.

— teriturque thalassina vestis.

hoc est, carulei coloris, & marini.

Thalassio, vide Thalasio.

Thalassomeli, θαλασσομέλη. Medicamentum quod sit æquis portionibus, maris, mellis imbris, fustilique vase depicato conditur. Plin. lib. 13. cap. 6. In veteratur quod vocatur thalassomeli æquis portionibus maris, mellis, imbris, &c. Accuratiorem hujus medicamenti confessionem vide apud Dioscoridem lib. 5. cap. 17. Meminit Samonicus cap. de ventre molliendo.

Thalassométræ, θαλασσομέτρη: maris mensuræ.

Thalea Rom. mulier. Plutarch. in Num. & Lyc. comparat.

Thalerus, qui & Dalerus. Hæc scriptura est Saxonica, illa Misnica. Latinè diceretur uncia argenti.

Thales θαλης, & Thalis, θαλης, η θαλης, unus ex septem Græciae Sapienibus, qui eodem tempore in Græcia floruerunt. Natus est (ut ex Apollodori sententia tradit Laërtius) anno primi xxxv. Olympiadis. Vixit annos (ut Socrates tradit) nonaginta: ut alij, septuaginta. Hic primus in Græciam Geometriam creditur invexit,

primusque observasse temporum ambitus, ventorum fatus, stellarum motus, tonitruum sonora miracula, siderum obliqua curricula, & Solis annua reverticula. Interrogatus quid in rerum natura difficultissimum existimaret? Se ipsum, inquit, nosse. Iterumque rogatus quum sciscitaretur, quomodo optimè & justissimè vivere liceret? Si (inquit) quæ in aliis reprehendimus, ipsi non faciamus. Huic tripus aurea à pescatoribus Milesiis reperta, dum res in lite verteretur, ex oraculo Apollinis, indicantis eam sapientissimo dari oportere, delata est. Deinde per manus omnibus sapientibus tradita, ad Solonem pervenit, qui illam Delphos remisit ad Phœbum, ut qui deum hominumque sapientissimus esset. A Thalete Ionica fluxit disciplina, sicut à Pythagora Italica. Ejus discipulus fuit Anaximander, cuius auditor Anaximenes & Hecateus historicus. Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. Pol Thalem talento non emam Milesium, Nam ad hujus sapientiam nimius nugator fuit. Hic, Ad comparisonem significat. ¶ Thales item fuit Poëta Lyricus Cretensis, quem à Crete Solon Spartam misit, ut ejus odis ac poësi Spartanis deliniti, animorum feritatem nimium ex Licurgi legibus imbutam, castigarent. Author Plutarch. in Solone.

Thalēstris, Curtio, θαληστρις vel (ut apud Strabonem legitur) Thalētria. Regina Amazonum, quam alij Minitheam vocant. Hæc audita fama rerum ab Alexandro gestarum, relicto regno, trecentis comitata mulieribus, in Hyrcania illi occurrit, ut sobolem ex eo conciperet: utque primum sibi visa est facta esse gravida, reversa est in regnum.

Thaliā, θαλησ. Una ex novem Musis. δην τῆ θάλη, quod inter cætera significat Virere seu florere: propterea quod Poëtarum fama nullo tempore marcescat. Virg. 6. Eclog.

Nostra nec erubuit sylvas habitare Thalia.

Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Notaque non tardè facta Thalia mea est.

Thalictrum, θαλικτρον, Dioscoridi, herba folia coriandri habens, plenaria paulo, caule papaveris. Plin. lib. 27. cap. 13.

Thallī, θαλλοι, in porrīs & cæpis, & allio, medij stiptis dicuntur: à θαλλη, id est, virescere. Colum. lib. 11. cap. 3. Thalli cæparum ventis prosteruentur, totumque semen excutientur. ¶ Thalli item dicuntur rami lauri, vel olivæ, semper virentes.

Thalliphōri, θαλλοφόροι, dicti qui Athenis in Panathenæis oleo ramis gestabant. Erant iij ut plurimum senes. Vnde per jocum thallophori dicuntur, qui ad munera obeunda sunt inutiles.

Thalysia, θαλυσια, festa erant apud Athenienses, quibus fructibus omnibus in horrea convectis, diis primicias consecrabant: dicta δην τῆ θάλη, propterea quod idcirco præcipue fierent, ut quæ succisa erant, possent revirescere. Vide Calium Rhodig. lib. 12. cap. 17.

Thamanaē, θαμαναι, populi sunt Persis tributarij. Herodot. lib. 3.

Thamyras, sive Thamyras, θαμυρας, ή θαμυρας Suidæ, Poëta nomen ex Thracia, qui quum omnibus pulchritudine præcelleret, ab initio mares dilexit: deinde mutata consuetudine, Musas amavit, cum quibus de cantu certavit hisce conditionibus, ut si vinceret, earum complexu potiretur: si succumberet, ab illis pateretur quicquid eis videatur. Itaque superatus, & oculis, & lyra privatus est. Hinc manavit proverbium in eos; qui præter ingenium proprium aliquid agunt, Thamyras insanit, θαμυρας μανιατης. Hæc Erasmus in proverbiis, & Suidas. Ovid. lib. 3. de Arte.

Tu licet & Thamyras superes, atque Orpheus cantu,

Non erit ignota grata magna lyra, &c.

Thanasium, sive Thanæos, V.E. Aegypti, sub A. Damiatæ.

Thänatōs, θανατος. Insula in Oceano Gallico, Britannia (ut Solinus reicit) proxima, frumentariis campis in primis felix: venenis autem adeò adversa, ut non modò serpentem nullum educet, verum etiam aliunde importatum statim enecet: unde & à serpentum morte nomen creditur accepisse.

Thapsacus, θαψακος, urbs Syriæ amplissima, ad Euphratēm fluvium: cuius meminit Xenophon de Cyri expeditione, lib. 1.

Thapsus, θαψος, insula decem stadiis à Sicilia distans, versus Syracusas, plana & quām minimū ē mari eminens, adeò ut undis mersa videatur. Vnde & Thapsus dicta est, δην τῆ θάλη, quod in mari quodammodo sepulta videatur. Virg. 3. Eneid.

— Thapsūmque jacentem.

Thapsia, θαψια, frutex est tota specie ferulæ similis, graciliore tamen caule, folio fœniculo simili, umbellas habens in singulis germinibus anetho similes, & in iis florem luteum: semen autem modicè latum, minus quām ferulæ: radix est prægrandis, intus candida, foris nigra, crassiore cortice vestita, & acris. Colligitur ex ea liquor ejusdem nominis, effossa circa eam terræ, vulneratōque cortice. Dicta Thapsia à Thapsio insula, in qua primum creditur inventa. Vide Plin. lib. 13. cap. 22. & Diosc. lib. 4.

Tharapamus, medela, curatio. Gl. g. b.

Thassus, θασος, Insula est maris Aegæi, Thraciæ adjacens, contra Nessi fluminis ostia: oppidum habens ejusdem nominis, à Phœnicibus, qui Europam terrâ marique investigantes, eò pervenerunt, conditum: ut est author Herod. lib. 1. Hujus incolæ Thasij, θασοι dicuntur, generolis vitibus, & insigni marmoris genere nobilitati. Virg. 1. Georg.

Sunt Thasij vites, sunt & Maretidæ alba.

Thasij matmoris meminit Plin. cùm aliis plerisque in locis, tum lib. 36. cap. 6. Thasij nux, adem quæ & Cæca & amygdala dicitur, teste Macrobius Saturn. lib. 6. Et Thasij nuces sunt optimæ, ut author est Gell. cap. 16. lib. 7.

Thaumacia, θαυματια, Magnesia oppidum, ita dictum à Thaumaco Pœantis patre: cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 9. Stephanus Thaumaciā alteram collocat ad sinum Maleacum.

Thaumantias, θαυματια, Thaumantis, & Electra filia. Virg. 9. Eneid.

Ad quem sic roseo Thaumantias ore locuta est.

Eadem etiam Thaumantis dicitur: ut, Imbrifera Thaumantis, apud Stat. 3. Sylv.

Thea,

Theātēa, Nympha Oceani & Tethys filia. Autor Hesiod. in Theogonia. Theagenes, tres Athenis diversis temporibus Suidas fuisse recenset.

Vnum, qui de Homero scriptit. Alium qui θεάτης, id est, fumus, est cognominatus, quod multa promittens, nihil praestaret: pauper enim erat, ac dives videri volebat. Tertius fuit vir potens ac dives Athenis, qui liberalitate ac beneficentia publice ac privatim multa laude di gna gesit. Quartum addit Pausanias athletam, patriā Thasium, qui i c x l . coronas è certaminibus retulit. Addi potest & quintus, qui Mathematicus fuit, floruitque ætate Augusti, ut refert Suet. in Aug. cap. 94. In secessu Apollonix, (inquit) Theagenis Mathematici per gulam comite Agrippa ascenderat, (sup. Augustus,) &c. Ibi tamen recentior editio habet Theogenis.

Theamedes, θαιμέδης, lapis contraria magneti habens naturam. Nam ut ille ferrum occulta quadam naturæ vi ad se attrahit, ita theamedes respuit, repellitque. Plin. lib. 36. cap. 16.

Theāngēla, θεαγέλη, Cariæ oppidum, unum ex iis quæ ab Alexandro Magno Halicarnasso fuerunt attributa. Autor Plin. lib. 5. cap. 29.

Theānō, θεάνω, mulier fuit Cretensis, filia Pythonactis, & uxor Pythagoræ, quæ illi Telaugem filium peperit. Scriptis Commentarios quosdam Philosophicos, & Apophthegmata, & Poëma carmine heroico. Theano alia fuit Metapontina, aut (ut alij malunt) Thuria, Leophronis filia & uxor Brotini: cuius scripta enumerantur à Suida. ¶ Alia fuit Theano, Antenoris uxor, & sacerdos Palladis, cuius frequens est mentio apud Homerum.

Theanum, vide Teanum.

Theate, Civita di Chieti, V. A. regni Neapolitani per Clementem VII. an. 1526. dignitate Archiepiscopali aucta.

THEĀTRUM, θεάτρον. GAL. Theatre. ITAL. Teatro. GERM. Ein halb runder Scharohaus / spilhaus / schawplatz. HISP. Teatro, lugar hecho en forma de media luna para juegos. ANGL. A scaffold or stage where to behold plays. & ædificium in hemicycli speciem factum, ad videnda spectacula idoneum: δῶμα τῆς θεάτρου, hoc est, à spectando dictum. Virgil. 1. Æneid.

hic alta theatrī

Fundamenta locant alijs.

Ovid. 2. Amor. Eleg. 7.

Sive ego marmorei respexi summa theatri.

Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Ludi quoque semina prabent

Nequitia: tolli tota theatra jube.

Plaut. Pseud. sc. 6. a. 4. Quid narrat tibi? Nugas theatri: verba quæ in Comœdiis dici Lenoni solent. Plin. lib. 11. cap. 51. In theatrorum orchestris scope, aut arena superjecta devoratur vox. ¶ Aliquando ponitur pro spectaculo. Martial. lib. 1.

Quicquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro

Dicitur, exhibuit Casar Arenati.

Senec. Tu mihi theatrum solus es. Et Suet. in August. cap. 45. Per triana theatra virginis cædere. (id est, ter spectante populo, & ludorum tempore.) ¶ Aliquando pro multitudine spectante, ut, Magno theatro hæc acta sunt: id est, multis spectantibus. Cicer. 3. de Orator. Si in his paulum modo offendit, theatra tota reclamat. ¶ Versari in theatro per translationem, pro esse in aliquo loco conspicuo, in luce, in omnium oculis. Idem in Verr. aet. ult. Sic obtinui Quæsturam in provincia Sicilia, ut omnium oculos in me unum conjectos arbitrarer: ut me, Quæsturamque meam, quasi in aliquo orbis terræ theatro versari existimarem. ¶ Magno theatro spectata familiaritas, id est, permultis comperta. Cicer. ad Cornific. lib. 12. Non modò te, cui nostra omnia notissima sunt, sed neminem in populo Roman. arbitrari esse, cui sit ignota ea familiaritas quæ mihi cum L. Lamia est. Etenim magno theatro spectata est, tum quum est ab A. Gabinio relegatus, quod liberè & fortiter salutem meam defendisset.

Theātridūm, parvum theatrum. θεατρίδης. GAL. Petit theatre. ITAL. Picciol theatre. GERM. Ein schauehus. HISP. Pequeño teatro. ANG. A little scaffold or stage. } diminutivum forma Græca à theatro deducitum. Varro lib. 3. de re rustic. cap. 5. Inter has & exteriores gradatim substructum, ut theatridum avium: mutuli crebri in omnibus columnis impositi, sedilia avium.

Theātrallīs, e, Theatricus, seu quod ad theatrum pertinet. θεατρικός. GAL. De theatre. ITAL. Di theatro. GERM. Des schauehaus oder schauplatz. HISP. Cosa de teatro. ANGL. Belonging to a scaffold. } Unde dicimus theatralia spectacula. Cicer. pro Sextio, Theatrales gladiatoriisque confessus dicuntur omnino solere levitate nonnullorum erupitos plausus exiles & raro excitare. Tacit. lib. 1. Erat in castris Perennius quidam, dux olim theatralium operarum. Humanitatis indecora, & theatralis, Quint. lib. 2. cap. 2. Idem Quintil. alibi Theatrali lege excitari. ¶ Metu pœna theatralis non audebant quidam sedere. Sueton. in August. cap. 40.

Theātricūs, a. um. θεατρικός. GAL. De theatre. ITAL. Di theatro. GERM. Des schauehaus. HISP. Cosa de teatro. ANGL. Of a scaffold. } Quod ad theatrum pertinet: ut, Plausus theatrici, Spectacula theatra.

Theābæ, θεάβαι, qui sunt ex Thebis civitate Ægypti. THEĀBIDĒS, sive Thebaicæ, θεάβαι, Palmulæ sunt aridiores, quemadmodum & Atabiceæ, macro corpore, exiles, & vapore assiduo, crux verius quam cure obductæ, Iudaicæ (ut inquit Strabo) suaviores, etiam si duriores. Gignuntur in Thebaide Ægypti regio, Æthiopia contermina: unde & nomen accepertunt. Vide Plin. lib. 13. cap. 4.

Theābæls, idis, θεάβαι, Ægypti regio, Æthiopia contermina, à Thebis urbe potentissima, totiusque tractus illius capite nomen habens: vide Plin. lib. 5. c. 9. ¶ Est item Thebaicæ, insigne Papinij Statij opus, bellum illud continens, quod Argivi ad Thebas gesserunt, in quo Eteocles, & Polynices fratres mutuis vulneribus ceciderunt. ¶ Aliquando adjectivi vim habet quemadmodum & cætera ejusdem terminations patronymica: ut, Thebaicæ nupta, id est, Andromache Ectionis Thebarum Ciliciarum regis filia. Ovid. 3. de Arte,

quæ erat longissima, nunquam

Thebaicæ Helloreo nupta resedit equo;

Eadem Thebana uxor vocatur ab eodem, Eleg. 3. lib. 4. Trist. Thebæ, & Thebaicæ, & Thebaicæ, nomina sunt multarum urbium. Plaut. Amphit. prolog. in singulari dixit: Hæc urbs est Thebe: In illisce habitat ædibus Amphitruo, &c. Ovidius vero l. 13. Metam. usurpavit in plurali: Thebae cecidere, &c. Earum autem urbium una fuit in Ægypto, à Busiride rege condita, ambitu centum quadraginta stadiorum, ut refert Herodotus, centum portis aliisque publicis privatisque ædificiis insignis, totaque penitulis, adeo ut reges vel maximos exercitus solerent educere, nullo oppidanorum id sentiente. Hujus incolæ Thebae dicuntur: & vicina regio Thebaicæ, in Æthiopian vergens. ¶ Alia Thebe fuit in Bœotia à Cadmo Agenoris filio condita, quam Amphion muris ornavit, Bacchi & Herculis clarissima patria, ab Alexandro Magno postea eversa. Hæc & Draconigera dicitur, quia à Cadmo cum quinque viris, ex dentibus draconis ab ipso interfecti natis, constructa fuit. Varro tamen lib. 3. de re rustic. scribit, hanc urbem ab Ogyge ædificatam. Ab hac Thebani dicti sunt. Hanc Heptapylon vocat Apuleius, ab eo quod septem portas habebat, inclita duobus ducibus, Epaminonda & Peleopida. Eadem dicta fuit & Dirce, à Dirce fonte. Unde & à Statio Thebanus ager Dirceus vocatur. Hinc Pindarus Poëta, Lyricorum princeps habuit ortum. ¶ Fuerunt & Thebae in Africa, à Libero patre conditæ. Vnde Hieronymus in Commentario Epistola ad Galatas, Præterea Thebas Liberi, quas in Africa condidit: quæ civitas nunc Thebestis dicitur. Alia in Hæssalia, à qua Thebani & Thebae. ¶ Fuit & alia Thebe, Homero teste, in Cilicia, Andromaches uxor Hectoris patria. Vnde Ovidius,

Nec cruciæ minus, quam quum Thebana cruentum

Hectora Trojalicæ vidit ab axe trahi.

¶ Alia fuit in Lucania, ab Aoniis colonis cœdita, quam inteiisse auctor est Cato in Originibus. ¶ Fuerunt & Thebae Corsicæ. ¶ Est & Thebae nomen virginis, è cuius gremio gemina columba (ut est in fabulis) quum evolassent, altera ad Hammonis fontem tetendit, & ibidem responsa dedit: altera ad sylvam Dodonam, ubi futura mortalibus præcinctuit.

Thebanus, & plural. Thebani, sunt cives Thebarum urbis. Plaut. Amph. prologo, Cum Telebois bellum est Thebano populo.

Thebet, Januarius mensis. Voc. Ecc.

Thebæ, θεάβαι, nadhár nadhár nadhár nadhár nadhár nadhár. θεάβαι. GAL. Estuy de quelque chose que ce soit. ITAL. Vagina. GERM. Ein behaltsnäls/ truchtenladen. HISP. Lugar donde algo se guarda, estuche. ANG. A case, sheath or scabbard. } Vagina, locus in quo aliquid recondimus: ut, Theca calamaria, theca numaria, theca vasorum. Var. lib. 1. de re rustic. cap. 48. Proinde ut grani theca fit gluma, & apex aristæ. Martial. lib. 17.

Sortitus thecam calamia armare memento,

Catera nos dedimus, tu leviora para.

Idem epigram. 19. lib. 14. Theca calamaria. Et Suet. in Claud. c. 33. Theca calamaria aut graphiatæ. Et Quintilian. Theca oppidorum Cæsariorum, Ligneæ oppidorum simulachra, &c. Cicero. ad Attic. lib. 4. Quare in hoc thecam nummariam ne retraxeris: in aliis etiæ cautior. Idem 6. Verrina, Qui videret equum Troianum introductum, urbem captam esse diceret: efferti sine thecis vasa: extorqueri alia de manibus mulierum.

Theclæ θεάβαι, nomen proprium mulieris sanctissimæ.

Theclatura, signatio. Gl. vet.

Theodo, piscis quidam apud Ausonium:

Et nullo spinæ nocturnus acumine theodo.

Thelbencane, Babylonia urbs juxta Euphratis fluvij partem. Proclus lib. 5. cap. 20.

Thelesis, Argiva mulier, quæ patriam adversus Cleomenem Spartorum regem, unâ cum cæteris mulieribus, quum decesserit viri, tutata est.

Thelosapiens, affectans sapientiam. S. Aug.

Thelygonum, θελυγόνος, herba habens uvas floribus oleæ similes, sed aliquando pallidiores. Plin. lib. 27. cap. 8. ¶ Est & alia cratægonos, quæ thelygonos vocatur, differentia intelligitur lenitate gultus. Vide Arsenogonium.

Thelyphonum, θελυφόνος, herba ab aliis scorpion vocatur, propter similitudinem radicis, cuius tactu mortiuntur scorpiones. Plin. lib. 25. cap. 10.

Thelypteris, θελυπτερίς, filicis species. Plin. lib. 27. cap. 9. Alterum genus filicis thelipteris Græci vocant: alij nymphæ ampteris.

THEMĀ, atis, θεμα, Latinè Positum, seu positio dicitur. ¶ Sunt etiæ themata Mathematicorum apud Firmicum, affectiones natalitæ, & quasi posituræ cæli, θεματα. Eodem planè sensu Suet. in Aug. cap. 94. Thema posuit, cùm ait: Tantam mox fiduciam fati Augustus habuit, ut tema suum vulgaverit, &c. supra genitaram dixerat.

¶ Thema controversiarum declamandæ argumentum. Quintil. lib. 7. cap. 1. Erat mihi curæ in controversiis forensibus nosse omnia, quæ in causa versarentur. Nam in schola certa sunt & pauca, & ante declamationem exponuntur, quæ themata Græci vocant, Cicero proposita. Quintil. Senior declamat. 316. quidquid contra colore tam.

Thēmīs, is, vel idis, vel etiam, istis, θεμα. Cæli & Terræ filia fuit, quæ lovis nuptias fugiens, ab eo in Macedonia compressa fuit. Hæc dea putabatur, quæ præcipiteret hominibus id petere quod fas est, ut ait Festus, (nam θεμα Græcæ fas dicitur) habuitque vetustissimum oraculum in Bœotia, ad Cephisum amnum. Ovid. 1. Metam.

Fatidicāmque Themis qua tunc oracula tenebat.

Claud. sic Atropos urget,
Sic ecceinit longava Themis.

¶ Fuit & alia Themis, quæ alio nomine Carmentis dicta. Thēmīs, eadem est quæ Themis, Cicer. in Pisonem, Licet Themista sapientior. Themis accusativum facit Themis, & Themista:

à quorum posteriore sit Themista, & Themiscyra, θεμισκυρα, Regio Ponti, finitima Cappadocia: ut scribit Plin. lib. 6. cap. 3. & Mela lib. 1. Thémisōn, θεμισων, Medicus apud Herodot. & Cornel. Celsum. Thémisōnēs, θεμισωνις, sive Themisonii, Populi à Themisonio Phrygiae majoris loco prope Lyciam. Thémistōfūs, θεμιστοφούς, Philosophus fuit temporibus Juliani apostata, à quo etiam praetor Constantinopolis urbis promotus est: Scripsit paraphrasim in Aristotelis Physica, libris octo: in Analytica posteriora libris duobus. Præterea edidit sua: videlicet, De intentione & inscripione prædicamentorum, disputationes etiam quasdam. Hic Valentem Imperatorem quotidie sacerdientem in orthodoxos, auctoritate sua, & epistolis reddidit mihiorem. Suidas.

Thémistocles, θεμιστοκλης, nomen viri Atheniensis clarissimi, Neoclis filij: qui prodigus ac lascivus prima iuventute, postea dux delectus, res inclytas gessit, Pyraeum munivit. Bello maritimo Persas apud Salaminem vicit. Hic quum ab ingrata patria exul factus esset, & à Xerxe princeps exercitus adversus Atheniensis magno cum honore creatus, quum videret patriae suae ingentis clavis periculum imminentem, hausto tauri sanguine se ipsum interemis, ne aut regi de se bene merito infidelis esset, non pugnando viriliter, aut patriae suae hostis atque oppugnator videretur. Vide Plutarchum.

Thémistogēnes, θεμιστογένης, Syracusanus historicus, Cyri expeditiōnem & bella, quæ in historia Xerophontis continentur, composuit. Autor Suidas.

Thēnsæ, (ut docet Asconius) sunt sacra vehicula, cum pompa ordinum & officiorum: sic dictæ quod ante eas linteæ tenduntur, quæ gaudent manu tenere & tangere qui eas deducant. Vel id est, à re divina, & sic per th scribitur, ut docet ipsa verbi notatio. Cic. ad Aruspicum respons. Te appello Lentule, cuius sacerdotii sunt thensæ, curricula, præcentio, iudi, libationes. Liv. lib. 5. Quæ augustissima vestis est, thensas ducentibus, triumphibus, ea vestiti medio ædium eburneis sellis sedere. Item, Thensem Deorum vehiculum, non tentum dixerunt, ne verbum turpe sonaret in sacris. Diomed. lib. 1.

Thenupha, agitatio, est ritus quo peccatum victimæ in omnem partem agitatum, & quaqua versus motum attollitur.

Thēoclymenus, θεοκλημηνος, Homero lib. Odyss. 17. Vates qui Penelope prædictis Vlyssis in Græciam redditum.

Thēocrinēs, θεοκρινης, nomen ejusdem Atheniensis, qui primum Tragediarum actor fuit: deinde calumniator & sycophanta. Unde & Demosthenes in Orat. pro Ctesiph. Eschinem, tragicum Theocrinem vocat. Erasmus in Chiliad.

Thēocritus, θεοκριτος, Poëta Syracusanus, Praxagora, sive (ut alii malunt) Symmachi & Philinæ filius, qui sub Ptolemaeo Lagi filio floruit. Alii Coum fuisse volunt, sed admodum iuvenem Syracusas commigrasse. Scripsit Idyllia in genere bucolico, quæ eriam hodie omnium manibus teruntur. Fuit & alter Theocritus, historicus Chius, Theopompi æqualis, & in administratione Reipub. æmulus, Scripsit historiam Libycam, & epistolas quasdam. Autor Suidas.

Thēodāmas, θεοδαμας, pater Hyle fuit, qui ab ejus nomine Thēodamantæus dicitur à Propertio lib. 1. Eleg. 20.

Est tibi non infra speciem, non nomine dispar.

Thēodamantæo proximus ardor Hyle.

Thēodēctes, θεοδέκτης, Orator, Cilix genere, discipulus Platonis, Ilocratis & Aristotelis, qui ei suos de Rhetorica libros dedicavit. Conversus deinde ad Tragedias, scripsit fabulas 2. Decessit Athenis annos XL. Scripsit & versibus artem Rhetoricam: laudavit & vinum Artemisie Mausolum, unum cum claris eo tempore oratoribus. Theodectes orator, superioris filius, scripsit encomium Alexandri Regis Epirotarum: commentarios historicos: artem Rhetoricam libris VII. aliisque complura. Autor utriusque Suidas.

Theodoromedes nomen proprium. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.

Thēodōrūs, θεοδόρος, Byzantius sophista, à Platone vocatus λογοδαλος. Logodædalus. Scripsit contra Thrasylulum & Andocidem, & alia quædam. Suidas. Theodorus & Teladæsus fratres Samii, sculptræ celeberrimi, quorum alter in Samo Pythii Apollinis signum incœpit: alter Ephesi eodem tempore, & alio saxo absolvit: quibus simul compositis ita convenit, ut unum corpus ab uno artifice, & ex uno lapide sculptum videretur. Genus artis hujus est Græcis ignotum, sed apud Ægyptios frequentatum. Nam soli hominum non oculis tantum totius statuæ compositionem metiebantur, sed dimensione, ut ex variis multisque lapidibus in unum corpus, in certam mensuram statua perficeretur. De hoc Theodoro Diogenes testatur, quod non solum sculptor, sed etiam architectus fuit, quodque Ephesiis autor extiterit, ut Diana templi fundamentis carbones subjicerent, ut locus alioqui humidus immobilem acciperet soliditatem. Idem primus ferrum fundere docuit, statuante ferream fecit. Autor Pausanias. Theodorus Gadareus, nobilis orator. Gadara autem, Syriæ civitas est, non longè ab Ascalone: verum ipse dici maluit Rhodius, teste Strabone, cuius tempore fuit. Ejus discipuli Theodorei sunt dicti: inter quos fuit Hermagoras, qui de arte Rhetorica scripsit. Tiberius quoque princeps quum secessisset Rhodum, eum studiosè audivit, ut Quintilian. lib. 4. tradit.

Theodorus alius fuit cognomento Atheos, Zenonis primus, mox & Pyrrhonis auditor: de quo vide Laertium & Suidam.

Thēodōsiā, θεοδοσια, Tauricæ Chersonesi urbs, Ptolem. lib. 3. cap. 6. & Plin. lib. 4. cap. 12.

Theodosiopolis, M. sub P. Antiocheno,

Thēodōsius, θεοδοσιος. Nomen proprium duorum Romanorum principum, quorum vitam vide apud Eutropium. Theodosius alius fuit insignis Mathematicus: cuius scripta enumerantur à Suida.

Thēodōtā, θεοδοτη, Meretrix Elea fuit, lepida in primis & festiva: cuius meminit Xenophon de dictis & factis Socratis: & Laertius in vita Arcesilai.

Thēodōtūs, θεοδοτος, patria Chius, ultimi Ptolemæi in Rhetoricis præceptor fuit, qui decitantibus in consilio Ægyptiorum satapis,

an Pompeius, post prælium Pharsalicum profugus, esset in Ægyptum recipiendus, pro sententia dixit, recipiendum quidem esse, sed receptum occidendum: adjiciens tritum illud proverbium, Mortuos non mordere. Hunc postea, Cæsare interfecto Brutus in Asia repersum, & ad se adductum interfici jussit. Vide Plutarchum in vita Pompeij. Theodotum alium memorat Philostratus in Sophistis, qui tempore Herodis Attici præfuit Atheniensium scholæ.

Theogenes celebris Mathematicus, cuius meminit Suet. in vita Augus. cap. 49. In secessu Apollonie Theogenis Mathematici pergulam ascenderat. (sup. Augustus,) &c. Ita enim legit Suet. emendator Casaubonus, cum antea légeretur Theagenis.

Thēognis, θεογνης, Poëta fuit Siculus, Megaris natus, lxx. Olympiade, qui utiles quidem & locu dignas paræneses conscripsit, nisi fœdis amoribus passim aspersis eas contaminasset. Proverbium est, ut est autor Gell. cap. 3. lib. 1. Priusquam Theognis nascetur, &c. Theogoniā, θεογνηα, Deorum origo: quo nomine extat opus Hesiodi, deorum genealogias explicans. Cic. 1. de natura deor. Quum vero, Hesiodi Theogonium, id est, originem deorum interpretatur, tollit omnino:

THEOLGUS, i. θεολογος. GAL. Theologian. ITAL. & HISP. Theologo; GERM. Ein gelehrter der schrift Gottes. ANGL. A theologe. Philosopher circa rerum divinarum cognitionem versans. Cic. 3. de nat. deor. Principio Ioves tres numerant ii, qui Theologi nominantur.

Thēolögia, θεολογia. GAL. Theologie ITAL. & HISP. Theologia. GERM. Verstand oder wissenschaft der schrift Gottes. ANGL. Theologie, divinitate. Prima philosophie pars, quæ versatur circa Dei & rerum divinarum contemplationem.

Thēombrotus, θεομποτος, Philosophus fuit, Metroclis auditor, & præceptor Demetrii Alexandrinii: cuius meminit Laertius in Metroclis Thēombrotiōs θεομποτη, herba magica, quæ Persarum reges adversus omnia cum animi tum corporis incommoda utabantur. Plin. lib. 2. 4. cap. 17. Theombrotum triginta schenches à Choaspe nasci, pavonis picturis similem, odore eximio. Hanc autem à regibus Persarum comedì aut bibi contra omnium corporum incommoda, instabilitatemque mentis, eandem denique semnon à potentia majestate appellari.

Thēomnestus, θεομνηστος, Cous, ut autor est Strabo lib. 4. vir fuit clarus administratione Reip. & Nicæ tyranni æmulus.

Thēon, θεων, nomen pictoris Samii, de quo Quintil. lib. 11. de instit. Orat. Alter Mathematicus, qui scripsit de spiritibus ad Ptolemaeum Astrologum. Tertius grammaticus, interpres Apollonii rodij.

Fuerunt, & alii hoc nomine, qui commemorantur à Suida: ex quibus celeberrimus fuit Théon Alexandrinus, eisdem patria tempore & disciplinis, quibus Pappus, sub Theodosio seniore. Scripsit de Astrologia, commentarijque in Ptolemaeum & Astrolabium patrum, & alia. Theon item alius & ipse Alexandrinus, Stoicus, tempore superior: siquidem sub Augusto post Arrium Philosophum emicuit: scripsit in Physicam, & in artem Rheticam, & alia. Alius item eius nominis Stoicus fuit Antiochenus, omnium antiquissimus, qui scripsit apologiam Socratis. Quartus Smyrnæus. Quintus etiam Alexandrinus, Sophista, cognominatus Alius, qui Progymnasmata quædam Rheticæ scripsit, & commentarios in Xenophontem, Isocratem & Demosthenem. Autor Suidas. Theon item Sidonius, Sophista, qui in Patria ludum aperuit sub Constantino. Fuit & marmoris cælator hoc nomine, unus ex iis qui Mausoleum cælaverunt: cuius meminit Plin. lib. 35. cap. 11. Theon prætor hos Poëta quidam fuit rabiosæ cujusdam loquacitatis: petulantissimæque maleficentiaz. Unde factum est, ut Theonino dente rodi cum dicamus, qui convitiis lacefitur. Vide Erasmi Adagia.

Thēophanes, θεοφῆνης, Mitylenæus historicus, scriptor rerum Pompeii Magni: cuius meminit Cicer. in Orat. pro Archia.

Theophania, θεοφῆνη, n. festum apparitionis Dci.

Thēophilus, θεοφηλος, Cæsareæ Palæstinæ Præsul, Severo imperante, cuius meminit Hieronymus. Theophilus alius Antiochenus Præsul, qui imperante M. Antonio librum in Marcionem edidit, & alia quædam, quæ ab Hieronymo commemorantur. Alius item eiusdem nominis Præsul Antiochenus, ad quem Lucas scripsit acta Apostolorum. Alius quoque Præsul Alexandrinus, qui scripsit adversus Origenem. Præter hos Theophilus Comicus antiquæ Comœdiz: cuius fabulas nonnullas commemorat Suidas.

Thēophrastus, θεοφραστος: Philosophus fuit ex Eresso Lesbi oppido, primus Tyrannus appellatus, deinde Euphrastus, & postremo Theophrastus, ob oris & eloquentia suavitatem propemodum divinam. Hic Peripateticorum eloquentissimus doctissimusque fuit. Aristotelis discipulus & in schola successor. Dicere solebat, doctum hominem ex omnibus solum neque alienis locis peregrinum esse, neque inopem amicorum. Habuit discipulos ad duo millia. Opera eius à Diogene commemorantur, inter quæ sunt libri sex epitomes in Aristotelem de animalibus. Extant hodie tantum de plantis conversi à Theodoro Gaza, & parva quædam opuscula. Excessit admodum senex. Ex Suida, Diogene, Strabone. Theophrastus alter fuit Ephesius, cuius meminit Alianus de varia historia.

Thēopollis, θεοπολης. Maxima Syriæ civitas, sic à Justiniano nominata post terræmotum, quum prius Antiochia diceretur. Autor Steph.

Thēompōpus, θεομποπος, Chius orator & historicus post Thucidem & Herodotum, teste Quintiliano, quibus ut in historia minor, ita oratori magis similis: ut qui antequam esset ad hoc opus sollicitatus, diu fuit orator. Filius fuit Damasistrati, teste Suida, & auditor Isocratis. Scripsit Epitomen Herodoti libris duobus, & Rerum Græcarum Historiam post bellum eleponnesiacum incipiens, ubi desit Thucydides. Theopompus alius fuit Atheniensis, Theodorus fatus, & Etis filius, antiquæ comœdiz scriptor: cuius fabulas recenset Suidas. Præter hos Theopompus Gnidius, Cæsar's familiaris, qui Atticidorum habuit filium, qui apud Cæsarem ipsum plurimum poterat, ut scribit Strabo lib. 14. Theopompus item alius fuit, Rex Spartanorum, qui quum primus instituisset ut Ephori Lacedæmonem createntur, ut futuri regis potestati oppositi, quemadmodum Roma

Romæ Consulari imperio Tribuni pleb. sunt objecti: atque illi uxor dixisset, id egisse illum ut filio minorem potestatem relinqueret: Relinquam, inquit, sed diurniorem. Optimè quidem. Ea enim demum tuta est potentia, quæ viribus suis modum imponit. Igitur Theopompus legitimis regnum vinculis constringendo, quò longius à licentia retraxit, hoc ad benevolentiam civium propriùs admovit. Hæc Valerius Max. lib. 4. cap. 1. Quintil. tamen lib. 2. hanc modestiam parum valuisse demonstrat, captum demum fuisse ostendens: Theopompus (inquit) Lacedæmonius, permutato cum uxore habitu, è custodia evasit, ut mulier.

THΕOREMA, tis, Latinè, Speculatio, commentatio. { **IMPAREN** highghajon. **GAL**. Contemplation. **ITAL**. Speculatione. **GERM**. Ein blosse beschauung oder nachsinnung desse gemäts. **HISP**. Contemplacion. **ANG**. Contemplacion, & beholding. } Cicer. de Fato, Etenim si est divinatio, qualibusham à præceptis attis proficiscitur? Præcepta appello, quæ dicuntur Græcè θεωρία.

THEORETECC, θεωρία, ars quæ nullum exigens actum, ipso rei, cuius studium habet, intellectu contenta est. Quint. lib. 1. cap. 18. Theoreticus, a, um, θεωρίκος, n, dr, speculandi vi prædictus: item in speculatione positus.

Theoretrum, θεωρία, munus sponsæ datum.

THEORIA, θεωρία, Speculatio, meditatio, contemplatio, διάνοια της θεωρίας, quod est animo contemplari.

Theoricus, a, um, θεωρίκος, n, dr, ad theoriam pertinens. Quintilian. lib. 2. 8.

Theorica, pecunia, quæ foros, & sedilia in spectaculis emebant. Rh. **THEORIΚ**, θεωρία, Athenis dicebantur, qui quotannis publico nomine in Delum navigabant Apollini litatum: quorum etiam navis, quæ vehabantur, theoris dicebatur. Autor Suidas.

Theos, Deus. δέος τοῦ θεού, à prospectando, quod omnia cernat Deus. Theistica lingua, todesca. Gl. ver.

THEOROCOS, θεολόγος. Virginis matris epitheton est, quod Latinè Deiparam vertere possumus. Contrà, Theotocös accentu in antepenultimam translato, θεοτόκος, passivam habet significationem, idem valens quod ex Deo natus. Verum hujusmodi dictiones merè Græcas, quæ nostris literis scribi non consueverunt, satius fuerit è Græcolatino Lexico petere: quum hue nihil magis pertineant quædam Latinatum vocum significaciones ad Græcorum Lexica.

THEOXENA, θεοχενα. A Philippi Macedonis militibus cincta, quum eorum manus effugere non posset, se præcipitem dedit in mare. Vide Livium lib. 4.

THERÄ, θερæ. Insula una ex Cycladibus in Ægeo, ex qua profecti sunt Therei qui Cyrenem in Africa condidere. Hæc olim Calista dicebatur, teste Callimacho, cuius ea de re hoc exstat distichon,

Kακήν πεπονάσθε, τὸ οὐρανὸν ἔνοικον θεῖον,
Μονῆ δίπτε τούτοις ημετέρην. hoc est,
Nomine Callista primùm, sed postmodò Thera
Dicit fuit tellus urbis origo mea.

Hæc ex Strabone lib. 17. Distat autem ab Io insula xxv. m. pass. ubes habet duas, Eleusinem, & Oeam. Vide Plin. lib. 4. cap. 12. & Prolem. lib. 3. cap. 15.

THEREĀMENES, indumentum dictum, quod setam intextam habeat. Poll. lib. 7.

THEREAMENES, θεραμῆνες, Civis Atheniensis, unus ex triginta tyrannis, qui quum à collegis multos insontes supplicio affici videret, ea de re conquerens, cum cæterorum omnium, tum præcipue Critiæ cuiusdam, qui reliquos in potentia, ita & immanitate antecedebat, odium in se concitat: tandemque per calumniam circumventus, & innocens capititis damnatus, quum cicutam avidè hausisset, quod reliquum erat è poculo ejiciens, Propino (inquit) hoc pulcro Critiæ. De hoc sic scribit Cic. 1. Tasc. quæst. Proh dij immortales, quædam illud iter jucundum esse debet, quo confecto, nulla reliqua cura, nulla solicitude futura sit? Quædam me delectat Theramenes, quædam elato animo est. Etsi enim flemus quum legimus, tamen non misérabiliter vir clarus emoritur: qui quum conjectus in carcerem, triginta iussu tyrannorum venenum ut sibi ebibisset, reliquum sic è poculo ejicit, ut id resonaret, Quo sonitu reddito arridens, Propino (inquit) hoc pulcro Critiæ, qui in eum fuerat terribilis. Græci enim in conviviis solent nominare cui poculum tradituri sunt.

THEREAMNE, sive Theramna, arum, θεραμνον Stephano, Laconia oppidum est, non procul à Sparta, teste Plin. lib. 4. cap. 5.

THEREAPHIN, idola, vestimentum sacerdotale. Pap.

THEREAPNAE, arum, θεραπνα, vicus est Laconia, teste Mela, in quo Leda Castorem & Pollucem, Helenam & Clytemnestram peperit. Stat. lib. 3. Thibaid.

Tanareñque cacumen, Apollineñque Therapnas.

¶ Dicit autem putantur Therapnæ, δέος της θεραπνας, quod ibi Dioscuri religiosissime colerentur.

THEREAPNAE, a, um, adjective. Ovid. in Epist. Paridis;

Da modo te facilem, nec dedignare maritam

Rure Therapno nota puella Phrygem.

Idem lib. 3. Fast.

Prima Therapno feci de sanguine florem.

THEREAPONTIGONUS nomen Militis apud Plaut. Curi. sc. 1. a. 3.

THEREASIA, θερασία. Insula est in mari Cretico, una Sporadum, olim Theræ pars, postea undarum impetu avulsa, ut refert Plin. lib. 4. cap. 12.

THEREACUS, a, um, θερακης, n, dr, ad θερακια, id est, bestias pertinens.

THEREACE, es, sive Theriaca, æ. { θερια, θερια, θερια. r. **GAL**.

Theriaca. **ITAL**. Theriarcha. **GERM**. Θεριακη. **HISP**. Ariaca. **ANG**. *Treacle, a sort of medicament nt against all venime.* } Medicamentum præstantissimum, multis ex simplicibus conflatum, singulare adversus venena omnia remedium. Dicta Theriaca δέος της θεραπνας, hoc est, à venenatis bestiis, sive quod illarum carnes recipiat hæc compositio (sit enim ex viperina carne) sive quod earum venenis adversetur. Plinii certè Theriacam ab effectu, non à materia vide-

tur appellasse, non unam ejus conficiendæ rationem prescribens cui tamen nulla admiscet venena. ¶ Quin & vitis quoddam genus in Theffalo nascens, Theriacen appellat, non aliam ob causam, quæ quod venenatis omnibus videatur resistere. Vide ipsum lib. 21. cap. 21. & lib. 14. cap. 18.

THEREICLES, θερικης, Sculptor insignis fuit, calicibus ex terebintho tornandis nobilitatus, teste Plin. lib. 16. c. 40. ¶ Suidas prætereà Thericles figuris cuiusdam meminit, qui primus pocula ex luto creditur finxisse: unde Theriacæ, pro fictilibus quidam usurparunt. **THERE**IMACHUS, θερικης, nomen Pictoris insignis, de quo Plin. lib. 35. cap. 10.

THERIOMA, θεριoma, ulceris genus tertrimi: à θεριω in ferinam natum muto.

THERIOTRÖPHIUM, θεριοτρόφεον, **GAL**. Un parc à nourrir bêtes sauvages. **ITAL**. Vivario, barco. **GERM**. Ein thiergarten. **HISP**. Birvar donde se crián animales. **ANG**. A park to feed wild beasts in. } Vivarium, in quo feræ aluntur. Varr. lib. 3. de rerust. Sylva erat (ut dicebat) supra quinquaginta jugerum, maceria septa, quod non leporatum, sed theriotrophium appellabat.

THERIÖMÄ, θεριωμα. **GAL**. Un ulcere appellé sic. **ITAL**. Fistola. **GERM**. Feigrohren. **HISP**. Llaga que haze materia. **ANG**. A disease in the fundament called the pilles. } Ulcus virilium, interim & sedis, & partium aliarum, multo ac nigro sanguine, mali odoris arca fit caro, & correditur. Ex quo nasci quandoque solet herpes esthiomenos. Ita vocatur ulceris genus, quod serpendo corpus ossa usque devorat, inqualle, ac ecno simile.

THERIÖNÄRCÄ, θεριωμα, trutex est subherbaceus, roseo flore: inde nomen habens, quod corpore afferat serpentibus, quasi θεριων ράχη. Vide Plin. lib. 15. cap. 9.

THERIÖSTRUM. { θεριστρον redhid. θεριστρον, } Velamen, vel vestis æstiva, tenuis, quæ utebantur mulieres Palæstinæ. Dictum Theristrum, sive quod eo οι θερισται. hoc est, messores uterentur: sive quod eo θερισται, æstate maximè usui esset.

THERMUS, a, um, θερμος, n, dr, calidus, a, um, à θερμος calefacio. Hinc

THERMÆ, { θερμη. **GAL**. Estuves, bains. **ITAL**. Sinse, bagno. **GERM**. Von natur warme bader. **HISP**. Baño ó estufa. **ANG**. Baynes, sles washing places. } Loca aquas habentia aut sponte naturæ calentes, aut fornicæ calefactas, sudandi lavandive usibus deputata, δέος της θερμης. hoc est, à calore, propriè tamen Therimas vocamus, quas sudandi gratiâ ingredimur: quæ Seneca Sudatoria vocat. Quid (inquit) cum sudatoriis? Omnis sudor per laborem exeat. In quæ vero descendimus, ut lavemur, Balneas vocamus, & Balnearia. Græci βαλναῖον. Quæ tamen differentia perpetua non est. Nam & thermas pro balneis legimus, in quibus aquæ calidæ lavamur. Vide Vallam in Randensem, & ea quæ suprà annotavimus in dictione Balnea. Martial. lib. 1.

Hic ubi miramur velocia munera thermas.

THERMULEARUM, arum, diminutivum. { θερμης θερμη. **GAL**. Petites étuves, petit bain. **ITAL**. Picciole stufæ, picciol bagno. **GERM**. Wärme bädlin. **HISP**. Pequeño baño ó estufa. **ANG**. Little stoves. } Martial. lib. 2.

Hetruscis nisi thermulæ larveris.

Illotus morieris Oppiane.

THERMANTICUS, a, um, θερμαντικος, n, dr, habens vim calefaciendi.

THERMATRIS, θερμη, caldarium, in quo calefit aqua: à θερμη calefacio. ¶ Est & vasculum aurificis cancro simile, concavum. ¶ Est etiam concitata & quasi fervida saltationis genus.

THERMEFACIO, is, ere. Esculentis atque poculentis ingurgitatis, atque exhaustis in thermopolio calefacere. Plaut. Sticho, Mehercule vero eo quantum potest jam ne exta excocta sunt quod thermefecerat.

THERMĒ, θερμη, civitas in Thracia: unde Thermaicus sinus. θερμης κόλπος. ¶ Thermæ prætereà Sicilia oppidum, autore Pomponio Mela lib. 1. ¶ Inde Thermitani. Cicer. 4. Vertina.

THERMEUSIS, θερμουσ, insula est ante sinum Pegasicum, non procul à Scyro: cuius meminir Plin. lib. 4. cap. 12.

THERMODÖÖN, tis, vel Thermodön, tis, secunda syllaba producta, θερμαδα, Suidæ. Fluvius est Temiscyræ (quæ est regiuncula Capadociæ contermina) Amazonum sedibus nobilitatus. Virg. II. Eneid.

Quales Thericiæ quum flumina Thermodontis

Pulsant, & piœti bellantur Amazones armis.

Quo in loco nonnulli legunt Thermodoontis, impari syllabarum numero: sed pereram, quum secunda syllaba scribatur per θέρμη.

THERMODÖÖNTÆS, sive Thermodonteus, adjectivum, θερμοδοντικος. Propertius lib. 3.

Qualis Amazonidum nudatis bellica mannis,

Thermodontis turbæ lavatur aquis.

Dicitur & Thermodoontiacus. Ovid. 9. Metam.

Thermodontaco calatus balcheus auro.

Claudian. 2. de rapto Proserpin.

Thermodontacea Tanaim fregere bipenni.

THERMÖÖLÜM, θερμούλιον, Taberna in qua potionis calidæ vendebantur, Plaut. in Curi. sc. 3. a. 2. Tum isti Græci palliati, capite operato qui ambulant, semper videoes bibentes in Thermopolio. Idem in Trinum. in Thermopolio Condalium es oblitus. Idem Iſ. ud. sc. 4. a. 2. Qui in corde instruere quondam cœpit Thermopolium. (quia scilicet ex pectore ducere & promere potest.)

THERMÖÖPÖTX, θερμοποτæ, qui calidam bibunt, unde Thermopotare verbum effinxit Plaut. in Trin. Postquam (inquit) Thermopotasti gutturem, recipe te & recurre pede recenti, id est, postquam guttur calida potionē oblectasti.

Thermopota, thermum poto. Plaut. Trin. 4. 3.

THERMÖÖPÖŁ, θερμοποτæ, mons Græciæ longissimus, qui à Leucade incipiens, inde in ortum flexus, in Ægæum usque mare protendit, mediāmque Græciæ ita dirimit, quemadmodum Italianum Apenninus. Dictæ Thermopole, ab angustis fauibus, aquis calidis scatentibus. Montium enim angustias, ut Lagini portas, ita Græci πολις appellant.